

BODE

DES

HEILS IN CHRISTUS.

„DE HEER IS NABIJ!”

Fil. 4 : 5.

Negende Jaargang.

Rotterdam,

1866.

INHOUDS-OPGAVE

VAN DEN

Negenden Jaargang.

	Bladz.
1. <i>Ik ken de mijnen en word van de mijnen gekend.</i>	1.
2. <i>Het groote gewicht der profetie</i>	14.
3. <i>Kennis en leven</i>	20.
4. <i>De eerste komst van Christus en het koninkrijk der hemelen</i>	21.
5. <i>„Ik heb grootelijks begeerd dit Pascha met u te eten.”</i>	40.
6. <i>„De vogel kent zijn bestemden tijd”</i>	47.
7. <i>De Gemeente van Christus een verborgenheid in het Oude Testament.</i>	49.
8. <i>„Hebt gij nog iemand hier?”</i>	63.
9. <i>Paulus' openbaring over de natuur der Gemeente.</i>	65.
10. <i>Jezus bij de schatkist.</i>	76.
11. <i>Geen sterven. (gedicht)</i>	80.
12. <i>Het verval der Gemeente</i>	81.
13. <i>De kracht en de waarde van den naam van Jezus.</i>	94.
14. <i>Jezus in het schip.</i>	97.
15. <i>Wat heeft het bloed van Christus voor ons gedaan?</i>	105.
16. <i>Vertrouwen op Jezus. (gedicht)</i>	112.
17. <i>De opname der Gemeente</i>	113.
18. <i>De tweede komst van Christus op aarde.</i>	129.
19. <i>Gods liefde in de kastijding</i>	146.
20. <i>Het tijdperk tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus.</i>	149.
21. <i>„Mijnen vrede geef ik u”</i>	164.
22. <i>Een hart voor Christus</i>	165.
23. <i>De geloovigen gedurende de oordeelen</i>	173.
24. <i>De eerste en tweede opstanding.</i>	183.
25. <i>Des christens huisgezin. (gedicht)</i>	191.

Ik ken de mijnen en word van de mijnen gekend.

(Joh. 11.)

De gemeenschap met Christus is het heerlijkste, wat een hart, hier beneden door het geloof en daar boven in aanschouwen, genieten kan. Hoe meer wij deze gemeenschap verwezenlijken, of hoe meer wij met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren aanschouwen, des te meer worden wij naar datzelfde beeld veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door des Heeren Geest. (2 Kor. 3 : 18) Wij vormen ons altijd naar het voorwerp, waarmede wij het meest bezig zijn. Gelukkig, wanneer Christus, de Zoon Gods en het afschijnsel zijner heerlijkheid, dit voorwerp voor ons is! En voorzeker zal een hart, dat Hem lief heeft en in zijne gemeenschap wandelt, zich verblijden uit zijn eigen mond te hooren: » Ik ken de mijnen, en word van de mijnen gekend.» De Heer sprak deze woorden in het openbaar uit, opdat de geheele wereld zou weten, welk een innige betrekking er tusschen Hem en de zijnen bestaat, en opdat zijne vreugde volmaakt zou zijn in de zijnen. Heerlijke betrekking, die voor eeuwig gesloten is door een onvergankelijke liefde, door een liefde tot in den dood! Wel is waar kennen wij Hem nu nog zeer gebrekkig; maar Hij kent ons volkomen, en niets kan ons scheiden van zijne liefde. Bovendien is Hij steeds bezig zich meer aan ons te openbaren. Al zijne leidingen hebben dit ten doel; en hoe meer wij zijne gemeenschap in de vele verzoekingën dezer woestijn verwezenlijken, des te meer zullen wij zijne schoonheid en volmaaktheid leeren kennen. Jezus alleen kan het hart waarachtig bevredigen en gelukkig maken. Alle moeilijkheden dezer aarde beteekenen niets, als Hij tegenwoordig is; doch zelfs de

hemel zou eenzaam en treurig voor ons zijn, indien Hij er niet was. Voorzeker, wij zullen een kostbare erfenis ontvangen, omdat wij erfgenamen van God zijn; doch de grootste van alle gaven is Christus zelf, en ons geluk zal volmaakt zijn, doordien wij alles met Hem zullen genieten.

Houden wij ons, om het bovengezegde nog beter te verstaan, een oogenblik bezig met de schoone geschiedenis, die ons in Joh. 11 verhaald wordt. De Heer vertoefde dikwijls in Bethanië. Wij vinden Hem daar, toen de dagen van zijn lijden naderden, en ook toen Hij afscheid nam van zijne discipelen en, hen zegenend, ten hemel voer. (Luk. 24 : 50) Vooral in één huis vertoefde Hij gaarne. Het was het huis, waarin Lazarus, Martha en Maria woonden. Die drie hingen Hem met liefde en vertrouwen aan; en zijn hart vond in het midden van deze gezegende familie troost en verkwikking. Was Hij vermoeid van zijn werk in Jeruzalem, dan vertrok Hij des avonds naar Bethanië om daar uit te rusten. Ja, voor zooverre het voor den Heer mogelijk was op deze aarde een rustplaats te vinden, vond Hij die in dezen gelukkigen huiselijken kring. Welk een genade! Jehova zelf, die van den hemel gekomen was om zijn volk verlossing te brengen, vertoeft te midden der zijnen als een vriend onder zijne vrienden. Hij gaat zóó vertrouwelijk met hen om, dat alle vrees moest verdwijnen, en zij in zijne tegenwoordigheid gansch gelukkig moesten zijn. Hij noemt de discipelen zijne vrienden, en zegt in dit hoofdstuk: »Lazarus, *onze* vriend, slaapt.» De Heer wil niet alleen door zijn werk ons geweten gerust stellen, maar ook door zijn persoon onze harten winnen en gelukkig maken. Hij heeft zich geheel aan ons gegeven; en gelijk Hij het middelpunt van onze geestelijke zegeningen in den hemel zijn zal, bezitten wij Hem hier in de woestijn als ons dagelijksch manna, als den trouwen vriend te midden der menigvuldige verzoeken. Helaas, hoe weinig wordt Hij door de zijnen in zijne volheid gekend en genoten! Velen, ja wellicht de meesten, zien in Hem slechts den Heiland van zondaars, die van den

dood en het verderf reddt. Hun geweten is gerust gesteld; doch hun hart blijft onbevredigd, en zij zijn meestal ongerust en neêrgedrukt in de omstandigheden. Jezus ontbreekt hun, niet voor hun geweten, maar voor hun hart, niet zijn werk, maar zijn persoon. Zijne tegenwoordigheid wordt niet door het geloof verwezenlijkt en genoten. Hij is *het dierbare voorwerp niet, waarop het oog gevestigd blijft*, en waarmede het hart een innigen en vertrouwelijken omgang heeft. Was dit het geval, dan zou geen vrees, geen onrustige zorg, maar vreugde in den Heer hun hart vervullen. Paulus genoot in de moeilijkste omstandigheden, in de gevangenis te Rome en in het aangezicht van den dood, zulk een vreugde, dat hij zijne geliefde Filipensen kon toeroepen: »Verblijd u met mij!» Zijn hart was met Christus vervuld; het rustte in zijne volmaakte liefde; hij kende Hem en hing Hem aan met overgegeven liefde; en daarom viel het hem niet moeilijk, alles voor Hem prijs te geven, voor Hem te leven, te lijden en te sterven. Hij kon zeggen: »Ik acht alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijnen Heer.» (Fil. 3 : 8) Christus was zijn eenig voorwerp en zijn eenig doel. Hij was bereid alles te verliezen en te lijden, om Hem te leeren kennen. Wanneer de Heer waarlijk het voorwerp van ons hart is, dan hebben wij altijd genoeg, want in Hem woont de volheid Gods. En waar zullen wij in onze moeilijke omstandigheden een vriend vinden, die zóó met ons lijdt en gevoelt, en voor wien niets verborgen is? Er is geen leed zoo diep, dat Hij niet gevoelen, geen moeilijkheid zoo groot, waarin Hij niet helpen kan; ja zelfs in de donkerste wolk, die ons omgeeft, heeft Hij zijne hand. Hij is ons steeds nabij, zoowel in de kleinste als in de grootste omstandigheden; wij kunnen altijd met vast vertrouwen op Hem rekenen. En in al zijne wegen met ons, in de verzoekingën, waardoor wij moeten gaan, leert Hij ons zichzelf meer kennen. O, mochten wij zijne tegenwoordigheid toch meer verwezenlijken en genieten, dan zou alles, in ons hart,

in onze huizen, in ons gansche leven, meer met zijn wezen overeenkomen!

De kleine familie te Bethanië wist van het voorrecht der gemeenschap met haren geliefden Heer goed gebruik te maken. Lazarus was krank, en zijne zusters zonden de boodschap tot Jezus: »Heer, dien Gij liefhebt, is krank.» Zij waren overtuigd van zijne liefde, en daarom hadden zij volle vrijmoedigheid zich tot Hem te wenden. Zij twijfelden er niet aan, of Hij zou terstond komen, om zijn vriend gezond te maken. En zij wisten de rechte snaar in het hart van Jezus aan te roeren. »Heer! dien Gij liefhebt, is krank.» Zij zeggen niet: Dien *wij* liefhebben, of *onze broeder*, is krank; neen! dien *Gij* liefhebt, is krank. Na zulk een boodschap moest de Heer wel komen. Zij deden een beroep op *zijne* liefde. De Heer is ons niets verplicht; alles, wat Hij doet, is genade, is om zijnentwil. Zijne liefde tot ons is de bron van al onze zegeningen hier beneden en daar boven. Willen wij door Jezus geholpen worden, dan behoeven wij slechts een beroep te doen op zijne liefde. Hebben wij onze broeders lief en zien wij hunne zwakheden, hun lijden, welnu, laten wij met alle vertrouwen tot den Heer gaan met de voor zijn hart zoo heerlijke woorden: Heer! dien *Gij* liefhebt is krank, is in lijden of in moeilijkheden.

Wanneer wij nu een blik slaan in het inwendige leven, de geestelijke kennis en de opofferende liefde der beide zusters, dan zal het ons niet moeilijk vallen een groot onderscheid te zien. Martha geloofde in den Heer, zij had Hem lief en nam Hem in haar huis op; doch Maria was geestelijker, en daarom ook meer in staat het doel zijner zending en de volheid van zijnen persoon te verstaan. Terwijl Martha met veel dienen bezig was, zat *zij* aan de voeten van Jezus en luisterde naar zijne woorden. Martha viel veel meer in het oog, trad veel meer op den voorgrond. De eerste maal, dat wij van haar lezen, (Luk. 10 : 41) was zij bezig met veel dienen, en moest de Heer haar berispen; de tweede maal was zij de eerste om

den Heer te gemoet te gaan, maar moest zij weder terug, omdat zij zich niet op hare plaats gevoelde; en de derde keer (Joh. 12) was zij wederom bezig met dienen. Maria vinden wij iederen keer aan de voeten van Jezus. De eerste maal om van Hem te leeren, de tweede maal om door Hem getroost te worden en de derde maal om zijne voeten te zalven. Welk een vreugde voor den Heer! Hij was gekomen om het Woord Gods te brengen, en Hij vond bij Maria een open oor. Terwijl Martha veel beweging maakte, zat zij rustig aan Jezus' voeten. Zij had het goede deel verkozen, zij koos zijn woord te hooren, zij koos Hemzelven. Daarom rechtvaardigde haar de Heer, en zeide tot haar, dat het goede deel niet van haar zou weggenomen worden.

Er is veel christelijke dienst in de wereld, waaraan de ware kracht en schoonheid ontbreekt, daar zij te weinig met de bron, met Christus zelven, in betrekking staat en op het Woord Gods gegrond is. Vele geloovigen zijn, evenals Martha, over vele dingen bekommerd, en hebben geen behoefte en geen rust genoeg, aan de voeten van Jezus te zitten en naar zijne woorden te luisteren. Één uur met den Heer alleen te zijn, valt hun moeilijker, dan zich dagen achtereen met allerlei christelijke werkzaamheden bezig te houden. En vanwaar komt dit? Omdat er veel meer geestelijke gezindheid vereischt wordt, wanneer men in de tegenwoordigheid des Heeren vertoeft, dan wanneer men met dienen bezig is. In het dienen kan onze natuur nog eenige bevrediging vinden, daar kan het eigen ik nog een rol spelen, maar in de tegenwoordigheid des Heeren gaat dit niet. Daar is de zelfzucht en eigenliefde buitengesloten. Zoodra echter het hart in gemeenschap met den Heer leeft, vindt het ook de noodige kracht en wijsheid om den Heere welbehagelijk te dienen. Dit zien wij bij Maria. Nadat zij aan de de voeten des Heeren onderwezen was en de woorden verstaan had, die Hij tot haar sprak, was zij in staat om den Heer op een waardige wijze te dienen. Zij leerde

eerst, om daarna te dienen. In vers 2 lezen wij: »Maria nu was degene, die den Heer gezalfd heeft met zalf, en zijne voeten afgedroogd heeft met hare haren.» Zij gaf het kostelijkste wat zij had, om hare liefde voor Jezus te toonen, en zij wist het gepaste oogenblik te vinden, om zijn hart te verkwikken. Hare dienst werd door niemand begrepen, zelfs niet door de discipelen. Deze zagen er een onnoodige verkwisting in. Naar hunne meening had die zalf veel nuttiger kunnen besteed worden. Omdat zij menschelijk oordeelden, verstonden zij het werk van Maria niet, dat goddelijk schoon was. Maria alleen had de woorden van Jezus verstaan. Terwijl de discipelen nog droomden van de gelukkige Messias-regeering, wist zij, dat de duistere wolken zich steeds dichter om het dierbare hoofd haars geliefden Meesters samenpakten; zij had begrepen wat de Heer van zijnen dood had gezegd, haar liefhebbend hart had een voorgevoel van de nabijheid van dien dag, waarop de boosheid der menschen Hem uit hun midden zou rukken, en daarom zag zij het oogenblik gekomen, Hem tot een voorbereiding voor zijne begrafenis te zalven. En de Heer die in het verborgen des harten ziet, zag hare innige en overgegeven liefde; en gelijk Hij vroeger haar luisteren gerechtvaardigd had, zoo rechtvaardigde Hij nu haar werk, zeggende: »Zij heeft een goed werk aan mij gedaan.» O, hoe zal Maria's hart bevredigd zijn geweest, toen zij uit zijn eigen mond hoorde, dat zij een *goed* werk aan *Hem* gedaan had! Martha, zoo geheel ingenomen met hare dienst, dacht, dat de Heer er voor moest zorgen, dat Maria hare plaats aan zijne voeten verliet en haar bijstond; doch de Heer zeide tot haar: »Martha, Martha! gij bekommert u over vele dingen; maar één ding is noodig.» Hare dienst werd door Hem niet erkend, daar die te veel uit haar natuurlijk karakter ontstond en te weinig den Heer zelve als bron en voorwerp had. Maria alleen had het »goede deel» verkozen en het »goede werk» volbracht. In zijne gemeenschap had zij den Heer leeren verstaan, en haar werk tot zijne verheerlijking zou in de geheele

wereld verkondigd worden. O, mochten wij haar gelijken! Mochten ook wij dikwijls aan Jezus' voeten zitten, om het goede woord Gods uit zijnen mond te vernemen! Mochten ook wij met innige liefde Hem aanhangen en ons geheel aan zijne dienst toewijden!

Menigeen zal hier vragen: » Had de Heer dan Martha niet minder lief dan Maria, daar hare genegenheid voor Hem zoo zwak en oppervlakkig was? » Zoo zouden wij menschen oordeelen. Onze liefde is afhankelijk van de omstandigheden en van het karakter dergenen, die wij liefhebben. Doch bij Jezus is dit gansch anders. Hij had Martha zoowel als Maria lief met een volmaakte liefde. Ja, de Heilige Geest kan zelfs Martha vooraan plaatsen, wanneer Hij van Jezus' liefde voor hen spreekt. » Jezus nu had *Martha*, en hare zuster en Lazarus lief. » Hij geeft getuigenis van Maria's innige en opofferende liefde en van Martha's bekommernis, maar zoodra Hij van de liefde van Jezus tot beiden spreekt, stelt Hij Martha voorop, opdat niemand zou denken, dat de liefde van Jezus afhankelijk was van de zwakheid zijner discipelen. Welk een heerlijke troost! De liefde van Jezus voor ons heeft haar grond in Hemzelven. Het is Hem natuurlijk niet onverschillig, hoe wij wandelen en of ons hart al dan niet met liefde voor Hem vervuld is; maar nooit is zijne liefde van onzen wandel afhankelijk. Wij mogen zeer zwak en gebrekkig zijn, zijne liefde is steeds volmaakt. Hij had ons lief, toen wij nog zondaars en goddeloozen waren, toen er niets in ons was, waardoor Hij kon aangetrokken worden. En daarom kunnen wij tot iederen geloovige, zelfs tot den zwakste en gebrekkigste, zeggen: » De Heer heeft u lief; gij zijt een dierbaar voorwerp voor zijn hart. Al moogt gij u dezer liefde nog zoo onwaardig gevoelen en nog zoo veel oorzaak hebben u voor Hem te verootmoedigen, Hij heeft u lief, ja volkomen lief. » Wij kunnen gerust den zwaksten geloovige, dien wij kennen, vooraan plaatsen, wanneer wij over de liefde van Jezus tot de zijnen spreken. O, dit kan ons leeren van onszelf af te zien! Hoe-

velen houden zich bezig met hunne liefde voor den Heer; zij klagen over te geringe liefde; zij stellen allerlei poging in het werk, Hem meer lief te krijgen, doch zij moeten ten slotte hunne handen moedeloos in den schoot laten zinken. Is evenwel ons oog op de liefde des Heeren gericht, dan zullen wij Hem steeds meer leeren liefkrijgen.

Wij lezen nu verder: » Toen nu Jezus hoorde, dat hij krank was, bleef Hij nog twee dagen aan de plaats, waar Hij was.” Hoe opvallend! Petrus of Martha zou zoo lang niet gewacht hebben; o neen! zij zouden terstond op het ontvangen der boodschap vertrokken zijn. Maar de Heer bleef. Hij ging niet heen om zijn vriend te genezen; Hij liet Lazarus sterven. Tevergeefs wachtten de zusters. O, wat zal er niet veel in haar hart zijn omgegaan! Hoevele twijfelingen misschien, hoeveel vragen! Zou Hij dan niet waarlijk onze vriend zijn? zouden we ons dan in Hem hebben bedrogen? — Maar waarom kwam de Heer niet terstond? Was het gebrek aan liefde? O, neen! » *Jezus had Martha en hare zuster en Lazarus lief.*” Maar waarom bleef Hij dan? Juist omdat Hij ze lief had. Zij moesten gelouterd worden, opdat de beproeving huns geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, bevonden werd te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid in de openbaring van Jezus Christus.” (1 Petr. 1 : 7) Maar niet alleen daarom. Ook vooral, omdat de Heer hun iets beters wilde geven dan hetgeen, waarom zij gevraagd hadden. Lazarus stierf, maar Hij zou hem uit de dooden opwekken; en tevens zouden zij in Hem een hoedanigheid leeren kennen, die alleen bij het graf van Lazarus kon geleerd worden.

O, welk een heerlijke les voor ons! Wij hebben de stelligste beloften voor de verhooring onzer gebeden. De Heer zegt in Joh. 14 : 13: » Zoo wat gij begeeren zult in mijnen naam, dat zal ik doen; opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde.” En wij kunnen er van verzekerd zijn, dat Hij zijn woord zal houden. Doch Hij antwoordt niet altijd *terstond* op ons gebed; Hij laat ons dik-

wijls een geruimen tijd wachten; want Hij wil, dat wij een waarachtig vertrouwen op Hem zullen hebben, dat wij onze afhankelijkheid van Hem zullen gevoelen. En dan wil Hij ons in dien wachtenstijd vele dingen leeren, die dikwijls veel heerlijker zijn dan hetgeen wij gevraagd hebben. Maria zal dit voorzeker later hebben moeten getuigen. Als Lazarus niet gestorven was, zou zij in Jezus den medelijdenden vriend en vertrooster zóó niet hebben leeren kennen. Welgelukzalig daarom het hart, dat gedurende het lijden en de moeilijkheden zijn vertrouwen op dien goeden Jezus gevestigd houdt, die te zijner tijd de uitkomst geven zal, een uitkomst die dikwijls veel heerlijker is dan men verwachtte!

Op een treffende en heerlijke wijze wordt ons deze waarheid in onze geschiedenis voorgesteld. In de eerste plaats in de ontmoeting van Jezus met Martha. Nauwelijks had Martha vernomen, dat de Heer in aantocht was, of zij haastte zich Hem te gemoet, en zeide tot Hem: » Heer! waart Gij hier geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven.” Zij was diep bedroefd. En geen wonder! De dood was hare vreedzame woning binnengetreden en had den band, die hen zoo innig aan elkander verbond, verscheurd. Wel erkende zij den Heer als den Christus, den Zoon van God; wel geloofde zij, dat Hij Lazarus had kunnen gezond maken, en dat ook nu alles, wat Hij van God bidden zou, zou geschieden, maar dat Hij hem uit de dooden zou opwekken, daaraan kon zij niet denken. En wat zegt de Heer? *» Ik ben de opstanding en het leven, die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven; en een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid.”* Ziedaar een eerste vrucht van het wegblijven van Jezus. Ware Lazarus niet gestorven, dan zou haar deze waarheid niet zijn geopenbaard. De Heer heeft door zijnen dood » dien te niet gemaakt, die de macht des doods heeft, dat is de duivel,” (Hebr. 2 : 14) en evenzoo » heeft Hij het leven en de onverderfelijheid aan het licht gebracht.” (2 Tim. 1 : 10) God heeft ons met Hem levend gemaakt, daar Hij ons al

onze zonden vergeven heeft, zoodat wij nu reeds in het geloof triomfeerend kunnen uitroepen; » De dood is verslonden tot overwinning. Dood! waar is uw prikkel? Hel! waar is uwe overwinning?» (1 Kor. 15 : 55) De geloovige, zelfs wanneer Hij gestorven is, zal leven; en de levende, wanneer hij in Hem gelooft, zal niet sterven, want Christus heeft den dood overwonnen. De werking der zonde op den mensch is door de opstanding, door de macht des levens in Jezus, geheel vernietigd. De dood is het einde van den natuurlijke mensch, en de opstanding is het einde van den dood. Welk een vrijmaking!

Maar hoewel Martha in den Heer geloofde, kon zij de woorden des Heeren niet verstaan. Zoodra Hij komt, gaat zij Hem uit eigen beweging te gemoet, maar zoodra Hij van de macht des levens spreekt, trekt zij zich terug. Zij gevoelt, dat zulk een onderhoud meer voor Maria past, en daarom gaat zij heen om haar te roepen. Haar eigen geweten is voor haar de stem van Jezus. En Maria, die meent door den Heer geroepen te zijn, snelt dadelijk tot Hem en werpt zich weenend aan zijne voeten. Bij Hem wil zij haar hart uitstorten. Hij alleen was dan ook in staat hare diepe smart te verstaan; Hij alleen kon mede gevoelen, gelijk geen mensch het vermocht.

» Jezus dan, als Hij haar zag weenen, en de Joden, die met haar kwamen, ook weenen, werd zeer bewogen in den geest, en ontroerde zichzelven, en zeide: Waar hebt gij hem gelegd? Zij zeiden tot Hem: Heer! kom en zie het. Jezus weende. De Joden dan zeiden: Ziet, hoe lief Hij hem had.» Welk een aanblik! De Heer der heerlijkheid, de Schepper van alle dingen, stelt zich hier te midden van zijne arme schepselen, die zich door de zonde geheel bedorven hebben, en weent. Hij ontroert bij het gezicht van den dood, die koud en onbarmhartig de teederste banden der liefde verbreekt, en niets dan smart en tranen achterlaat. Ja, de Heer zelf stelt zich, vol van het innigste medegevoel, onder het gewicht van den dood, dien Hij zou vernietigen. Hij neemt volkomen deel aan

het zuchten der arme schepping en brengt den dood voor God als het ongeluk van den mensch, als het juk, dat hij tevergeefs zoekt te ontvlieden. Jezus maakt zich in zijne volmaakte sympathie één daarmede. Hij ontroert, Hij zucht voor God, Hij weent met de menschen, en dat alles uit liefde voor degenen, die aan dat ongeluk onderworpen zijn. Maria had hier derhalve gelegenheid een nieuwe, liefelijke trek van de volmaakte van Jezus te leeren kennen. Zij had dikwijls zijne goedheid en macht gezien en de heerlijkste woorden uit zijnen mond vernomen; maar nu zou zij ook zijn volmaakte medegevoel leeren kennen. En hoe kon dit anders, dan langs den weg van droefheid en lijden! Zij wist wel, dat Hij machtig genoeg was den kranken broeder gezond te maken, maar dat Hij, als die broeder gestorven was, vol van het diepste medelijden tranen kon storten, dat had zij tot nu toe nog niet ondervonden. Welk een volmaakte Jezus! In alle omstandigheden van ons leven hebben wij de volheid in Hem. En wat is schooner, wat is in de uren der diepste smart zoeter voor 't hart: de ervaring van zijne onbeperkte macht of van zijn teeder medelijden? Ja, zulk een Jezus hebben zulke arme, zwakke schepselen, als wij zijn, noodig. Zijn arm is nooit verkort, zijne hulp komt nooit te laat; maar nooit treft ons ook een leed, klein of groot, waar Hij niet met ons gevoelt en ons troostend ter zijde staat. Welk een bemoediging in deze woestijn, bij de menigvuldige verzoeken dezes levens! Hoe dikwijls ondervinden wij, dat wij hier door een tranendal reizen, hoe dikwijls treedt de kommer en de smart onze woning binnen, of rukt de koude dood een dierbaren vriend of vriendin uit ons midden en doet een leegte ontstaan, die niemand kan aanvullen. Doch Hij kan het — Hij alleen. Hij kan balsem gieten in de diepe wonde, Hij kan ten volle met ons gevoelen. Met vertrouwen kunnen wij ons aan zijne voeten neerwerpen en aan zijn getrouw hart onze smart uitweenen. Als niemand ons verstaat, Hij verstaat ons, als allen ons verlaten, Hij blijft

ons nabij. Hij laat dikwijls toe, dat wij den weg des lijdens bewandelen — niet alleen, omdat de verdrukking volharding werkt, maar omdat zij Hem gelegenheid biedt, zijn medelijdend hart te openbaren, en ons een nieuwen straal van zijne goddelijke volmaaktheid te laten zien. O, hoe zoet zijn zulke wegen en ervaringen bij alle smart! Het zijn ondervindingen, die wij in de heerlijkheid daar boven niet kunnen opdoen. Dáár behoeven wij geen medegevoel meer, omdat dáár alle tranen voor eeuwig van onze oogen zijn afgewischt. Daarom, geliefde broeders! zoolang wij hier beneden zijn, laten wij het voor louter vreugde achten, wanneer wij in vele verzoekingën vallen (Jak. 1 : 2).

O, hoe volkomen bemint de Heer de zijnen! De Joden zelfs getuigden hiervan. » Ziet, hoe lief Hij hem had ! » zeiden zij, toen zij Hem zagen weenen. Evenwel weende de Heer niet om het verlies van Lazarus, maar om de tegenwoordigheid des doods en uit medegevoel met de bedroefde zusters. Hij wist, waar Lazarus was; voor Hem was hij niet verloren; want hij kon zeggen: » Niemand zal ze uit Mijne hand rukken. » Zij blijven in zijne hand, ook als de dood ze uit ons midden heeft weggenomen. Zij leven, ook nadat zij gestorven zijn. Hij verliest ze nooit, want Hij heeft den dood te niet gedaan en 't leven en de onverderfelijkheid aan 't licht gebracht. Welk een troost voor de achtergeblevenen! Hunne ontslapen geliefden zijn nog altijd in zijne hand; niets heeft macht over hen; dezelfde hand, die ze hier bewaarde, bewaart ze daar. Zij zijn in volle rust bij den geliefden Jezus, tot wien ook wij weldra zullen heengaan. Het is slechts een scheiding voor een korten tijd.

Doch de Heer wilde nog heerlijker openbaren, dat zijn wachten liefde was. Als de Vorst des levens stond Hij daar bij het graf van zijn geliefden vriend. » Heb ik u niet gezegd, dat, als gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult? » is zijn antwoord op de ongeloovige woorden van Martha. En nu gereed staande de macht der opstanding te toonen, hief Hij zijne oogen opwaarts, en zeide:

„Vader! ik dank U, dat Gij mij gehoord hebt, doch ik wist, dat Gij mij altijd hoort; maar om der schare wil, die rondom staat, heb ik dit gezegd, opdat zij zouden gelooven, dat Gij mij gezonden hebt.” En toen Hij dit gezegd had, riep Hij met een groote stem: „Lazarus, kom uit!” En de gestorvene kwam uit. Hoe heerlijk werden hier de woorden, in het vorige hoofdstuk uitgesproken, bewaarheid: „Mijne schapen hooren mijne stem, en ik ken ze, en zij volgen mij; en ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze uit mijne hand rukken. Mijn Vader, die ze mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één.” Het bederf was geen hinderpaal voor zijne macht; de dood moest Lazarus teruggeven, zoodra Hij hem eischte; ieder spoor van den dood moest verdwijnen, zoodra Hij sprak. Ieder oogenblik kan de Heer de zijnen tot zich roepen; want alles is weggenomen, wat hen zou kunnen verhinderen, aan zijne heerlijkheid deel te nemen. Ja, er is zulk een macht des levens in Hem, dat wij niet eens behoeven te sterven. Hij kan ons eensklaps, in een oogenblik, veranderen en het sterfelijke doet de onsterfelijkheid aan. (1 Kor. 15) Dit zal geschieden in die zalige ure bij zijne komst, wanneer de levenden veranderd, de ontslapenen opgewekt en allen te zamen den Heer te gemoet opgenomen worden in de lucht, om voor altijd bij Hem te blijven. (1 Thess. 4). Welk een zekerheid, welk een troost voor allen, die in Hem gelooven! Zij zijn voor altijd vrijgemaakt van den dood, en van alles, wat daarmede in betrekking staat; zij zijn voor altijd behouden, voor altijd in veiligheid in zijne trouwe handen. Noch de verzoeking der woestijn, noch de dood, noch de hel, ja niets, niets kan hen scheiden van Hem en van zijne liefde.

Het groote gewicht der profetie.

Ofschoon de ernstige studie der nog onvervulde profetieën des Bijbels, Gode zij dank! eenige vrienden in de Gemeente des Heeren telt, zoo is het toch zeer te betreuren, dat hun getal nog zoo gering is. Vele, overigens vrome christenen, zijn, hetzij uit onkunde of traagheid, hetzij uit valsche nederigheid of vooroordeel, geheel ongeneigd om de voorspellingen Gods te onderzoeken, en trachten zelfs anderen in hunne zienswijze te doen deelen. Of wanneer sommigen, verstaande, dat het geopenbaarde voor ons en onze kinderen is, (Deut. 29 : 29) beginnen met het bevel des Heeren: »Onderzoekt de Schriften» op te volgen, zoo laten zij zich toch spoedig door de velerlei moeilijkheden dezer studie afschrikken — moeilijkheden, die ten deele uit het gebrek aan overeenstemming tusschen de schrijvers, die de profetieën hebben verklaard, ten deele uit vrees van zich vergist te hebben, ontstaan. Zij vergeten daarbij het woord des apostels in Rom. 15 : 4: »Want al wat te voren geschreven is, dat is tot onze leering te voren geschreven; opdat wij, door lijdzzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop zouden hebben.»

Eer ik daarom overga tot de beschouwing van de natuur, het verval en de opname der Gemeente, en van de gebeurtenissen die daarna volgen zullen, totdat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zijn zal, zij het mij vergund, waarde lezers! u op de verantwoordelijkheid, waarin wij tegenover het Woord Gods staan, opmerkzaam te maken. Het Woord Gods is de brief van onzen Vader in Christus, waarin Hij ons in juiste en treffende schilderingen, zoowel den toestand des menschen als zijne handelingen met dien mensch, zoowel het plan onzer verlossing en verzoening, als zijn raadsbesluit met betrekking tot de wereld, Israël en de Gemeente mededeelt. Zoowel het een als het ander heeft God ons in zijne genade geopenbaard. Waarom? Voorzeker niet, opdat wij een groot gedeelte dezer openbaringen zouden overslaan, om ons slechts met datgene

bezig te houden, wat naar onze meening het belangrijkste is. Hij gaf ons zijn Woord, opdat wij het *geheel* zouden onderzoeken. Hij gaf zijn Woord aan *al* zijne kinderen; en daarom is het zoo verkeerd, indien wij een gedeelte van dat Woord overlaten aan het onderzoek van geleerden. Ons allen is een talent gegeven om mede te woekeren, totdat de Heer komt. Het is een groot gebrek in de Gemeente van Christus, dat men eenige gedeelten van Gods Woord tot onderzoek en bespreking uitzoekt, onder voorwendsel, dat de anderen te diep zijn, en geen genoegzame aanleiding tot opbouwning geven. Maar leeft de mensch dan niet van *alles*, wat uit den mond Gods uitgaat? En is die ziel, die zich uitsluitend met datgene bezig houdt, wat zij in de Schrift vertroostend en voor hare bijzondere behoeften gepast vindt, wel doorgedrongen tot den geest en de volheid van die woorden van Jezus aan zijne discipelen: »Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar ik heb u **VRIENDEN** genoemd, want **AL** wat ik van mijnen Vader gehoord heb, heb ik u bekend gemaakt?» (Joh. 15:15) Geen enkele straal der hemelsche waarheid kan zonder onze schade onder een deksel geplaatst worden. En dit is vooral van toepassing op die openbaring van Jezus Christus — het voorwerp der oneindige liefde Gods — die God hem gaf, om zijnen dienstknechten te toonen de dingen die haast geschieden moeten.

Om naar het beeld van Christus in gedaante veranderd te worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid, is een aanschouwen, een kennis zijner heerlijkheid noodzakelijk. Nu kan men zijne heerlijkheid slechts ten deele in het verledene aanschouwen. Uit het woord der profetie straalt zij ons met helderen glans tegen tot op den dag, waar zijne heerlijkheid zal geopenbaard worden, en alle vleesch haar zal zien; (Jes. 40 : 5) zoodat het onderzoek in de goddelijke openbaring in haren geheelen samenhang van zeer groot gewicht is; want zonder haar konden wij het

schoon geheel en de wonderbare overeenstemming niet aanschouwen, die het werk des Heeren kenmerken.

Maar, zal men misschien antwoorden, is dan de profetie zulk een noodzakelijke zaak, dat zij onze geheele opmerkzaamheid verdient? — Wij antwoorden, de Heer heeft niets overtolligs gedaan noch geopenbaard, en de profetie beslaat een zeer groote plaats in zijn Woord. — Wij willen ook God niet bedillen, zal men misschien zeggen, maar wij beweren alleen, dat de kennis der profetie niet eigenlijk tot onze zaligheid behoort. — Indien gij, die alzoo spreekt, nog onwedergeboren zijt, dan verstaan wij uwe taal, want de profetie is vaste spijs voor de volmaakten, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads; (Hebr. 5 : 14) maar wanneer gij u als met Christus gekruisigt, als met Hem opgestaan, als in Hem in den hemel gezet kunt beschouwen, dan moeten wij zeggen: welk een ongelukkige redeneering is dit! Is de Bijbel u dan alleen gegeven, opdat gij zoudt weten den toekomenden toorn te zijn ontvloten? of wordt ook gij niet vermaant, op te wasen in kennis voor God en immer meer in te zien de hoop van zijne roeping en den rijkdom der heerlijkheid van zijne erfenis in de heiligen, en alles te weten, wat ons van God geschonken is? (Kol. 1 : 10; Efez. 1 : 18; 1 Kor. 2 : 12).

Voorwaar al de schatten in den Bijbel verborgen, zijn niet ontdekt, zoodra wij onze zaligheid gevonden hebben! Er zijn dingen, die geen oog heeft gezien, en geen oor heeft gehoord, en in geen 's menschen hart zijn opgeklimmen, die God bereid heeft dien, die Hem liefhebben. En deze dingen heeft God ons geopenbaard door zijnen Geest, (1 Kor. 2 : 9) en zij, die bereid zijn, worden uitgenoodigd, ze tot blijdschap huns geloofs te doorgronden. Wij zijn geroepen met vreugde het water uit de fontein des heils te putten, en ons door het geloof met de goederen van het huis Gods te verzadigen in afwachting van die ure, waar wij ze in aanschouwen zullen genieten. De heerlijkheid is ons deel, heeft de Heer Jezus

gezegd; (Joh. 17 : 22); en zouden wij dan onverschillig zijn omtrent de openbaring dier heerlijkheid? O neen! dat zij verre! want iedere nieuwe schoonheid, die wij met behulp der Schrift aan haar ontdekken, zal ons hart verwarmen en verkwikken, en wij zullen ons verblijden, dat eenmaal de naam des Heeren op de gansche aarde zal verheerlijkt worden.

Laten wij niet vergeten, hetgeen in 1 Thess. 5:19, 20 geschreven staat. De twee vermaningen, „bluscht den Geest niet uit, veracht de profetieën niet,” staan niet zonder bedoeling naast elkander; en wij gelooven dat zij elkander verklaren. Wanneer een christen de uitspraken des Heeren onderzoekt met de volle overtuiging, dat de geheele Schrift van God ingegeven en in haar geheel, zoowel als in hare deelen, de spiegel der heerlijkheid van Christus is, wanneer het verlangen deze heerlijkheid te aanschouwen er hem toe brengt om de schatten en rijkdommen, die God voor hem heeft weggelegd, te doorgronden, dan zal hij met vreugde de komst van dien dag te gemoet snellen, en het standpunt innemen van die dienstknechten, die de terugkomst van hunnen heer verwachten.

Al de troost der ouden, die door het geloof getuigenis hebben bekomen (Hebr. 11 : 2), en bijgevolg hunne heiligmaking en afzondering van de wereld rustten grootendeels op de verwachting van toekomende goederen, die de profetische stem Gods hun te aanschouwen gaf. Ditzelfde is op de Gemeente des Heeren toepasselijk. Uit de profetie stroomt ook haar troost en kracht toe in de dagen harer vreemdelingschap, waarin verdrukking, vervolging en strijd haar deel is. Hadden wij niet de heerlijke hoop van de openbaring der heerlijkheid der kinderen Gods, van de verlossing van ons lichaam; (Rom. 8 : 23) hadden wij niet de zekerheid, dat de beproeving van ons geloof bevonden werd te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid in de openbaring van Jezus Christus. (1 Petr. 1:7) — hoe zouden wij met volharding onze loopbaan kunnen voort-

zetten, hoe zouden wij zonder vrees de talrijke verzoekingen en gevaren op onzen langen pelgrimstocht kunnen wederstaan? Ja, het is juist de openbaring der toekomstige dingen, die ons te midden der velerlei gevaren op onze reis een helderen gezichteinder doet zien, waardoor wij in staat gesteld worden met volhardenden moed onze schreden te vervolgen, totdat wij Hem aanschouwen, door wiens Geest ons de profetie is geschonken. Wanneer nu de christen uit de profetie kracht ontvangt, »om den tijd die overig is in het vleesch naar den wil van God te leven» (1 Petr. 4 : 2), zou hij dan, zonder tegen God te zondigen, kunnen nalaten in het boek des Heeren te onderzoeken, wat de Heer door zijne dienstknechten, de profeten, geopenbaard heeft aangaande de dingen, die na dezen geschieden moeten? (Openb. 1 : 19) En wanneer de Schrift ons de toekomst ontsluit, en ons mededeelt, wat er met de schepping, met de wereld, met Israël en met de Gemeente gebeuren zal, zouden wij het dan overtollig achten deze voorzeggingen te onderzoeken? Neen, geliefde broeders! dat kan de wil van God niet zijn; dat kan niet tot onzen zegen strekken. Waarom is er zoo weinig blijdschap? Waarom verheugt men zich zoo weinig met onuitsprekelijke en heerlijke vreugde? Waarom kunnen zoo weinigen den apostel Paulus nazeggen: »Onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gansch zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid, dewijl wij zien op het onzichtbare en eeuwige?» O, is het niet, omdat zoo weinigen zich bezighouden met de toekomstige dingen. Onze vrede kan niet voortdurend zijn, indien wij onzen blik niet vestigen op het kruis van Christus; ons vertrouwen kan niet vast zijn, als wij het werk des Heeren niet *geheel* aannemen; en zoo kan ook onze hoop niet heerlijk en vertroostend zijn, als wij de toekomstige dingen niet verstaan. Laten wij daarom de Schriften, die van deze dingen getuigen, onderzoeken en den heerlijken schat van vertroosting ons toeëigenen!

Doch *vertroosting* is niet het eenige doel der profetie,

ook de *heiliging* onzer ziel is het doel van God. »Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk hij rein is.» (1 Joh. 3 : 3) En niets is natuurlijker dan dit. Indien de hoop der toekomstige heerlijkheid ons hart vervult, zullen wij dan onszelfen leven, en niet dien, die voor ons gestorven en opgestaan is? Indien wij naar de beloften Gods een nieuwen hemel en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont, verwachten, zullen wij dan ons hart hechten aan de dingen dezer aarde, en ons geluk zoeken in hetgeen als een bloem des velds verwelkt? Voorzeker niet! Integendeel de studie der profetie, in de overtuiging aangevangen, dat de opening zijner woorden licht geeft en de eenvoudigen verstandig maakt,» (Ps. 119:130) vertroost en verblijdt de ziel niet alleen, maar verheft tevens haren blik naar de dingen die boven zijn, en doet hare liefde zich verlustigen in de kanalen der goddelijke almacht.

Ja, de profetie is van uitnemend groot gewicht! Zij doet ons een blik slaan in de duistere toekomst, zoodat voor hem die gelooft, alles licht en helder wordt. »Wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte en de Morgenster opga in uwe harten; dit eerst wetende, dat geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging; want de profetie is voortijds niet voortgebracht door den wil eens menschen, maar de heilige mannen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken.» (2 Petr. 1 : 19—21) Het is onmogelijk duidelijker te spreken. De toekomst is verborgen; zij is duister; niemand weet wat er gebeuren zal; doch daar komt de profetie, als de stem van God, en is een licht in die duistere toekomst; totdat de dag aanlichte, en de blinkende Morgenster (Openb. 22 : 16) opga, om ons op te nemen in zijne heerlijkheid en onze harten door zijne tegenwoor-

digheid volmaakte vreugde te schenken. Een iegelijk, die deze profetie gelooft, kent de toekomst. Hij weet, wat er gebeuren zal, hij kent de gedachten en plannen van God, en zijn hart verlangt naar de openbaring dezer heerlijkheid. Is de Gemeente aan lijden en druk onderworpen, de profetie zegt ons, dat zij weldra in heerlijkheid bij Jezus zal zijn. Neemt de goddeloosheid en het ongeloof in de Christenheid toe, de profetie wijst ons op haar vreeselijk einde. Zien wij Israëls stammen op aarde ronddolen, de profetie spreekt ons van hun heerlijk herstel. Zucht de schepping onder den vloek, de profetie verklaart, dat die vloek haast zal worden weggenomen. En zoo zouden wij kunnen voortgaan, en op al onze vragen zou de profetie een voldoende antwoord geven. Laten wij daarom die profetie bestudeeren, gedachtig aan de treffende en heerlijke woorden des Heeren:

„Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die hooren de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is: want de tijd is nabij.” (Openb. 1:3)

Kennis en leven.

Een leven in de kennis van God, beroofd van de praktische gemeenschap met God, is beroofd van datgene, waarin hoofdzakelijk de goddelijke vreugde der ziel bestaat. In dit opzicht is niets ellendiger dan een christendom dat zich bij niemand aanprijst. Welke heerlijke waarheden wij ook bezitten, zonder de genade, die uit de gemeenschap met God voortvloeit, dragen zij geen vrucht. Zij kunnen ons niet baten tegen de macht en de list van den vijand. Het is de verwezenlijking van de gemeenschap met Jezus die ons tegen den satan sterk doet zijn; anders is hij sterk tegen ons, en hij zou ons met zich voorttrekken, werden wij niet bewaard door God, zelfs ondanks ons gebrek aan gemeenschap.

De eerste komst van Christus en het koninkrijk der hemelen.

De profetieën des Ouden Verbonds hadden aangekondigd, dat de Zoon van David op den troon zijns vaders zou zitten. Eerst achter een geheimzinnig floers verborgen, werd deze belofte allengs met meerdere duidelijkheid omschreven en in een helderder daglicht geplaatst. Zeer in het algemeen aan Abraham gegeven, aan Izak en Jakob herhaald, werden de omstandigheden, die met de vervulling zouden gepaard gaan, aan Mozes, David en de profeten met steeds meerdere nauwkeurigheid aangegeven, totdat Jehova eindelijk aan Daniël den tijd der vervulling mededeelde.

De Heer had tot Daniël gezegd: »Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan» (Dan. 2 : 44). En verder: »En ziet, er kwam één met de wolken des hemels, als eens menschen zoon, en hij kwam tot den Oude van dagen, en zij deden hem voor Dien naderen; en hem werd gegeven heerschappij, en eer, en het koninkrijk, dat hem alle volken, natiën en tongen eeren zouden; zijne heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en zijn koninkrijk zal niet verdorven worden» (Dan. 7 : 13, 14). Na deze profetieën nu luidde het woord des Heeren tot den profeet: »Zeventig weken zijn bestemd over uw volk en over uwe heilige stad» (Dan. 9 : 24—27). Zij worden in drie tijdvakken verdeeld, — in zeven weken, twee en zestig weken en ééne week. Zeven weken of 49 jaren waren verlopen, toen het besluit tot Jeruzalems wederopbouwning door Darius werd uitgevaardigd. Stad en tempel werden herbouwd, de offeranden werden hersteld en Israël keerde in zijn land terug. Van dat oogenblik getuigen er geen profeten meer in Palestina;

en de Bijbel deelt ons niets mede van hetgeen er in de twee en zestig volgende weken is gebeurd, totdat het Nieuwe Testament bij het laatste gedeelte van dit tijdvak den afgebroken draad vervolgt.

De volheid des tijds was gekomen, en Messias, de Vorst, zou verschijnen. Met welk doel? Om naar de beloften als de Zoon des menschen een koninkrijk op aarde op te richten, dat een algemeene heerschappij zou hebben. Reeds de woorden van den engel Gabriël tot de maagd Maria gesproken, toonen ons dit duidelijk aan. „Hij zult een zoon baren, en gij zult zijnen naam heeten Jezus. Deze zal groot zijn, en de zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God de Heer zal hem den troon van zijnen vader David geven, en hij zal over het huis Jakobs koning zijn in der eeuwigheid en aan zijn koninkrijk zal geen einde zijn” (Luk. 1 : 31—33). Als koning der Joden werd de Heer Jezus geboren en ook als zoodanig door sommigen ontvangen. Simeon en Anna in den tempel, de herders uit het veld en de wijzen uit het Oosten huldigden allen in Hem den geboren koning van Israël.

Men zal mij hier tegenwerpen, dat de Zoon des menschen op de aarde kwam en weer heenging; en dat Hij, toen Hij hier was, zijne regeering begon in de harten van zijn volk, hetwelk Hij nu voortzet en zal blijven voortzetten; maar dat Hij geenszins ten doel had een koninkrijk op deze aarde op te richten, want dat Hij, toen men Hem koning wilde maken, zulks weigerde en zichzelven verbergde (Joh. 6 : 15).

Dit schijnt bij den eersten opslag een zeer gewichtige tegenwerping te zijn; maar laten wij haar van naderbij beschouwen en onderzoeken of dit waarlijk de aannahme van den Messias, als koning kan genoemd worden. In vers 26 van datzelfde hoofdstuk moest de Heer tot dat volk, dat hem koning zou willen maken, zeggen: „Gij zoekt mij, niet, omdat gij teekenen gezien hebt, maar omdat gij van de brooden gegeten hebt en verzadigd zijt.” Hier was er één, die in hun hart kon lezen; en ziende, dat zij zulke lage

beweegredenen hadden, kon Hij natuurlijk niets anders doen dan zich verbergen. En wanneer wij op andere plaatsen ons oog vestigen, dan zullen wij het gevolg zien van zijne komst tot de Joden. »Hij kwam tot het zijne, maar de zijnen hebben hem niet aangenomen» (Joh. 1:11). »Wij willen niet, dat deze over ons koning zal zijn» (Luk. 19:14). »Wij hebben geen koning dan den keizer» (Joh. 19:15) »Zij riepen: Weg met hem! weg met hem! kruis hem!» Hieruit zien wij duidelijk, dat, terwijl sommigen — omdat zij van de brooden en de visschen gegeten hadden, maar Hem in geen deele als den Messias aannamen — Hem koning wilden maken, de Joden, als volk, Hem geheel verwierpen.

Doch staan wij een oogenblik bij de geschiedenis stil, en alles zal ons volkomen duidelijk worden. Vóór de openlijke optreding van den Messias moest de profetie van Jes. 40:3 vervuld worden: »Een stem des roependen in de woestijn: bereidt den weg des Heeren, maakt recht in de wildernis een baan voor onzen God.» Johannes de Doo-per verscheen. Volgens zijn eigen getuigenis was hij de door Jesaja bedoelde voorlooper. En wat was de inhoud zijner prediking? »Bekeert u; want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen» (Matth. 3:2). En zou hij bij de prediking van dit koninkrijk aan een geestelijk rijk in de harten van hen, die geloofden, gedacht hebben? Onmogelijk; want waar Jesaja van hem profeteert, laat hij er terstond op volgen: »Alle dalen zullen verhoogd worden, en alle bergen en heuvelen zullen vernederd worden; en wat krom is, dat zal recht, en wat hobbelachtig, dat zal tot een vallei gemaakt worden. En de heerlijkheid des Heeren zal geopenbaard worden; en alle vleesch zal tegelijk zien, dat de mond des Heeren gesproken heeft.»

Maar zal men zeggen, dit was de prediking van den voorlooper, de Messias zelf zal anders gesproken hebben. Neen, waarde lezer! de prediking van Jezus was, eer het koninkrijk door de Joden verworpen werd, geheel dezelfde als die van Johannes. Hij verkondigde overal: »De tijd is vervuld, het koninkrijk Gods is nabij gekomen» (Mark.

1 : 15; Matth. 4 : 17). Dit zien wij vooral duidelijk te Nazareth, waar de Heer in de synagoge het boek van den profeet Jesaja opent, en leest: »De Geest des Heeren is op mij, daarom heeft Hij mij gezalfd; Hij heeft mij gezonden, om den armen het evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van hart, om den gevangenen te prediken loslating en den blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren." Wanneer wij nu het 61ste hoofdstuk van Jesaja lezen, dan zullen wij zien, dat het duidelijk de terugkomst van Gods gunst over Israël en van alle zegeningen, die het Sabbat- en Jubeljaar kenmerken, aankondigt. Jezus bood alzoo aan Israël het ware Jubeljaar, namelijk het rijk met al zijne zegeningen, aan. Johannes de Dooper en Jezus hadden reeds den verzoendag gepredikt, door het volk toe te roepen: Bekeer u! En nu wordt aan het volk na den verzoendag het Jubeljaar, d. i. na de bekeering, het rijk met al zijne zegeningen, aangekondigd, daar Jezus zegt: »Heden is deze schrift in uwe ooren vervuld." Waarom houdt de Heer echter op bij de woorden: »en den dag der wraak onzes Gods?" Omdat Hij niet de wraak, maar den zegen bracht. Indien Israël Hem toen had aangenomen, dan zouden de beloften zijn vervuld geworden. Dit is niet geschied, en daarom is de vervulling van de profetieën tot later tijd uitgesteld. Tusschen de prediking van het aangename jaar des Heeren en het aanbreken van den dag der wraak onzes Gods, in deze profetie slechts door een komma gescheiden, ligt dus reeds een tijdperk van meer dan 1800 jaren. Doch hoe lang ook uitgesteld, die groote en verschrikkelijke dag des Heeren zal komen. En eerst dan, wanneer Israël den dag der verzoening zal aangenomen hebben, zal het ware Jubeljaar komen. »Dan zullen zij de oude verwoeste plaatsen weder opbouwen, en de verwoeste steden vernieuwen." Dan zullen zij »priesters des Heeren, dienaren Gods" genoemd worden.

Hetgeen door den Heer in Nazareth gepredikt was,

verkondigde Hij van stad tot stad; want • Hij omging al de steden en vlekken, leerende in hunne synagogen, en predikende *het evangelie des koninkrijks*, en genezende alle ziekte en alle kwale onder het volk" (Matth 9 : 35). In hoofdstuk 10 draagt Hij de prediking van het evangelie des rijks aan zijne twaalf discipelen op met den uitdrukkelijken last: »Gij zult niet heengaan op den weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in een stad der Samaritanen." Het koninkrijk was alleen aan de Joden beloofd, en moest daarom ook alleen aan hen gepredikt worden, terwijl de volken eerst zouden gezegend worden, nadat Israël dit rijk had aangenomen. De discipelen mochten alleen prediken: »Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Hunne prediking ging, evenals die van Jezus, vergezeld met de krachten des koninkrijks; zij genazen kranken en wekten dooden op, want dit waren de krachten der toekomende eeuw. (Hebr. 6 : 5) Dezelfde opdracht werd aan de zeventig gegeven; en indien men hen in eenige stad niet wilde opnemen, moesten zij zeggen: »Ook het stof, dat uit uwe stad aan ons kleeft, schudden wij op ulieden af; nogtans weet dit, dat het koninkrijk Gods nabij u gekomen is." (Luk. 10).

Het koninkrijk der hemelen was derhalve én door Johannes én door Jezus én door zijne discipelen door geheel Palestina gepredikt, en die prediking was met zulk een menigte teekenen en wonderen vergezeld, dat bijna niemand meer onkundig kon zijn, dat de Koning der Joden gekomen was. Met volle recht kunnen wij dus zeggen: het koninkrijk was geopenbaard.

Zien wij nu hoe het geopenbaarde koninkrijk door de Joden ontvangen werd. In Mal. 3 : 1 lezen wij: »Ziet ik zend mijnen engel, die voor mijn aangezicht den weg bereiden zal." En in hoofdstuk 4 : 5: »Ziet, ik zend ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en die vreeselijke dag des Heeren komen zal." In Luk. 1 : 17 lezen wij van Johannes den Dooper: »Hij zal voor Hem heengaan in den geest en de kracht van Elia, om te bekeeren de

harten der vaderen tot de kinderen om den Heere te bereiden een toegerust volk." Men zou hieruit besluiten, dat Johannes de Dooper die Elia was; maar onze Heer zegt van hem: »*Zoo gij het wilt aannemen, hij is Elia, die komen zou.*» (Matth. 11:14) Zij namen het niet aan; en toen men Johannes vraagde: »Zijt gij Elia?» zeide hij: Ik ben het niet." (Joh. 1:21) Men denkt misschien, dat Johannes aangenomen werd, omdat velen met de belijdenis hunner zonden tot hem kwamen om gedoopt te worden (Matth. 3:6); maar men merke op, dat Johannes tot velen, die alleen met een uitwendige belijdenis kwamen, zeide: »Gij adderen gebroedsels, enz." Jezus zeide van hem: »Johannes is gekomen, noch etende, noch drinkende, en zij zeggen: *Hij heeft den duivel*» (Matth. 11:18); en wederom: »Elia zal wel eerst komen, en alles wederoprichten; maar ik zeg u, dat Elia nu gekomen is, en zij hebben hem niet gekend; doch zij hebben aan hem gedaan al wat zij hebben gewild; alzoo zal ook de Zoon des menschen van hen lijden. Toen verstonden de discipelen, dat Hij hun van Johannes den Dooper gesproken had." (Matth. 17:11—13) Wij zien hieruit, dat zoowel Johannes de Dooper als zijn goddelijke Meester door de Joden verworpen werd.

Die verwerping van Christus begon reeds zeer spoedig. Bij de prediking van het aangename jaar des Heeren in de synagoge te Nazareth werden de Joden met toorn vervuld en wierpen zij Hem de stad uit en leidden Hem op den top des bergs, om Hem van de steilte af te werpen. Doch de geschiedenis van die verwerping is het duidelijkst in Mattheüs. Bij de genezing van den knecht des hoofdmans (Matth. 8) zegt de Heer deze profetische woorden: »Ik zeg u, dat velen zullen komen van Oosten en Westen en zullen met Abraham, Izak en Jakob aanzitten in het koninkrijk der hemelen, en de kinderen des koninkrijks (de Joden) zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis." In hoofdstuk 9 vinden wij, dat de Oversten zich voor het eerst verzetten; en daar begint de geschiedenis van de verwerping van Jezus. De Heer had een

duivel uitgeworpen, en in plaats dat de Oversten in aanbidding voor Hem nederzonken, schreven zij zijne macht — die het teeken van zijn koningschap was — aan de werking des duivels toe. Daarom zegt Jezus tot zijne discipelen, dat zoo zij Hem, den Heer des huizes (van Israël), Beëlzebul hebben geheeten, zij het zoo veel te meer zijne huisgenooten zullen doen (Matth. 10:25). Naar aanleiding van deze gebeurtenis, die duidelijk bewees, dat de Joden Hem niet erkenden, spreekt Jezus deze ernstige woorden tot hen: »Waarbij zal ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan de kinderkens, die op de markten zitten en hunnen gezellen toeroepen, en zeggen: Wij hebben u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend;” enz. (Matth. 11:16—19). Hierop vangt Jezus aan de steden Chorazin, Bethsaida en Kapernaüm, waarin Hij de meeste teekenen had gedaan, en waar dus zijn koningschap het krachtigst was geopenbaard, hun ongeloof te verwijten, en hun het oordeel aan te zeggen, daar zij zich niet hadden bekeerd en dus den koning hadden verworpen.

Hierop lezen wij in Matth. 12:14, »dat de Farizeën te zamen raad hielden, hoe zij Hem dooden zouden,” en wel omdat Jezus op den Sabbat een mensch met een dorre hand genas. Toen Hij daarop een blind-stomme genas, herhaalden zij hunne boosheid door de genezing aan den duivel toe te schrijven. Zoolang hun ongeloof slechts zijnen persoon betrof, kon de Heer dit in genade vergeven, maar nu zij tegen den Heiligen Geest spraken en dien lasterden, nu zij, de werkzaamheid der goddelijke macht ziende, die toch aan den duivel toeschreven, kon hun dit niet vergeven worden. De Farizeën stemden toe, dat er een duivel uitgeworpen was, en alleen uit boosheid en met overleg, alleen uit haat tegen God en met open oogen schreven zij deze macht aan den duivel toe. Deze lastering kon niet vergeven worden, noch in de eeuw der wet, noch in die van den Messias. Het vreeselijk oordeel wordt hun dan ook aangezegd: zelfs heidenen zouden hen

veroordeelen en den Messias erkennen, terwijl zij in hun hardnekkig ongeloof zouden volharden.

Nu het derhalve openbaar was geworden, dat zij hunnen koning verwierpen, verbreekt Jezus openlijk den band, die er door zijne geboorte tusschen Hem en het volk bestond, daar Hij slechts diegenen als de zijnen erkent, die den wil zijns Vaders deden (vs. 47—50). Van dit oogenblik houdt de prediking van het koninkrijk op; Jezus verlaat het huis, zet zich bij de zee, om zich op een andere wijze te openbaren (Math. 13: 1).

Wel is waar schenen de Joden na dezen tijd nog een oogenblik bereid te zijn hunnen koning aan te nemen, toen zij Hem namelijk met het: »Hozanna den zone Davids! Gezegend hij, die komt in den naam des Heeren!» (Math. 21: 8—16) een triomftocht in Jeruzalem bereidden; doch het gelukte den Oversten des volks deze goede stemming wederom te onderdrukken. Daarop kondigt de Heer nogmaals hunne verwerping aan, noodzaakt hen door de gelijkenis van den wijngaard hun eigen oordeel uit te spreken, en zegt dan tot hen: »Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen dien de bouwlieden verworpen hebben, deze is tot een hoofd des hoeks geworden; van den Heer is dit geschied, en het is wonderlijk in onze oogen? Daarom zeg ik ulieden, dat het koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en een volk gegeven, dat zijne vruchten voortbrengt. En wie op dezen steen valt, die zal verpletterd worden, en op wien hij valt, dien zal hij vermorzelen (vs. 41—46).» De Heer Jezus was bij zijne eerste komst voor Israël een steen des aanstoots en een rots der ergernis; Israël viel op dien steen en werd verpletterd. Na zijne verwerping werd de Heer verhoogd in den hemel, en eenmaal zal Hij als de zonder handen afgehouden steen, die het beeld van Nebukadnezar vermaalt (Dan. 2), in heerlijkheid wederkomen, om na de vernietiging zijner vijanden zijn rijk op te richten. Door zijne verwerping is de steen (Jezus), dien de bouwlieden (de Joden) verworpen hebben, geworden tot een hoofd

des hoeks van de Gemeente. De Gemeente, »het huis Gods in den Geest,» is gebouwd op »den levenden steen, van de menschen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar» (Math. 16 : 18 vergeleken met 1 Petr. 2 : 4—10). »Van den Heer is dit geschied en het is wonderlijk in onze oogen.»

En nu, wat Israël met zijnen koning gedaan heeft, is bekend. Door Judas verraden, door de Oversten aan de heidenen overgeleverd, riep het gansche volk: »Kruis Hem!» En toen Pilatus vraagde: »Zal ik uwen koning kruisigen?» antwoordden zij: »Wij hebben geen koning dan den keizer.» Tot hoofddeksel gaf men Hem een doornenkroon, tot scepter een rietstaf en tot troon een kruis, waarop men tot ergernis zijner vijanden in de grieksche, latijnsche en hebreuwsche taal schreef: »Jezus, de Nazarener, de Koning der Joden,» om het aan de wereld bekend te maken, dat, wanneer Israël van toen af zonder koning was, het niet daaraan lag, dat de koning zijn volk, maar het volk zijnen koning ontrouw was geworden.

Het geopenbaarde koninkrijk was dus door de Joden verworpen. Zou het zijn voor altijd? O, neen! Hoor slechts de woorden van Jezus, toen Hij afscheid nam van Jeruzalem: »Ik zeg u, gij zult mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is hij, die komt in den naam des Heeren!» (Matth 23 : 39) Het is geen afscheid voor altijd; »gij zult mij *niet* zien, *totdat* gij zegt» De tijd zal komen, dat Israël zich tot zijnen Koning en God zal wenden, en dat het Hem op nieuw met het »Gezegend, die daar komt in den naam des Heeren» zal te gemoet gaan. (Hos. 3 : 5; Ps. 118 : 26) Dan zullen al de beloften des Ouden Testaments worden vervuld; dan zal Israël gezegend zijn onder de heerlijke en gelukkige regeering van den waren Melchizedek en zal de aarde vol zijn van de kennis des Heeren, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.

Uit ons onderzoek is dus gebleken, dat de Zoon des menschen, Messias, de Vorst, op aarde gekomen is, om

het koninkrijk der hemelen in zijne beloofde heerlijkheid op te richten, doch dat de oprichting van dit rijk door de verwerping van Israël en de kruisiging van den Messias tot later tijd is uitgesteld; zoodat het karakter van dit rijk voor den tegenwoordigen tijd geheel is veranderd. Het is nu een soort van tusschenregeering. De koning wordt nu vergeleken bij een welgeboren man, die in een vergelegen land reisde, om voor zichzelf een koninkrijk te ontvangen en dan weder te keeren. (Luk 19:12) Hij kwam en werd verworpen; en Hij is heengegaan om als het ware met nieuwe kracht toegerust te worden, en zal dan wederkomen en het oordeel aan zijne vijanden voltrekken. In dien tusschentijd heeft het koninkrijk een bijzonderen vorm aangenomen — zijne onderdanen wachten op zijne heerlijkheid en op de terugkomst van hunnen koning. Deze bijzondere vorm, dien het koninkrijk nu heeft aangenomen gedurende de afwezigheid van den koning is, wat de Schrift noemt, een verborgenheid; doch die de Heer aan zijne discipelen heeft verklaard. »Het is u gegeven de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen *) te weten» (Matth. 13:11). Trachten wij haar door het licht des Heiligen Geestes te verstaan.

Zooals wij reeds opmerkten, hield de prediking van het

*) De uitdrukking „koninkrijk der hemelen” komt alleen in Mattheüs voor; het is echter opmerkenwaardig dat sommige van dezelfde gelijkenissen in Lukas op het koninkrijk Gods toegepast worden. „Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdeesem enz.” (Matth. 13:33). „Waarbij zal ik het koninkrijk Gods vergelijken? Het is gelijk aan een zuurdeesem enz.” (Luk. 13:21). Het zuurdeesem is dus in Mattheüs met het koninkrijk der hemelen en in Lukas met het koninkrijk Gods verbonden. Evenwel zou men niet overal „koninkrijk der hemelen” in „koninkrijk Gods” kunnen veranderen. Het schijnt dat de uitdrukking „koninkrijk Gods” een algemeene en ten allen tijde geldige benaming voor het koninkrijk is; terwijl „koninkrijk der hemelen” een meer beperkte is; en daar die alleen in Mattheüs gebruikt wordt, schijnt zij meer bepaald in betrekking tot Israël te staan. De Joden verwachtten, dat de Christus zou komen om het koninkrijk aan Israël weder op te richten (Hand. 1:6). Zij dachten steeds aan een aardsch koninkrijk, en om hunne aardse gedachten tegen te gaan sprak de Heer zooveel van „het koninkrijk der hemelen.” Dit wil niet zeggen, dat dit koninkrijk *in* de hemelen zou zijn, o neen! het zou een hemelsch koninkrijk op aarde zijn. Het zou een rijk zijn, niet naar aardse, maar naar hemelsche beginselen bestuurd — een rijk, waarvan de koning de Heer uit den hemel is.

Evangelie des koninkrijks op, toen de Heer in Matth. 12 door de Joden verworpen was en Hij het oordeel over de natie had uitgesproken. Hij begon zich toen terstond op een geheel andere wijze te openbaren. »Ziet, een zaaier ging uit om te zaaien» is het eerste, wat Jezus sprak, nadat Hij het huis verlaten had. Tevergeefs had Hij vrucht gezocht aan den wijnstok Israël, en daarom moest Hij nu zelf het zaad uitstrooien, waardoor er vrucht kon ontstaan. Had Israël den koning aangenomen, dan behoefde Jezus niet uit te gaan om te zaaien, want dan zou Hij als koning zijne heerlijkheid hebben kunnen openbaren. Nu Hij echter verworpen was, en dus de band tusschen Hem en het volk was verbroken, richt de Heer zich tot allen, die onder den adem des Evangelies zouden komen, en beschrijft Hij de uitwerking, die dat Evangelie in de wereld zou hebben. In de drie volgende gelijkenissen stelt Hij ons den uitwendigen vorm voor, dien het koninkrijk der hemelen gedurende zijne afwezigheid in de wereld zal aannemen, en in de drie laatsten de inwendige kern, die dat koninkrijk bevat, en die voor zijn hart zoo kostelijk is.

1. Het onkruid onder de tarwe. Deze gelijkenis stelt ons het resultaat voor van de overgave van het koninkrijk in de handen van den mensch. Het koninkrijk heeft niet meer het aanzien van een werk des Heeren. De Zoon des menschen zaait goed zaad; dit zaad is het woord (vs. 1—23); door dit zaad ontstaan de kinderen des koninkrijks. Door de ontrouw dezer kinderen had de duivel gelegenheid onkruid te zaaien. Dit onkruid is het booze, dat de duivel te midden van de zonen des rijks gebracht heeft door valsche leerstellingen, joodschgezinde leeraars en dezulken die slechts voor een tijd gelooven. Tarwe en onkruid moeten te zamen opwassen tot den oogst; met andere woorden: het koninkrijk der hemelen, zooals het door de ontrouw der menschen geworden is, blijft tot aan de voleinding der tegenwoordige eeuw een gemengd systeem. De dienaars zijn onbe-

kwaam te onderscheiden of te veroordeelen, en kunnen dus het onkruid niet uit *de wereld* uitroeien. De Zoon des menschen zendt zijne engelen om het onkruid in bus-selen te binden, evenwel nog niet om het werkelijk te verbranden, maar om het ter verbranding te bewaren (vs. 30); de tarwe wordt in de schuur (den hemel) te zamen gebracht, — dit ziet op de opname der Gemeente — en eindelijk komt de Zoon des menschen om het onkruid te verdelgen, hetwelk door de engelen in het vuur geworpen wordt.

Indien men zich eenvoudig aan de uitlegging van Jezus had gehouden, zou men nooit op de gedachte zijn gekomen, dat hier van de Gemeente spraak is. De Heer zegt: »Laat beiden (de kinderen des rijks en de kinderen des boozen) te zamen opwassen tot den oogst.» Paulus zegt met betrekking tot de Gemeente: »Doe den booze uit uw midden weg.» (1 Kor. 5: 12, 13) Indien dus hier van dezelfde personen onder dezelfde omstandigheden spraak was, zou Paulus den Heer tegenspreken. De zaak is echter zeer eenvoudig. De Heer spreekt van het koninkrijk, waar de akker *de wereld* is, en wil dat boozen en goeden te zamen op dien akker zullen opwassen. Paulus spreekt tot de Gemeente, die wel in het koninkrijk, maar niet het koninkrijk zelf is, en zegt: »Doe den booze uit uw midden weg.»

2. Het mosterdzaad. Hetgeen als een klein mosterdzaad gezaaid is, wordt een groote boom, een uitdrukking, die het zinnebeeld is van een groote macht op aarde. De Assyriër, Faraö, Nebukadnezar worden in de Schrift als groote boomen voorgesteld (Zie Ezech. 31: 3 enz.; 17: 23, 24; Dan. 4: 11 enz.). Dit zou de vorm van het rijk zijn. Klein in den aanvang zou het langzamerhand den vorm van een groote macht aannemen, die met aanzien op de aarde zou bekleed zijn, en waaronder men, evenals de vogels onder een boom, beschutting zou zoeken. Dit is geschied. Het koninkrijk der hemelen is een geweldige macht op aarde, is met eer en aanzien bekleed geworden, zoodat men daarbij bescherming heeft gezocht.

3. Het zuurdeesem. De gelijkenis van het onkruid onder de tarwe toont ons, dat er booze menschen in het koninkrijk zullen zijn, die van het zuurdeesem, dat er valsche leeringen zullen komen. Gewoonlijk verstaat men hier onder het zuurdeesem de alles doordringende kracht des Evangelies; doch men vergeet dan, dat zuurdeesem in de Schrift *nooit* als iets goeds, maar *altijd* als iets kwaads voorkomt. Jezus zegt tot zijne discipelen: »Wacht u voor den zuurdeesem der Farizeën, welke is geveinsdheid” (Matth. 16 : 6, 11, 12; Luk. 12 : 1). Paulus zegt: »Weet gij niet, dat een weinig zuurdeesem het geheele deeg zuur maakt? Zuivert dan den ouden zuurdeesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt” (1 Kor. 5 : 6—8; Gal. 5 : 9). Het is dus zeer willekeurig op deze ééne plaats zuurdeesem voor iets goeds te houden. Bovendien toont de handeling zelve reeds aan, dat de Heer niets goeds bedoelt. Het Evangelie wordt waarlijk niet verborgen, maar wel de valsche leer, die altijd op bedriegelijke wijze wordt binnengesmokkeld, en langzaam hare verderfelijke uitwerking heeft.

Ziedaar dus de beschrijving van den uiterlijken vorm, dien het koninkrijk der hemelen in de wereld gedurende de afwezigheid van den koning zal aannemen. De Heer had dit alles medegedeeld ten aanhoore van de schare; doch nu Hij over de innerlijke kern van dat koninkrijk gaat spreken, verlaat Hij de schare en gaat met zijne discipelen alleen.

4. De schat in den akker. Een mensch vindt een schat en koopt den akker, om den schat te bezitten. Niet de akker, maar de schat, die zich in dien akker bevindt, is het doel zijner wenschen. Alzoo kwam Christus op den akker der wereld en vond daar een schat. Die schat is de Gemeente, voorgesteld niet in hare zedelijke schoonheid, maar als hetgeen zijn hart naar het raadsbesluit en de gedachten Gods in deze wereld gevonden heeft. Voor een tijd verbergt Hij haar; en gaat heen, verkoopt alles wat Hij heeft — zijne heerlijkheid en eer,

zijne koninklijke rechten, ja zijn eigen leven — en koopt de wereld, niet omdat die wereld zoo schoon en begeerlijk voor Hem was, maar omdat die schat, de Gemeente, zich daarin bevond.

5. De parel van groote waarde. Een koopman zoekt schoone paarden; hij kent de waarde, hij heeft het onderscheidingsvermogen, den smaak en de kennis van hetgeen hij zoekt. De welbekende schoonheid doet hem zoeken. Toen hij een parel gevonden had, die aan zijn doel beantwoordde, wist hij, dat het der moeite waardig was voor haar bezit alles te verkoopen. Voor hem, die hare waarde kon schatten, had zij dezen prijs. Hij koopt de parel en haar alleen. Zoo heeft Christus in de Gemeente een schoonheid en innerlijke waarde gevonden, die Hem alles deed verlaten. De toestand van den mensch en van de Joden was zóó, dat met betrekking tot de heerlijkheid Gods voor het bezit van deze nieuwe zaak alles moest opgegeven worden. Hij vindt er niet alleen zijne vreugde in, alles voor het bezit dezer nieuwe zaak te verkoopen, maar Hij heeft ook, wat zijn hart zocht en nergens anders vond, in het Hem door God gegeven rijk gevonden. Andere parelen heeft Hij niet gekocht; niets heeft Hem bewogen zijn eigendom op te offeren, totdat Hij deze parel had gevonden. *)

6. Het vischnet. Deze gelijkenis stelt voor, hoe men in het koninkrijk der hemelen moet handelen om tot de afzondering der Gemeente te komen. De visschers werpen het net uit en trekken het weder op. Dezelfde personen die het net uitgeworpen hebben, en niet de engelen, trekken het weder op den oever en beginnen de visschen uit te lezen; de *goede* doen zij in de vaten, en de *kwade* werpen zij weg. Het doel van den arbeid is, goede vis-

*) Deze en de vorige gelijkenis worden meestal verklaard, als stelden zij de opofferingen voor die iemand, die bekeerd wordt, zich getroost om Christus te gewinnen. Maar wanneer *verkoopt* iemand *alles* wat hij heeft? en indien hij het deed, zou het worden aangenomen om de zaligheid te koopen. Kan men de zaligheid *koopen*, anders dan zonder prijs en zonder geld?

schen te hebben en daarom houden de visschers zich alleen met de goeden bezig.

Evenzoo wordt het net des Evangelies in de zee der volken geworpen en neemt allerlei menschen in zich op. Na dit algemeen vergaderen, scheiden de arbeiders des Heeren de goeden van de kwaden af en brengen die te zamen. De goeden worden in de vaten vereenigd; en dit geschiedt niet door de engelen, maar door de visschers. Het praktische gevolg van deze handeling is dus de scheiding der goeden van de boozen en de vergadering van die goeden tot één — hoewel in vele vaten — door de arbeiders des Heeren. Dit geschiedt gedurig, daar er aan verschillende plaatsen goeden zijn, die tót één zijn vergaderd.

De voltrekking van het oordeel is een geheel andere zaak, waarmede de arbeiders des Heeren niets te maken hebben. In de voleinding der eeuw zullen de engelen uitgaan en de boozen uit het midden der regtvaardigen wegnemen en hen in den vurigen oven werpen, waar weening en knersing der tanden zal zijn. (vs. 49, 50) Dit is niet de uitlegging van de gelijkenis, maar alleen een verklaring, wat de engelen zullen doen met de kwaden, die door de visschers weggeworpen zijn.

De slotsom van onze beschouwing van de zeven gelijkenissen is dus: 1° dat de Heer, door zijne verwerping door de Joden in de onmogelijkheid gebracht om zijn koninkrijk op te richten, zooals het volgens de profetieën had moeten geschieden, dit rijk in de handen van den mensch overgeeft tot den tijd, dat Hij zal wederkomen om zelf de teugels van het bewind in handen te nemen; 2° dat Jezus ons zoowel den uiterlijken vorm, dien dat rijk in zijne afwezigheid zou aannemen, als de innerlijke kern, die het bevatte, beschrijft; 3° dat Hij om die kern te bezitten, alles, wat Hij had, overgaf, en dat het, niettegenstaande de groote schuld der Joden, die van 's menschen kant de aanleidende oorzaak was van zijn vertrek van deze aarde, zijn plan was, reeds bij zijne komst hier beneden, om zijne heerlijke heerschappij voor een wijle op te geven, om dien kostbaren schat —

de Gemeente — te koopen, die nu door zijne dienaars uit dat rijk wordt vergaderd en afgezonderd.

Hieruit is het duidelijk, dat het Koninkrijk en de Gemeente niet één en dezelfde zaak is. Het Koninkrijk toch was geopenbaard vóór er van de Gemeente spraak was. Jezus was als koning op aarde gekomen, en indien de Joden Hem niet verworpen hadden, zou Hij zijn rijk opgericht hebben en de toekomstige eeuw zou gekomen zijn. Tot op dat oogenblik was er met geen enkel woord van de Gemeente gewag gemaakt, en was zij nog als een verborgenheid in de raadsbesluiten Gods verborgen. *) Voor de eerste maal, dat de Heer van haar spreekt, hoewel altijd nog in gelijkenissen of typen, stelt Hij het onderscheid tusschen haar en het Koninkrijk in het helderste daglicht. Naar den raad Gods moest de Gemeente als een bruid aan Christus gegeven worden, en daarom moest het Koninkrijk verworpen worden, opdat de koning zich voor den prijs zijns bloed den schat kon koopen, dien Hij in de wereld gezien en gevonden had. Jezus moest gekruisigd worden en sterven, begraven worden, opstaan en ten hemel varen, om een bruid zonder vlek of rimpel aan den Vader te kunnen voorstellen. Voor het bezit dezer bruid gaf Hij zijne koninklijke rechten in de handen van den mensch. Geen sterker bewijs kan er gegeven worden voor het onderscheid tusschen het Koninkrijk en de Gemeente. Wanneer iemand voor het bezit eener zaak een andere prijs geeft, dan kunnen die twee toch niet één of de een de voortzetting van de andere zijn. Wel hebben wij gezien, dat het Koninkrijk ook nu bestaat en welk een karakter het heeft aangenomen; maar dit neemt niet weg, dat het Koninkrijk en de Gemeente zeer onderscheiden zijn. De Gemeente is in het Koninkrijk, maakt er de innerlijke kern, het hemelsche bestanddeel van uit, maar zij is het Konink-

*) Zoo de Heer wil komen wij later hierop terug, en zullen wij uitvoerig over de natuur der Gemeente en over het onderscheid tusschen haar en Israël handelen.

rijk zelf niet. Het Koninkrijk is geenszins, gelijk de Gemeente, het lichaam van Christus, zijne Bruid, de vervulling van Hem, die alles in allen vervult. De onderdanen des rijks, als zoodanig, zijn niet met Christus gestorven en opgestaan en in Hem in den hemel gezet. Zij zijn geen kinderen, maar onderdanen van God. En bovendien de Gemeente zal eenmaal met Christus over het Koninkrijk heerschen. Ook in de verhouding van beiden in de wereld bestaat een groot verschil. In het Koninkrijk geldt het beginsel: laat ze te zamen opwassen tot den oogst — in de Gemeente: doe den booze uit uw midden weg, en heb geen gemeenschap met de ongeloovigen en zondaars. Wil men nu het Koninkrijk de Gemeente noemen, of omgekeerd, dan komt men tot de grootste verwarring van denkbeelden, die niet zonder invloed kan blijven op den wandel. Stelt men toch, dat de Gemeente het Koninkrijk is, dan moet derhalve in de Gemeente het beginsel toegepast worden, dat goeden en kwaden bij elkander blijven, wat bepaald strijdt tegen Paulus' bevel: »Doe den booze uit uw midden weg.» En stelt men, dat het Koninkrijk de Gemeente is, dan moet men het beginsel der Gemeente toepassen: scheiding tusschen goeden en kwaden, geloovigen en ongeloovigen, hetgeen strijdt tegen het woord des Heeren: »Laat ze te zamen opwassen tot den oogst.» Neemt men echter het onderscheid tusschen deze twee aan, dan wordt de beoefening der verschillende beginselen zeer eenvoudig. De leden der Gemeente vormen dan te zamen één geheel, één lichaam, door éénen Geest gedoopt, terwijl zij, als medeonderdanen des rijks, zoolang zij hier op aarde zijn, wett het Koninkrijk in verbinding blijven, en zich van elke scheiding of uitroeiing te onthouden hebben. Voor de meerdere duidelijkheid geven wij hier in eenige korte stellingen het onderscheid op tusschen de Gemeente en het Koninkrijk.

1. De Gemeente was een verborgenheid voor de geloovigen des Ouden Verbonds (Rom. 16 : 25, 26; Efez. 1 : 9; 3 : 1—10; Kol. 1 : 14—27); het Koninkrijk werd door alle geloovigen en profeten des Ouden Verbonds verwacht

en voorspeld (Num. 24 : 17; Ps. 2; 110; Jes. 11 en 55; Jer. 23 : 5; Dan 7, enz.).

2. De Gemeente maakt een deel uit van het Koninkrijk en is in zeker opzicht in zijne plaats gekomen (Matth. 13); het Koninkrijk is door de Joden verworpen, aan anderen gegeven en tot later tijd uitgesteld; en voor het bezit der Gemeente gaf Jezus zijne koninklijke rechten in de handen van den mensch.

3. De Gemeente is het lichaam van Christus, zijne bruid (Efez. 1—4, enz.); het Koninkrijk heeft Christus als Koning.

4. De Gemeente moet het goede van het kwade afzonderen (1 Kor. 5 : 13); in het Koninkrijk moeten boozen en goeden te zamen opwassen tot den oogst (Matth. 13 : 1—34).

5. Het Hoofd der Gemeente is in den hemel en daarom is hare woonplaats in den hemel (Joh. 14—17; 1 Kor. 15 : 51—58; 1 Thess. 4, enz.); de Koning van het Koninkrijk zal op de aarde zijn en daarom is de woonplaats der onderdanen op de aarde (Hand. 1 : 11; Openb. 20, en vooral de onder n°. 1 aangehaalde plaatsen).

6. Het Hoofd der Gemeente heeft reeds in den hemel het loon op zijnen strijd (Joh. 17 : 4, 5; Hebr. 2 : 6—10; 1 Petr. 3 : 22); de Koning van het Koninkrijk is verworpen en verwacht zijne heerlijkheid.

7. De Gemeente wordt opgenomen in de lucht, den Heer te gemoet (1 Thess. 4, enz.); het Koninkrijk zal voortduren na de opname der Gemeente. (1 Kor. 15 : 25, enz.)

8. De Gemeente is een lichaam, waarin Joden en Heidenen één zijn en dezelfde rechten hebben (Kol. 3 : 9—11); in het Koninkrijk zullen de Joden de hoogste plaats innemen en uit Palestina zal de heerschappij over de heidenen komen. (zie onder n°. 1)

9. De Gemeente zal eeuwig blijven bestaan (Efez 3 : 21; Openb. 21 : 1—8); het Koninkrijk zal ophouden, wanneer Jezus het aan den Vader zal overgeven. (1 Kor. 15 : 24)

10. De Gemeente zal met haar Hoofd over het Koninkrijk heerschen (1 Kor. 6 : 2, 3; 2 Tim. 2 : 11; Openb. 5 : 10; 20);

Trekken wij nu in korte woorden de geschiedenis van het Koninkrijk te zamen. Hoewel de Heer Jezus wist, dat Hij zou worden verworpen, openbaart Hij evenwel, toen Hij op aarde was, het Koninkrijk. Hij zeide: »Het is tot u gekomen" (Matth. 12 : 28). Ook gaf Hij aan zijne discipelen op den berg een afschijnsel van het koninkrijk in heerlijkheid. »Het koninkrijk Gods is gekomen met kracht." (Mark 9 : 1) »Wij zijn," zegt Petrus, »aanschouwers geweest van *zijne majesteit*. Want Hij heeft van God, den Vader, eer en heerlijkheid ontvangen." (2 Petr. 1 : 16, 17) Maar Hij werd verworpen. De Joden zeiden: »Wij willen niet dat deze over ons koning zal zijn; terwijl de heidenen van hunnen kant »den Heer der heerlijkheid kruisigden" Hij werd de man, die in een vergelegen land (den hemel) reisde, om een koninkrijk te ontvangen en dan weder te komen. Gedurende zijne afwezigheid is het altijd het koninkrijk der hemelen, maar zonder koning; en de ware onderdanen wachten met lijdzaamheid op de macht en de heerlijkheid des koninkrijks. Er wordt onkruid gezaaid en met de tarwe vermengd; booze menschen zoeken bescherming onder zijne heerschappij en valsche leeringen bederven het geheel. In dien tijd wordt de Gemeente vergaderd, en na hare opname in den hemel komt de Heer met haar terug, reinigt het Koninkrijk van al de ergernissen en van allen die de ongerechtigheid doen (Matth. 13 : 41), en rigt dan zijn rijk op in groote kracht en heerlijkheid. Het wordt dan het Koninkrijk van den Zoon des menschen. Het is de tijd van geluk en heerlijkheid, die voor Israël en de gansche wereld zal aanbreken, de tijd, waarin de vloek van de aarde zal weggenomen zijn en de kennis des Heeren de aarde zal bedekken, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken. Het is die eeuw, waarvan de profeten des Ouden Verbonds met heilige verrukking gesproken hebben (zie b.v. Jes. 18 en Zach. 13), de eeuw der opstanding, des levens en der heerlijkheid, waarin de vergelding des loons zal plaats hebben (Matth. 10 : 30;

Luk. 18 : 30; 14 : 14). En wanneer die eeuw zal voorbij
gegaan zijn, dan zal Christus het koninkrijk overgeven
aan den Vader, (1 Kor. 15 : 24, 18) en GOD ZAL ZIJN
ALLES EN IN ALLEN.

**„Ik heb grootelijks begeerd dit Pascha
met u te eten.”**

(Luk. 22)

De laatste nacht van Jezus' leven op aarde was aangebroken. Het werk der duisternis, reeds zoo lang voorbereid, zou beginnen. De overpriesters en schriftgeleerden zochten, hoe zij Jezus zouden ombrengen, want zij vreesden het volk. De duisternis kon het licht, de dood het leven niet verdragen. De Zoon van God, die drie en half jaar het land goed doende was rondgegaan, moest uit den weg geruimd worden. Maar hoe? De Oversten vreesden het volk, dat Jezus voor een profeet hield. Daar komt een uit de twaalfen, Judas, die toegenaamd was Iskariot, tot hen. Hij wil zijnen Meester aan hen overleveren. Met duivelsche vreugde grijpen zij dit vreeselijk aanbod aan, en worden het met hem eens, dat hij den Heer voor dertig silverlingen aan hen zal overleveren.

Welk een ontzettende boosheid! Hoe verschrikkelijk is de toestand van den mensch! Met de grootste liefde en ontferming had de Heer zich overal en altijd geopenbaard, met de meeste zelfverloochening had Hij het heil van anderen gezocht, van geen enkele zonde konden zelfs zijne bitterste vijanden Hem beschuldigen — en toch moest Hij worden gedood. Ziedaar de mensch! Wordt hij zonder wet gelaten, dan moet de zondvloed een einde aan zijne goddeloosheid maken; geeft God hem een wet, dan wordt die wet met voeten getreden; schenkt God hem zijnen Zoon, zijnen eeniggeborenen en geliefden, dan wordt Hij verworpen en aan het kruis genageld. Maar dat is niet alles. Niet alleen de Oversten, ook Judas verschijnt op het tooneel — Judas, één van de twaalfen, één van dege-

nen, die met Jezus op en neêr gegaan waren, Judas die, evenals de anderen, zijne liefde en genade, zijn geduld en langmoedigheid, zijne wijsheid en macht op de heerlijkste en overvloedigste wijze had gezien, die Hem van zóó nabij kende, dat men het voor onmogelijk zou houden, dat zijn hart niet van vurige liefde voor Jezus klopte. En wat deed hij? Hij verraadde zijn Meester; hij had dertig silverlingen liever dan Jezus; voor een nietige som gelds gaf hij den Zoon van God prijs aan de woede zijner vijanden!

Maar wat deed de Heer onder dit alles? Hij vervolgde den weg, dien Hij altijd gegaan was; Hij liet zich door niets storen. Hij wist, dat de Joden Hem zochten te dooden; Hij kende de geheime raadslagen van Judas; ja, Hij wist nog veel meer; Hij was bekend met al het geen er in dien nacht over Hem komen zou; doch dat alles stoorde Hem niet één oogenblik om zijnen eigen weg te gaan. Openbaarden de Joden hunne vijandschap en Judas zijne gierigheid, Hij openbaarde zijne liefde en genade. Volbrachten zij het werk der duisternis, Hij volbracht het werk des lichts en des levens. Lees slechts het eerste gedeelte van het twee en twintigste hoofdstuk van Lukas, en op wonderschoone wijze zult gij het voor uwe oogen gesteld zien. Na de beschrijving van de duistere plannen der Joden en van Judas, lezen wij, hoe de Heer voor de viering van het laatste Paaschmaal zorgt; en nauwelijks is Hij met de zijnen aan den disch gezeten, of wij hooren uit zijnen mond: »Ik heb grootelijks begeerd, dit Pascha met u te eten, eer dat ik lijde.» Aanbiddelijke Jezus! Gij kondt uw eigen leed vergeten, om aan de vreugde uwer discipelen te denken; Gij kondt te midden van de ontzettendste omstandigheden, en bij het zwaarste lijden, dat U te wachten stond, het hart uwer discipelen vertroosten, en voor hen en voor ons een feest bereiden, waar onze zielen door uwe liefde worden gelaafd en versterkt. O, leer ons die liefde volkomen verstaan en in U ons geheel verblijden!

»Ik heb grootelijks begeerd, dit Pascha met u te eten,

eer dat ik lijde." Waarom had de Heer dit sterke verlangen? Was het om de viering van het paaschmaal? O, neen! maar, omdat Hij aan het einde van dien maaltijd het feest zijner gedachtenis wilde instellen, dat voor alle volgende eeuwen het middelpunt zou zijn van de vergadering zijner discipelen. Hij wilde het zijnen discipelen toeroepen: »Dat is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt, doet dat tot mijne gedachtenis;" »Dat is de drinkbeker des nieuwen testaments in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt." Zijne liefde, die Hem zichzelf deed overgeven in den dood, aan zijne discipelen voor te stellen, dat was het verlangen van het hart van Jezus. En dat is nog het verlangen zijns harten. Gelijk Hij niet alleen voor zijne discipelen gebeden heeft, maar ook voor ons, die door hun woord in Hem gelooven zouden, zoo heeft Hij niet alleen voor hen, maar ook voor ons het feest zijner gedachtenis ingesteld. Het is *zijne* vreugde ons aan dien disch te zien. Hij gaf voor ons zijn dierbaar leven in den dood; Hij stortte voor ons zijn kostbaar bloed, opdat wij van de zonden en van den dood vrij zouden zijn. Ons dit telkens toe te roepen, op het hart te drukken, voor de oogen te schilderen, daarom vergadert Hij ons zoo gaarne aan zijnen disch. Hij weet het, hoe geneigd wij zijn op onszelfen te zien en hoe wij dan onmogelijk gelukkig kunnen zijn, en daarom wil Hij ons zoo dikwijls mogelijk zien aan die tafel, waar ons in de teekenen van brood en beker zijne liefde op onovertrefbare wijze wordt voorgesteld. Hij wil ons toeroepen, dat het werk der verzoening en verlossing volbracht is, dat al onze zonden voor eeuwig vergeven zijn, dat wij als gereinigde aanbidders in de tegenwoordigheid des Vaders kunnen verkeerén. Hij wil ons aan dien disch gemeenschap geven aan zijn lichaam en bloed, gemeenschap aan Hemzelven. Wij kunnen daar van alles rondom ons en van onszelfen afzien, om ons alleen met Hem bezig te houden. Daarom kan geen voordracht, hoe voortreffelijk, geen lied hoe schoon, geen gebed hoe innig ook ons hart zóó versterken en ver-

kwikken als de viering van het avondmaal des Heeren. Het is daar geen voorstelling van menschen, die ons hart treft, maar de voorstelling van Jezus zelven; het zijn geen menschelijke, maar Jezus' eigen woorden, die ons oor verneemt. Hij wordt ons door de zinnebeelden, die Hij zelf uitkoos, en die daarom alleen goed en juist zijn, voor de oogen geschilderd, zooals Hij zich in zijne oneindige liefde voor ons heeft overgegeven in den dood. Geen woorden kunnen uitdrukken, wat onze ziel aan den disch des Heeren geniet; en alleen hij, die het heeft genoten, kan eenigmate de waarde van de viering des avondmaals verstaan.

„Ik heb grootelijks begeerd, dit pascha met u te eten,” zeide de Heer tot zijne discipelen; „Ik begeer grootelijks het avondmaal met u te vieren;” zegt Hij nu tot ons. Hoe onuitsprekelijk heerlijk! Jezus zelf begeert met ons aan te zitten; Jezus zelf verlangt er naar dit feest met ons te vieren. Iederen eersten dag der week verschijnt Hij in ons midden, en zegt: „Ik heb grootelijks begeerd met ulieden dit avondmaal te vieren.” Welk een heerlijk voorrecht, welk een groote eer! En toch hoe weinigen waardeeren dit voorrecht, hoe weinigen maken er gebruik van. Ik spreek hier niet van hen, die, helaas! met de ongeloovigen, met de vijanden des Heeren aan ééne tafel aanzitten, maar van hen, die zich van het avondmaal terughouden, hetzij uit gebrek aan inzicht, hetzij uit onverschilligheid. Helaas! zij kunnen den Heer niet meer bedroeven, dan door deze hunne weigering of onverschilligheid. Veronderstel de koning kwam bij u en noodigde u uit om in zijn paleis deel te nemen aan een door hem aangericht feest. Zoudt gij die uitnoodiging afslaan? O, neen! gij zoudt het u tot een groote eer rekenen door hem te worden uitgenoodigd, en met vreugde zoudt gij aan die uitnoodiging voldoen. Welnu, hier komt de Koning der koningen en de Heer der heeren tot u, om u uit te noodigen met Hem deel te nemen aan een feest, waar Hij u de treffende bewijzen zijner liefde wil voorstellen. En gij weigert? O, bedenk het wel, als gij niet verschijnt,

dan weigert gij de uitnoodiging van Jezus, van uw Verlosser, uw Heiland, uw Vriend en uw Bruidegom; dan zegt gij tot Hem: ik wil liever in mijne kamer blijven zitten en het een of ander boek lezen, of: ik wil liever hier of daar heengaan om een evangelieverkondiging of een preek te hooren, dan naar de bijeenkomst gaan, waar de dood des Heeren verkondigd wordt. O, welk een droefheid voor den Heer! Gij hecht meer waarde aan uw lezen, aan uw hooren dan aan zijn feest; gij blijft weg, waar *Hij* u uitnoodigt. Wees verzekerd, dat wat gij u ook moogt inbeelden van den zegen dien gij geniet, gij den zegen des Heeren moet missen, want die is alleen te vinden, waar *Hij* is en waar *Hij* u noodigt.

Maar zal misschien iemand zeggen: Ik ben zoo zwak, ik heb zoo weinig liefde, zoo weinig geloof. Juist omdat dit zoo is, mijn waarde vriend of vriendin, moest gij de eerste zijn om aan de tafel des Heeren te verschijnen. Gij gevoelt u zoo zwak; welnu, de Heer heeft dien disch bereid, opdat gij sterk zoudt worden. Gij hebt zoo weinig liefde; welnu, waardoor kan uwe liefde grooter worden, dan door het aanschouwen van de liefde van Jezus, en waar kunt gij die liefde beter zien, dan aan het avondmaal? Gij hebt zoo weinig geloof; welnu, aan de tafel des Heeren wordt uw geloof versterkt, want daar wijst de Heer zelf u op zijn volbracht werk, en roept u toe: Dat is mijn lichaam, voor u verbroken, dat is mijn bloed, voor u vergoten. De zwakste christen heeft het meest behoefte aan de breking des broods. Aan den disch des Heeren wordt het geloof versterkt, de liefde vermeerderd en de hoop verlevendigd. Laat u daarom door deze redenen niet terughouden, maar ga met vrijmoedigheid, want de Heer noodigt u uit en zegt tot u, niettegenstaande uwe groote zwakheid, uwe geringe liefde en uw weinige geloof: »Ik heb grootelijks begeerd met u dit avondmaal te vieren.»

Een ander zegt misschien: Ik heb zoovele gebreken, ik zie zooveel bij mij, wat anders moest zijn, en daarom heb ik geen vrijmoedigheid om aan te zitten. Vestig uw oog

een oogenblik op de eerste avondmaalsviering. Wat waren het voor discipelen, die daar aanzaten? Waren zij zonder gebreken, zonder verkeerdheden? O, neen! de een zou Jezus nog dien nacht driemaal verloochenen; drie van hen zouden geen uur met Hem kunnen waken; allen zouden zij Hem verlaten. *) De Heer wist dat alles, ja Hij wist nog veel meer; Hij kende hunne zwakheid, hunne gebreken, hun onverstand, hun ongeloof. Maar niettegenstaande dat alles, zegt Hij: „Ik heb grootelijks begeerd, dit pascha met u te eten.” Hoe is dit mogelijk! roept gij uit. Aangezien Hij geen avondmaal met hen hield, omdat zij volmaakt in hunnen wandel waren, maar eenvoudig omdat zij zijne discipelen waren, omdat zij Hem door den Vader gegeven waren. En zoo is het ook nu. Was de viering van het avondmaal alleen geoorloofd voor volmaakten, voor christenen zonder gebrek, dan zouden wij geen van allen mogen komen. Maar nu zij alleen afhankelijk is van de liefde van Jezus en van den toestand,

*) „Men zal mij misschien vragen: Waarom voegt gij er niet bij: en één heeft Hem verraden? Omdat ik geloof, dat Judas niet bij de instelling des avondmaals tegenwoordig geweest is. Volgens het Evangelie van Johannes antwoordde Jezus aan den discipel, die in zijnen schoot viel: „Deze is het dien ik de bete, *als ik ze ingedoopt hebt*, geven zal.” Dit was natuurlijk een bete van het paaschlam. En dan lezen wij in vs. 30: „Hij (Judas) de bete genomen hebbende, ging *terstond* uit.” En daar het avondmaal door Jezus na den paaschmaaltijd is ingesteld, is Judas vóór dien tijd heengegaan. Wanneer men de verschillende berichten in de Evangeliën vergelijkt, dan volgen de gebeurtenissen elkander aldus op. Zoodra zij aan den paaschmaaltijd waren aangezeten, zegt de Heer: Ik heb grootelijks begeerd dit pascha met u te eten,” en daarna geeft Hij hun een drinkbeker, en zegt: Neemt dezen en deelt hem onder ulieden.” (Luk. 22: 14—18) Hierop ontstaat er twist onder de discipelen over de vraag, wie van hen de meeste zou zijn, waarop de Heer van den disch opstaat en zijne discipelen de voeten wast. (Luk. 22: 24—30; Joh. 13: 1—20) De Heer kondigt daarop aan, dat één van hen Hem zou verraden; Johannes valt op zijne borst, en vraagt: „Heer! wie is het?” Jezus antwoordt: „Deze is het, dien ik de bete, *als ik ze ingedoopt heb*, geven zal.” Hij geeft ze aan Judas; en nadat Judas de bete genomen had, voer de Satan in hem en ging hij *terstond* uit. (Joh. 13: 20—30; Matth. 26: 21—25) Zoodra Judas heengegaan was, zegt Jezus: „Nu is de Zoon des menschen verheerlijkt,” enz. (Joh. 13: 31), en stelt daarop het avondmaal in (Matth. 26: 26—28; Luk. 22: 19, 20). Nadat de Heer Petrus gewaarschuwd en nog vele andere en heerlijke dingen gezegd had (Luk. 22: 31—38, Joh. 13: 33—38; 14), zongen zij den lofzang en gingen uit naar den Olijfberg (Matth. 26: 30).

waarin Hij ons door zijn werk gebracht heeft, mogen wij allen zonder onderscheid komen, behalve natuurlijk degenen, die om een bepaald leven in de zonde moeten uitgesloten worden. Komt daarom met vrijmoedigheid tot de tafel des Heeren, geliefden! laat u door niets terughouden; ziet niet op uzelf, noch op elkander, maar op Hem, wiens liefde u getoond, wiens volbracht werk in de teekenen van brood en beker voor uwe oogen gesteld wordt. Welke ook uw toestand moge zijn, en wat gij ook in u zelve moogt gewaar worden, de Heer komt tot u met deze heerlijke woorden: »Ik heb grootelijks begeerd met ulieden dit avondmaal te vieren.»

Welk een onuitsprekelijk voorrecht is het met Jezus aan zijnen disch te mogen aanzitten! Van alle zegeningen, die de Heer ons hier beneden gegeven heeft, is deze wel de heerlijkste en grootste. Niets is meer in staat ons de liefde van Jezus te leeren verstaan dan het vieren van het feest zijner gedachtenis. Maar zou het gedurig gebruik van het avondmaal geen gewoonte kunnen worden? O ja, even goed als het gebed, het gezang, en alle geestelijke dingen gewoonte kunnen worden. Voor een christen, die niet met den Heer wandelt, worden alle dingen gewoonte. Maar voor den geestelijkgezinde wordt de viering van het avondmaal hoe langer hoe heerlijker. Hoe meer hij het gebruikt, des te meer verlangt hij er naar. Het gaat hem als iemand, die een uitgezochte spijs heeft gegeten, en die gaarne meermalen daarvan zal gebruik maken. Ja, wanneer hij door de omstandigheden belet wordt aan de breking des broods deel te nemen, zal het hem een groote smart zijn; hij zal een leegte, een gemis gevoelen, dat alleen door de bijzondere tegenwoordigheid des Heeren eenigermate kan vergoed worden. En niets is natuurlijker dan dit. Wanneer mijn hart de liefde van Jezus verstaat, hoe zou ik dan niet van vreugde opspringen, als Hij mij aan zijne tafel, in zijne gemeenschap uitnodigt. Een gewoonte met Jezus aan te zitten, zijne liefde te smaken, zijne gemeenschap te genieten! Het

zou evengoed een gewoonte kunnen worden om dit te doen, wanneer wij in den hemel zullen gekomen zijn. Neen, geliefde broeders! wanneer wij waarlijk met den Heer wandelen, dan zullen wij steeds meer genot smaken in de viering des avondmaals; dan zullen wij het niet zoo weinig mogelijk, maar zoo dikwijls mogelijk doen. De eerste christenen deden het iederen dag, en een weinig later deden zij het iederen eersten dag der week. Laten wij hun voorbeeld volgen; wij zullen er wel bij varen; onze zielen zullen zich met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde verheugen. Wij hebben behoefte aan liefde, kracht, geloof en hoop; welnu, de tafel des Heeren is de plaats, waar dit alles vermeerderd en verlevendigd wordt. Jezus is daar in ons midden; Hij verschijnt er om ons te zegenen; Hij komt in ons midden, niet om gediend te worden, maar om te dienen. Het is daar de plaats ons te verblijden in de aangebrachte verlossing, in zijne liefde, die Hem in staat stelde, om in den nacht, toen Hij verraden werd, tot zijne discipelen te zeggen: „Ik heb grootelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat ik lijde.”

„De vogel kent zijn bestemden tijd.”

In den vorigen herfst doorkruiste ik een moerassige streek in het Noorden van Engeland. De woeste storm dreef den regen met geweld in de dalen en deed de beekjes tot bruisende stroomen zwellen. Terwijl ik de zwarte wolken met verbazing aanschouwde, bemerkte ik hoog boven mij een witte plek, die zich scheen te bewegen. Plotseeling schoot er een zonnestraal door de wolken en toonde mij een vogel, die tegen den wind kampte. Geruimen tijd vervolgden mijne blikken den eenzamen reiziger, die zoo moedig tegen den storm inging. Dikwijls moest hij voor de hevigheid van den wind wijken en zijne vleugels een oogenblik rust geven. Hij scheen zich dan geheel zonder beweging in de lucht te houden; maar spoedig stelde hij weer nieuwe pogingen in het werk om voorwaarts te komen. Eindelijk verloor ik hem uit het gezicht. — Wat was zijn doel? De herfst naderde; en de profeet zegt: „De vogel

kent zijn bestemden tijd." Ver van deze wildernis lag een rustige en zonnige streek. Daarheen richtte hij zijne vlucht, zonder zich her- of derwaarts te wenden en zonder voor de moeilijkheden van den tocht terug te schrikken.

Het was een gezegende les, die deze vogel mij leerde. Dikwijls heb ik mijn hart, wanneer het verzocht en bedroefd werd, aan deze goddelijke les herinnerd. En ook gij, mijn waarde medereiziger, kunt uit dit eenvoudige beeld veel leeren. Nog een kleine tijd, en gij zult »het betere land" bereiken, waar gij geen beproevingen en moeilijkheden meer vinden zult. Nu zijt gij in de woestijn, waar uw voet geen rust kan vinden; ten minste wanneer gij met God wandelt. Is het goddelijke beginsel, den prijs der roeping Gods in Christus Jezus te gemoet te snellen, zóó sterk in u, dat gij gelijk die trekvogel naar uw tehuis ijlt? Indien gij u moede of zwak gevoelt, denk aan de woorden: »Mijne genade is u genoeg; want mijne kracht wordt in zwakheid volbracht." Uw weg is een weg des geloofs. Alleen het oog des geloofs kent dien weg. »Door het geloof verstaan wij" Bij uwen strijd is er geen spraak meer van de vergeving uwer zonden; want de zonden zijn u vergeven om Zijns naams wil. De last der zonde drukt niet meer op u; want Jezus heeft ze allen gedragen in zijn lichaam op het hout. Gij wordt nu vermaand met volharding te loopen en op Jezus te zien. Wij zijn niet van de wereld, gelijk Hij niet van de wereld is; wij zijn met Hem opgewekt en wandelen in den hemel.

Toen de Israëlieten aan den oever van de Roode zee stonden, zongen zij een triomflied. Ook gij hebt van overwinning gezongen door het bloed des Lams. Maar toen Israël drie dagen in de woestijn *gereisd* had, murmureerde het over den weg, omdat er geen water in de woestijn was. Ook gij zult vinden, dat deze arme aarde geen verkwikking heeft voor een wedergeboren ziel. Maar mor niet; want onze Heer heeft gezegd: »Het water, dat ik zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven."

Zie op Jezus, opdat gij niet moede wordt. Denk aan het »betere land," aan de plaats uwer bestemming; en leer van dien eenzamen vogel, die zijne witte vleugelen naar zijn vaderland uitbreidde en trots allen storm en regen niet her- of derwaarts ging.

De Gemeente van Christus een verbor- genheid in het Oude Testament.

Het is een vrij algemeen aangenomen meening onder de christenen, dat de Gemeente van Christus alle geloovigen, van het begin tot het einde der wereld, omvat; dat die Gemeente begonnen is met Adam en eindigen zal met den laatsten geloovige, die er op aarde zal zijn. Onze overtuiging daarentegen is, dat de geloovigen des Ouden Testaments *niet* tot de Gemeente behooren, aangezien de Gemeente gedurende het Oude Testament een verborgenheid was, in God verborgen, en zij eerst op den Pinksterdag is gesticht geworden. Wij gelooven, dat de Gemeente van Christus een geheel nieuwe zaak, een geheel nieuwe openbaring der genade en macht Gods is, en dat alleen zij leden van de Gemeente zijn, die op den Pinksterdag en na dien tijd, totdat de Gemeente in den hemel wordt opgenomen, met den Heiligen Geest gedoopt zijn. Wij willen deze overtuiging uit de Schrift bewijzen, en wel 1° uit de woorden van Jezus; 2° uit de natuur van de Gemeente; 3° uit de openbaring aan Paulus gegeven en 4° uit de profetieën des Ouden Testaments.

1. Uit onze beschouwing over de eerste komst van Christus en het koninkrijk der hemelen is gebleken, dat de Heer zich na de verwerping van dat koninkrijk door de Joden, op een geheel andere wijze begon te openbaren. Voordat die verwerping duidelijk is geworden, wordt er met geen enkel woord van de Gemeente gewag gemaakt; eerst na dien tijd stelt de Heer ons in Matth. 13 in de vier eerste gelijkenissen den uiterlijken vorm voor, dien het koninkrijk gedurende zijne afwezigheid zou aannemen, en in de drie laatste de innerlijke kern, die dat rijk voor zijn hart bevatte. Gelijk wij aantoonde, is die kern de Gemeente. Wel is waar is dit een voorstelling van de Gemeente slechts in gelijkenis of type, doch het is opmerkelijk, dat de Heer, zoodra zijne verwerping door de

Joden openbaar was, terstond over de Gemeente spreekt, al is het dan ook slechts in typen. Hieruit volgt zeer duidelijk, dat er vóór dien tijd geen spraak van de Gemeente kon zijn.

Dit blijkt dan ook uit hetgeen de Heer zegt, toen Hij voor het eerst rechtstreeks over de Gemeente spreekt. In de deelen van Cesaréa Filippi gekomen, (Matth. 16: 13—19) vraagde de Heer aan zijne discipelen: »Wie zeggen de menschen, dat ik, de Zoon des menschen, ben? En zij zeiden: Sommigen: Johannes de Dooper; en anderen: Elia; en anderen: Jeremia of een van de profeten. Hij zeide: Maar gij, wie zegt gij, dat ik ben? En Simon Petrus antwoordende, zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. En Jezus antwoordende, zeide tot hem: Zalig zijt gij Simon, Bar-Jona! want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader die in de hemelen is. En ik zeg u, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal ik mijne Gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.” Uit deze verklaring van den Heer blijkt duidelijk, dat de Gemeente nog niet bestond, evenmin in het Oude Testament, als gedurende Jezus’ omwandeling op aarde. De Heer zegt niet: »Ik heb mijne Gemeente gebouwd,” maar »Ik zal mijne Gemeente bouwen.” Wanneer iemand zegt: »Ik zal mijn huis bouwen,” dan is dat huis nog niet gebouwd. En derhalve was de stichting der Gemeente toen nog een toekomstige zaak.

2. En niets is natuurlijker dan dit. Want wat is de Gemeente? Zij is het lichaam van Christus. Paulus zegt, dat God Christus als Hoofd boven alle dingen gegeven heeft aan de Gemeente, die zijn lichaam is, de vervulling desgenen, die alles in allen vervult. (Efez. 1: 23) Is nu die Gemeente het lichaam van Christus, zooals Hij hier op aarde wandelde? O neen! zij is het lichaam van den gestorven, verreezen en verheerlijkten Christus. De Heer zeide: »Indien het tarwegraan niet in de aarde valt en sterft, blijft het alleen, maar indien het sterft, zoo brengt het veel vrucht voort” (Joh. 12: 24). Indien Jezus niet gestorven en begraven was, zou Hij alleen zijn gebleven,

dat wil zeggen: niemand zou met Hem vereenigd zijn geworden, indien Hij niet gestorven en begraven was; doch nu Hij gestorven en begraven is, blijft Hij in de opstanding niet alleen, maar brengt veel vrucht voort. De Gemeente *moet* derhalve het lichaam zijn van den opgestanen Christus, daar er vóór de opstanding geen vereeniging met Christus mogelijk was. Daarom kon er vóór Christus' opstanding van de Gemeente geen spraak zijn. Het is dan ook zeer opmerkelijk, dat wij terstond, nadat de Heer voor de eerste maal rechtstreeks van de Gemeente gesproken had, lezen: „*Van toen aan* begon Jezus zijnen discipelen te vertoonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden (Matth 16: 21); waardoor de Heer duidelijk te kennen geeft, dat de Gemeente alleen op Hem, den steenrots, kan gebouwd worden, nadat Hij gestorven en uit de dooden opgewekt zal zijn. Evenals uit de belofte van Jezus in Matth. 16, volgt ook uit de natuur der Gemeente, dat zij in het Oude Testament en gedurende de omwandeling des Heeren op aarde niet kon bestaan. Is de Gemeente het lichaam van den gestorven, opgewekten en verheerlijkten Christus, dan kon zij er ook niet zijn, toen Christus nog niet gestorven, opgewekt en verheerlijkt was; en daarom moet men de Gemeente niet zoeken in het Oude Testament, maar eerst na de opstanding en hemelvaart van Christus.

3. Dit zal ons nog duidelijker worden, wanneer wij de openbaring omtrent de Gemeente aan den apostel Paulus gegeven nagaan. Hoewel de Gemeente op den Pinksterdag door de uitstorting des Heiligen Geestes, die de op zichzelf staande geloovigen tot één lichaam doopte (1 Kor. 12 : 13), was gesticht, werd het bijzonder karakter en de bijzondere natuur der Gemeente eerst aan den apostel Paulus door openbaring van God medegedeeld. Wij komen hierop later terug; en willen nu alleen stilstaan bij hetgeen Paulus ons zegt aangaande de verborgenheid der Ge-

meente in het Oude Testament. » Om deze oorzaak ben ik Paulus de gevangene van Christus Jezus voor u, die heidenen zijt. Indien gij maar gehoord hebt van de bedee-
 ling der genade Gods, die mij gegeven is aan u; dat Hij mij door openbaring heeft bekend gemaakt deze verborgen-
 heid, die in andere eeuwen den kinderen der menschen niet is bekend gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard aan zijne heilige apostelen en profeten, door den Geest, dat de heidenen zijn medeërfgenenamen, en van hetzelfde lichaam en mededeelgenooten zijner belofte in Christus, door het evangelie; waarvan ik een dienaar geworden ben naar de gave der genade Gods, die mij gegeven is, naar de werking zijner kracht. Mij, den allerminste van alle heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus te verkondigen, en allen in te lichten, welke de bedee-
 ling der verborgenheid is, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God, die alle dingen geschapen heeft" (Ef. 3 : 1 — 10). Het is onmogelijk duidelijker en beslister te spreken. Een zaak van alle eeuwen in God verborgen en in andere eeuwen den kinderen der menschen niet geopenbaard, kan onmogelijk in die eeuwen te vinden zijn. En evenwel zoeken de meeste christenen de Gemeente òf in de verschillende benamingen aan Israël gegeven, òf in de uitspraken van Jehova betreffende zijn volk òf in de profetieën des Ouden Verbonds. Ware dit niet het geval, dan behoef den wij na zulk een diduelijke verklaring niets meer te bewijzen, en zou het voldoende zijn op de woorden van den apostel opmerkzaam te maken. Wij moeten nu echter een oogenblik hierbij stilstaan.

Gewoonlijk meent men dat de verborgenheid, hier door den apostel bedoeld, de roeping der heidenen tot de kennis des evangelies is. Dit is echter onmogelijk; daar die roeping der heidenen in het Oude Testament volkomen bekend en in het geheel geen verborgenheid was. In Jes.

49 : 6 lezen wij: »Het is te gering, dat gij mij een knecht zoudt zijn om op te richten de stammen van Jakob en weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb u ook gegeven tot een licht der heidenen, om mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde.» Maar waarin bestaat dan de verborgenheid? De apostel zegt het ons zeer duidelijk: »dat de heidenen zijn medeërfgenenamen, en van hetzelfde lichaam, en mededeelgenooten zijner belofte in Christus, door het evangelie.» Het was geen verborgenheid in het Oude Testament, dat de heidenen door Israël zouden gezegend worden; maar het was wel een verborgenheid, dat de heidenen met de Joden erfgenamen zouden zijn van dezelfde belofte, dat zij te zamen één lichaam zouden vormen, zoodat de Jood niet boven den heiden en de heiden niet boven den Jood stond. In het Oude Testament waren de Joden door de wet der geboden van de heidenen gescheiden; zij werden gestraft, indien zij met den heiden in gemeenschap traden; zoodat er toen onmogelijk spraak kon zijn van een lichaam, waarin Joden en heidenen één zijn. Door den dood van Christus echter is de middelmuur des afscheidsels, de wet der geboden, die de heidenen van de Joden scheidde, te niet gemaakt (Ef. 2 : 14—16); de verzoening met God is door Christus te weeg gebracht, en aan die verzoening kan zoowel de heiden als de Jood deel hebben, omdat, nu de scheidsmuur is weggenomen, beiden alleen als zondaars voor God staan en alleen als zoodanig kunnen gerechtvaardig worden, om daarna in dezelfde voorrechten te deelen. Daarom zegt de apostel, dat de heidenen nu medeërfgenenamen zijn en van hetzelfde lichaam en mededeelgenooten zijner belofte in Christus. Aan het kruis maakte de Heer de wet der geboden te niet, en verzoende in één lichaam de Joden en de heidenen met God, en schiep daarna, in de opstanding, uit hen beiden éénen nieuwen mensch. Die nieuwe mensch is Christus en de Gemeente; »waarin niet is Griek en Jood, besnijdenis en voorhuid, barbaar en Scyth, dienstknecht en vrije; maar Christus

alles en in allen" (Kol. 3 : 11). De verborgenheid, waarover de apostel hier spreekt, die in andere eeuwen den kinderen der menschen niet is bekend gemaakt, die van alle eeuwen in God is verborgen geweest, is derhalve geenszins de roeping der heidenen tot de kennis van God, maar de vorming van Joden en heidenen tot één lichaam, tot het lichaam van den gestorven, opgewekten en verheerlijkten Christus. En deze verborgenheid is door den Heiligen Geest aan de apostelen en profeten, natuurlijk die des Nieuwen Testaments, bekend gemaakt. Uit deze verklaring van Paulus blijkt dus, dat de Gemeente vóór den dood en de opstanding van Christus niet kon bestaan, daar er vóór dien tijd door de aanwezigheid van den scheidsmuur tusschen Joden en heidenen geen lichaam kon zijn, waarin deze twee één geheel vormden. Verder blijkt er uit, dat er met geen enkel woord van de Gemeente in het Oude Testament kan gewag gemaakt worden, aangezien die Gemeente in andere eeuwen den kinderen der menschen niet is bekend gemaakt en van alle eeuwen in God verborgen is geweest.

Men zou hier kunnen vragen: indien de verborgenheid niet bestaat in de roeping der heidenen tot de kennis van God, waarom passen dan de apostelen zulke plaatsen uit de profeten, die van de roeping der heidenen spreken, op de Gemeente toe? Wij antwoorden: daar de meeste christenen uit de Joden zich maar niet konden verzoenen met het denkbeeld, dat zij geen uitverkoren natie meer waren en hunne voorrechten in de Gemeente niet grooter waren dan die van de christenen uit de heidenen, moest hun uit hunne eigen schriften bewezen worden, dat de roeping der heidenen tot de kennis van God reeds lang door Jehova voorzeggd was. Vandaar dan ook, dat deze aanhalingen alleen te vinden zijn in die brieven, waarin de Heilige Geest zich door de apostelen bepaaldelijk tot de zoodanigen richt — in de brieven aan de Romeinen, Galatiërs, Hebreëen en in die van Petrus. *) Zij konden dit

*) Om den lezer in staat te stellen dit zelf te onderzoeken, geven wij hier

veilig doen, omdat de roeping van eenige heidenen om met eenige Joden één lichaam te vormen, een bijzonder feit is, dat in het algemeene feit van de roeping der heidenen opgesloten is, evenals de eerstelingen in den oogst begrepen waren. (Deut. 26) In zekeren zin zijn wij deze eerstelingen, die de godvruchtige Israëliet op zijnen akker inzamelde om ze God op te offeren. De Israëlieten en heidenen, die in de laatste dagen bekeerd worden, zijn daarentegen de oogst. Wat men van den oogst kon zeggen, kon men ook in menig opzicht op de eerstelingen toepassen. Evenzoo kan er veel van hetgeen van de in de laatste dagen bekeerde Israëlieten en heidenen gezegd wordt, op de Gemeente toegepast worden. Het zijn dezelfde zondaars, die door denzelfden naam behouden en in hetzelfde bloed gewasschen worden. Evenwel bestaat er een groot onderscheid tusschen dezen en de Gemeente; zij zullen met aardsche zegeningen gezegend worden, terwijl de Gemeente met alle geestelijke zegening in den hemel gezegend is. Ook zal de Gemeente vóór de bekeering van Israël en de heidenen in den hemel worden opgenomen.

Dit alles zal iedereen duidelijk worden, die de door de apostelen aangehaalde plaatsen in de profeten naslaat; men zal daar, zoo men ze in verband met de voorgaande en volgende verzen leest, bijzonderheden vinden, die onmogelijk op de Gemeente betrekking kunnen hebben; zij zijn slechts in betrekkelijken zin op haar toepasselijk en in dien zin

de plaatsen op, waar die aanhalingen voorkomen. Rom. 9 : 25, 26; 10 : 13, 19, 20; 15 : 9—12, 21; Gal. 3 : 8; 4 : 27, 29, 30; Hebr. 8 : 12; 10 : 16, 17; 1 Petr. 2 : 10, 25. — Wat de overige aanhalingen uit het O. T. aangaat, zoo betreffen die of algemeene waarheden, zooals in Rom. 3 : 10—18; 12 : 19, 20; 1 Kor. 2 : 16; 6 : 16, enz. of voorspellingen aangaande Christus, als, Rom. 4 : 24; 2 Kor. 5 : 21; 1 Petr. 2 : 22 enz., of voorspellingen aangaande de toekomst van Israël en de wereld, als Rom. 9 : 4, 7; 11 : 9, 26; 2 Petr. 2 : 5—8, 15, 16; Openb. 1 : 7; 6 : 16; 15 : 4 enz. — 2 Kor. 6 : 14—17 zou misschien voor sommigen een moeilijkheid kunnen opleveren, daar de apostel een bevel en een belofte aan Israël gegeven op de leden der Gemeente toepast. Deze moeilijkheid verdwijnt echter, wanneer men bedenkt, dat het een algemeen beginsel is voor alle tijden zich van het booze af te scheiden, aan de gehoorzaamheid van welk beginsel God de belofte zijner gemeenschap heeft verbonden.

alleen worden ze door de apostelen beschouwd, wanneer zij ze aanhalen.

4. Het is ons derhalve zoowel uit de woorden van Jezus als uit de natuur der Gemeente en uit de openbaring aan Paulus gegeven, gebleken, dat de Gemeente een verborgenheid was in het Oude Testament, dat zij ook gedurende de omwandeling des Heeren op aarde niet bestond, maar eerst na zijne opstanding en hemelvaart is gesticht geworden. Wij willen nu in de vierde plaats uit de profetieën des Ouden Verbonds zelven aantoonen, dat de Gemeente daarin geen plaats beslaat, ja dat er zelfs met geen enkel woord van haar gesproken wordt. Wij zullen daartoe bij voorkeur die voorspellingen kiezen, die betrekking hebben op de eerste komst van Christus, aangezien de stichting der Gemeente daarop onmiddellijk gevolgd is en men dus met grond zou verwachten, dat aldaar van haar zal gesproken worden.

Toen Jakob op zijn sterfbed over Juda profeteerde, zeide hij niet, dat de Gemeente Silo zou gehoorzaam zijn, maar de volken, een onderscheid, dat vooral hier van groot belang is, daar de tusschentijd, waarin de Gemeente wordt vergaderd, in het geheel niet wordt genoemd. Juda zal heerschen, »totdat Silo komt, en Hem zullen de volken gehoorzamen." Silo is gekomen, en nog gehoorzamen de volken Hem niet, daar Juda zelf zijnen Silo heeft verworpen en de tijd der Gemeente gekomen is; eenmaal echter, wanneer de Gemeente niet meer hier is, komt Silo weder en alsdan zullen de volken Hem gehoorzamen. Voorwaar, een duidelijk bewijs, dat de Gemeente geen plaats beslaat in de profetieën!

Gelijksoortige opmerkingen konden wij maken over de profetie van Bileam (Num. 23 : 11—14; 24 : 5—9, 17—19), over het lied van Mozes (Deut. 32 : 11—43), van Hanna (1 Sam. 2 : 1—11), van David (2 Sam. 22, 23) en eindelijk over de meeste gezangen des Ouden Testaments, waarbij men nog die van Maria en Zacharias kan voegen (Luk. 1 : 46—55, 68—71). Deze lofzangen, die door

de dichters in verschillende omstandigheden werden opgesteld, strekken zich gewoonlijk uit tot de tweede komst des Heeren tot herstelling van zijn heerlijk koninkrijk, zonder dat zij zich bij Jezus als Hoofd der Gemeente ophouden.

Psalm 2 geeft ons hiervan een belangrijk voorbeeld. »Waarom woeden de heidenen en bedenken de volken ijdelheid? De koningen der aarde beraadslagen te zamen tegen den Heer en tegen zijnen Gezalfde.» Deze profetie heeft hare eerste vervulling gehad bij de verwerping van den Heer, »want,» zegt Petrus in Hand. 4 : 27, 28, nadat hij de woorden van David had aangehaald, »want in der waarheid zijn vergaderd tegen uw heilig kind Jezus, dien Gij gezalfd hebt, beide Herodes en Pontius Pilatus, met de heidenen en de volken Israëls, om te doen al wat uwe hand en uw raad te voren bepaald had, dat geschieden zou.» Men zou nu verwachten, dat in het vervolg van den psalm van de Gemeente en haar standpunt werd gesproken. Doch het tegendeel is het geval, want in vs. 6 lezen wij: »Ik toch heb mijnen koning gezalfd over Zion, den berg mijner heiligheid.» In den tijd der Gemeente nu is Jezus geen koning over Zion, dewijl het dan juist de tijd is, dat Zion zonder koning is, verlaten als een weduwe. In dezen tijd spreekt God niet in zijnen toorn tot de volken, en zijn Zoon verplettert hen niet met een ijzeren schepter en slaat hen niet in stukken als een pottbakkers vat. Omdat Israël zijnen koning verworpen heeft, en daarom zelf verworpen is, houdt God zijnen toorn terug, die anders naar de profetie het oordeel over de wereld had doen komen. Het is nu de tijd der genade, waarin God iedereen uitnoodigt zich te bekeeren en te gelooven, opdat hij behouden worde; waarin de Zoon, in plaats van iemand terug te stooten, met open armen gereed staat om iedereen te ontvangen. De tijd der Gemeente wordt dus in dezen psalm stilzwijgend voorbijgegaan, en deze voorzegging zal eerst dan volkomen vervuld worden, wanneer de gechristianiseerde volken zich, na de genade Gods

verworpen te hebben, op nieuw tegen den Heer onder de aanvoering van den Antichrist zullen verbonden hebben. Dan zal God in toorn tot hen spreken, zijnen koning in Zion op den troon zetten en Hem alle koninkrijken der wereld tot erfenis geven.

In ps. 110 vinden wij hetzelfde beginsel. Achttienhonderd jaren zijn verlopen, sedert het eerste woord van dit lied door de hemelvaart van Jezus en door zijn zitten ter rechterhand des Vaders is vervuld; en toch wacht het overige gedeelte nog steeds op zijne vervulling. Zonder twijfel is Jezus reeds nu onze groote Hoogepriester; maar Hij brengt nu het bloed achter het voorhangsel in het heilige der heilige, waar Hij onzichtbaar is, en van waar Hij nog niet gekomen is om zijn volk te zegenen; met één woord: Hij is als de ware Melchizedek, priester en koning, die gerechtigheid en vrede op aarde doet heerschen, nog niet geopenbaard. Voordat dit geschieden kan, moeten eerst al zijne vijanden tot een voetbank zijner voeten gesteld worden, moeten eerst de profetische woorden in Mozes' lied: »Ik zal mijne pijlen dronken maken van bloed . . . van het bloed der verslagenen, van den schedel der vorsten des vijands" (Deut. 32 : 42) vervuld zijn, en eindelijk moeten eerst allen vernietigd zijn, die nu de aarde verderven, wat Hij in den tegenwoordigen tijd nog niet doet, daar zelfs de grootste zondaar wordt uitgenoodigd tot Hem te komen. De profeet gaat alzoo van de hemelvaart van Jezus onmiddellijk over op zijne heerlijke komst, om zijn rijk op deze aarde op te richten, en spreekt met geen enkel woord van de Gemeente, die de tusschenruimte tusschen deze twee gebeurtenissen inneemt.

Ook psalm 8 is aanvankelijk vervuld, toen de schare die Jezus volgde, en de kinderen »Hosanna, den zoon Davids!" (Matth. 21 : 8—16) riepen. Het had toen al het aanzien, alsof het koninkrijk zou opgericht worden; doch eenige oogenblikken later verhinderden de Oversten des volks deze huldebetooningen, en eenige uren daarna was het tooneel veranderd, en zij die het Hosanna geroepen

hadden, verlangden den dood van den zachtmoedigen koning. Dit is geenszins wat de profeet in dezen psalm bezingt. Neen! »wij zien nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn" (Hebr. 2 : 8). En toch is het David, die ons den heerlijken toestand beschrijft van dat rijk, waarin de schepping, van de dienst der ijdelheid verlost, den Heere zal loven, en de aarde door zijne heerlijke tegenwoordigheid zal vernieuwd zijn (Rom. 8 : 20; — Ps. 148). Al wederom een bewijs, dat de Gemeente een verborgenheid was, daar ook hier met geen enkel woord over haar gesproken wordt.

Een zeer merkwaardige profetie is Jesaja 11. De eerste twee verzen zien duidelijk op 's Heeren eerste komst en zijn dus vervuld. Van daar tot vs. 5 wordt Hij als de rechtvaardige en getrouwe rechter voorgesteld, wat het karakter zijner tweede komst is (Op. 19 : 11). Hij zal de zachtmoedigen met rechtvaardigheid richten en de goddeloozen met den adem zijns monds verdoen (Zie 2 Thess. 2 : 8). Dan zal men kunnen zeggen, daar Hij zijne uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem riepen, gewroken zal hebben: »Ik heb een gewelddrijvenden goddeloozen gezien, die zich uitbreidde als een groene inlandsche boom; maar hij ging door, en zie, hij was er niet meer; en ik zocht hem, maar hij werd niet gevonden" (Ps. 37 : 35, 36). »De zachtmoedigen daarentegen zullen de aarde erfelijk bezitten en zich verlustigen over grooten vrede" (Ps. 37 : 11). Dan zal de aarde vol zijn van de kennis des Heeren, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken, en de geheele schepping zal vernieuwd zijn, zooals uit de heerlijke schildering in vs. 6—9 blijkt. Ook hier is de eerste en tweede komst des Heeren slechts één geheel en de tijd der Gemeente, die tusschen deze twee gebeurtenissen ligt, wordt met stilzwijgen voorbijgegaan.

Onderzoeken wij nu Dan. 9 : 24—27. Na de 69 jaarweken »zal de Messias uitgeroeid worden, maar het zal niet voor hemzelfen zijn," of, zooals men ook kan vertalen, »en hij zal niets hebben." Dit is vervuld. Daarna »zal een volk des vorsten komen," het volk van het vierde

koninkrijk, waaruit de Antichrist zal ontstaan, en »zal de stad en het heiligdom verderven.” Ook dit is in de verwoesting van Jeruzalem door Titus vervuld geworden. Dan volgt er, »en zijn einde zal zijn met een overstromenden vloed, en tot het einde toe zal er krijg zijn en vastelijk besloten verwoestingen.” Dit is nog altijd het geval; Jeruzalem is nog verwoest; Israël is verstrooid, omdat het zijnen koning verworpen heeft. De Gemeente is nu in de plaats van het rijk gekomen en heeft den loop der gebeurtenissen gestoord. Wanneer zij echter in den hemel zal opgenomen zijn, dan zal Israël naar zijn land terugkeeren, stad en tempel herbouwen, en dan zal de 70ste week vervuld worden. Het is die week, die in de profetie zulk een groote rol speelt, en die meestal in twee helften of $3\frac{1}{2}$ jaar verdeeld wordt (Dan. 7 : 25; Open. 11 : 3; 12 : 6, 14; 13 : 5). De Antichrist zal in de helft dier week het offer doen ophouden en zich in den tempel Gods als een God doen aanbidden, om bij de komst van Christus verdeldg te worden.

Wat Joël 2 : 28—32 betreft, in Hand. 2 : 16—21 aangehaald, zoo is het voldoende deze woorden te lezen, om te zien dat zij op Pinksteren niet geheel vervuld zijn. Hoewel er toen een uitstorting des Heiligen Geestes plaats had en daardoor de profetie gedeeltelijk vervuld werd, zoodat Petrus kon zeggen: »dit is het, wat gesproken is door den profeet Joël,” zoo geschiedden er toch geen wonderen in den hemel en op de aarde, als bloed, vuur en rookpilaren, zoo werd de zon niet veranderd in duisternis en de maan in bloed, en vooral is de groote en vreeselijke dag des Heeren niet gekomen. Wat volgt hieruit? Dat deze voorzegging, die op de herstelling van het rijk van Christus betrekking heeft, op den Pinksterdag slechts een aanvankelijke vervulling heeft gehad, omdat het toen aan Israël aangeboden rijk, dat echter spoedig daarop door het volk werd verworpen, voor de Gemeente heeft plaats gemaakt. Eerst bij de wederkomst des Heeren zal deze voorzegging vervuld worden; dan zullen er teekenen in den hemel en op aarde geschieden; dan

zal de groote en vreeselijke dag des Heeren komen en een uitstorting des Heiligen Geestes plaats hebben, die voor Israël de spade regen zijn zal, gelijk Pinksteren de vroege regen was (Hos. 6 : 3; Zach. 12 : 10, enz.).

Uit deze profetieën en uit alle anderen, waarin dit onderwerp wordt behandeld, blijkt ten volle, dat de beschrijving van het heerlijke koninkrijk van Christus onmiddelijk volgt op de voorzegging van zijne eerste komst, zoodat de tijd, waarin wij leven, daarin niet vermeld wordt. Deze tijd was voor de profeten des Ouden Testaments een onbekende tijd. Zij wisten slechts van de komst van den Messias om zijn heerlijk vrede-rijk op aarde op te richten. Dit oponthoud in de wegen Gods met betrekking tot zijn aardsch volk, veroorzaakt door de verwerping van den Messias, heeft gediend tot openbaring van de verborgenheid der Gemeente; en het is derhalve volkomen duidelijk, dat er met geen enkel woord over de Gemeente in het Oude Testament kan gesproken worden. Het verstaan van dit oponthoud in de wegen Gods is tevens de sleutel tot het recht verstand der profetie. Het verklaart ten volle het stilzwijgen der voorzeggingen over de christelijke volken gedurende Israëls verwerping. Daar Israël het middelpunt van de plannen Gods op aarde is, zoo laat God over de volken slechts profeteeren uit het oogpunt hunner betrekking tot Israël; en daarom bewaart de profetie het stilzwijgen over de bestemming der natiën gedurende den tijd dat Israël als volk verworpen is. Zoodra het evenwel als volk weer op het tooneel verschijnt, begint de profetie op nieuw met de volken, om hen nadat zij van alle onreinheden zullen gereinigd zijn, van uit Jeruzalem te zegenen. Indien men dit beginsel niet over het hoofd had gezien, dan zou men geenszins in de profetieën van Daniël en de andere profeten, den Paus, Mohamed, de Gothen, de Saracenen, Attila, Karel den Groote, Napoleon, Garibaldi en alle revolutiën der nieuwe geschiedenis gezocht hebben; dan zou men er niet aan gedacht hebben den tijd van de komst des Heeren te voorspellen; dan zou

men niet zoovele stelsels gemaakt hebben, die reeds zoo dikwijls door de feiten zijn gelogenstraft, en daardoor den ongeloovige aanleiding geven tot spotten en de christenen afhouden van het onderzoek der profetieën.

De Gemeente van Christus is derhalve in het Oude Testament een verborgenheid;*) met geen enkel woord wordt er over haar gesproken, ja de tijd, waarin zij vergaderd wordt, is geheel en al onbekend. Zoodra men echter door het licht des Nieuwen Testaments haar karakter en hare natuur, als één met Christus, kent, kan men haar typisch in eenige personen des Ouden Verbonds vinden voorgesteld. Zij is de uit de zijde haars mans genomen Eva, welke aan Christus, die thans op den troon zijns Vaders rust, bij zijn ontwaken als een vrouw zonder vlek of rimpel zal worden voorgesteld, om met Hem over een door God gezegende schepping te regeeren. Zij is gelijk Henoeh, die door het geloof met God wandelde, en daarna tot Hem werd opge-

*) Nu het ons gebleken is, dat de Gemeente geen plaats beslaat in het Oude Testament, kunnen wij het Hooglied van Salomo niet meer beschouwen als de beschrijving van de liefde van de Gemeente voor haren hemelschen Bruidegom. Indien toch de Gemeente een verborgenheid voor de heiligen des O. T. en dus ook voor Salomo geweest is, kan hij onmogelijk den toestand en de genegenheden dier Gemeente beschrijven. Zoodra men dit lied zonder vooroordeel leest, zal men zien, dat Salomo, als profeet door den H. G. geleid, onder de bruid niet de Gemeente, maar Israël, en onder den bruidegom niet Christus als Hoofd der Gemeente, maar Christus als Koning Israëls bedoelt. De genegenheid, die de bruid hier voor haren bruidegom koestert, draagt — hoe sterk die ook zijn moge — geenszins het kenmerk van de stille rust en kalmte eener liefde, die voortvloeit uit een reeds gevormde betrekking. Het onderscheid tussehen haar, die door liefdebetooning de genegenheid van het beminde voorwerp tracht te winnen, en haar, die verzekerd is met het voorwerp harer liefde voor eeuwig te zijn verbonden, is zeer groot. De bruid in het Hooglied verkeert in den toestand der eerste, de Gemeente in dien der laatste. Bij de Gemeente bestaat de volle, reine en bepaalde liefde van een vrouw, die door het huwelijk met een onverbreekbaren band aan haren geliefden is verbonden; want hoewel het huwelijk der Gemeente met Christus nog niet is gesloten, zoo kan zij zich toch op grond der openbaring in de volle zekerheid daarvan verblijden. Zij weet, in wien zij gelooft. Het volle vertrouwen des Bruidegoms wekt bij haar de vurige begeerte op om bij Hem te zijn, en zijn antwoord is: „Zie, ik kom haastelijk.” — Het Hooglied stelt ons den toestand van het overblijfsel der Joden in de laatste dagen voor, kort vóór en na de komst van Christus, als Koning. Het stelt ons de herstelling voor van de betrekkingen tussehen Christus en dit overblijfsel, waartoe Jezus zelf de in dit lied beschreven genegenheden in hun hart werkt, opdat zij door de ervaringen des harten tot het bewustzijn zijner liefde en tot de volle kennis zijner genade zouden komen.

nomen, voordat de vloed zijns toorns over een door de zonde bedorven aarde losbrak. Zij is Rebekka, die door een van den Vader gezonden Eliezer aan diens veelbeminden Zoon wordt uitgehuwelijkt, die door hem met rijke geschenken wordt overladen en door de woestijn naar de woning van haren Bruidegom, die haar te gemoet komt, wordt gevoerd. Het hemelsche geheim zelf, dat in deze treffende typen wordt afgebeeld, was zelfs aan hen verborgen, die er de hoofdpersonen van uitmaken. Wat de profeten duidelijk, zonder er een verborgenheid in te leggen, verkondigen, is »het lijden, dat op Christus komen zou en de heerlijkheid daarna volgende" (1 Petr. 1 : 11); het is het rijk, dat de Zoon des menschen bij zijne heerlijke wederkomst zal herstellen. De Gemeente echter is de verborgenheid, van alle eeuwen in God verborgen, en in andere eeuwen den kinderen der menschen niet bekend gemaakt.

„Hebt gij nog iemand hier?"

(Gen. 19 : 12.)

„Hebt gij nog iemand hier?" Dat is de ernstige vraag van den Heer aan u, geliefde broeders. Spoedig zullen de oordeelen Gods over deze wereld komen; hebt gij in deze stad des verderfs nog iemand, wiens behoud u ter harte gaat? O, brengt hem dan uit deze plaats, want de Heer gaat deze stad verderven!

Voordat de zondvloed kwam, zeide God tot Noach: »Ga in de ark, gij en uw huis." Voordat de schuldige inwoners van Jericho werden verdelgd, werd Rachab met haren vader en hare moeder, en hare broeders, ja met alles, wat zij had, aan een veilige plaats gebracht (Josua 6 : 23); Rachab had gesmeekt, dat haar vader, hare moeder, hare broeders en zusters, en *alles, wat zij hadden*, in het leven mochten blijven; en allen werden onder de bescherming van het »scharlaken koord" op den dag des oordeels gered.

Rachab bezat een eenvoudig geloof. En er staat geschreven: »Bidt en gij zult ontvangen." De Heer is bereid hetzelfde geloof in ons te werken. Rachab was een arme zondares, misschien wel de grootste in Jericho; maar zij geloofde

in God, en dit werd haar tot gerechtigheid gerekend. Het »roode koord,» een voorbeeld van het kostbare bloed van Christus, was hare zekerheid; en zij geloofde niet alleen voor zichzelf, maar voor haar geheele huis in de woorden des Heeren. En de Heer bekroonde haar geloof. Welk een navolgingswaardig voorbeeld voor ons! Jehova is nog dezelfde God. Als wij eenvoudig op Hem en op zijn Woord vertrouwen, dan zal Hij ook ons niet beschaamd doen uitkomen. »Al wat gij bidden zult in Mijnen naam, dat zal Ik u geven.»

Doch een ander tooneel wordt u voor oogen gesteld. Het was Lot, tot wien de vraag kwam: »Hebt gij nog iemand hier?» Het was dezelfde Lot, die de waterrijke vlakte van Sodom verkozen had boven de gemeenschap met Abraham. Dat Sodom zou nu verdelgd worden. »Hebt gij nog iemand hier,» zoo spraken de engelen tot hem, »een schoonzoon, of zonen en dochteren, of iemand anders die u toekomt in deze stad, zoo breng hem weg uit deze plaats.» O Lot, denk aan degenen, die gij in Sodom hebt, aan uwe vrouw, die gij in Sodom getrouwd, aan uwe kinderen, die gij in Sodom gewonnen hebt, aan uwe schoonzonen, — aan wie gij in Sodom uwe dochters wilt geven, — ga tot hen, smeeke hen, dat zij u volgen, want, indien zij dezen nacht niet naar u luisteren, zullen zij morgen verdelgd worden. Doch Lot scheen in de oogen zijner schoonzonen, als sehertsende. Zijn wandel was wereldsch, en daarom had hij geen kracht om van de toekomst te getuigen. Hij was een van hen, een inwoner hunner stad. Hij zelf werd door de barmhartigheid des Heeren gered als door vuur. Hij verliet de stad zonder zijne schoonzonen en spoedig verloor hij zijne vrouw. Toen de zon hoog aan den hemel stond, waren allen door vuur en sulfer verbrand.

O, geliefde broeders! de Heer geve, dat wij dit ernstige voorbeeld ter harte nemen. Hoe ontzettend zou het zijn, als de onzen door de naderende oordeelen des Heeren werden verdelgd! Laten wij ons daarom geheel van de wereld gescheiden houden, en ons geheele huisgezin de wereld doen verlaten! Dan eerst zullen wij kracht hebben om de onzen tot Jezus te brengen, om ons, gelijk Rachab, aan de belofte Gods vast te klemmen. Gezegend voorrecht, wanneer wij, als de Heer komt, met al de onzen deze wereld vol ellende verlaten, om voor eeuwig bij den Heer te zijn!

Paulus' openbaring over de natuur der Gemeente.

De Gemeente is het lichaam van den gestorven, opgewekten en verheerlijkten Christus, en kon daarom noch in het Oude Testament, noch gedurende Jezus' omwandeling op aarde bestaan. Zij is gesticht op den Pinksterdag door de uitstorting van den Heiligen Geest, die de op zichzelf staande geloovigen tot één lichaam doopte. Zij is de verborgenheid, van alle eeuwen in God verborgen, en in andere eeuwen den kinderen der menschen niet geopenbaard. Deze verborgenheid, bestaande in de vereeniging van Joden en heidenen tot één lichaam, tot het lichaam van den verheerlijkten Heer in den hemel, is eerst aan den apostel Paulus door openbaring van God bekend gemaakt. Dit was de slotsom van ons onderzoek in ons vorig opstel. Wij moeten nu afzonderlijk stilstaan bij deze bijzondere openbaring over de natuur der Gemeente aan Paulus gegeven.

Hoewel de Gemeente op den Pinksterdag werd gesticht, werd haar bijzonder en hemelsch karakter in den beginne door de discipelen niet verstaan. Dit zien wij duidelijk uit de weigering van Petrus om iets te eten, dat gemeen of onrein was (Hand. 10), en uit de verantwoording, die hij te Jeruzalem moest doen, omdat hij tot de heidenen was ingegaan (Hand. 11). En dit kon ook niet anders, aangezien de vereeniging van Joden en heidenen tot het lichaam van den verheerlijkten Heer nog niet geopenbaard was. God wilde, voordat Hij dit bijzonder karakter der Gemeente openbaarde, Israël nogmaals het koninkrijk aanbieden. Dit deed Hij door den mond van Petrus, die tot de Joden zeide: »Betert u dan, en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewischt worden, dat de tijden der verkoeling mogen komen van het aangezicht des Heeren, en Hij zenden mocht Jezus Christus, die u te voren gepredikt is, dien de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond van al zijne

heilige profeten in alle eeuw" (Hand. 3 : 19—21). De langmoedigheid Gods wachtte nog te Jeruzalem; Hij herinnerde zich aan zijne barmhartigheid, en verklaarde, dat Jezus zou terugkeeren, indien het volk boete deed. Doch evenals de getuigenis van Jezus, zoo werd ook deze getuigenis van den Heiligen Geest door de Joden verworpen. Stefanus, de man vol des geloofs en des Heiligen Geestes, werd door hen verworpen en gesteenigd. Deze verwerping baande den weg tot de openbaring van de bijzondere natuur der Gemeente. Saulus, de getuige bij Stefanus' dood, de hevige vervolger der Gemeente, als 't ware de uitdrukking van den haat der Joden tegen Jezus, werd op den weg naar Damaskus bekeerd en in den ijverigen getuige veranderd van dat geloof, hetwelk hij eerst zocht uit te roeien. Van dien oogenblik houdt Jeruzalem op het middelpunt der prediking te zijn, en Antiochië, de stad der heidenen, ziet Paulus uit haar midden afreizen tot vervulling van zijn apostolisch ambt (Hand. 13).

Deze gebeurtenis ging gepaard met een zeer merkwaardige openbaring van de leer omtrent de Gemeente, en geeft met betrekking tot de heerlijkheid van Christus een nieuw uitgangspunt voor de prediking des evangelies. Tot hiertoe was het voorwerp dier prediking wel een verhoogde Christus, de eenige Behouder, geweest, maar altijd als de onder de Joden door wonderen en teekenen bekende mensch, die nu door God verhoogd en tot Heer en Christus gemaakt was. Petrus en de andere apostelen, die Jezus gedurende zijne omwandeling op aarde vergezelden, zijn Hem gevolgd, tot dat Hij in een wolk verdween. Zij ontvingen de verzekering, dat Hij op dezelfde wijze zou wederkomen. En als den door de Joden verworpen, maar door God verhoogden Christus, die gereed stond weder te komen, om zijn rijk te aanvaarden, verkondigden zij Hem. Deze getuigenis werd door het blinde volk verworpen, en de dood van Stefanus, die deze verwerping aan het licht bracht, werd de gelegenheid tot openbaring van den Zoon des menschen in de heerlijkheid Gods in den hemel — tot de openbaring van een Heiland, die

den geest van zijnen dienstknecht naar Boven opneemt, in plaats van naar beneden tot Israël terug te keeren.

Doch nog duidelijker is dit bij de bekeering van Paulus. Paulus had Jezus naar het vleesch niet leeren kennen, maar de Heer openbaart zich aan hem in de heerlijkheid des hemels, te glansrijk voor het menschelijk oog. De Zoon des menschen verscheen hem als den gekruisigden Jezus, die nu tot erfgenaam van hemel en aarde gesteld was. Het was niet Jezus, zooals Hij op aarde gekend en nu Heer geworden was, maar de Heer der heerlijkheid, die, als zoodanig gezien, verklaarde, dat Hij Jezus was. Geen der andere apostelen had Jezus aan de rechterhand des Vaders in den hemel gezien; aan Paulus viel dit voorrecht te beurt; en van daar, dat zijne prediking een geheel ander karakter aannam en geheel doordrongen was van deze nieuwe openbaring van de heerlijkheid van Christus. Zoodra hij dan ook in Damaskus gekomen en gedoopt was, predikte hij in de synagoge Jezus, als den Zoon van God. Vóór dien tijd werd Jezus niet als de Zoon Gods gepredikt; want, hoewel Petrus den Heer voor den Zoon Gods erkend had, vinden wij nergens, dat hij Hem vóór de steeniging van Stefanus als zoodanig predikte. Paulus is de eerste, die Christus als den Zoon van God verkondigd heeft; en dat wel, omdat hij den Heer in de heerlijkheid des hemels gezien had. En deze waarheid, met zulk een groote kracht aan hem geopenbaard, had tevens een grooten invloed op de prediking der genade. Dat Jezus in den hemel gezeten is, is het bewijs, dat Hij op aarde verworpen is, en dat dus alle natuurlijke banden, die er tusschen Hem en zijn volk bestonden, verbroken zijn. De genade, die Paulus predikte, is onafhankelijk van den toestand of van de omstandigheden, waarin de mensch verkeert; zij komt niet alleen tot de Joden, die er door de beloften recht op hebben, maar ook en vooral tot de heidenen, die er niet de minste aanspraak op maken kunnen. »Gij, die in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte,

geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld . . . zijt, nu in Christus Jezus door zijn bloed nabij geworden" (Efez. 2 : 12, 13). Paulus zelf had deze genade in al hare volheid ondervonden. Jezus was hem verschenen, toen hij nog dreiging en moord blies tegen de discipelen des Heeren. Als de grootste der zondaren, gelijk hij van zichzelf getuigt, ontving hij de heerlijkste openbaring. Hij had het zekerste bewijs van Jezus' opstanding, want hij had den Heer in de heerlijkheid des hemels gezien; en daarom zegt hij tot Timotheus: »Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt naar *mijn* evangelie."

Doch er zijn hier meerdere en nog veel heerlijker dingen te leeren. Jezus, de Heer der heerlijkheid, door Paulus in den hemel aanschouwd, openbaart hem op een even treffende als duidelijke wijze de heerlijke verborgenheid, waarvan hij de drager zou worden. »Saul, Saul, wat vervolgt *gij Mij?*'' zoo riep de Heer hem toe op den weg naar Damaskus. Maar Saulus had Jezus toch niet vervolgd, want die was niet op aarde; hij had alleen de christenen, de volgelingen van Jezus, vervolgd. Dit wist de Heer zeer goed; en toch zegt hij: »Ik ben Jezus, dien *gij* vervolgt." Welk een heerlijke openbaring! Zeer bepaald drukt de Heer in deze woorden zijne volkomen eenheid met de zijnen uit. Hij en zij vormen één lichaam. Indien één lid lijdt, lijden alle leden mede, en het hoofd als het voornaamste niet het minst. Zooals nu het hoofd tot het lichaam staat, staat Jezus tot de zijnen. Wordt één lid vervolgd, dan vervolgt men Hem; wordt één lid geëerd, dan eert men Hem. Een onverbreekbare band is gelegd. De Gemeente op aarde is in haren toestand voor God één met den Heer der heerlijkheid in den hemel, en deze vereenigt zich met haar in al haren aardschen strijd, vervolging en lijden. Ziedaan de verborgenheid voor het eerst onthuld. Voor de eerste maal hooren wij den verheerlijkten Heer zich één verklaren met de zijnen op aarde. En het spreekt van zelf, dat elk onderscheid tusschen Jood en heiden moest wegvallen, zoodra er spraak was van den Heer der heerlijkheid en

van de leden zijns lichaams. De betrekkingen der heiligen tot Jezus worden hemelsch en bestaan in de *eenheid* des lichaams van Christus; en daarom is er noch Jood noch Griek, maar zijn allen, die in Christus gelooven, één met Hem. Dit was een geheel nieuwe openbaring — een openbaring, die het hart met de zaligste vreugde vervult. Wij bezitten uit den mond des Heeren zelve de sterkste uitdrukking van onze eenheid met Hem; Hij beschouwt het zwakste lid van zijn lichaam als een deel van Hemzelve.

Uit dit alles volgt duidelijk, dat, hoewel de Gemeente op den Pinksterdag gesticht werd, haar karakter en hare bijzondere natuur eerst later en wel aan den apostel Paulus werd geopenbaard. Hij kon zeggen: »God heeft mij door openbaring bekend gemaakt deze verborgenheid» (Ef. 3 : 3); en hij werd door God geroepen, deze waarheid met volkomen helderheid te ontwikkelen. Willen wij derhalve de leer omtrent de natuur der Gemeente leeren verstaan, dan moeten wij de brieven van Paulus en wel voornamelijk dien aan de Efeziërs onderzoeken, waarin deze leer uitvoerig en duidelijk behandeld wordt.

Nadat de Apostel in het eerste gedeelte van het eerste hoofdstuk de raadsbesluiten Gods geopenbaard had, om namelijk eenmaal alle dingen, die in den hemel en die op aarde zijn, tot één te vergaderen in Christus, zegt hij aan het slot, dat de Gemeente is het lichaam van dien Christus, die het Hoofd en de Heer is over alles, dat zij de vervulling is van Hem, die alles in allen vervult. Deze heerlijke openbaring omvat reeds alles, wat er van de Gemeente kan gezegd worden. Christus is het Hoofd over alles; in Hem zullen eenmaal alle dingen tot één vergaderd worden; Hij zal de heerschappij over alles ontvangen en alle vijanden zullen aan zijne voeten onderworpen worden; en van dien Christus is de Gemeente het lichaam. Zij is met Hem vereenigd, gelijk ons lichaam met ons hoofd vereenigd is. En gelijk ons lichaam de volmaking is van het hoofd, zoo is de Gemeente de volmaking van Christus. Zij zal dus als het lichaam van Christus in al

zijne heerlijkheid deelen. Zij is voor eeuwig met Hem verbonden. Alles wat Christus bezit, is haar deel, omdat zij zijn lichaam is.

In het tweede hoofdstuk vinden wij de macht voorge• steld, die de Gemeente met Christus vereenigd heeft en de wijze, waarop die vereeniging heeft plaats gehad. Joden en heidenen zijn kinderen des toorns en dood door de zonde en de misdaden. Doch de een zoowel als de ander is met Christus levend gemaakt, mede opgewekt en mede gezet in den hemel in Christus Jezus. Dit *moet* niet geschieden, maar *is geschied*. Toen Christus uit de dooden opgewekt werd, zijn al de leden zijns lichaams mede opgewekt geworden; toen Hij in den hemel opvoer, zijn zij in Hem mede opgevaren; toen Hij zich zette aan de rechterhand Gods, hebben zij zich in Hem aan de rechterhand Gods gezet; dat wil zeggen, naar het raadsbesluit Gods, om in den loop der tijden aan hen verwezenlijkt te worden door den Heiligen Geest, die van den hemel gezonden is. God beschouwt de Gemeente reeds in den hemel in Christus. En nu dit waar is, bestaat er geen onderscheid meer. God heeft uit twee éénen nieuwen mensch geschapen, daar Hij Joden en heidenen met zichzelf verzoende en hen door het kruis in één lichaam vereenigde. Dit lichaam is de Gemeente. Zij is gebouwd op het fundament der apostelen en profeten (des Nieuwen Testaments), en is nu de woning Gods door den Geest. In plaats van den tempel Gods te Jeruzalem, waar Jehova woonde, is deze vereeniging van Joden en heidenen in één lichaam, de woning Gods op aarde. Dit kenmerkt het karakter van de Gemeente op aarde en stelt ons hare ernstige, maar tevens heerlijke verantwoordelijkheid voor.

In het derde hoofdstuk wordt, zooals wij vroeger reeds zagen, de verborgenheid der Gemeente bepaaldelijk behandeld. Het doel van den Apostel is hier, ons te toonen, dat de Gemeente een nieuwe zaak is. Hij wil ons allen »inlichten, welke de verborgenheid is, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God, die alle dingen geschapen heeft, opdat

nu door de Gemeente bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in den hemel de veelvuldige wijsheid Gods; naar het eeuwig voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onzen Heer." De Gemeente was in de diepte der raadsbesluiten Gods verborgen, maar zij is *nu* geopenbaard, opdat zij aan de overheden en de machten in den hemel de veelvuldige wijsheid Gods zou bekend maken. De overheden en de machten in den hemel hadden het geduld, de macht, de regeering van God aanschouwd, maar nimmer hadden zij op aarde een hemelsch lichaam gezien, dat met den Zoon Gods in den hemel vereenigd is. De hemelsche wezens zien *nu* in de Gemeente een geheel nieuwe openbaring der wijsheid Gods. Voorwaar, een onwedersprekelijk bewijs, dat de Gemeente niet alleen vóór dien tijd niet bestond, maar dat ook haar karakter niet geopenbaard was.

De toepassing van de leer van het tweede hoofdstuk vinden wij in het vierde. De Apostel vermaant de heiligen, waardig der roeping te wandelen, waarmede zij geroepen zijn, en tevens de eenheid des Geestes door den band des vredes te bewaren. Daarna zegt hij: er is slechts één lichaam en één Geest; en dit brengt hem van zelf tot de gaven. Christus heeft de overwinning over den duivel behaald, en nu kon Hij aan zijne Gemeente de macht mededeelen, die van die overwinning getuigde. "En dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars, tot volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus, totdat wij allen zullen gekomen zijn tot de eenheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus" (vs. 11, 12). De ondoorgrondelijke rijkdom van Christus is het fundament van de opbouwning der Gemeente, daar ieder lid naar de hem geschonken gaven van dezen rijkdom van Christus aan het lichaam mededeelt. Het lichaam zelf ontwikkelt zich en wast op naar de mate der volheid van Christus. Christus

zelf, zijne volheid, zijn volmaakte wasdom is het doel en de maatstaf voor den wasdom der Gemeente. Welk een oneindige genade! Naar Christus worden wij allen gevormd, en Hem zullen wij eenmaal volkomen gelijkvormig zijn.

In het vijfde hoofdstuk wordt ons opnieuw een heerlijke beschrijving van de Gemeente gegeven. Christus heeft de Gemeente liefgehad en zich voor haar overgegeven; Hij heeft haar voor den prijs van zijn bloed, van zijn leven, zich ten eigendom gekocht. En nadat Hij haar voor zich verworven heeft, heiligt Hij haar, opdat zij zijn moge, gelijk Hij haar hebben wil; opdat Hij haar zichzelven zou voorstellen als een heerlijke Gemeente, zonder iets, wat met zijne heiligheid niet overeenkomt en het oog of het hart van haren goddelijken Bruidegom zou kunnen kwetsen. Welk een voorwerp van de liefde en de zorg van Christus is de Gemeente! En hoe heerlijk zal de vervulling zijn van de raadsbesluiten Gods! Na hier op aarde door het bloed des kruises verlost en door het Woord gereinigd te zijn, zal zij bij de wederkomst van Christus zonder vlek of rimpel in volmaakte heerlijkheid het huis des Vaders bewonen.

Maar wij vinden hier nog meer. Ook de eenheid van de Gemeente met Christus wordt ons hier treffend en heerlijk voorgesteld. Het is een eenheid, die al de innigheid van de vereeniging van den man met zijne geliefde vrouw heeft. Wij zijn leden zijns lichaams, van zijn vleesch en van zijne beenen. De Gemeente staat in dezelfde betrekking tot Christus als Eva tot Adam stond. Eva was uit Adam genomen; zij was zijne volmaking; zij was in hem gezegend met al zijne zegeningen en voerde met hem heerschappij over de aarde. Evenzoo is het met de Gemeente. Zij is uit Christus genomen; zij is zijne vervulling; zij is in Hem met alle geestelijke zegening in den hemel gezegend; zij is erfgename Gods en medeërfgename van Christus en zal eenmaal met Hem over de aarde regeeren. Geen inniger betrekking is er te denken, dan die met zijne vrouw en met zijn eigen lichaam. »Niemand,» zegt de Apostel, »heeft ooit zijn eigen

vleesch, dat is zijn eigen ik, gehaat." En in die nauwe, innige betrekking staat de Gemeente tot Christus. Zij is zijn lichaam, zijn eigen vleesch, zijn eigen ik; en daarom zeide de Heer tot Saulus op den weg naar Damaskus: »Saul, Saul, wat vervolgt gij *Mij*?»

Nadat wij uit den brief aan de Efeziërs een heldere voorstelling gekregen hebben van Paulus' leer over de natuur der Gemeente, moeten wij nog bij andere plaatsen in zijne brieven stilstaan, en wel voornamelijk bij den eersten brief aan de Korinthiërs, waar, behalve het bovengenoemde onderwerp, ook de inrichting van een plaatselijke gemeente behandeld wordt. Een kort overzicht van dezen brief zal ons dit duidelijk doen zien. De Apostel toont ons, dat de christenen aan ééne plaats, als lichaam vereenigd, de verwezenlijking zijn van de eenheid van het geheele lichaam. De christenen aan iedere plaats vereenigden zich als lichaam en vormden de Gemeente Gods aan die plaats — »de Gemeente Gods te Korinthe." Er was er slechts ééne; zij bestond uit geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen, die in Korinthe waren. Zij stonden buiten de wereld en waren bij de wereld bekend door hunnen gemeenschappelijken wandel als lichaam. Er waren zulken, die binnen waren, en zulken, die buiten stonden; waaruit blijkt, dat er niet alleen een zedelijk onderscheid in den wandel der bijzondere personen bestond, maar een gemeenschappelijke wandel als lichaam, en wel een wandel als geheel van de wereld gescheiden (zie h. 5:13; 10:17, 21, 22 en 2 Kor. 6:16, 17). Het avondmaal was het uiterlijke teeken, dat hen vereenigde (1 Kor. 10:17); en de Heilige Geest woonde in de Gemeente.

Deze tegenwoordigheid des Heiligen Geestes wordt ons in al zijne gevolgen in het 12de en 14de hoofdstuk voorgesteld. Het lichaam van ieder christen is de tempel des Heiligen Geestes (h. 6:19), maar de Gemeente als zoodanig is ook zijn tempel, omdat Hij in haar woont (h. 3:16, 17). Deze Geest nu vereenigt alle christenen tot één lichaam. »Gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft,

en al de leden van dit ééne lichaam vele zijnde, maar één lichaam zijn, alzoo ook Christus — Christus, want de Gemeente is Hijzelf, zijn lichaam. Want door éenen Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken.” De Heilige Geest is dus het middel, waarvan God zich bedient, om één lichaam te vormen. Nadat Christus zijn werk volbracht had en in den hemel opgevaren was, heeft Hij de belofte van den Heiligen Geest van den Vader ontvangen en dezen in de wereld gezonden, om aan den éenen kant een getuigenis van deze vervulling en van de persoonlijke heerlijkheid van Christus ter rechterhand Gods af te leggen, en om aan den anderen kant de leden van zijn lichaam zoowel met zichzelf als onder elkander te vereenigen. En nadat de eenheid des lichaams op deze wijze bewezen is, worden de gaven beschreven, die hoe verscheiden ook, echter door één en denzelfden Geest aan de leden van Christus tot opbouwning van het gansche lichaam worden medegedeeld.

Ook in den brief aan de Kolossensen vinden wij over de natuur der Gemeente gesproken. Christus wordt ons daar voorgesteld als Hoofd over alle dingen en als Hoofd der Gemeente. Hij is de eerstgeborene aller creaturen, omdat Hij alle dingen geschapen heeft; en Hij moet dus noodzakelijk het Hoofd der schepping zijn. Maar Hij is ook het Hoofd des lichaams, der Gemeente, Hij, die het begin is, de eerstgeborene uit de dooden. Die Gemeente is een verborghenheid, die verborgen is geweest van alle eeuwen en van alle geslachten — een verborghenheid, die de heidenen aan alle voorrechten deel gaf en die een Christus openbaarde, die niet alleen de kroon en de vervulling van de heerlijkheid der Joden, maar onder de heidenen de *hoop* der heerlijkheid was, eener heerlijkheid, die veel hooger en heerlijker is, dan ooit aan de Joden beloofd werd. — In den brief aan de Efeziërs wordt Christus gezien verhoogd aan de rechterhand Gods, vanwaar Hij door den Heiligen Geest de gaven mededeelt, die de getuigenis van zijne overwinning zijn; hier zien wij Christus in de Gemeente

tegenwoordig; Hij is de hoop der heerlijkheid, en woont als zoodanig in haar, en verzekert de heidenen het bezit der hemelsche heerlijkheid, waarin Hijzelf is ingegaan.

Ten slotte moeten wij nog een plaats aanhalen, die ons de Gemeente, zoowel met betrekking tot hare hoop, als tot hare dienst voorstelt. Wij bedoelen Openb. 22 : 17: »De Geest en de bruid zeggen: Kom! En die het hoort zegge: kom! En die dorst heeft kome; en die wil, neme het water des levens om niet.» De Geest neemt zoo volkomen het standpunt der bruid in, dat het gevoel der Gemeente door den Geest wordt uitgedrukt. De Gemeente verlangt naar de komst van den Bruidegom, en de Geest zelf werkt dit verlangen in haar, en roept met haar: Kom! Maar er moet ook een getuigenis worden afgelegd. Deze getuigenis roept degenen, die hooren, maar hunne voorrechten als bruid nog niet begrepen hebben, toe, zich met haar geroep te vereenigen. En daar de Gemeente de stroomen des levenden waters bezit, wendt zij zich tot de dorstigen en noodigt hen uit te komen en te drinken om niet.

Welk een schoon standpunt voor de Gemeente! Het gevoel des harten is het eerst gericht op haar Hoofd, haren Bruidegom, die als Morgenster komen zal, om haar in den hemel op te nemen, voordat Hij zich aan de wereld openbaart. Daarna wil zij, dat alle geloovigen dit verlangen deelen en zich met haar geroep vereenigen, opdat Hij kome; en eindelijk is zij de heraut der genade, die alle dorstigen uitnoodigt tot de stroomen des levenden waters te komen. Is het mogelijk voor arme zondaars, gelijk wij zijn, een heerlijker standpunt uit te denken, dan ons in Christus Jezus gegeven is? De Gemeente is volkomen één met Christus. Zooals Hij is, zijn wij in deze wereld. Zij is niet van de wereld, gelijk Hij niet van de wereld was. Zij is met Hem opgewekt uit de dooden; zij zit in Hem aan de rechterhand Gods in den hemel; zij is met Hem overwinnaar over alle machten; zij is erfgenaam met Hem over alle dingen en zij zal eenmaal Hem volkomen gelijkvormig zijn en in zijne heerlijkheid deelen. En terwijl zij nog hier beneden

wandelt, woont zij reeds daarboven in Christus door den Geest; haar leven is daar met Christus verborgen in God. Zij zoekt niets hier beneden en spreekt het luide uit, dat zij nog een vaderland zoekt; zij zucht naar hare eeuwige woning en nog meer naar haren Bruidegom, die zal wederkomen, om haar tot zich te nemen, opdat zij zijn moge, waar Hij is. Geen onderscheid is er meer tusschen de bruid en den Bruidegom, dan dat Hij haar in de heerlijkheid is voorgegaan en zij nog in de vreemdelingschap wandelt; doch ook dit onderscheid zal spoedig wegvallen, want Hij wacht haar bij zich in de woningen des Vaders, om haar met eer en heerlijkheid te kroonen, en haar als zijne geliefde bruid, met wie Hij zich in lijden en smaad op aarde vereenzelvigd heeft, aan zijnen Vader, aan de heilige engelen, ja aan de geheele wereld, aan al wat leeft, als een reine, onbesmette maagd voor te stellen en daarna met haar over de gansche schepping te regeeren.

Jezus bij de schatkist.

(Mark. 12: 41—44.)

Van het slot van het elfde tot het slot van het twaalfde hoofdstuk van Markus zien wij de verschillende partijen onder de Joden tot Jezus komen, om Hem in zijne rede te vangen. Daar verschijnen de overpriesters en de schriftgeleerden en de onderlingen (h. 11:27), de farizeën, herodianen en sadduceën (h. 12:13, 18), en allen doen hun best om Jezus te vangen. Doch wat was het resultaat? Zij moesten allen beschaamd en geoordeeld uit zijne tegenwoordigheid weggaan, en niemand waagde het meer Hem iets te vragen. De Heer antwoordde hen met die volmaakte wijsheid, die Hij in al zijne woorden en handelingen openbaarde. Hij was het licht, en in dat licht werd niet alleen de onwetendheid, maar ook de ontzettende huichelarij en boosheid van allen openbaar gemaakt. »Hij vangt de wijzen in hunne arglistigheid» (Job 5:13); en de

goddelooze kan voor Hem niet bestaan. Eenmaal komt de dag, dat de Heer »hetgeen in de duisternis verborgen is, in het licht zal stellen, en de raadslagen des harten zal openbaren”(1 Kor. 4:5); ja, wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus. Welk een ernstige gedachte!

Aan het einde van het twaalfde hoofdstuk vinden wij het oordeel van den Heer over de gaven, die Jehova gebracht werden. »Jezus, gezeten zijnde tegenover de schatkist, zag, hoe de schare geld wierp in de schatkist”(vs 41). Ieders hart en ieders hand was onder zijn alles doordringend oog; en Hij zag, dat vele rijken veel daarin wierpen, en dat een arme weduwe twee kleine penningen daarin wierp. Doch Hij zag niet alleen dit, maar wist ook, hoeveel ieder had, om daarin te werpen, en met welk een gezindheid ieder dat deed. O, hoe ernstig is het, in de tegenwoordigheid van Hem, die alles ziet en alles weet, onze dienst te volbrengen en onze gaven te offeren! Hij is in ons midden, wanneer wij gemeenschappelijk onze gaven inwerpen, en Hij ziet het, wanneer wij ze alleen of in het verborgen uitreiken. En naar welken maatstaf beoordeelt Hij de waarde van onze gaven? Voorzeker niet naar hunne grootte, maar naar de bereidwilligheid en naar de opofferende liefde, waarmede zij gegeven worden. Hoor zijn oordeel bij de schatkist. »En Jezus, zijne discipelen tot zich geroepen hebbende, zeide tot hen: Voorwaar ik zeg u, dat deze arme weduwe meer ingeworpen heeft, dan allen, die in de schatkist geworpen hebben.” En waarom waren hare twee penningen meer waard dan de groote sommen der anderen? »Want zij allen hebben van hunnen overvloed daarin geworpen; maar deze heeft van haar gebrek, al wat zij had, daarin geworpen, haren ganschen leeftocht”(vs. 43, 44). De mensch beoordeelt de waarde van een gift zoo gaarne naar hare grootte; de Heer beoordeelt ze echter naar het hart van den gever. Wij zouden die twee kleine penningen nauwelijks opgemerkt hebben; maar de Heer zegt, dat deze kleine gave

onder al die groote giften de grootste is. Zij maakte het geheele vermogen van een arme weduwe uit. Zij had die twee penningen noodig voor haar onderhoud; doch zij onthield zich het noodige, om het Hem te geven, wien zij liever had dan zichzelf. Zulk een daad kan alleen de liefde volbrengen; waar de liefde het hart vervult, daar is de hand steeds tot geven bereid. Iedere gelegenheid is haar welkom; zij klaagt nooit over de vele behoeften; zij berekent niet, hoeveel zij reeds gedaan heeft of nog doen moet; zij bekommert zich niet om haar eigen nadeel; geven is hare vreugde en haar genot. En de liefde tot den Heer is de eenige maatstaf, waarnaar al onze gaven in den hemel beoordeeld worden. Wij mogen uit koud plichtgevoel of om eer bij de menschen in te oogsten onze gaven rijkelijk van onzen overvloed offeren; doch de Heer waardeert alleen die gaven, die uit vrijwillige liefde voortvloeien; alleen »den blijmoedigen gever heeft God lief.” God zelf is de liefde, en zijne liefde heeft ons rijk gemaakt. Hij gaf ons zijnen eengeborenen en geliefden Zoon, toen wij nog goddelooze zondaars waren; Christus stierf voor ons, toen wij nog zijne vijanden waren. Dagelijks schenkt Hij ons allerlei goeds, en verzorgt ons met duizende gaven. Wij zijn zijn eigendom, daar Hij ons met een duren prijs gekocht heeft, en onze gaven zijn zijn eigendom, daar wij ze van Hem ontvangen hebben. En waartoe hebben wij ze ontvangen? Om elkander daarmede te dienen, als goede verzorgers der menigvuldige genade Gods. Hij geeft ons, opdat wij geven zouden; wij moeten uitdeelen, wat Hij ons geschonken heeft. Wij moeten de kanalen zijn, waardoor hier beneden de zegeningen stroomen. Welk een gezegende dienst, maar tevens welk een ernstige verantwoordelijkheid! Zij geeft ons gelegenheid, onze liefde voor den Heer te bewijzen en te openbaren, hoeveel wij voor Hem overhebben van hetgeen Hij ons eerst gegeven heeft. Maar gelijken wij niet dikwijls op onze kinderen, die, wanneer wij hunne handjes gevuld hebben, ons nauwelijks een klein gedeelte met een gewillig hart kunnen

teruggeven? Het kleine, karige hart denkt alleen aan zichzelf en verstaat niets van de liefde van hen, die het in alles verzorgen. Wij kennen echter Dien, die zijn leven voor ons gegeven heeft; wij kunnen iets van zijne oneindige liefde bevatten, en kennen tevens onze verantwoordelijkheid. Wij weten, dat »die spaarzaam zaait, ook spaarzaam zal maaïen» (2 Kor. 9 : 6).

De apostel Paulus kon in dit opzicht een heerlijk getuigenis geven aan de gemeenten in Macedonië. »Want in vele beproeving der verdrukking is de overvloed hunner blijdschap, en hunne zeer diepe armoede overvloedig geweest tot den rijkdom hunner goeddadigheid. Want zij zijn naar vermogen, ik betuig het, ja boven vermogen gewillig geweest; ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave en de gemeenschap dezer bediening, die voor de heiligen geschiedt. En niet gelijk wij gehoopt hadden, maar zij gaven zichzelf eerst aan den Heer en daarna aan ons door den wil van God» (2 Kor. 8 : 2—5). Hoe beschamend voor velen, die bij grooten overvloed karig zijn ten opzichte van de behoeften der heiligen, en hoe aanmoedigend voor allen, die met weinig aardsch goed bedeeld zijn. God is machtig, dit in ons te bewerken. Wij kunnen nooit een gave beter besteden, dan in de dienst des Heeren, en ontvangen nooit meer interest, dan wanneer wij ons geld den Heere leenen. Bij Hem staat alles zeker, en men zal de inlage steeds dubbel terug bekomen. O, hoe dwaas is het toch, altijd aan zichzelf te denken, een klein stuk geld voor den Heer te geven, en een groot voor zichzelf te behouden! Zoo deed die arme weduwe niet; »zij wierp daarin, al wat zij had, haren ganschen leeftocht.» Al werd hare gave ook door de menschen niet gewaardeerd, de Heer zag ze en schatte ze hoog; en Hij heeft hare daad tot onze navolging doen opteekenen. Al ware het ook slechts twee penningen, zij heeft rijkelijk gezaaid en zal daarom ook rijkelijk oogsten. O, mochten wij haar gelijk zijn! Mochten wij nooit vergeten, dat bij elke inzameling van

giften, zoowel onze harten als onze handen onder zijn alziend oog staan! Mochten wij allen ondervinden, dat geven zaliger is dan ontvangen!

Geen sterven.

Neen, neen, dat is geen sterven,
 Tot zijnen God te gaan,
 In zaalger, reiner sferen
 't Genot der aard t' ontberen,
 Rondom het Lam te staan!

Neen, neen, dat is geen sterven,
 Daar bij den Heer te zijn;
 Bij 't licht der eeuwge kronen
 In zoete rust te wonen,
 Verlost van angst en pijn!

Neen, neen, dat is geen sterven,
 Die zoete, zaalge toon
 Vol majesteit te hooren:
 „Kom, zing met d' englenkoren
 Ter eere van Gods Zoon.”

Neen, neen, dat is geen sterven,
 Gekroond met heerlijkheid,
 In 's hemels zaalge dreven
 Met mijnen Heer te leven,
 Van 't aardse stof bevrijd!

Het verval der Gemeente.

Israël had door zijne gehoorzaamheid en de daaraan verbonden tijdelijke zegeningen aan alle volken der aarde moeten toonen, hoe „gelukkig het volk is, wiens God Jehova is;” doch dit zoo hoog bevoorrechte volk was ongehoorzaam, en verwierp Jehova. Evenzoo is het met de Gemeente van Christus gegaan. Zij is geroepen, om gedurende de afwezigheid van Jezus door haren geestelijken en hemelschen wandel, door hare reinheid en eenheid aan de wereld te toonen, dat die Jezus, welken zij verworpen heeft, in den hemel leeft en deze hemelsche gezindheid in de Gemeente bewerkt. Doch, helaas! zij is aan die heerlijke roeping ontrouw geworden; zij heeft door hare vereeniging met de wereld haar hemelsch karakter verloren, en is een genootschap geworden, waarin geloovigen en ongeloovigen met elkander hand in hand gaan, en de ware geloovigen door allerlei menschelijke instellingen van elkander gescheiden zijn. Hoe treurig dit onderwerp ook zij, toch is het noodzakelijk, dat wij het behandelen, omdat vele profetieën van de toekomstige dingen niet te verstaan zijn, zoolang men den tegenwoordigen toestand van de Gemeente niet heeft ingezien. Laten wij daarom met allen ernst onderzoeken, wat het Woord Gods ons omtrent dit onderwerp leert.

De twee groote beginselen voor den wandel der Gemeente hier op aarde zijn: scheiding van de ongeloovigen, onheiligen en zondaars, en vereeniging met allen, die Jezus in waarheid liefhebben. De Gemeente was geroepen zichzelve rein en onbesmet te bewaren van de wereld, als een heilige tempel Gods niets in haar midden toe te laten, wat onrein was, en het booze, zoodra het zich in welken vorm ook, hetzij in onzedelijkheid of ketterij, openbaarde, uit haar midden te verwijderen. Maar tevens was zij geroepen de eenheid des Geestes door den band des vredes te bewaren, en zich dus niet om verschil van gevoelen van elkander te scheiden. Deze twee groote beginselen werden in het

begin met allen ernst gehandhaafd. Liefelijk is de beschrijving, die ons van den wandel der gemeente te Jeruzalem gegeven wordt. Daar was afzondering van de wereld, zoo zelfs dat niemand van de anderen zich bij hen durfde voegen; daar was vereeniging onder elkander, zoodat zij allen één hart en ééne ziel waren. Doch niet alleen te Jeruzalem, ook in andere gemeenten was zulks het geval. Van de gemeente te Rome lezen wij, dat haar geloof verkondigd werd in de geheele wereld (Rom. 1 : 8); aan de gemeente te Efeze schrijft Paulus: »Daarom ook ik, gehoord hebbende het geloof in den Heer Jezus, dat onder u is, en de liefde tot *al* de heiligen, houd niet op voor u te danken» (Efez. 1 : 15, 16); aan die te Filippi: »Ik dank mijnen God, zoo dikwijls als ik uwer gedenk, over uwe gemeenschap aan het evangelie, van den eersten dag tot nu toe» (Fil. 1 : 3, 5); en aan die te Kolosse: »Wij danken den God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, altijd voor u biddende, alzoo wij van uw geloof in Christus Jezus gehoord hebben, en van de liefde, die gij hebt tot *alle* heiligen» (Kol. 1 : 3, 4).

Welk een heerlijke openbaring van de kracht en de genade Gods! Hoe schoon beantwoordde de Gemeente in het begin aan hare hemelsche roeping! Doch, helaas! deze heerlijke openbaring harer reinheid en eenheid zou niet lang duren. Reeds ten tijde der apostelen vinden wij de beginselen van het kwaad, dat zich later zoo ontzettend heeft uitgebreid. Men behoeft slechts de brieven aan de Korinthiërs, Galatiërs en Hebreërs te lezen, om te zien, hoe spoedig de duivel reeds bezig was, zonde, dwaling en verdeeldheid onder de christenen te brengen. Te Korinthe waren grove zonden aanwezig; ook waren er de harten verdeeld. De een noemde zich naar deze, de ander naar gene. En hoewel zij nog niet openlijk van elkander gescheiden waren, zoo was het kwaad toch in beginsel daar. In Galatië hadden de joodsche leeraars zulk een invloed weten te verkrijgen, dat Paulus zelfs in twijfel over hen was. De brief aan de Hebreërs toont ons, hoe de christenen uit

de Joden op het punt stonden tot de Mozaïsche eeredienst terug te keeren. En zoo vindt men in bijna alle brieven het bewijs, dat de vorst der duisternis, gelijk trouwens altijd zijn vermaak is, bezig was het werk Gods te bederven. Doch de ernstige vermaningen en bestraffingen der apostelen, hun gezag en hun beslist optreden bewerkten, dat het kwaad in hunnen leeftijd niet openlijk uitbarstte; maar tevens vinden wij in hunne brieven de overvloedige voorspellingen, dat het na hunnen dood geheel anders zou gaan. »Want weet dit,» zegt Paulus tot de ouderlingen uit Efeze, »dat na mijn vertrek zware wolven tot u inkomen zullen, die de kudde niet sparen; en uit u zelve zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich» (Hand. 20 : 30). Deze voorstelling is, helaas! maar al te zeer vervuld geworden. Zeer spoedig na den dood der apostelen werd het openbaar, hoe de valsche leeraars en de valsche broeders, die bedektelijk ketterijen invoerden, velen hadden verleid. De joodschgezinde leeraars, niets verstaande van de leer van Paulus, voerden allerlei joodsche begrippen en inzettingen in; en de heidensche, Paulus' leer evenmin doorgrondende, vermengden hunne wijsgeerige stellingen met de waarheid des evangelies, zoodat daardoor een grenzenlooze verwarring ontstond, die niet zelden tot den hevigsten strijd aanleiding gaf. Zucht naar eer en aanzien bij hen, die door hunne gaven meerderen invloed hadden, werkten mede, om deze twisten nog erger te maken, en leidden allengs tot het vergeten van de les des Heeren: »één is uw meester, en gij zijt allen broeders.» Hierbij kwam nog het trachten naar wereldsche eer en rijkdom, en het was daarom voor de christenen een groote vreugde, toen in de derde eeuw keizer Konstantijn de Groote met zijn geheele hof het Christendom omhelsde. *) De christenen kwamen hierdoor tot hooge staatsambten en

*) Uit de omstandigheid, dat de keizer zich eerst op zijn sterfbed liet doopen, om daardoor van al zijne zonden afgewassen te worden en tevens de vrijheid te hebben te doen wat hij wilde, kan men zich een begrip vormen, hoe diep de kerk toen reeds gevallen was.

de christelijke godsdienst werd tot staatsgodsdienst verheven. Het is dit feit, hetwelk den grooten afval der Gemeente bewerkstelligde. Het grootste gedeelte van de hovelingen des keizers werd alleen christen, omdat de keizer het werd, zonder dat er in het minst spraak was van bekeering, ja velen kenden zelfs niet eens het evangelie. De Gemeente nam vrijwillig deze ongeloovigen in zich op, en vereenigde zich daardoor met de wereld. In plaats van naar het woord des Heeren de goede visschen in de vaten te doen en de kwade weg te werpen, nam zij ze beiden op, en maakte daardoor de Gemeente van Christus, geheel tegen het woord en de bedoeling van Jezus en zijne apostelen, tot een gemengd systeem. Men bedenke wel, dat dit alles de schuld der Gemeente was. Zij werd in niets gedwongen, maar handelde vrijwillig. En zij wist zeer goed, dat de keizer en zijne hovelingen geen geloovigen waren; en niettegenstaande dat, liet zij hen toe en doopte hen. Zij was ontrouw en ongehoorzaam aan het woord des Apostels: »trekt geen ander juk aan met de ongeloovigen;» en daardoor haalde zij zichzelve die reeks van jammeren op den hals, die de kerkgeschiedenis tot de treurigste van alle geschiedenissen maakt. Al de gruwelen der middeleeuwen hebben hunnen oorsprong in deze ongehoorzaamheid. En tot op den huidigen dag bestaat hetzelfde systeem. Waarheen men ook zijne oogen wendt, hetzij naar de Grieksche, Roomsche of Protestansche kerk, overal vindt men de wereld met de geloovigen vereenigd, ja het is de groote vraag, of men dit nog zeggen kan, en of men niet beter zou spreken van een godsdienst der wereld, die men vol aanmatiging en leugen de christelijke noemt.

Het is zeer natuurlijk, dat met deze massa ongeloovigen allerlei verkeerde leeringen en velerlei zonden de kerk binnen gekomen zijn. Daar het Christendom staatsgodsdienst was geworden, werden vele dingen naar de wijze van den staat ingericht. Hoogere en lagere ambten werden ingesteld, wetten en bepalingen gemaakt, op wier overtreding een bepaalde straf werd gesteld, zoodat de kerk zoodoende

het aanzien kreeg van een gerechtshof. Daarenboven voerden de gedoopte heidenen vele heidensche gebruiken in; en langzamerhand werden al die gebruiken gewettigd, die wij nog heden ten dage in de Roomsche kerk zien, en die deels hunnen oorsprong aan de joodsche, deels aan de heidensche godsdienst te danken hebben. De heidensche tempels werden in christelijke kerken, de heidensche feestdagen in christelijke veranderd; de joodsche priesterdienst werd ingevoerd; ja, de geheele leer des evangelies werd met allerlei dwaling vereenigd; en het duurde niet lang, of er was niets meer van de heilige eenvoudigheid der Gemeente te zien. Alles was duisternis. Wel werden er hier en daar lichtende sterren gezien, zooals de Waldenzen, de Albigenzen enz., doch de kerk als zoodanig was in de diepste duisternis verzonken.

„Maar de Hervorming heeft verbetering in den toestand der kerk gebracht,” hoor ik mij hier toeroepen. Ik antwoord: In zeker opzicht ja. Luther was een man Gods, die op een heldere wijze de groote waarheid der rechtvaardiging uit het geloof, zonder de werken der wet, predikte; en wij kunnen God niet genoeg danken, dat Hij de duisternis der middeleeuwen door dit heldere licht opklaarde. Duizenden zijn door deze prediking bekeerd geworden, en de afzwering van vele dwalingen was een groote zegen. De Protestansche kerk is daarom ook in vele opzichten beter dan de Roomsche. Evenwel is er geen de minste verandering gekomen in de beginselen, die in de derde eeuw zijn gehuldigd. Wel heeft zich een groot gedeelte van de Roomsche kerk losgescheurd, doch om op dezelfde grondslagen weder een nieuwe kerk op te richten, een kerk, waarin zich in het begin wel is waar vele levende leden bevonden, doch die evengoed een vereeniging van geloovigen en ongeloovigen was. Het was toch niet de vraag, of men al dan niet bekeerd was, maar of men de leer der kerk was toegedaan; en bovendien al de jonge kinderen, die gedoopt werden, behoorden tot de kerk; waaruit dus van zelf volgt, dat niet het geloof in den Heer

Jezus de eenige voorwaarde was, maar evenals in de Roomsche kerk de leer en de instellingen der kerk. Ook werd het staatsbeginsel, dat door Konstantijn werd ingevoerd, gehuldigd; ja zelfs veel slimmer gemaakt dan het was. Tot dien tijd heerschte de kerk over den staat, sedert de Hervorming heerscht de staat over de kerk. Het is zeer natuurlijk, dat er bij dergelijke beginselen na eenige jaren hetzelfde gebeurde als vroeger; de ongeloofigen, die eerst de minderheid hadden, verkregen allengs de meerderheid, en hoewel vele gebruiken en vormen der Roomsche kerk voorgoed verbannen zijn, is de werkelijke toestand niet veel beter. De naam te hebben van te leven, maar dood te zijn, is wel een zeer treurige toestand. Helaas! de tegenwoordige dagen bewijzen overvloedig in welk een verschrikkelijken toestand de Protestantsche kerk zich bevindt. Het ongeloof en de verloochening van Christus nemen hand over hand toe, en hebben een schrikbarende hoogte bereikt. In gebouwen, waar de zoogenaamde *christelijke* gemeente zich vergadert, wordt openlijk de Bijbel voor een wespennest van fabelen en legenden uitgemaakt, wordt de Christus Gods tot een zondig mensch verlaagd, en buigt men zijne knieën niet voor den God des hemels en der aarde, die uit niets de wereld heeft voortgebracht, maar voor den nieuwen god, *de menschheid*, nu nog een denkbeeld, maar straks, wanneer de Antichrist zal geopenbaard zijn, een werkelijk persoon, die in den tempel Gods als een god zal zitten, zeggende dat hij God is, en wien de geheele wereld als zoodanig zal aanbidden (2 Thess. 2: 4; Openb. 13: 11—18). Ja, waarlijk, wel heeft de Protestantsche kerk maar alleen den naam van te leven, den naam van beter te zijn dan de Roomsche, in werkelijkheid is zij dood, is zij veel erger dan de kerk, die men eenmaal verliet. En dan die menigte sekten en partijen, waarin de Protestantsche kerk verdeeld is, welk een treurig bewijs van het verval der kerk. De Gemeente, die naar den wil van God één moest zijn en zich als één lichaam aan de wereld moest openbaren, verdeeld in meer

dan honderd partijen, en dat vaak om de kleingeestigste verschillen! Welk een droefheid voor den Heer! Welk een bedroeven van den Heiligen Geest! Ja, de afval der kerk is volkomen. Zij is niet meer de reine bruid van Christus, gelijk zij naar de bedoeling en den wil van God had moeten zijn, maar zij is geworden de groote hoer, die daar zit op vele wateren, en wier oordeel aanstaande is.

Ja, het oordeel der kerk, der algemeene christelijke kerk, der zich noemende gemeente van Christus is aanstaande. Geen verbetering van haren toestand, maar het oordeel staat haar te wachten. Dit leert ons het Woord van God duidelijk. Er is daar geen spoor te vinden van de verwachting, die door de meeste christenen wordt gekoesterd, dat de toestand der kerk zal verbeteren. Wij vinden daar het tegenovergestelde. Ons wordt daar voorspeld, dat de zonde, de dwaling, het ongeloof, de afval hand over hand zal toenemen, en eindelijk zoo erg zal worden, dat de Heer haar uit zijnen mond zal spuwen en haar als de groote hoer zal oordeelen. »Doch de Geest zegt duidelijk, dat in de laatste tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, zich begevende tot verleidende geesten en leerlingen der duivelen, door geveinsheid der leugensprekers, hebbende hun eigen geweten als met een brandijzer toegeschroeid; verbiedende te huwelijken, gebiedende van spijzen te onthouden, die God geschapen heeft....» (1 Tim. 4: 1—3). »En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden; want de menschen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatdunkend, hoovaardig, lasteraars, den ouderen ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods; hebbende een gedaante van godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben.... Doch de booze menschen en bedriegers zullen tot erger voortgaan, verleidende en wordende verleid» (2 Tim. 3: 1—5, 13). »En er zijn ook valsche profeten onder het

volk geweest, gelijk ook onder u valsche leeraars zijn zullen, die verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen, ook den Heer, die hen gekocht heeft, verloochenende, en een haastig verderf over zichzelve brengende; en velen zullen hunne verderfenissen navolgen, door welken de weg der waarheid zal gelasterd worden." (2 Petr. 2: 1—3). »Dit eerst wetende, dat in het laatste der dagen spotters zullen komen, die naar hunne eigen begeerlijkheden zullen wandelen, en zeggen: Waar is de belofte zijner toekomst? want van dien dag, dat de vaders ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo, gelijk van het begin der schepping" (2 Petr. 3: 3, 4).

Is dit niet de treurige, maar juiste beschrijving van den toestand, waarin nu de algemeene christelijke kerk verkeert? En waar vindt men een woord van haar herstel? Nergens. Integendeel wordt ons gezegd, dat deze toestand zal voortduren, totdat de Heer van den hemel zal komen, om het heerlijke vrede-rijk op aarde op te richten. »De dag des Heeren komt niet," zegt Paulus tot de Thessalonicensen, »tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij de mensch der zonde, de zoon des verderfs, dien de Heer verdoen zal door den geest zijnsmonds en te niet maken door de verschijning zijner toekomst." In plaats van een herstel van de kerk wordt dus vóór de komst van den Heer de afval geprofeteerd. Ook de apostel Judas leert ons, dat het verderf, hetwelk hij reeds in de gemeenten zag binnensluipen, tot de komst des Heeren, in plaats van te verdwijnen, zal toenemen, daar hij, na een ontzettende schildering gegeven te hebben van de booze menschen, zegt: »Van dezen heeft ook Henoch, de zevende van Adam, geprofeteerd, zeggende: Ziet, de Heer is gekomen met zijne vele duizenden heiligen." Hij ziet alzo het kwaad van zijnen tijd onafgebroken voortgaan tot het oogenblik, dat het zijn toppunt zal bereikt hebben, en de Heer zal komen, om door de verschijning zijner toekomst de boozen te verdelgen. Hetzelfde leeren wij uit de gelijkenissen in Matth. 13. In plaats van een herstel in den verdorven toestand zien

wij, dat de boosheid toeneemt tot de komst des Heeren: En de Heer Jezus zelf zeide, dat, wanneer Hij komt, Hij de menschen zal vinden in den toestand van die vóór den zondvloed en in Sodom en Gomorra. In plaats dat ons dus een hoop op herstel gegeven wordt, wordt ons ten duidelijkste voorzeggd, dat de boosheid hand over hand zal toenemen, de kerk hoe langer hoe meer bedorven zal worden, totdat eindelijk de Heer komt om te oordeelen en een nieuwe orde van zaken in het leven te roepen.

De brieven aan de zeven gemeenten in Klein-Azië leeren ons dezelfde waarheid. Ongetwijfeld zijn deze brieven aan toen ter tijd bestaande gemeenten geschreven, en hebben zij in hen hunne eerste vervulling gevonden; doch even zeker is het, dat zij, evenals de geheele Openbaring, een profetisch karakter hebben, en een korte, maar getrouwe beschrijving geven van de geschiedenis der algemeene christelijke kerk van het begin tot het einde.*) En wat stellen zij, uit dit oogpunt beschouwd, anders voor dan een toenemend verval? De brief aan de gemeente te Efeze schetst ons den toestand der kerk gedurende het leven en kort na den dood der apostelen. Uiterlijk was alles zeer schoon, maar de eerste liefde was verlaten. Daarop volgt, in Smyrna, de vervolging onder de Romeinsche keizers op het laatst der eerste en in de tweede eeuw; terwijl ons in Pergamus de vereeniging van de kerk met de wereld, in de derde eeuw onder Konstantijn den Groote, wordt voorspeld. Gelijk Bileam getracht heeft het onheilige met het heilige te vereenigen, zoo heeft de heilige Gemeente zich met de onheilige wereld verbonden; en de Gemeente woont, waar de

*) De geheele Openbaring is profetie. Dit wordt duidelijk gezegd in vers 3 van hoofdstuk 1; en in vs. 19 wordt de verdeeling van het boek gegeven. 1° *hetgeen gij gezien hebt*, dit vinden wij in hoofdstuk 1; 2° *hetgeen is*, dit vinden wij in hoofdstuk 2 en 3, en 3° *hetgeen geschieden zal na dezen*, dit vinden wij van hoofdstuk 4 tot het einde. Hetgeen geschieden zal na dezen, begint met de beschrijving van de geloovigen in de heerlijkheid des hemels, en daarna volgen de oordeelen, die over de aarde komen zullen, de komst van Christus, het duizendjarig rijk en eindelijk de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, zoodat *hetgeen is* niets anders zijn kan, dan de toestand van de christelijke kerk gedurende hare loopbaan hier op aarde.

troon des Satans is. In Thyatire wordt de afval grooter; niet alleen vinden wij daar vereeniging met de wereld, maar de invoering van de afgodendienst en van een menigte dwalingen, evenals Isébel, de vrouw van Achab, de Baälsdienst in Israël invoerde. Dit is dus de juiste beschrijving van de Roomsche kerk gedurende de duistere middeleeuwen. Daarop volgde de Hervorming; de dwalingen der Roomsche kerk werden afgezworen, de afgodendienst verdween, velen werden bekeerd, een groote geestelijke beweging ontstond in bijna alle landen van Europa, en een nieuwe kerk, de Protestansche, werd gesticht. Doch weldra ging het den ouden weg; de treurige toestand, den naam te hebben van te leven, maar dood te zijn, ontstond; en het is in dien toestand, dat wij nog verkeerden. En wat zal er nu gebeuren? Zal die toestand veranderd, verbeterd, hersteld worden? Zal er een nieuwe kerk opgericht worden, of een nieuwe beweging ontstaan, die de oude kerk herstelt? Neen, niets van dit alles! De profetie zegt ons, dat de ware geloovigen, de weinigen, die hunne kleederen niet hebben bevlekt, *uit* de ure der verzoeking, die over de geheele wereld komen zal, zullen weggenomen worden, en dat daarna de overblijvende naamchristenen uit den mond van Christus zullen gespuwd worden. De brieven aan Filadelfia en Laodicea voorspellen ons dit. De ware geloovigen, de Gemeente, het lichaam van Christus uitmakende, zullen vóór de ure der verzoeking, die over de geheele wereld komen zal, dat is vóór de oordeelen, die in de Openbaring en andere plaatsen voorspeld zijn, in den hemel opgenomen worden, en daarna zal de algemeene christelijke kerk, die dan alleen uit ongeloovigen en onbekeerden bestaat, uit den mond van Christus gespuwd, dat is geoordeeld worden.

Dit oordeel wordt op ontzettende wijze in het zeventiende en achttiende hoofdstuk van de Openbaring geschilderd. De christelijke kerk, die zich de Gemeente, de bruid van Christus noemt, maar het in waarheid niet is, wordt hier door den Geest de groote hoer genoemd. Gelijk Israël,

dat in het Oude Testament als de vrouw van Jehova wordt voorgesteld, door zijne afgoderij van God is afgehoereerd, zoo is de Gemeente van Christus — niet als lichaam van Christus, maar als huis Gods in verantwoordelijkheid op deze aarde beschouwd — van haren Heer en Bruidegom afgefallen en een hoer geworden. Vreeselijke gedachte! Zij, die als een reine maagd op deze aarde de heerlijkheid en de wijsheid Gods had moeten openbaren, draagt nu op haar voorhoofd den naam: »verborgenheid, het groote Babylon, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde.» Zij, die geroepen is, te lijden en te verdragen, moet hier voorgesteld worden als dronken van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus. Geen wonder dan ook, dat haar oordeel ontzettend is. De koningen der aarde, met welke zij geboeieerd heeft, zullen de hoer hant en zullen haar woest maken en naakt; en zij zullen haar vleesch eten, en zullen haar met vuur verbranden (Openb. 17: 5, 6, 16). Diezelfde macht, wier bescherming de kerk heeft ingeroepen, onder wier vleugelen zij zich gekoesterd heeft en door wier invloed zij zelve een macht is geworden, zal haar woest en naakt maken en haar geheel vernietigen. En de engelen des hemels zullen zich verblijden en bij haren val lofliederen zingen; en de kooplieden, en allen die van haar leefden, zullen klagen en weenen, en roepen: »Wee, wee, de groote stad!» Siddering grijpt ons aan, wanneer wij dat vreeselijke hoofdstuk der Openbaring lezen. Wel wordt hier vervuld het woord van Jezus: »Die het geweten zal hebben en niet gedaan zal hebben, zal met dubbele slagen geslagen worden.»

Dat zal dus volgens de Schrift het verschrikkelijke einde zijn van de zich noemende kerk van Christus. Kan er bij zulk een duidelijke voorspelling nog spraak zijn van een herstelling der kerk? Onmogelijk. Alle pogingen daartoe zullen daarom ook vruchteloos zijn. Hetzij men de bestaande kerkgenootschappen tracht te verbeteren en te herstellen, hetzij men door de oprichting van nieuwe een beteren toestand in het leven tracht te roepen, men zal geenszins

slagen. Het toenemende ongeloof, de toenemende boosheid zal al die pogingen ijdel maken, en niets zal het geprofeeteerde oordeel Gods kunnen weerhouden.

Maar wat hebben wij dan in dezen toestand van zonde, verwarring en scheiding te doen? Deze vraag wordt ons door de Schrift duidelijk en afdoende beantwoord. In den tweeden brief van Paulus aan Timotheus wordt ons de gedragslijn aangegeven, die de geloovigen in den tijd van verval te volgen hebben. Bij een aandachtige lezing van dien brief zal men zien, hoe daarin de toestand der laatste dagen beschreven wordt — een toestand, waarvan toen reeds de beginselen aanwezig waren. In dezen tijd van afval is de Gemeente van Christus niet meer de reine tempel Gods, maar een groot huis gelijk geworden, waarin zich vaten ter eer en vaten ter oneer bevinden (hoofdst. 2 : 17—22). En wat is nu in dien toestand de vermaning van den Apostel, en dus de wil van God? »Indien iemand zichzelf van dezen (nam. van de vaten ter oneer) reinigt, die zal een vat zijn ter eer, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk toe bereid.» De Heer wil dus, dat wij te midden van dien toestand van verval, waarin de Gemeente een vereeniging van geloovigen en ongeloovigen geworden is, ons van de vaten ter oneer zullen afzonderen. Hetzelfde zegt de Apostel in 2 Kor. 6 : 14—18: »Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen, want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? en wat zamenstemming heeft Christus met Belial? of wat deel heeft de geloovige met den ongeloovige? of wat zamenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen en Ik zal onder hen wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn. Daarom gaat uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heer, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen; en Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen

en dochteren zijn, zegt de Heer, de Almachtige." Voorwaar, dit is duidelijke taal! De Heer heeft ons niet in onzekerheid gelaten, maar heeft ons den weg, dien wij in dezen te bewandelen hebben, duidelijk afgebakend. Ik weet zeer goed, dat hiertegen vele bezwaren en verontschuldigungen worden ingebracht, doch deze kunnen het Woord Gods niet krachteloos maken. Dat Woord verklaart zich beslist tegen een vereeniging van geloovigen en ongeloovigen op godsdienstig gebied. De Heer kan in dit opzicht geen gemeenschap dulden. En nu moge men, zooveel men wil, protesteeren tegen het verkeerde, dat in de kerkgenootschappen aanwezig is, zoolang men lid blijft van een genootschap, waarvan ook onbekeerden lid kunnen zijn, is men voor het aangezicht van God in gemeenschap met hen, en zit men met hen aan dezelfde tafel. Ontzettende gedachte, aan de tafel des Heeren aan te zitten met zijne vijanden, met degenen, die den Heer verloochenen! De verontschuldiging, dat men alleen voor zichzelf het avondmaal viert, baat hier niets, daar de Apostel verklaart, dat allen, die één brood eten, daardoor belijden leden van één lichaam te zijn. En kunt gij met de hand op het hart in waarheid voor God verklaren één lichaam met de ongeloovigen te zijn? Neen, neen! zult gij mij antwoorden. Welnu, neem er dan niet langer den schijn van aan, maar scheidt u van hen af, verlaat het kerkgenootschap, waarvan gij tot nu toe lid waart, en word gehoorzaam aan Gods Woord.

En wat dan? zult gij mij vragen. — Ook hierop geeft Gods Woord u het antwoord. Lees slechts 2 Tim. 2 verder. Het eerste wat de Heer wil is, dat wij ons afscheiden van de vaten ter oneer, en daarna zegt Hij ons: »En jaag na rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede met degenen, die den Heer aanroepen uit een rein hart." Ziedaar de eenvoudige aanwijzing van God. Hebben wij ons van de ongeloovigen afgescheiden, dan moeten wij ons met de geloovigen vereenigen. Scheiding tusschen de geloovigen onderling is even bepaald tegen den wil van God, als die tusschen geloovigen en ongeloovigen naar zijnen wil is. Allen, die in den Heer

Jezus Christus gelooven, en wier wandel met dat geloof overeenkomt, behooren te zamen; zij moeten aan dezelfde tafel vereenigd zijn, om daar den dood te verkondigen van Hem, dien zij allen als hunnen Heer en Zaligmaker erkennen en liefhebben. O, hoe gelukkig en Godverheerlijkend zou het zijn, als alle christenen dit verstonden! Helaas! zij zijn nu om allerlei redenen van elkander gescheiden; de een behoort tot deze, de ander tot gene partij; de een noemt zich Gereformeerd, de ander Afgescheiden, de ander Baptist, enz., en allen maken door hunne formulieren en bepalingen scheiding in de Gemeente van God. De wil van God is geheel anders. De Heer wil, dat wij Christus en Christus alleen tot middelpunt onzer vereeniging maken, dat wij allen, die den Heer Jezus Christus liefhebben en wier wandel daarmede in overeenstemming is, aan de tafel des Heeren ontvangen, al mogen zij ook in de opvatting van sommige ondergeschikte punten van ons verschillen. Daarom, geliefde broeders! scheidt u niet alleen af van de ongelooovigen, maar verlaat ook de partijen, waardoor gij van andere christenen gescheiden zijt, en vereenigt u als geloovigen, als discipelen des Heeren, zonder menschelijke instellingen en bepalingen rondom de tafel des Heeren, en de belofte van Jezus zal ook aan u vervuld worden: »Waar twee of drie vergaderd zijn in mijnen naam, daar ben Ik in het midden van hen.»

De kracht en de waarde van den naam van Jezus.

Het is onuitsprekelijk heerlijk, wanneer wij in het Nieuwe Testament de veelzijdige voortreffelijkheid van den naam van Jezus vinden. Wij willen tot onze opbouw op eenigen van de voornaamsten wijzen.

1. In den naam van Jezus is de behoudenis. »En de zaligheid is in geenen anderen; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de men-

schen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden" (Hand. 4 : 12). De ziel, die op den naam van Jezus vertrouwt, ontvangt al de beboudende kracht, die dien naam eigen is.

2. In den naam van Jezus is het eeuwige leven. »Maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods; en opdat gij, geloovende, *het leven hebt in zijnen naam*" (Joh. 20 : 31). De ziel, die eenvoudig op den naam van Jezus vertrouwt, ontvangt deel aan zijn leven, en dit leven kan nooit verloren gaan, want het is *eeuwig*.

3. Door den naam van Jezus is de vergeving der zonden. »Dezen geven getuigenis al de profeten, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal *door zijnen naam*" (Hand. 10 : 43). De ziel, die eenvoudig op den naam van Jezus vertrouwt, heeft vergeving, en dat wel naar de waarde, die dien naam voor God heeft. Het komt er volstrekt niet op aan, wat of wie hij is, die in den naam van Jezus tot God komt, — hij ontvangt alle vertrouwen, alle waarde, alle voortreffelijkheid, die dien naam heeft, en hij kan evenmin afgewezen worden als degene, in wiens naam hij komt. Wanneer ik met den eigenhandig geschreven naam van een rijken en solieden man naar een bank ga, zoo treed ik in het gansche vertrouwen, dat de rijkdom en het krediet van dien man geven kan. Het komt er niet op aan, wie of wat ik ben, ik kom in zijnen naam. Zoo is het met een zondaar, die in den naam van Jezus tot God komt.

4. De naam van Jezus is de kracht des gebeds. »En zoo wat gij begeeren zult in *mijnen naam*, dat zal ik doen, opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde. Zoo gij iets begeeren zult in *mijnen naam*, ik zal het doen" (Joh. 14 : 13, 14). De geloovige, die in den naam van Jezus komt, kan evenmin een weigering ontvangen, als Jezus zelf.

5. De naam van Jezus geeft kracht over den Satan en over alle soort van boosheid. »En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen deze teekenen volgen: in mijnen naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken; slangen zullen zij opnemen; en al is het, dat zij iets doodelijks zullen drinken, het zal hun niet schaden, op kranken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden" (Mark. 16 : 17, 18). (Zie ook Hand. 3 : 6; 16 : 18; Jak. 5 : 14.) Men zou kun-

nen zeggen, dat deze kracht niet meer geldig is. Ik antwoord: Wij beschouwen hier de macht en de waarde van den naam van Jezus in het Nieuwe Testament. Deze naam heeft macht in den hemel, macht op de aarde, macht in de hel, macht over de engelen, macht over de menschen en macht over den duivel. Laten wij steeds dezen kostelijken, onvergelykelijken, machtigen, alles beheerschenden naam door het geloof gebruiken!

6. De Gemeente Gods, waar zij ook zijn moge, is in den naam van Jezus vergaderd. »Want waar twee of drie vergaderd zijn in *mijnen naam*, daar ben ik in het midden van hen» (Matth. 18 : 20). De menschen kunnen ook op een anderen grond of tot een ander doel zich vergaderen, maar de Heilige Geest kan alleen *in den naam van Jezus* vergaderen. De Gemeente Gods is niet een Vergadering door den wil des menschen gevormd, maar een Vergadering, die de Heilige Geest gevormd heeft.

7. De naam van Jezus is de kracht van de Gemeente in de tucht en bij het uitsluiten. »*In den naam van onzen Heer Jezus Christus*, als gijlieden en mijn geest vergaderd zullen zijn, met de kracht van onzen Heer Jezus Christus, denzulken over te geven den Satan, tot verderf des vleesches, opdat de geest behouden moge worden in den dag van de Heer Jezus» (1 Kor. 5: 4, 5). De geheele kracht van den naam van Jezus is de Gemeente deelachtig, als zij goddelijk vergaderd is en goddelijk handelt. De hemel geeft tot zulk een handeling de bevestiging van zijnen naam.

8. De naam van Jezus zal het voorwerp der algemeene en eeuwige aanbidding zijn. »Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een *naam* gegeven, welke boven allen naam is; opdat *in den naam van Jezus* zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn» (Fil. 2: 9, 10).

Moge ons de Heilige Geest de kracht en de waarde van den naam van Jezus meer en meer openbaren, opdat wij beter leeren verstaan, wat wij in Hem hebben, en bekwaamer worden altijd, onder alle omstandigheden en bij al ons doen en laten zijn naam met heilig vertrouwen te gebruiken!

Jezus in het schip.

(Mark. 4 : 35—41.)

»En op denzelven dag, als het nu avond geworden was, zeide Hij tot hen: Laat ons overvaren aan de andere zijde. En zij, de schare gelaten hebbende, namen Hem mede, gelijk Hij in het schip was; en er waren nog andere scheepjes met Hem. En er werd een groote storm van wind, en de baren sloegen over in het schip, alzoo dat het nu vol werd. En Hij was in het achterschip, slapende op een oorkussen; en zij wekten Hem op, en zeiden tot Hem: Meester! bekommert het u niet, dat wij vergaan? En Hij, opgewekt zijnde, bestrafte den wind, en zeide tot de zee: Zwijg, wees stil! En de wind ging liggen, en er werd groote stilte. En Hij zeide tot hen: Wat zijt gij zoo vreesachtig? hoe hebt gij geen geloof? En zij vreesden met groote vrees, en zeiden tot elkander: Wie is toch deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn! En zij kwamen over op de andere zijde der zee, in het land der Gadarenen.»

Welk een schoone en treffende geschiedenis! Hoe vol leering en onderwijzing is zij ook voor ons! Tegenover de onrust en het ongeloof der discipelen wordt de liefde van Jezus zoo heerlijk openbaar. Het wordt ons ook hier bewezen, dat de uiterste nood van den mensch Gods bekwame tijd is om te helpen.

Het hart der discipelen was onrustig en bevreesd. Zij waren in den grootsten nood, en ten einde raad. De storm was hevig — de golven waren hoog — het schip was klein en reeds vol water — en de Meester was slapende. Hoe zouden zij het gevaar ontkomen? Wie zou hen helpen? Wie zou hen veilig aan gindschen oever brengen? Er bleef niets anders over dan in de diepte der zee te verzinken! Ja, zoo spreekt het ongeloof, dat altijd ziet op de omstandigheden, en God buitensluit. Wij kunnen echter de discipelen niet hard vallen; want als wij daar geweest

waren, zouden wij waarschijnlijk niet anders gehandeld hebben. Het is waar, wij weten het nog beter dan de discipelen het wisten, dat God voor ons zorgt, en ons in geen gevaar zal doen omkomen; doch het is iets anders, een waarheid te weten en te bespreken, en de kracht dier waarheid te openbaren. Er is een groot onderscheid tusschen het spreken over Gods almacht, die ons bewaart, als de zee stil en effen is, en het volkomen vertrouwen op die macht, als de storm rondom ons woedt. Doch al vallen wij de discipelen niet hard, zoo kunnen wij toch zien, waarin zij dwaalden. Ook deze geschiedenis is tot onze leering geschreven.

Zoodra wij alles met een rustigen blik overzien, is er niets dwazer en ongerijmder dan het ongeloof. Wat was toch dwazer dan de veronderstelling, dat het schip zou vergaan met den Zoon van God aan boord? Hoe kon de Zoon van God, de Schepper van hemel en aarde, in de diepte der zee omkomen? Dat was immers onmogelijk! Maar de discipelen dachten niet aan den Zoon van God; zij dachten alleen aan den hevigen storm, aan de hooge golven en aan het schip vol water; en daarom waren zij onrustig en bevreesd. En dit kon niet anders. Als het oog op de omstandigheden gericht is, dan moet het hart bevreesd zijn. De omstandigheden kunnen nimmer, of zij ons goed of slecht toeschijnen, ons hart verblijden. Dat kan God alleen. Hij alleen geeft rust en kalmte te midden van den grootsten strijd. Indien de discipelen geloof hadden gehad, dan zouden zij zich in hunne hulpeloosheid hebben verblijd, omdat die juist aan God gelegenheid gaf hen te helpen. Het geloof ziet nooit op de omstandigheden, maar altijd op den levenden God. Het verheugt zich in God geborgen te zijn. Het ziet van alle menschelijke hulp af, en vertrouwt op God, opdat Hij zijne macht en liefde zou kunnen openbaren. Het geloof verblijdt zich zelfs in de verdrukking, omdat het weet, dat, wanneer de nood het hoogste is, de uitkomst nabij is. En terwijl het ongeloof zucht en klaagt, vreest en jammert, maakt het geloof het hart gerust, en vervult het met den

vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. De Heer Jezus sliep rustig te midden van den storm; terwijl de discipelen onrustig heen en weer liepen, en uitriepen: » Wij vergaan! » Jezus wist, dat de golven hoog, de storm hevig, het schip klein was — en toch sliep Hij. Maar hoe was dat mogelijk? Omdat Hij op zijnen God vertrouwde; omdat Hij wist, dat God Hem over de woeste baren heen, behouden in de veilige haven zou brengen. Indien de discipelen met datzelfde geloof vervuld waren geweest, zouden zij zich naast hunnen Meester hebben kunnen neerleggen, en rustig hebben kunnen slapen, in plaats van vol onrust en vrees Hem uit zijnen slaap op te wekken. Indien hun oog slechts eenvoudig op den Heer gericht was geweest, dan zouden zij gezegd hebben: De Heer Jezus is in het schip, en daarom kunnen wij niet omkomen, al is de storm ook nog zoo hevig.

Jezus was in het schip — Jezus, de Zoon van God. Als de discipelen dat verstaan hadden, dan zou geen onrust en vrees, maar rust en kalmte hun hart vervuld hebben. En is het met ons niet hetzelfde? Is de Heer Jezus ook bij ons niet in het schip? Voorzeker; Hij woont in ons door den Heiligen Geest. Overal waar wij zijn, daar is Hij. Te midden der gevaren, in het midden van de stormen des levens, is de Heer bij, ja, in ons. Nooit zijn wij alleen. De stormen loeien, de golven slaan over ons heen, het schip is zwak en klein, en dreigt dikwijls om te slaan; maar, wat nood! Jezus is in het schip. En waar Hij is, daar kunnen wij onmogelijk vergaan. Welk een troost, welk een kracht in 't midden van den strijd! Zien wij op de moeielijkheden en gevaren; luisteren wij naar het loeien van den storm; zien wij op ons zelve, die ieder oogenblik dreigen om te komen; ja, dan is er reden in overvloed om te vreezen en te beven. Maar zien wij op den Heer, die in ons woont; verstaan wij, dat Jezus, de Zoon van God, aan boord is, dan zullen wij ons rustig neerleggen, om te slapen in het midden van de stormen en gevaren des levens. » Maar dat is voor ons menschen onmogelijk! »

roept misschien deze of gene uit. Neen, lieve broeder! dat is voor ons niet onmogelijk. Petrus was een mensch van gelijke beweging als wij, en hij sliep gansch rustig in den kerker te Jeruzalem, niettegenstaande hij dacht, dat hij den volgenden dag zou gedood worden. Paulus en Silas waren menschen van gelijke beweging als wij, en zij zongen Gode lofzangen in de gevangenis te Filippi, niettegenstaande hunne voeten in den stok waren gesloten, en hun rug opengereten was door de felle geeselslagen. Het komt er slechts op aan, dat ons oog, in plaats van op de omstandigheden, op den Heer gericht is. Verstaan wij, dat Jezus bij ons is, dan gaat het goed, al is ook alles om ons heen duister en dor.

De discipelen verstonden dit niet. In plaats van met Jezus te slapen, wekten zij Hem op uit zijnen slaap. En dit kon niet anders. Wanneer een christen, wiens hart onrustig en bevreesd is te midden van de stormen des levens, een ander christen rustig en kalm ziet te midden van dezelfde omstandigheden, dan tracht hij hem op te wekken uit zijnen slaap. De rust en kalmte van den één veroordeelen de onrust van den ander. De discipelen wekten Jezus op, en zeiden tot Hem: »Meester! bekommert het u niet, dat wij vergaan?» Welk een vraag! »*Bekommert het u niet?*» O, hoe smartelijk voor het liefdevolle hart van den Heer! Hij had hen zoo onuitsprekelijk lief, en zij twijfelden aan zijne liefde; zij dachten, dat Hij onverschillig was voor het gevaar, waarin zij waren. Ach! zij konden den Heer geen grooter verdriet doen, dan door te twijfelen aan zijne liefde. Niets is pijnlijker voor een hart, dat veel liefde bewezen heeft, dan te ontdekken, dat men in die liefde niet gelooft. De geschiedenis van Jozef toont ons dit treffend. Toen Jakob gestorven was, waren de broeders van Jozef bang, dat hij zich nu op hen zou wreken over het kwaad, dat zij hem vroeger gedaan hadden. Zij geloofden dus niet in zijne liefde, die hij hun toch zoo treffend getoond had. En wat lezen wij nu? »En Jozef weende zeer, als zij tot hem spraken.» Ja, hij ween-

de zeer; want al het kwaad, dat zij hem vroeger gedaan hadden, was hem niet zóó smartelijk, als dit wantrouwen in zijne liefde, nadat hij die zoo overvloedig bewezen had. Zoo is het ook bij Jezus. Ons wantrouwen in zijne liefde bedroeft Hem het meest. O, mochten wij dit toch diep gevoelen! Hoe dikwijls is in oogenblikken van lijden en verdrukking de vraag in ons hart — al moge de mond die ook niet durven uitspreken — »Bekommert het u niet, dat wij lijden, of dat wij ziek zijn?» Misschien liggen wij op het ziekbed ter neer, en wij weten, dat één woord van Hem, die alle macht heeft, de krankheid kan genezen; en evenwel wordt dit woord nog weerhouden. Of wellicht zijn wij in tijdelijken nood, en wij weten, dat het zilver en goud en »de beesten op duizend bergen» Gods eigendom zijn, ja, dat al de schatten der aarde in zijne hand zijn; en toch, de dagen gaan voorbij, en nog is er geen hulp. Met één woord, wij gaan op de een of andere wijze door diepe wateren; de stormen loeien; de baren slaan over in het schip; wij zijn in den uitersten nood gekomen; wij zijn ten einde raad; en daar zijn onze harten dikwerf gereed die ontzettende vraag te doen: »Bekommert het u niet?» O, hoe diep verootmoedigend voor ons! Wij bedroeven het hart van Jezus; Hij moet zeer over ons wantrouwen weenen.

En ach! hoe dwaas is het ongeloof! Hoe kan Hij, die zijn leven voor ons gaf, die zijne heerlijkheid verliet, om op deze moeitevolle en ellendige aarde te komen, den smadelijken dood des kruises stierf, om ons van den eeuwigen toorn te verlossen, ooit ophouden voor ons te zorgen? En toch zijn wij geneigd te twijfelen aan zijne liefde. Wij worden ongeduldig onder de beproeving onzes geloofs, vergetende, dat de beproeving, die ons verschrikt en verontrust, veel kostelijker is dan die van het goud, dat vergaat, en dat onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, een gansch zeer uitnemend, eeuwig gewicht van heerlijkheid werkt. Hoe meer het geloof wordt beproefd, des te krachtiger zal het zich openbaren; en daar-

na zal de uitkomst zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid van Hem, die niet alleen het geloof werkt, maar het ook in de smeltkroes loutert en zorgvuldig bewaart.

Wij hebben het ongeloof der discipelen gezien, slaan wij nu de liefde van den Heer gade. Jezus sliep op een oorkussen, terwijl het schip door den storm heen en weer geslingerd werd. Hij was vermoeid van den arbeid, en had behoefte aan rust; en daarom legde Hij zich neder om te slapen, vertrouwend in de zorg van zijnen God. Welk een diepe verborgenheid! Hij, die de zee schiep, en den wind in zijne vuisten verzamelt, was in het achterschip slapende, en liet de zee en den wind toe, dat zij over Hem heen gingen, alsof Hij een gewoon mensch was. Wel mogen wij vragen: Waarom dit alles? En het antwoord is even eenvoudig als heerlijk. Hij wilde als mensch ons in alles gelijk zijn, uitgenomen de zonde. Als een der zijnen in een storm op zee is, en dreigt te vergaan, dan kan Jezus tot hem zeggen: Ik was er ook in, en Ik weet, hoe men dan te moede is. Daarom is Hij in dezen storm geweest; en daarom is Hij in alle omstandigheden des levens geweest, waarin wij komen kunnen. Er is geen leed, dat Hij niet kent; geen strijd, dien Hij niet streed; geen gevaar, waarin Hij niet was; geen verdriet, dat niet zijn hart bekleemde. Hoe onuitsprekelijk heerlijk! In al onze omstandigheden kunnen wij de goddelijke sympathie, het goddelijk medegevoel van Jezus, den medelijdenden Hoogepriester, genieten. O, lieve lezer! overweeg en bepeins dit wonder. Aanschouw het met ernst en heilige aandacht. Geen menschenlijke woorden kunnen het naar waarde beschrijven. Wij kunnen het niet doorgronden; maar wel het bepeinzen en aanbidden, en er de heerlijke vruchten van genieten.

Doch de liefde van Jezus wordt hier nog heerlijker openbaar. De discipelen wekken Hem op uit zijnen slaap, en zeggen: »Meester, bekommert het u niet, dat wij vergaan?» En de Heer, wat doet Hij? Staat Hij op om hen te bestraffen? Neen, in plaats van *hen* te bestraffen, om-

dat zij zijne rust hadden verstoord, bestraft Hij de *elementen*, die hen hadden verschrikt. Welk een onuitsprekelijke liefde! Hoe heerlijk zulk een Jezus tot vriend te hebben! Hij handelt niet met ons naar onze zwakheid en verkeerdheid, maar alleen naar zijne getrouwe liefde. Al veranderen wij ook dikwijls, Hij verandert niet; al wantrouwen wij ook zijne liefde, Hij blijft dezelfde in liefde. Hij wordt nimmer moede ons te zegenen en te helpen. Al komen wij honderdmaal op één dag tot Hem, Hij zal ons nimmer afwijzen; ja, al zijn wij ook ongeloovig, Hij helpt ons toch. De discipelen zeggen tot Hem: »Bekommert het u niet, dat wij vergaan?» en Hij staat terstond op; en zonder een enkel woord over hun wantrouwen te spreken, bestraft Hij den wind, en zegt tot de zee: »Zwijg, wees stil!» Zoo handelt Hij nog. Hij is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde. In den storm en in de stilte, in krankheid en in gezondheid, in droefheid en in blijdschap, in armoede en in rijkdom. Gezegende Jezus! leer ons U meer kennen en genieten!

En o, welk een goddelijke majesteit en heerlijkheid spreidt zich hier ten toon! Hoe treffend schoon is de wijze, waarop onze gezegende Verlosser zonder de minste inspanning overgaat van de rust der menschelijke natuur tot de werkelijkheid der Godheid. Hij rustte van zijn werk, en sliep in het midden van den storm; daar wordt Hij uit zijn slaap gewekt; en vol goddelijke majesteit staat Hij op, en brengt als de almachtige Schepper van hemel en aarde de zee en den wind tot zwijgen. Op één enkel oogenblik was aan de vrees der discipelen een einde gemaakt. De storm, voor een oogenblik nog zoo hevig, hield op; de zee, daareven nog zoo verbolgen, werd zoo glad als een spiegel; en het scheepje, straks nog in gevaar, zeilde nu rustig naar de veilige haven. Hoe beschamend voor ons ongeloof! Helaas! wij zijn geneigd, om tienduizend bewijzen van genade te vergeten in de tegenwoordigheid van ééne moeijelijkheid. David zeide: »Nu zal ik één der dagen door Sauls hand omkomen!» En wat gebeurde er? Saul kwam

om op het gebergte Gilboa, en David werd bevestigd op den troon van Israël. Elia vluchtte voor de bedreiging van Isébel. En wat was de uitkomst? Isébel werd gedood, en Elia voer in een vurigen wagen ten hemel. De discipelen dachten, dat zij met den Zoon Gods in het schip zouden omkomen. En wat gebeurde er? De storm zweeg stil, en de zee werd kalm door datzelfde woord, waardoor het heelal werd voortgebracht. Zoo gaat het ook nu. Bergen van bezwaren staan voor ons, en ziet, op eens is alles effen en vlak; stormen loeien om ons heen, golven slaan ons scheepje heen en weer, en ziet, op eens is alles bedaard en stil. De Heer staat op, bestraft den wind, en zegt tot de zee: »Zwijg, wees stil!»

O, geliefde lezer! laten wij toch meer op Jezus vertrouwen. Wij hebben zijne liefde en macht aanschouwd, en ook menigmaal reeds ervaren. In waarheid Hij heeft ons lief, en Hij zorgt voor ons. Wantrouwen wij toch zijne liefde niet. Ach, wij zijn zoo licht bevreesd. Iedere windvlaag, iedere golf, iedere wolk verontrust en ontroert ons. In plaats, dat wij gerust aan de hand van onzen Heer voortgaan, zijn wij vervuld met vrees en schrik. In plaats dat wij in den storm op Hem vertrouwen, wantrouwen wij Hem. Zoodra de minste nood daar is, denken wij aan vergaan; ofschoon Hij ons verzekert, dat geen haar van ons hoofd zal vallen zonder zijnen wil. Komt, laten wij Hem niet langer bedroeven door ons ongeloof; maar ons geheel aan Hem, aan zijne liefdevolle en veilige leiding overgeven. Wij hebben dit zoo noodig in deze dagen vol onrust en zorgen. Laten wij bedenken, dat, al mogen de tijden veranderen, Jezus niet verandert. En al zouden de duisterste wolken zich boven ons hoofd zamenpakken; al zouden de stormen des levens met ongekennde kracht woeden, en de vijand met alle macht op ons aankomen; al zouden wij allen moeten uitroepen: »Wij vergaan, wij vergaan!» toch hebben wij geen nood. Jezus is in het schip. Hij zal ons door de stormen des levens heen behouden in de veilige haven, in het vaderland daarboven, brengen. Hoe gevaar-

lijk de reis ook geweest was, de discipelen kwamen veilig aan de andere zijde der zee. En zoo zullen ook wij weldra van alle moeite en strijd uitrusten in de zalige woningen des Vaders. Komt, laten wij daarom op Jezus vertrouwen, op Hem ons oog vestigen, door het geloof ons in Hem verblijden, en zijn naam zal worden verheerlijkt, en vrede en blijdschap zal ons deel zijn!

Wat heeft het bloed van Christus voor ons gedaan?

(Hebr. 9 : 7—14.)

Geen pen kan beschrijven en geen tong uitspreken, wat de bloedstorting van Jezus heeft tot stand gebracht. De heerlijke vruchten van dit ééne offer zijn oneindig menigvuldig, zoowel met betrekking tot God als tot den mensch. De wezenlijke waarde van dit bloed heeft volkomen beantwoord aan alle eischen van God, aan elken eisch der wet en aan al de behoeften des menschen. Het heeft een zekeren grondslag daargesteld, of liever het bevat in zich-zelf den grondslag, waarop de heerlijkheid Gods en de eindelooze zegen van zijn volk volmaakt en voor eeuwig rusten. Zijne waarde wordt in de hoogste hemelen gekend en dermate gewaardeerd, dat wij er hier geen besef van hebben. Doch te zijner tijd zal zijne kracht in het gansche heelal geopenbaard worden. De lentegeur aller bloemen en gewassen, — het lam, spelende met den vreedzaam geworden koning der dieren, — de heerschappij des vredes, en de overvloedige rijkdom der gansche schepping zullen, ten dage zijner duizendjarige heerlijkheid, te zamen de macht der verlossing door het bloed des kruises met majesteit verkondigen. Aan den anderen kant zullen de vreeselijke gevolgen voor den zondaar, die dit kostbare bloed veracht, in de diepste diepten van een onuitsprekelijk wee voor eeuwig voortduren. Zijne kracht moet *overal* gevoeld worden.

Voor den *geloovige* echter, die op dit kostbare bloed zijn *vertrouwen* stelt, heeft het de schitterende deuren des hemels geopend, en de donkere poorten der hel voor altijd toegesloten. Het heeft de vlammen van den brandenden vuurzee uitgebluscht, en de onuitputtelijke bronnen van Gods redende liefde geopend. Het heeft hem als een brandhout uit het vuur gerukt, van iedere vlek der zonde gereinigd, en hem, bekleed met onbezoedelden luister, in de onmiddellijke tegenwoordigheid van God geplaatst. Voor niemand heeft het bloed van Christus zóóveel gedaan, als voor den zondaar, die de hel heeft verdiend. Geen wezen in de heerlijke gewesten des hemels is ooit in staat de waarde van dit bloed zoodanig te gevoelen, of ook het van liefde brandende hart, waaruit het vlood, zoozeer te waardeeren, als de verlore zondaar. Het was geen *engel*, maar een der *ouderlingen*, die den weenenden profeet van dien Eénen verhaalde, die alleen waardig was het boek met zijne zeven zegelen open te breken. »En één van de ouderlingen zeide tot mij: Ween niet; zie, de Leeuw, die uit den stam van Juda is, de wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijne zeven zegelen open te breken.» (Openb. 5 : 5.) In deze heilige woorden zijn diepten geopenbaard, die slechts door een verlost zondaar kunnen gepeild worden.

Onder al de heerlijke vruchten van het bloed van Jezus voor ons, is er vooral één, die buitengewoon zoet voor mijn hart is. Het is misschien niet goed zulk een onderscheid te maken, daar zij allen goddelijk volmaakt zijn, en uit dezelfde bron voortkomen. Doch zegt mij, geliefde vrienden, hebt gij er ooit aan gedacht, hoe heerlijk het is, *tot God teruggebracht te worden?* Ik bedoel niet slechts in den *hemel*, maar tot *God*, en dat in gemeenschap met Jezus — één met Hem. Licht er voor ons hart niet iets onuitsprekelijk zaligs in het bewustzijn, dat wij van onze dolingen in een vergelegen land in het huis des vaders, aan het hart des vaders, in zijne verkwikkende en rijk gezegende tegenwoordigheid zijn teruggebracht? Ik heb er dikwijls

aan gedacht, dat de verloren zoon zoozeer door des vaders liefde werd overmeesterd, dat hij aan niets anders kon denken, en niets anders kon zien. Ware zijn oog meer op het kleed, den ring of het feest, dan op de liefde zijns vaders, gevestigd geweest, zouden wij dan niet uitroepen: »onwaardige! onwaardige!» — Ach, wat zijn de kostbaarste juweelen, de schoonste kleederen, de schitterendste kroonen, de prachtigste feesten, vergeleken bij de innige en onverandelijke liefde van het vaderhart! Deze liefde zal onze hemel en de volmaking der hemelsche heerlijkheid zijn. Met Jezus en aan Jezus gelijk, in het huis des Vaders en in zijne nabijheid, zullen wij daar volmaakt zalig zijn. De Apostel heeft het toppunt bereikt, als hij zegt: »Wij roemen ook in God, door onzen Heer Jezus Christus.» (Rom. 5: 11). Hooger kan hij niet komen en meer niet verlangen.

Drie dingen heeft het bloed van Christus voor ons volbracht, om dit oneindig heerlijke doel, *ons tot God terug te brengen*, te bereiken.

1. De weg in de tegenwoordigheid Gods werd door het bloed van Christus geopend. Tot dien tijd toe »was de weg des Heiligdoms nog niet openbaar gemaakt.» (Hebr. 9: 8.) God woonde achter het voorhangsel, en zijn volk Israël diende en aanbad Hem daarbuiten; maar dezelfde hand, die het Lam deed sterven en zijn bloed deed vloeien, verscheurde ook het voorhangsel van boven naar beneden, en opende op die wijze den weg in de onmiddellijke tegenwoordigheid Gods. Het bloed der bokken en kalveren was hiertoe niet in staat. Wij lezen in het 16de hoofdstuk van Levitikus, dat Aäron op den grooten verzoendag het bloed der varren op het verzoendeksel, en zeven maal daarvóór moest sprengen, waardoor hij de betrekking van God tot zijn volk en den grond van zijnen vrijen toegang voor de volgende twaalf maanden vernieuwde. De voorhang werd niet weggenomen, en er was geen geopende toegang om tot God te naderen, dan alleen door den hooge priester, en dit éénmaal des jaars, en nimmer zonder het bloed der verzoening.

Het bloed des Lams echter, dat op Golgotha werd vergoten, heeft alles voor ons volbracht. Het voorhangsel is gescheurd, de troon der genade opgericht, en de weg daarheen zevenmaal besprengd. Het getal zeven beteekent volmaaktheid. Jezus heeft alles volkomen volbracht. Van het kruis tot den troon ligt vóór ons een met bloed besprengde weg. Hoe heerlijk is deze waarheid! Iedere schrede op dien weg is geteekend met de liefde des Verlossers. Hoezeer moet dit ons geloof versterken, en onze harten tot Hem trekken! De weg tot God is ten allen tijde open, voor Jood en Heiden, ja, zelfs voor den grootsten zondaar. In het geloof aan dit kostbare bloed kan zelfs de schuldige komen. Komen — waar? In het heilige der heiligen. Daar vindt hij het bloed. God is bevredigd. In het werk zijns Zoons is zijn wezen verheerlijkt, en is aan zijnen eisch voldaan. Hij ziet met goddelijk welgevallen neder op den met bloed besprengden troon der genade. En hoe komt Hij den zondaar te ontmoeten, wanneer deze tot Hem komt? Met het oordeel over zijne zonden? O neen! dit is op het kruis voltrokken. Niets dan liefde is overgebleven om den wederkeerenden zondaar te ontvangen. Hoe! geen enkel woord over zijne zonden? Neen, deze vraag werd volkomen op het kruis beantwoord. God zal daarover niet meer spreken bij den armen zondaar, die op Jezus vertrouwt; Hij vergeeft en vergeet. Heeft de vader tot den verloren zoon iets over zijne zonden gezegd? Geen woord. De verloren zoon beleed zijne zonden, en dit was zeer goed van hem; maar God behoeft daarvan niet meer te spreken, want Hij heeft ze allen in Christus op het kruis weggedaan. Liefde, grenzenloze liefde gaat van Hem uit, om den zondaar te ontmoeten en in zijn huis welkom te heeten. Niets kan hem zijnen weg versperren; deze is volkomen vrij. Christus zelf heeft dien geopend. Welaan dan, verloren zondaar, kom! keer terug in het huis des Vaders! uwe wederkomst zal Hem verblijden. Zijn arm om uwen hals zal alle vrees verbannen, en uwe ziel met een nieuwe en hemelsche vreugde vervullen. Het is oneindig beter in den

hemel te wonen, dan voor altijd in de hel te zijn. Christus heeft den weg daartoe gebaand; het bloed der verzoening is gestort. Vrees niet; kom slechts! kom en vertrouw op dit bloed, dat u behoudt en vrede schenkt. Vertrouw op het bloed van Jezus, en gij zijt voor eeuwig behouden. Allen, die dit bloed door het geloof huns harten eeren, ontvangen de hoogste en beste plaats in den hemel.

2. Het bloed van Christus heeft den geloovige bekwaam gemaakt, den geopenden weg te bewandelen, en met een gereinigd geweten in de tegenwoordigheid Gods te staan. (Vers 8—14 en hoofdst. 10: 1, 2.) Heerlijke waarheid! Geen zonde is op het geweten gebleven. Er is geen geweten van zonden meer. Het bloed van Christus reinigt ons van *alle*, en niet slechts van *enkele* zonden. Indien er nog één was overgebleven, dan konden wij niet in den hemel komen. — De zonde is zóó ver van den aanbiddere in de tegenwoordigheid Gods verwijderd, als van Christus zelven, die ze heeft gedragen. Wij zullen ons in den hemel over onze kleederen niet behoeven te schamen, noch ons voor myriaden van lichtstralen te verbergen. Wij zijn bekleed met de gerechtigheid Gods. De hoogste engel zal nooit zulk een kleed dragen. Indien er in de ziel eens engels nijd kon ontstaan, dan zou het zijn, omdat het kleed des zondaars schitterender is dan het zijne. De kleederen in het bloed van Christus gewasschen, zullen de reinste en witste des hemels zijn. Ja, zij zullen zoo zijn als het kleed van Christus zelven. Geprezen zij zijn naam!

Het heerlijkste van alles is echter, dat dezelfde ontvangst, die Christus te beurt viel, toen Hij als de overwinnaar over zonde, dood en duivel in den hemel terugkeerde, ook ons eenmaal ten deel zal vallen. Wij zullen niet slechts dorpelwachters zijn; neen! wij zullen de heiligste en verhevenste plaats in den hemel innemen; wij zullen zóó nabij gebracht worden als Christus zelf. Toen ik voor eenigen tijd sprak over de innige gemeenschap, waarin wij door Christus zijn gebracht, zeide een christelijk

vriend: »O, daarnaar verlang ik niet zoozeer; ik ben tevreden, wanneer ik maar een dorpelwachter zijn mag.» — »Maar zou Christus daarmede tevreden zijn?» vraagde ik hem. »Zou zulk een teeder liefhebbend Bruidegom toelaten, dat zijne duurgekochte bruid aan den ingang bleef staan!» — Wat denkt gij daarvan, lieve lezer? Zou een bruidegom zijne plaats aan de tafel der vreugde kunnen innemen, en kunnen toezien, dat de geliefde zijner ziel een portierster ware, om de aankloppenden open te doen? Dit is valsche nederigheid. Zulke gedachten zijn niet tot eer van Christus. Voorzeker, het is met betrekking tot deze wereld oneindig beter een dorpelwachter in het huis onzes Gods te zijn, dan de hoogste plaats in de tenten der goddeloozen in te nemen; maar de bruid des Lams moet zijn, waar Hij is, en zij moet Hem gelijk zijn.

Hoe is de geredde moordenaar aan het kruis het paradijs binnengetreden? Met Christus in zijne gansche volmaaktheid. »Heden zult gij met mij in het paradijs zijn!» Hij behoefde niet aan den ingang te blijven staan; neen! hij zou met Christus gaan, waar het ook zijn mocht. O, die heerlijke woorden: »*Met mij!*» Zij drukken uit, wat de hemel voor ons zijn zal. »Met mij» — »met Christus» — »met het Lam,» waarheen het ook gaan moge. Als Hij geopenbaard wordt in heerlijkheid, dan zullen ook wij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid; als Hij aan de bruiloftstafel aanzit, dan zullen wij met Hem daar aanzitten; als Hij zijne plaats op den troon inneemt, dan zullen wij met Hem daar zijn. O, welk een hemel is de onze! Voor eeuwig met Christus — voor eeuwig aan Hem gelijk! Ja, *zonder Christus* zou de hemel een treurige woestenij voor ons zijn. Maar, Gode zij dank! wij kunnen in eeuwigheid niet van Hem gescheiden worden. De leden moeten zijn, waar het hoofd, en de bruidegom moet zijn, waar de bruid is.

3. Het bloed van Christus heeft voor ons »een eeuwige verlossing te weeg gebracht» (vs. 12). O, geliefde vrienden, welk een woord is dit voor een

onsterfelijke ziel! En dat woord staat in het Boek Gods geschreven! »Eeuwige verlossing!» Jezus heeft ze te weeg gebracht. Voorwaar, dat is genoeg! Al de zegeningen, waarvan wij gesproken hebben, zullen *eeuwig* zijn. Het bloed van Christus heeft ons niet alleen den weg naar den hemel geopend; het heeft ons niet alleen recht gegeven op alle zegeningen; maar het verzekert ons ook, dat alles, wat wij er door ontvangen hebben, »*eeuwig*» zal zijn. Niet alleen is alles volmaakt; het is ook eeuwig. Een *eeuwige* verlossing is te weeg gebracht. Juist daaraan hebben onze onsterfelijke zielen behoefte. O, mijn hart vloeit over van lof en dank! Mijne ziel is eeuwig — Gods heerlijkheid is eeuwig — de vreugde des hemels is eeuwig — de liefde van Jezus is eeuwig; ja, de liefde van Jezus zal eeuwig duren; zij zal in mijne ziel en in de uwe, indien gij namelijk gelooft, hare verkwikkende stralen werpen door de ontelbare jaren der eeuwigheid heen. Geen wonder, dat de verlostten in den hemel zooveel zingen van het bloed des Lams. Het is de hoofdtoon van hun lied. »Hem, die ons heeft lief gehad, en ons van onze zonden gewasschen heeft in zijn bloed.» (Openb. 1 : 5.) Die toon kan door geen engelenstem bereikt worden. Zij is te hoog voor het koor der engelen. O, hoe luide en hoe onophoudelijk zal de dankzegging zijn, die wij Hem toezingen, die voor ons den beker des toorns ledigde, en ons wiesch van al onze zonden, die ons uit onze ellende rukte, en ons de hoogste plaats in den hemel deed innemen, die ons uitverkoren heeft, om Hem op zijnen weg te volgen en medeërfgnamen zijner eeuwige heerlijkheid te zijn!

Ja, onuitsprekelijk heerlijk zal het zijn, wanneer wij daar boven in volmaaktheid de kracht en de waardij van het bloed van Christus zullen kennen en prijzen! Mocht het reeds hier het onderwerp onzer voortdurende lofzangen zijn! Mochten wij reeds hier, van de algenoegezzaamheid van dat bloed overtuigd, met een gelukkig hart onzen weg bewandelen, en God loven en prijzen! Dat werke de God aller genade in onze harten!

Vertrouwen op Jezus.

Vertrouw op Mij! Sla op mijn ondoorgrondb're liefde 't oog,
 Die Mij verlaten deed den troon der Majesteit omhoog,
 Om hier beneên te vinden niets dan smaad, en spot, en hoon,
 En eind'lijk voor mijn liefde en trouw het schand'lijk kruis ten loon.

Vertrouw op Mij! Vertrouw het werk, door mijn genâ gewrocht.
 't Rantsoen heb Ik betaald; en door mijn bloed uw ziel gekocht.
 Ik dronk voor u den bittren kelk; uw schuld nam ik op Mij;
 Ik leed en stierf, daalde in het graf, — 'k verrees, en maakte u vrij.

Vertrouw op Mij! en stel uw hoop op mijne groote macht,
 Die met één woord den storm bedwong, en fnuikte Satans kracht;
 Die dooden in het leven roept, melaatschen vrij verklaart. —
 Mij is gegeven alle macht in hemel en op aard.

Vertrouw op Mij! Sla op mijn teeder medelijden 't oog;
 Ik heb als mensch op aard geleefd, als mensch leef Ik omhoog;
 Ik heb gezucht, geweend; mijn hart gevoelde 't menschlijk leed;
 Er is geen strijd, waarin gij zijt, zóó groot, dien Ik niet weet.

Vertrouw op Mij! Vertrouw Mij als den Hoorder van 't gebed;
 Uw zwakke zuchten zijn mijn vreugd; 'k heb op uw stem gelet;
 En eer gij valt, stijgt mijn gebed reeds tot den troon van God,
 Die u bewaart, beschermt, en deelen doet in 't heerlijkst lot.

Vertrouw op Mij! Vertrouw Mij als uw Herder trouw en goed,
 Die voor 't verloren schaap niet heeft gespaard zijn kostbaar bloed.
 Ik draag u op mijn hart; ons bindt dezelfde liefdeband.
 Geen vijand is in staat, één schaap te rukken uit mijn hand.

De opname der Gemeente.

De Gemeente is onafscheidelijk aan Christus verbonden en volkomen aan Hem gelijkvormig; zij is ééne plant met Hem in de gelijkmaking zijns doods en zijner opstanding; zij is vleesch van zijn vleesch en been van zijne beenen; met één woord, zij is het lichaam van den gestorven, opgewekten en verheerlijkten Christus, de geliefde bruid van den hemelschen Bruidegom. Dat is reeds nu haar heerlijk standpunt, en wat zal hare toekomst wezen? Zou hare woonplaats voor altijd hier op aarde kunnen zijn? Neen! roepen wij allen terstond uit, neen, onmogelijk! het lichaam moet komen, waar het Hoofd, de bruid, waar de Bruidegom is! En, ja, zóó is het! De Gemeente, die reeds nu *in* Christus in den hemel is gezet, zal spoedig *met* Hem daar zijn. Niet de aarde, maar de hemel is hare woning, haar vaderland, haar eeuwig en gelukkig »te huis.» »Vader! *ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt*; opdat zij mijne heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij mij gegeven hebt, want Gij hebt mij liefgehad, vóór de grondlegging der wereld.» Zóó sprak de Heer vóór zijn heengaan van deze aarde in zijn gebed tot den Vader, opdat wij zijne blijdschap vervuld zouden hebben in onszelf. Welke onuitsprekelijk heerlijke woorden! »*Ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt.*» Ja, wij zullen voor eeuwig bij Jezus zijn in het huis van den Vader; wij zullen daar zijne heerlijkheid aanschouwen, en, wat meer zegt, die heerlijkheid met Hem deelen. »Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij gegeven hebt.» En welke heerlijkheid zal dat zijn? Niets minder dan de heerlijkheid, die Jezus had bij den Vader, vóór de grondlegging der wereld. Wel mogen wij vol verbazing uitroepen: Hoe is dat mogelijk? Maar, Gode zij dank! hoe onbegrijpelijk het ook is, het is waar. De heerlijkheid, die Jezus had bij den Vader vóór de grondlegging der wereld, en die voor geen menschenkind verkrijgbaar was, heeft Hij ons tot ons eeuwig deel gegeven. Hij verliet den hemel, gaf zijne heerlijkheid prijs, kwam op deze aarde

en volbracht het werk onzer verlossing, om aan het einde van alles tot den Vader te kunnen zeggen: »Ik heb U verheerlijkt op de aarde; ik heb voleindigd het werk, dat Gij mij gegeven hebt om te doen; en nu verheerlijk mij, Gij Vader! bij U zelve, met de heerlijkheid, die ik bij U had, eer de wereld was.» Dezelfde heerlijkheid, die Hij bij den Vader had, eer de wereld was, vraagt Hij hier als de Zoon des menschen van den Vader, nadat Hij het werk voleindigd had, en dus als het loon op zijnen strijd, om daarna die heerlijkheid aan ons te kunnen geven. Aanbidelijke Jezus! hoe onuitsprekelijk hebt Gij ons liefgehad! **Ja**, Gij hebt alles, wat Gij hadt, en U zelve voor ons overgegeven, opdat Gij ons Uwe heerlijkheid deelachtig zoudt kunnen maken! O, doe ons Uwe liefde verstaan; vervul ons hart met Uwen lof!

De eeuwige woonplaats der Gemeente zal derhalve de hemel, het huis des Vaders zijn; zij zal daar wonen met haren Heer en Bruidegom, en zijne heerlijkheid aanschouwen en deelen. Doch hoe komt zij daar? Dat is de vraag, die wij nu gaan beantwoorden. Laten wij, ten eerste, beschouwen: de belofte, ons door Jezus gegeven; ten tweede: de wijze, waarop die belofte zal vervuld worden; en ten derde: de voorstelling, die ons van de vervulling dier belofte gegeven wordt.

Gereed staande deze aarde te verlaten, zeide de Heer tot zijne discipelen: »Kinderkens! nog een kleinen tijd ben ik bij u. Gij zult mij zoeken, en gelijk ik den Joden gezegd heb: Waar ik heenga, kunt gij niet komen; alzoo zeg ik ulieden nu ook.» (Joh. 13 : 33.) Geen wonder, dat de discipelen bij het vernemen dezer woorden bedroefd en ontroerd werden. Hun geliefde Meester, hun trouwe Leidsman en Vriend, die hen met zooveel geduld gedragen, met zooveel liefde terechtgewezen, met zooveel trouw verzorgd had, ging hen verlaten; zij zouden alleen overblijven in deze wereld vol zonde en smart. Zij zouden Hem, dien zij zoo vurig beminden, niet meer zien. Hij had het hun gezegd, dat Hij heenging naar den Vader, en dat zij Hem nu niet konden volgen. Tranen vloeiden langs hunne wangen; vrees en ontroering vervulden hun hart. Wie zou hen

vertroosten? wie hen geruststellen? Wie? O, dezelfde Heer, die hen nu ging verlaten! Hij verstond hunne smart; Hij kende hun leed; Hij begreep hunne vrees en ontroering; en Hij komt met zijne gewone liefde in hun midden, en roept hen, eigen smart en lijden vergetende, toe: » Uw hart worde niet ontroerd! » — Hoe! zouden wij niet ontroerd en bedroefd worden, nu Gij ons gaat verlaten? — » Neen! » antwoordt de Heer, » uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou ik het u gezegd hebben: ik ga heen om u plaats te bereiden. En zoo wanneer ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zoo kom ik weder, en zal u tot mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar ik ben. » (Joh. 14:1—3.) Welk een heerlijke belofte! Welk een troost voor het hart der bedroefde discipelen! Welk een troost voor ons! De Heer Jezus ging wel heen, maar het was niet voor Hem zelven; neen! het was tot ons nut; Hij ging naar den hemel, om ons dáár, in het huis des Vaders, waar *vele* woningen zijn, waar dus plaats is voor allen, een plaats te bereiden; Hij ging heen, maar, om zoodra zijn werk in den hemel afgelopen en de plaats voor al zijne discipelen bereid zal zijn, weder te komen, en ons tot zich te nemen, opdat wij ook zijn mogen, waar Hij is.

Dat is de belofte, die de Heer ons bij zijn heengaan heeft achtergelaten. Hij ging heen om ons plaats te bereiden, en Hij komt weder om ons tot zich in zijne heerlijkheid op te nemen. Slaan wij derhalve onzen blik naar den hemel, dan zien wij daar Jezus voor ons bezig om de plaats, die wij eeuwig in het huis des Vaders zullen innemen, te bereiden. Slaan wij onzen blik op de toekomst, dan hooren wij de zalige verzekering uit zijnen eigen mond: » Ik kom weder, om u tot mij te nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar ik ben. » Welk een onuitsprekelijke liefde! Geen oogenblik vergeet Hij de zijnen. Hij is *nu* bezig om de beste plaats, die er in den hemel is, voor onze ontvangst in gereedheid te brengen; en zoodra die plaats gereed zal

zijn, komt Hij terug om ons daar voor eeuwig te doen wonen. Zijne wederkomst is dus alleen afhankelijk van het bereid zijn van de plaats in den hemel. En die plaats zal bereid zijn, zoodra het laatste lid aan de Gemeente zal toegevoegd zijn; met andere woorden, zoodra de laatste geloovige, die tot de Gemeente behoort, uit de wereld gerukt en bekeerd zal zijn. Is dit geschied, dan komt de Heer. Wij kunnen er van verzekerd zijn, dat Hij geen oogenblik langer zal wachten dan noodig is. Hij zelf verlangt naar ons. »Vader! ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt.» Hij zelf roept ons toe: »Ziet, ik kom haastelijk!» En daarom zal Hij geen oogenblik vertoeven, zoodra de plaats voor ons allen bereid zal wezen.

De wederkomst des Heeren is dus de hoop der Gemeente. De Heer zelf heeft haar die hoop gegeven. Dat is uit deze woorden onwedersprekelijk zeker. Niet door den dood, maar door Jezus' wederkomst, zullen wij komen, waar Hij is. »Ik kom weder, en zal u tot mij nemen, opdat gij zijn moogt, waar ik ben.» Die belofte alleen kan het hart, dat Jezus lief heeft, bevredigen. Hij zelf zal komen om ons af te halen. Hij zal niet een ander — niet de dood of een engel — zenden, maar Hij zelf zal komen. Welk een liefde! Ja, dat voldoet ons hart! Wij verlangen Hem te zien, gelijk Hij is, en Hem gelijk te zijn. Wij verlangen er naar bij Hem te zijn, zijne heerlijkheid te aanschouwen en te genieten. Welnu, Hij zelf komt om ons af te halen. De Vriend onzer ziel, de geliefde hemelsche Bruidgom zal de plaats bij den Vader verlaten, en tot ons wederkomen, niet om op deze aarde bij ons te blijven, maar om ons van de aarde tot zich op te nemen en ons te brengen in het huis des Vaders.

Maar hoe zal die opname der Gemeente plaats hebben? De Schrift geeft ons hierop een duidelijk antwoord. Even duidelijk als de belofte is, die Jezus gegeven heeft, is de wijze, waarop die belofte zal vervuld worden. Lezen wij 1 Kor. 15 : 51—54:

»Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen

veranderd worden; in een punt des tijds, in een oogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen onverderfelijk worden opgewekt, en wij zullen veranderd worden. Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen. En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning."

En 1 Thess. 4 : 13—18:

"Doch, broeders! ik wil niet, dat gij onwetende zijt van degenen, die ontslapen zijn, opdat gij niet bedroefd zijt, gelijk als de anderen, die geen hoop hebben. Want indien wij gelooven, dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzoo zal ook God degenen, die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met hem. Want dat zeggen wij u door het woord des Heeren, dat wij, die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet zullen voorkomen degenen, die ontslapen zijn. Want de Heer zelf zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuine Gods nederdalen van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen te zamen met hen opgenomen worden in de wolken, den Heer te gemoet, in de lucht; en alzoo zullen wij altijd met den Heer wezen. Zoo dan vertroost elkander met deze woorden."

Uit deze heerlijke openbaring omtrent de wijze van de opname der Gemeente leeren wij in de eerste plaats: dat de ontslapen geloovigen zullen opgewekt worden en een nieuw heerlijk lichaam zullen ontvangen. Zonder lichaam is het onmogelijk in het huis des Vaders, in de onmiddelijke tegenwoordigheid Gods te zijn. Zonder lichaam is

is men de volmaaktheid nog niet deelachtig. De volmaaktheid is eerst dan, wanneer wij geheel aan Christus gelijkvormig zullen zijn, wanneer de belofte vervuld zal zijn: »gelijkerwijs wij het beeld des aardschen gedragen hebben, zullen wij ook het beeld des hemelschen dragen.» (1 Kor. 15 : 49.) En dit zal eerst geschieden bij de komst des Heeren. Paulus zegt: »Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, den Heere Jezus Christus; die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan zijn heerlijk lichaam, naar de werking, waardoor Hij ook alle dingen zichzelf kan onderwerpen.» (Fil. 3 : 20, 21.) En Johannes: »Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is.» (1 Joh. 3 : 2.) Hieruit volgt dus, dat degenen, die in den Heer ontslapen zijn, niet *terstond* in den hemel, d. i. in het huis des Vaders, komen. Eerst bij de komst des Heeren, gelijk wij uit deze plaatsen duidelijk zien, zullen de ontslapen heiligen uit hunne graven worden opgewekt, eerst dan zullen zij een nieuw lichaam ontvangen, en eerst daarna door den Heere Jezus worden gebracht in het huis des Vaders. Nu bereidt Hij ons nog plaats, dan komt Hij om ons die plaats te doen innemen. Tot dat oogenblik zijn de ontslapen heiligen in het Paradijs, en wachten daar, evenals wij hier op aarde, op de komst van Jezus om ons daar te brengen, waar Hij is. Er wordt ons in het Nieuwe Testament niet veel gezegd van den toestand dergenen, die in Jezus ontslapen zijn; evenwel wordt er ons genoeg van gezegd, om ons te doen zien, dat zij daar gelukkig zullen zijn. Jezus zelf zeide aan het kruis tot den moordenaar: »Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.» (Luk 24 : 39—43.) Stefanus bad den Heer, dien hij ter rechterhand Gods zag staan, zijnen geest te ontvangen. (Hand. 7 : 59, 60.) Paulus zegt in 2 Kor. 5 : 8: »Wij hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen en bij den Heer in te wonen;» en in Fil. 1 : 23: »Ik heb begeerte om ontbonden te worden

en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste;” — »sterven is mij gewin.” Uit deze plaatsen zien wij dus, dat het leven in het Paradijs een leven met Jezus zal zijn — een begeerlijk leven — een leven, beter dan het leven hier op aarde — een leven, dat gewin is. En geen wonder! wij zullen daar geen zonde meer kennen, geen zwakheid of gebreken meer zien, niet meer door allerlei omstandigheden gestoord worden, maar een ongestoorde gemeenschap met Jezus genieten. Wij zullen er niet slapen noch droomen, maar onszelfen volkomen bewust zijn. De gedachte van misschien honderde jaren in een onbewusten toestand door te brengen, zou voorzeker allertreurigst zijn; het zou dan beter zijn hier op aarde te blijven; maar, Gode zij dank! wij zullen in het Paradijs gelukkig zijn; want wij zullen daar in volkomen zelfbewustheid Jezus genieten, Hem loven en prijzen; en daarom is het sterven gewin; daarom is het beter dáár dan hier te zijn. Doch hoe gelukkig en begeerlijk dat leven in het Paradijs ook zijn zal, het is de volmaaktheid niet. Die is eerst dan, wanneer de Heer Jezus zal komen om zijne Gemeente af te halen. »Want de Heer zelf zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuine Gods nederdalen van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan.” Dan zullen »in een punt des tijds, in een oogenblik de dooden onverderfelijk worden opgewekt.” Naar dat oogenblik verlangde Paulus, als hij zeide: »of ik eenigszins moge komen tot de wederopstanding uit de dooden.” (Fil. 3: 11.) Welk een heerlijk oogenblik zal dat zijn voor hen, die in Jezus ontslapen zijn! Want hoe gelukkig zij ook in het Paradijs zullen geweest zijn, oneindig heerlijker zal het wezen, als de Heer komt om hen op te wekken uit de dooden, hun het nieuwe, heerlijke lichaam te geven, en hen daar te brengen, waar Hij is, in het huis des Vaders, om daar tot in eeuwigheid zijne heerlijkheid te deelen. Dan is ook voor hen de wachtenstijd voorbij en de volmaakte zaligheid begonnen.

Doch is de komst van Jezus heerlijk voor de ontslapen heiligen, even heerlijk zal die zijn voor hen, die levend

overblijven tot de toekomst des Heeren. Uit bovenstaande plaatsen blijkt toch, dat de algemeene gedachte onder de christenen, alsof alle geloovigen moeten sterven, geheel onjuist is. »Ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel *niet allen* ontslapen.» Er zijn dus geloovigen, die niet zullen sterven, maar »die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren.» Dit is voor geen tegenspraak vatbaar. De Heer verklaart ons hier uitdrukkelijk, dat wanneer Hij zal wederkomen, Hij een gedeelte zal vinden in het Paradijs, ontslapen in Hem, en een gedeelte nog levende hier op aarde.

Maar wat zal er met die levend overgeblevenen gebeuren? Zullen zij zóó in den hemel worden opgenomen? O, neen! dat zou onmogelijk zijn. Even onmogelijk als het is, om *zonder* lichaam in het huis des Vaders te komen, even onmogelijk is het, om daar met dit ons *sterfelijk* en *verderfelijk* lichaam te komen. »Doch dit zeg ik, broeders! dat vleesch en bloed het koninkrijk Gods niet beërven kunnen, en de verderfelijkheid beërft de onverderfelijkheid niet.» (1 Kor. 15 : 50.) Ons lichaam moet dus veranderd worden; het moet de sterfelijkheid en verderfelijkheid uitdoen, en de onsterfelijkheid en de onverderfelijkheid aandoen. »Ziet ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar *wij zullen allen veranderd worden*; in een punt des tijds, in een oogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen onverderfelijk worden opgewekt, *en wij zullen veranderd worden.*» »Wij, die levend overblijven tot de toekomst des Heeren,» zullen derhalve niet sterven, maar in een punt des tijds, in een oogenblik, veranderd worden; dat wil zeggen: dit ons sterfelijk en verderfelijk lichaam zal, zonder te sterven, in een oogenblik, in een onsterfelijk en onverderfelijk lichaam veranderd worden. Welk een treffend bewijs van Gods almacht! De schepping van den mensch uit het stof der aarde was een heerlijk bewijs van Gods almacht; heerlijker proef van die almachtige kracht is de opstanding van den tot stof weergekeerden mensch; maar boven dit alles staat de verandering der levende heiligen bij

de komst van Jezus; daar zij ons op een schitterende wijze toont, hoe volkomen Christus over den dood heeft gezegevierd, en hoe volkomen Hij zelfs de laatste sporen der zonde heeft uitgewischt. Ja, de gansche kracht der goddelijke almacht zal aan ons, die levend overblijven, worden uitgeoefend. Wij, ellendige, schuldige, vijandige, aan den dood onderworpen zondaars, zullen, zonder te sterven, zonder tot stof weer te keeren, in één oogwenk overgeplaatst worden van deze zondige, ellendige aarde in de reine gewesten des hemels.

Welk een heerlijk vooruitzicht! Hoe vertroostend en verblijdend voor ons hart! Hoevele bezwaren worden er door deze zalige hoop weggenomen! Want hoewel de dood voor den christen zijn eigenlijk karakter heeft verloren, hoewel die niets anders voor hem is dan de overgang tot een beter, heerlijker leven, tot een leven met Jezus in het Paradijs, zoo blijft het sterven toch altijd iets onaangenaams. Het is geheel en al in strijd met onze natuur, met alles, wat in ons is. Het is het losscheuren van de teederste banden, het verbreken van de gelukkigste betrekkingen op aarde. Daarom kan de dood op zichzelf nooit een oorzaak van vreugde voor ons zijn. Men versta mij wel; ik bedoel volstrekt niet, dat de christen voor den dood moet vreezen; o, neen! ik geloof, dat hij den dood als door Christus overwonnen moet beschouwen; ja, wat meer zegt, ik geloof, dat de dood onze dienaar is. De Apostel zegt: » Alles is uw. Hetzij Paulus, hetzij Appollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen; zij zijn allen uwe » (1 Kor. 3: 22.) En waarom? Omdat de dood ons brengt bij Jezus in het Paradijs. Maar hetgeen ik bedoel, is dit, dat de dood op zichzelf niets begeerlijk is; niemand verlangt er naar, of zal er naar verlangen, dan degenen, die hem zeer nabij zijn, en van wie de Heer reeds alle opzien tegen den dood heeft weggenomen. Het is daarom een heerlijk vooruitzicht, dat *wij* misschien zullen behooren tot degenen, die niet zullen sterven, maar die zullen veranderd worden. Wanneer de Heer *heden* komt, dan behoeven wij niet te sterven, dan zullen wij niet van

onze dierbare betrekkingen en vrienden, die in Jezus gelooven, gescheiden worden, maar met hen in den hemel worden opgenomen. En de Heer kan *heden* komen; want niets staat zijne komst in den weg. Wanneer mijn hart dit gelooft, dan zal ik niet meer denken aan den dood, die mij niet kan bekoren, maar aan de komst des Heeren, die mijn hart in alle opzichten met een onuitsprekelijke vreugde vervult. Ja, onbeschrijfelijk heerlijk zal het zijn, wanneer wij van sterfelijke, verderfelijke menschen in onsterfelijke en onverderfelijke zullen veranderd worden! Ons vernerd, gebrekkig, zwak, ziekelijk, aan den dood onderworpen lichaam zal op eenmaal in een geestelijk en hemelsch lichaam veranderd worden, in een lichaam gelijkvormig aan dat van Jezus, den laatsten Adam, den Heer uit den hemel. En die verandering zal niet langzaam geschieden; zij zal niet gelijk zijn aan de langzame en pijnlijke verandering van de pop in den schoonen vlinder; neen! zij zal in een oogenblik, in een punt des tijds, dus in minder dan een minuut, plaats hebben. Zonder dat wij het weten, misschien als wij aan ons werk zijn, of als wij te zamen ons vergaderen in den naam van Jezus, zullen wij op eens, zonder pijn te voelen, in een nieuw, heerlijk lichaam Jezus aanschouwen en Hem te gemoet snellen.

In een nieuw, heerlijk lichaam zullen wij Jezus aanschouwen en Hem te gemoet snellen. Ja, dat is het, wat ons in de derde plaats hier geleerd wordt. Zoodra het laatste lid uit de wereld zal getrokken en aan de Gemeente zal toegevoegd zijn, zal de Heer de rechterhand des Vaders verlaten, en met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuine Gods nederdalen van den hemel, om al de zijnen tot zich op te nemen. De laatste bazuin zal slaan; en op het geluid dier bazuin zullen de graven geopend worden, en op één oogenblik zullen al de millioenen, die in Jezus ontslapen zijn, uit de graven te voorschijn treden, niet meer bekleed met een lichaam der sterfelijkheid, maar met een lichaam aan dat van Jezus gelijkvormig, blinkende van heerlijkheid en schoonheid. Op datzelfde oogenblik zullen al de duizenden gelovigen,

die dan op aarde leven, veranderd worden; het verderfelijke zal de onverderfelijkheid, het sterfelijke de onsterfelijkheid aandoen, de banden des stofs en des doods zijn verbroken, en de hemelsche heerlijkheid blinkt reeds op aller gelaat. Dan is de geheele Gemeente van Christus bij elkaar; dan heeft alle scheiding opgehouden; geen lid wordt er gemist; de bewoners van het Paradijs zijn met de geloovigen op aarde vereenigd; allen, van wie men hier voor een wijle gescheiden was geweest, heeft men dáár wedergevonden, en die men nog nooit had gezien, zal men dan aanschouwen. Alle tranen zijn van de oogen afgewischt; de smart en het lijden is vergeten; de eeuwige heerlijkheid begint. Doch niet op elkander zal het oog gericht zijn; neen! aller blik zal op één punt zijn gevestigd, op den geliefden Bruidegom, den schoonsten onder de menschenkinderen, daar boven in de wolken, in de lucht. En door zijne schoonheid, door zijne oneindige liefde, door den glans van zijn goddelijk aangezicht aangetrokken, zal die gansche onafzienbare schaar, in één en hetzelfde oogenblik, gezamenlijk van de aarde verrijzen, om onder het gejuich der vele duizenden engelen Hem te gemoet te ijlen, en dan door Hem gebracht te worden in de vele woningen des Vaders, om dáár voor eeuwig met Hem te wonen, en tot verheerlijking van zijne nooitvolprezen liefde het nieuwe lied der verlossing te zingen.

Ziedaar, de heerlijke openbaring van de wijze, waarop de opname der Gemeente zal plaats hebben. Staan wij nu een oogenblik stil bij de niet minder heerlijke voorstelling, die ons van de vervulling van Jezus' belofte gegeven wordt. In Openb. 4 en 5 wordt ons de Gemeente verheerlijkt in den hemel getoond. »Na dezen zag ik, en ziet een deur was geopend in den hemel» — zoo spreekt de gewijde profeet — »en de eerste stem, die ik gehoord had, als van een bazuin, met mij sprekende, zeide: Kom hier op, en ik zal u toonen hetgeen na dezen geschieden moet.» Johannes kwam daarop in geestverrukking, en zag in den hemel een troon, waarop de Heere God, de Almachtige zat, en rondom dien troon zag hij vier en twintig troonen, en op

die troonen vier en twintig ouderlingen, bekleed met witte kleederen, en met gouden kroonen op hunne hoofden. Deze vier en twintig ouderlingen zijn, naar mijne vaste overtuiging, de vertegenwoordigers van de Gemeente van Christus. *) In hoofdstuk 5 : 9, 10 zingen zij een nieuw lied, zeggende: » Gij zijt waardig het boek te nemen, en zijne zegelen te openen; want gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie; en gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesteren; en wij zullen als koningen heerschen op de aarde.” Uit dit lied is het duidelijk, dat onder deze vier en twintig ouderlingen geen vier en twintig personen bedoeld worden, want dan zouden zij niet kunnen zijn *uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie*, aangezien er reeds meer dan vier en twintig volken op aarde zijn; zoodat zij moeten voorstellen een groote schaar van verlostten. Tevens blijkt er uit, dat die groote schaar de Gemeente van Jezus Christus is, daar die alleen kan zingen: » Gij hebt ons Gode gekocht met uw bloed, . . . en Gij hebt ons uwen God gemaakt tot koningen en priesteren; en wij zullen als koningen heerschen op de aarde.” (Zie 1 Petr. 2 : 5, 9 en Openb. 1 : 6.) Dit komt geheel overeen met het karakter, waarin die ouderlingen zich aan ons vertoonen. Zij zijn bekleed met witte kleederen, hetwelk hunne priesterlijke waardigheid beduidt; zij hebben gouden kroonen op hunne hoofden, waardoor hunne koninklijke waardigheid wordt voorgesteld. Het getal vier en twintig herinnert ons aan de vier en twintig orden, die er onder de priesters in Israël bestonden; (1 Kron. 24.) zoodat de geheele voorstelling in overeenstemming is met het karakter der Gemeente.

Velen denken, dat deze vier en twintig ouderlingen de ontslapen heiligen voorstellen. Uit hetgeen wij reeds over de ontslapenen gezegd hebben, zal het ieder duidelijk zijn,

*) De vier dieren, waarover in dit hoofdstuk gesproken wordt, zijn, geloof ik, de vertegenwoordigers der levende wezens; — de leeuw is het hoofd der wilde, de os het hoofd der tamme dieren, het dier, met het aangezicht als een mensch, het hoofd der redelijke wezens en de arend het hoofd der vogelen. Tevens kunnen zij vier karakters voorstellen, waarin God het oordeel uitoeft, namelijk: met kracht — de leeuw, met volharding — de os, met verstand — de mensch, en met snelheid — de arend.

dat dit onmogelijk is. Deze ouderlingen toch zijn rondom den troon Gods in den hemel geschaard; zij hebben reeds hunne nieuwe, heerlijke lichamen ontvangen, want zij zijn bekleed met witte kleederen en gekroond met gouden kroonen, zoodat zij reeds uit de dooden zijn opgestaan. En gelijk wij zagen, zal de opstanding der ontslapenen te gelijk plaats hebben met de verandering der levend overgeblevenen; zij zullen te zamen opgenomen worden den Heer te gemoet in de wolken, in de lucht, en gezamenlijk het huis des Vaders binnentreden. Het is derhalve onmogelijk, dat deze vier en twintig ouderlingen de ontslapen heiligen voorstellen; en daar het ook geen engelen zijn kunnen, aangezien die niet kunnen zingen: »Gij hebt ons Gode gekocht met uw bloed,» en deze bovendien later afzonderlijk verschijnen, zoo kunnen zij alleen de vertegenwoordigers der *geheele* Gemeente van Christus zijn.

Uit dit alles volgt, dat ons in deze twee hoofdstukken de Gemeente, verheerlijkt in den hemel, wordt getoond. De Openbaring van Johannes spreekt niet van de opname der Gemeente, maar veronderstelt die als reeds geschied, en toont ons de Gemeente na hare opname door Jezus, in het huis des Vaders, voor den troon des almachtigen Gods. En niets is heerlijker en schooner dan de positie, die de Gemeente hier inneemt. Er wordt een tooneel in den hemel geschilderd. De almachtige God zit op den troon zijner heerlijkheid. Van dien troon gaan uit bliksemen en donderslagen en stemmen; hetwelk de zinnebeelden zijn van de oordeelen, die in hoofdst. 6—19 over de wereld komen. Hij, die op den troon zit, heeft een boek in zijne rechterhand, geschreven van binnen en van buiten, *) verzegeld met zeven zegelen. Dit is het boek des oordeels, hetgeen duidelijk blijkt uit het zesde hoofdstuk, waar bij het openen van elk der zeven zegelen een nieuw oordeel over de aarde wordt uitgestort. Niemand is waardig dat

*) Dat dit boek van binnen en van buiten beschreven is, terwijl het boek, aan Daniël vertoond, alleen van binnen beschreven was, duidt aan de overvloedige mate van het oordeel. Er was zóoveel te schrijven, dat het boek van binnen niet groot genoeg was.

boek te openen en zijne zegelen open te breken, dan het Lam, dat geslacht is. En wat is nu bij dit alles de positie der Gemeente? Zij zit rustig en kalm op den troon der eere rondom God en het Lam. Bliksemen en donderslagen en stemmen gaan uit van den troon, en brengen de vreeselijkste oordeelen over de aarde — het boek des oordeels, met de zeven zegelen verzegeld, wordt getoond en geopend — en in plaats van te vreezen, zingt zij het nieuwe lied der verlossing. En geen wonder! Door Jezus opgenomen van de aarde en bekleed met het nieuwe, heerlijke lichaam, is er geen vlek of rimpel aan haar te zien; is alles, wat aan het verblijf op de aarde herinnert, geheel verdwenen. Aan Jezus gelijkvormig, kunnen de heldere stralen van Gods ontoegankelijk licht niets dan de reinheid van haar kleed openbaren. Zij is ontheven van allen strijd, van elk oordeel; zij rust van haren arbeid, gelijk God rust van den zijne. Daarom kan noch het slingeren van den bliksem, noch het rollen van den donder, noch het geluid der stemmen haar bewegen op te staan van den troon, waarop zij is gezeten. Alleen dan, wanneer Hij, die leeft in alle eeuwigheid, geloofd en geprezen wordt, dan staat zij op van haren troon, buigt zich in diepen eerbied neder voor Hem, en werpt hare kroon neder aan de voeten van den troon, zeggende: »Gij, Heere! zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht, want Gij hebt alle dingen geschapen, en door uwen wil zijn zij, en zijn zij geschapen." (h. 4:11).

Doch er is meer. Zij is niet alleen in veiligheid en rust, terwijl op aarde alles in onrust is; zij neemt ook de heerlijkste, de beste plaats in den hemel in. De Gemeente is het, die den eersten cirkel om den troon van God en van het Lam beschrijft; eerst daarna volgen de engelen, en eindelijk alle schepsel, dat in den hemel is, en op de aarde, en onder de aarde, en die in de zee zijn. Zij is het dichtst van allen bij den troon van God. Zij heeft een beter en heerlijker plaats dan de engelen; want terwijl zij zelve tusschen God en de engelen staat, is er niemand tusschen God en haar. Welk een onuitsprekelijke heerlijkheid! Nie-

mand kan God zóó goed leeren kennen en zóó goed aanschouwen als zij. Al de stralen zijner heerlijkheid vallen op haar het eerst; zijn goddelijk aangezicht wordt door haar het best gezien; zijne oneindige liefde kan door haar het meest worden genoten. En waarom dat? Omdat zij zingen kan: »Gij hebt ons Gode gekocht met uw bloed.» Dat kan geen engel zeggen. Zij zijn nimmer gevallen, hebben altijd hun beginsel bewaard, en behoeven daarom ook niet als verloren zondaars verlost te worden; maar om die reden zijn zij dan ook niet ééne plant met Christus in zijn dood en opstanding, en Hem geenszins gelijkvormig. De engelen zijn dienstknechten, maar geen zonen, en dus geen erfgenamen van God en geen medeërfgenen van Christus. Alleen verlost zondaars zullen die heerlijke plaats innemen; zij zijn zoo nabij mogelijk gebracht, en worden met de hoogste heerlijkheid gekroond. Voorwaar! wel zien wij hier bewaardheid die heerlijke woorden van Jezus: »Vader! ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt.»

Ziedaar de heerlijke hoop der Gemeente van Christus. Wanneer zal zij worden vervuld? Niemand kan het bepaalde oogenblik daarvan aangeven; doch omdat die opname niet afhankelijk is van de teekenen der tijden, noch van de vervulling der profetieën, maar alleen van het bereid zijn van de plaats in den hemel, zoo kan zij evengoed heden als morgen plaats hebben. Als heden het laatste lid aan de Gemeente wordt toegevoegd, dan komt de Heer heden terug om ons op te nemen in den hemel. Daarom verwachtte Paulus dagelijks de komst van Jezus; hij verlangde er naar, niet ontkleed, maar overkleed te worden; hij hoopte te behooren tot degenen, die niet stierven, maar levend overbleven tot de toekomst des Heeren. (2 Kor. 5; 1 Kor. 15; 1 Thess. 4.) Een gansche reeks van getuigen des Heeren roept het ons met luider stem toe, hoe gelukkig hunne harten waren in deze heerlijke verwachting. Bijna al de brieven der Apostelen zijn vol van getuigenissen dienaangaande. Doch, helaas! de christelijke kerk heeft die verwachting geheel verloren. Zij heeft gezegd: »Mijn heer vertoeft te komen,» en zich met de wereld en

hare dienst vereenigd. Eeuwen zijn voorbijgegaan, waarin niet een enkel woord over deze waarheid vernomen werd. Evenals de tien maagden is de kerk in slaap gevallen. Doch in zijne genade is de Heer begonnen haar uit dien slaap op te wekken. Het geroep: »De Bruidgom komt, gaat uit Hem te gemoet!» werd sedert eenige jaren vernomen, en heeft reeds in veler hart weerklank gevonden. Velen zijn opgestaan uit hunnen slaap, en hebben zich gereed gemaakt, den Bruidgom te ontmoeten. Heeft dat geroep reeds weerklank gevonden in uw hart, lezer? Zijt gij reeds opgewekt uit uwen slaap? Geloofst gij in de heerlijke hoop der Gemeente? Verlangt gij naar Jezus' komst? Leeft gij in de voortdurende verwachting, onzen hemelschen Bruidgom in de lucht te ontmoeten? Zoo niet, dan komt het geroep: »Ziet, de Bruidgom komt, gaat uit Hem te gemoet!» door deze bladzijden tot u. Indien gij waarlijk in den Heere Jezus gelooft, o geloof dan ook in zijne spoedige komst; maak dan die komst tot de hoop uws harten, en ga Hem vrolijk tegen! Reeds te lang hebt gij geslapen, reeds te lang uwen Heer bedroefd door uwe onverschilligheid omtrent zijne komst. Geloof zijn Woord, en stem in met degenen, die reeds roepen: »Kom, Heere Jezus!» En wanneer gij u in zijne komst zult verblijden, dan zult gij den heerlijken invloed ondervinden, welke die hoop op hart en wandel uitoeft. De verwachting van Jezus' komst verblijdt het hart, reinigt het leven, geeft ons moed en kracht in den strijd, schenkt ons volharding gedurende het lijden, de moeilijkheden en teleurstellingen van dit aardsche leven. Bij alles, wat er hier beneden gebeurt, is er dan slechts één gevoel in het hart aanwezig: Spoedig komt de Heer; dan is er aan alles, wat mij bedroeft, een einde gemaakt; dan zal ik uitrusten van mijnen arbeid, en mij voor eeuwig met Jezus verblijden in de reine, zalige woningen des Vaders! O, laten wij daarom, evenals de Thessalonicensen van de afgoden bekeerd zijnde tot den levenden God, zijnen Zoon uit de hemelen verwachten, en met vurig verlangen roepen: »Amen. Ja, kom Heere Jezus!»

De tweede komst van Christus op aarde.

De profetieën des Ouden Testaments voorspellen ons op duidelijke wijze de oprichting van een koninkrijk des vredes en der heerlijkheid, waarin de Zoon van David koning zal zijn over Israël en over de gansche aarde. De volgende plaatsen, die wij als de duidelijkste onder de menigte, die er zijn, uitkiezen, zullen ons dit bewijzen.

Psalm 2 : 1—9. »Waarom woeden de heidenen, en bedenken de volken ijdelheid? De koningen der aarde stellen zich op, en de vorsten beraadslagen te zamen tegen den Heer, en tegen zijnen Gezalfde, zeggende: Laat ons hunne banden verscheuren, en hunne touwen van ons werpen.» Tot zoover is de profetie bij de eerste komst van Christus verryld; hetgeen nu volgt, moet nog vervuld worden. »Die in den hemel woont zal lachen; de Heer zal hen bespotten. Dan zal Hij tot hen spreken in zijnen toorn, en in zijne grimmigheid zal Hij hen verschrikken.» Dit ziet op de oordeelen, die de tweede komst van Christus voorafgaan. En dan volgt: »Ik toch heb mijnen Koning gezalfd over Zion, den berg mijner heiligheid Eisch van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot uw erfdeel, en de einde der aarde tot uwe bezitting. Gij zult hen verpletteren met een ijzeren scepter; gij zult hen in stukken slaan als een pottbakkers vat.»

Psalm 110. »De Heer heeft tot mijnen Heer gesproken: Zit aan mijne rechterhand, totdat Ik uwe vijanden gezet zal hebben tot een voetbank uwer voeten. De Heer zal den scepter uwer sterkte zenden uit Zion, zeggende: Heersch in het midden uwer vijanden. Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag uwer heikracht, in heilig sieraad; uit de baarmoeder des dageraads zal u de dauw uwer jeugd zijn. De Heer heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. De Heer is aan uwe rechterhand; Hij zal koningen verslaan ten dage zijns toorns. Hij zal recht

doen onder de heidenen; Hij zal het vol doode lichamen maken; Hij zal verslaan dengenen, die het hoofd is over een groot land. Hij zal op den weg uit de beek drinken; daarom zal hij het hoofd omhoog heffen."

Jesaja 11 : 1—12. »Want er zal een rijsje voortkomen uit den afgehouden tronk Isaï, en een scheut uit zijne wortelen zal vrucht voortbrengen. En op hem zal de Geest des Heeren rusten Want gerechtigheid zal de gordel zijner lenden zijn; ook zal de waarheid de gordel zijner lenden zijn. En de wolf zal met het lam verkeereren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen; en het kalf en de jonge leeuw en het mestvee te zamen, en een klein jongskens zal ze drijven. De koe en de beerin zullen te zamen weiden, hare jongen zullen te zamen nederliggen, en de leeuw zal stroo eten, gelijk de os. En een jong kind zal zich vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zal zijne hand uitsteken in den kuil van den basilisk. Men zal nergens leed doen noch verderven op den ganschen berg mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken. Want het zal geschieden ten zelve dage, dat de heidenen naar den wortel van Isaï, die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en zijne rust zal heerlijk zijn. Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heer ten anderen maal zijne hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië, en van Egypte, en van Pathros, en van Moorenland, en van Elam, en van Sinear, en van Hamath, en van de eilanden der zee. En Hij zal een banier oprichten onder de heidenen, en Hij zal de verdrevenen van Israëel verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks."

Jesaja 24 : 23. »En de maan zal schaamrood worden, en de zon zal beschaamd worden, als de Heer der heerschen regeeren zal op den berg Zion en te Jeruzalem, en voor zijne oudsten zal heerlijkheid zijn."

Jeremia 23 : 5, 6. »Ziet, de dagen komen, spreekt de Heer, dat Ik aan David een rechtvaardigen Spruit zal verwekken; die zal koning zijnde regeeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. In zijne dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal zijn naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: De Heer, onze gerechtigheid.»

Ezechiël 43 : 2—7. »En ziet, de heerlijkheid des Gods van Israël kwam van den weg naar het oosten, en zijne stem was als het geruisch van vele wateren, en de aarde werd verlicht van zijne heerlijkheid. (zie de beschrijving van Jezus als Koning der eere in Openb. 1.) En Hij zeide tot mij: Menschenkind! dit is de plaats mijns troons, en de plaats der zolen mijner voeten, alwaar Ik wonen zal in het midden der kinderen Israëls in eeuwigheid, en die van het huis Israëls zullen mijnen naam niet meer ontheiligen.»

Daniël 2 : 44. »Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die koninkrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan.»

Daniël 7 : 13, 14. »Verder zag ik in de nacht-gezichten, en ziet, er kwam één met de wolken des hemels, als eens menschenzoon, en hij kwam tot den Oude van dagen, en zij deden hem voor denzelfden naderen. En hem werd gegeven heerschappij, en eer, en het koninkrijk; dat hem alle volken, natiën en tongen eeren zouden; zijne heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en zijn koninkrijk zal niet verdorven worden.»

Micha 4 : 7. »En de Heer zal Koning zijn over hen op den berg Zions, van nu aan tot in eeuwigheid.»

Lukas 1 : 33. »Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en zijns koninkrijks zal geen einde zijn.»

Dat geen dezer profetieën nog is vervuld, zal wel door niemand worden tegengesproken. Het is toch zoo klaar

als de zon, dat de heerlijke toestand des vredes en der zaligheid, die er volgens die profetieën gedurende de regeering van Christus op aarde zijn zal, nog niet heeft bestaan, en ook nog niet is. De stammen Israëls zijn nog verstrooid over de gansche aarde, het beloofde land is nog verwoest, de stad en de tempel worden nog door de heidenen vertreden, en de Koning van Israël is nog verborgen voor het oog. Wij leven nu nog — gelijk ons dat uit onze beschouwing over de eerste komst van Christus en het koninkrijk der hemelen gebleken is — in een soort van tusschenregeering. De Heer Jezus was als de Koning Israëls op aarde verschenen, om het beloofde Messiasrijk op te richten; doch, door zijn volk verworpen en gekruisigd, was Hij naar den hemel teruggekeerd, en wordt nu vergeleken bij een welgeboren man, die in een vergelegen land reisde om zijn koninkrijk te ontvangen. Hieruit volgt dus, dat de genoemde profetieën nog in vervulling moeten treden; want wat God eenmaal beloofd heeft, zal zeker geschieden; en daar deze profetieën onmogelijk kunnen vervuld worden zonder de persoonlijke tegenwoordigheid van Jezus op aarde, zoo moet de Heer voor de tweede maal den hemel verlaten en op deze aarde komen — *dan* in heerlijkheid en eer, gelijk vroeger in vernedering en dienstknechtsgestalte.

Deze tweede komst van Christus wordt ons dan ook, gelijk te verwachten was, uitdrukkelijk in het Nieuwe Testament voorspeld. Wij zullen de plaatsen, die daarover handelen, achtereenvolgens nagaan, en, zoo noodig, toelichten. Wij gaan daarbij echter die plaatsen voorbij, waarin over de komst van Christus op de wolken, in de lucht, om de Gemeente op te nemen, gesproken wordt, aangezien de komst van Christus op aarde, om zijn heerlijk koninkrijk hier beneden te vestigen, geheel onderscheiden is van zijne komst op de wolken, in de lucht, om de Gemeente af te halen en haar te brengen in het huis des Vaders. Nadat wij in ons voorgaand opstel de leer omtrent de opname der Gemeente hebben ontwikkeld, willen wij hier die omtrent de tweede komst van Christus op aarde voorstellen,

om later het onderscheid en het verband van die twee aan te toonen.

De eerste voorspelling nu in het Nieuwe Testament omtrent de wederkomst van Christus op aarde vinden wij in Matth. 23 : 37—39. Nadat de Heer Jezus door de Joden verworpen was, en zij in alles getoond hadden hunnen Koning niet te willen ontvangen, vernemen wij uit zijnen mond dat aandoenlijk afscheid van Jeruzalem, waarin Hij echter, niettegenstaande hunne hardnekkigheid, zijne genade op heerlijke wijze tentoonspreidt. »Jeruzalem! Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en steenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild! Ziet, uw huis wordt u woest gelaten. Want ik zeg u: gij zult mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is hij, die komt in den naam des Heeren!» De Heer Jezus belooft hier derhalve, dat Hij eenmaal zal wederkomen tot Israël, en dat het volk Hem alsdan zal aannemen, en Hem het: Hosanna! zal toezingen.

In Matth. 24 : 30 lezen wij: »En alsdan zal in den hemel verschijnen het teeken van den Zoon des menschen; en dan zullen al de geslachten der aarde weenen, en zullen den Zoon des menschen zien, komende op de wolken des hemels, met groote kracht en heerlijkheid.» (Zie ook Mark. 13 : 26 en Luk. 21 : 27.) Daar wij later op deze voorspelling en op het geheele 24ste hoofdstuk van Mattheüs terugkomen, halen wij deze woorden hier alleen aan om aan te toonen, hoe uitdrukkelijk de Heer hier voorspelt zijne wederkomst op aarde met groote kracht en heerlijkheid.

Een ander bewijs voor de persoonlijke komst des Heeren, ten einde hier beneden zijn koninkrijk te vestigen, vinden wij in Luk. 19 : 11—15. De discipelen meenden, dat het koninkrijk Gods terstond zou openbaar worden. Om deze dwaling ten aanzien van den tijd, waarin dat koninkrijk

opgericht zou worden, te bestrijden, leerde de Heer hun door een gelijkenis, dat deze heerschappij nog niet terstond geopenbaard zou worden, maar dat Hij eerst tot zijnen Vader moest terugkeeren, om het koninkrijk te ontvangen, en daarna weder te keeren, om bezit van dit rijk te nemen. »Een zeker welgeboren man reisde in een vergelegen land, om voor zichzelf een koninkrijk te ontvangen, en dan weder te keeren.» In Dan. 7 : 13, 14 zien wij, dat deze welgeboren man, die het koninkrijk ontvangt, de Zoon des menschen is, die tot den Oude van dagen naderde, om de heerschappij en de eer in het koninkrijk te ontvangen, en daarna op de wolken des hemels komt, om er bezit van te nemen.

In Hand. 1 : 11 vinden wij een zeer duidelijke profetie aangaande de komst van Christus als Koning op aarde. Toen de discipelen den gezegenden Heer, in wien al hunne verwachtingen vereenigd waren, en die nu ten hemel voer, steeds verder en verder uit hun gezicht zagen verdwijnen, en zij met diepe droefheid en stomme verbazing hunne blikken ten hemel gericht hielden, ook toen een wolk Hem reeds van hunne oogen had weggenomen, stonden op eens twee mannen voor hen in witte kleeding, die hun in duidelijke bewoordingen de heerlijke belofte van zijne wederkomst gaven. »Gij, galilesche mannen! wat staat gij, en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzo komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heen varen.» De Heer zal dus op dezelfde wijze terugkomen, als Hij is heengegaan. In een wolk voer Hij op naar den hemel, en op de wolken zal Hij wederkomen. De Olijfberg was de plaats zijner hemelvaart, en de Olijfberg zal de plaats zijner wederkomst als Koning op aarde zijn. »En zijne voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, tegen het Oosten.» (Zach. 14 : 4.)

In zijne evangelie-verkondiging, bij gelegenheid van de genezing van den kreuple in den voorhof van Salomo, zegt Petrus, o. a., deze merkwaardige woorden: »Betert

u dan, en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewischt worden, opdat de tijden der verkoeling komen mogen van het aangezicht des Heeren, en Hij moge zenden Jezus Christus, die u te voren gepredikt is, welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond van al zijne heilige profeten van alle eeuw." (Hand. 3 19—21.) Hieruit volgt, dat God den Heere Jezus Christus ten tweeden maal op aarde zal zenden, en dat dan de wederoprichting aller dingen, waarvan de heilige profeten van alle eeuw gesproken hebben, zal plaats hebben, welke wederoprichting aller dingen volgens die profetieën bestaat in de heerlijke regeering van den Messias op aarde.

In de brieven van Paulus, waarin wij zulke heerlijke openbaringen over de opname der Gemeente gevonden hebben, vinden wij ook eenige duidelijke verklaringen over de komst van Christus op aarde en zijn heerlijk koninkrijk hier beneden. In 1 Kor. 15, waar de Apostel spreekt over de opstanding, zegt hij in vs. 23—25: »Maar een iegelijk in zijne orde; de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn, in zijne toekomst. Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het koninkrijk aan God en den Vader zal overgegeven hebben; wanneer Hij zal te niet gedaan hebben alle heerschappij, en alle macht en kracht; want Hij moet als Koning heerschen, totdat Hij al de vijanden onder zijne voeten zal gelegd hebben."

Doch het is voornamelijk in de brieven aan de Thessalonicensen, dat Paulus dit onderwerp behandelt. Wij hebben gezien, dat hij hun in het vierde hoofdstuk van zijnen eersten brief de openbaring omtrent de opname der Gemeente gegeven heeft. Daarop laat hij in het vijfde hoofdstuk volgen: »Maar van de tijden en gelegenheden, broeders! hebt gij niet van noode, dat men u schrijve." En waarom niet? »Want gij weet zelve zeer wel, dat de dag des Heeren alzoo zal komen, gelijk een dief in den nacht. Want wanneer zij zullen zeggen: Het is vrede, en zonder gevaar, dan zal een haastig verderf hun overkomen, gelijk

de barensnood eener bevruchte vrouw; en zij zullen het geenszins ontvlieden.” »De dag des Heeren” is een uitdrukking, die zeer dikwijls in het Oude Testament voorkomt, en die altijd in verband staat met de uitoefening van het oordeel op aarde; welk oordeel door den Heer persoonlijk zal uitgeoefend worden, zooals ons gebleken is uit de bovengenoemde plaatsen, en wederom blijkt uit den tweeden brief aan de Thess., waar wij in hoofdst. 1: 6—8 lezen: »Alzoo het recht is bij God verdrukking te vergelden dengenen, die u verdrukken; en u, die verdrukt wordt, verkwikking met ons, in de openbaring van den Heere Jezus van den hemel met de engelen zijner kracht; met vlammend vuur wraak doende over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn.” Uit deze plaatsen blijkt ons: 1. het onderscheid tusschen de opname der Gemeente en den dag des Heeren; 2. de komst van Christus op aarde, om wraak te oefenen over zijne vijanden, of met andere woorden, om den dag der wraak, waarvan Jesaja in zijn 61ste hoofdstuk spreekt, te doen aanbreken; en 3. dat de geloovigen, die nu door de wereld verdrukt worden, dan verkwikt zullen worden, aangezien zij, gelijk wij later zullen zien, *met den Heer* in heerlijkheid zullen geopenbaard worden.

In het tweede hoofdstuk van dezen brief wordt ons nog iets naders omtrent de komst des Heeren op aarde geleerd. Nadat Paulus zijnen eersten brief aan de Thessalonicensen geschreven had, waren er leeraars in hun midden gekomen, die hen in verwarring hadden willen brengen, door hun te zeggen, dat de dag van Christus reeds tegenwoordig *) was. Hiertegen komt Paulus op, en zegt hun: »Wij bidden u, broeders! door de toekomst van onzen Heer Jezus Christus en onze toevergadering tot Hem,” of met andere woorden: wij bidden u, doordien gij gelooft in de opname der

*) De vertaling „alsof de dag van Christus aanstaande ware,” is niet juist, en moet zijn: „alsof de dag van Christus tegenwoordig ware.”

Gemeente, »dat gij niet haastelijk bewogen wordt van verstand alsof de dag van Christus tegenwoordig ware want die komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij de mensch der zonde, de zoon des verderfs.» En dan laat hij er eenige verzen later op volgen: »En alsdan zal de ongerechtige geopenbaard worden, dien de Heer verdoen zal door den geest zijns monds, en te niet maken door de verschijning zijner toekomst.» De komst des Heeren zal derhalve niet alleen zijn om wraak te oefenen over zijne vijanden, maar ook om den mensch der zonde, den Antichrist, te vernietigen.

Reeds vroeger hebben wij opgemerkt, dat de verheerlijking op den berg (Matth. 17) een afschaduwing is van de heerlijkheid van Christus in zijn koninkrijk op aarde. Met het oog hierop zijn de woorden van Petrus in zijn tweeden brief, hoofdst. 2 : 16—21, van groot belang, daar zij ons leeren, dat dit tijpe eenmaal in vervulling zal treden. Hij zegt ons, dat de dag zal aanbreken, namelijk de dag des Heeren, waarvan Paulus in 2 Thess. 2 spreekt, en dat tot dat oogenblik de profetie is als een licht, schijnende in een duistere plaats.

Wij kunnen nu overgaan tot de Openbaring van Johannes — het boek, waarin ons de gebeurtenissen, die den dag des Heeren onmiddellijk voorafgaan, worden beschreven. In hoofdst. 1 : 7 lezen wij: »Ziet, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.» Het belangrijkste echter van de Openbaring, met betrekking tot ons onderwerp, is de beschrijving, die ons in hoofdst. 19 : 11—21 van de komst van Jezus op aarde gegeven wordt. » En ik zag den hemel geopend; en ziet, een wit paard, en die daarop zat, was genaamd Getrouw en Waarachtig, en hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid. En zijne oogen waren als een vlam vuurs, en op zijn hoofd waren vele koninklijke hoeden; en hij had een

naam geschreven, dien niemand wist, dan hij zelf. En hij was bekleed met een kleed, dat met bloed geverwd was; en zijn naam wordt genoemd het Woord Gods. En de heirlegers in den hemel volgden hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad. En uit zijnen mond ging een scherp zwaard, opdat hij daarmede de heidenen slaan zou. En hij zal hen hoeden met een ijzeren roede; en hij treedt den wijnpersbak van den wijn des toorns en der gramschap des almachtigen Gods. En hij heeft op zijn kleed en op zijne dijën dezen naam geschreven: Koning der koningen, en Heer der Heeren. En ik zag een engel staande in de zon; en hij riep met een groote stem, zeggende tot al de vogelen, die in het midden des hemels vlogen: Komt herwaarts, en vergadert u tot het avondmaal des grooten Gods; opdat gij eet het vleesch der koningen, en het vleesch der oversten over duizend, en het vleesch der sterken, en het vleesch der paarden en dergenen, die daarop zitten; en het vleesch van alle vrijen en dienstknechten, en kleinen en grooten. En ik zag het beest, en de koningen der aarde, en hunne heirlegers vergaderd, om krijg te voeren tegen hem, die op het paard zat, en tegen zijn heirleger. En het beest werd gegrepen, en met hetzelfde de valsche profeet, die de teekenen in de tegenwoordigheid van hetzelfde gedaan had, door welke hij verleid had, die het merkteken van het beest ontvangen hadden, en die deszelfs beeld aanbadten. Deze twee zijn levend geworpen in den poel des vuurs, die met sulfer brandt. En de overigen werden gedood met het zwaard desgenen, die op het paard zat, hetwelk uit zijnen mond ging, en al de vogelen werden verzadigd van hun vleesch."

Uit al deze plaatsen blijkt duidelijk, dat de Heer Jezus voor de tweede maal den Hemel zal verlaten, om, na de ergernissen en onreinheden uit zijn koninkrijk weggenomen, en al zijne vijanden vernietigd te hebben, het heerlijk vrederijk, het zoogenaamde duizendjarige rijk, op te richten. De meening van sommigen, dat het duizendjarig rijk vóór de komst van den Heer zal opgericht worden, is der-

halve geheel en al onjuist. Dit zal ons nog nader blijken, wanneer wij zullen bewijzen, dat, volgens de leer der Schrift, de toestand der wereld gedurende het tijdvak tusschen den apostolischen tijd en de komst van Christus, niet verbeteren, maar wel verergeren zal.

Wij spraken reeds vroeger over de gelijkenissen in Matth. 13, en komen er hier alleen op terug, om aan te toonen, hoe zij ons leeren, dat de toestand der wereld tot de komst van Christus dezelfde zal blijven. Het onkruid en de tarwe zullen op den akker der wereld te zamen blijven voortgroeien, totdat de Zoon des menschen komt om het onkruid in busselen te doen binden en te verbranden; en zoolang het onkruid op den akker staat, is er geen toestand van algemeene gelukzaligheid mogelijk. In Rom. 8 : 19—23, vergeleken met 1 Joh. 3 : 1, 2, vinden wij hetzelfde. » Want het schepsel » — zegt Paulus — » met opgestoken hoofde verwacht de openbaring der kinderen Gods; want het schepsel is der ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil, die het der ijdelheid onderworpen heeft, op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods.» De schepping zal derhalve in denzelfden toestand, aan de ijdelheid onderworpen, blijven, totdat de kinderen Gods zullen openbaar worden. En wanneer zal deze openbaring der kinderen Gods plaats hebben? Als de Heer zelf geopenbaard wordt, antwoordt Johannes; en daarom is het duidelijk, dat de schepping tot de komst des Heeren in denzelfden toestand zal blijven, en eerst door die komst de verandering zal ondergaan, die het duizendjarig rijk kenmerkt. Doch wat aan allen twijfel hieromtrent een einde maakt, is het woord van den Heer in Luk. 17 : 26—30: » En gelijk het geschied is in de dagen van Noach, alzoo zal het ook zijn in de dagen van den Zoon des menschen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk, zij werden ten huwelijk uitgegeven, tot den dag, op welken Noach in de ark ging, en de zondvloed kwam, en verloorf ze allen. Desgelijks ook, gelijk

het geschiedde in de dagen van Lot; zij aten, zij dronken. zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden; maar op den dag, op welken Lot van Sodom uitging, regende het vuur en sulfer van den hemel, en verdief ze allen. Even alzoo zal het zijn in den dag, op welken de Zoon des menschen geopenbaard zal worden." (Zie ook Matth. 24 : 37—39.) Alzoo, gelijk de Heer zag, dat de boosheid der menschen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten ten allen dage, alleenlijk boos, (Gen. 6 : 5.) zóó zal het zijn, wanneer de Zoon des menschen zal komen. In plaats van dien tijd, waarin men de zwaarden tot spaden en de spiesen tot sik- kelen slaan zal, en geen krijg meer gevoerd zal worden, »zal er benauwdheid der volken op de aarde zijn, met twijfelmoedigheid, als de zee en watergolven groot geluid zullen geven; en zal den menschen het hart bezwijken van vrees en verwachting der dingen, die het aardrijk zullen overkomen: want de krachten der hemelen zullen bewogen worden." (Luk. 21 : 25, 26.)

De verwachting van vele christenen, dat de prediking van het evangelie langzamerhand door de geheele wereld zal aangenomen worden, en er alzoo een koninkrijk des evangelies zal ontstaan, blijkt derhalve geheel en al ijdel te zijn. De prediking des evangelies moet alleen ten doel hebben de leden der Gemeente uit de wereld te rukken, en een getuigenis voor alle volken te zijn; doch zij zal geenszins de bekeering der wereld en de vestiging van het Koninkrijk op aarde ten gevolge hebben. Integendeel, het blijkt én uit de Schrift, én uit de geschiedenis, én uit de ervaring, dat de wereld hoe langer hoe meer in boosheid toeneemt; en dit zal, gelijk wij hierboven zagen, steeds erger worden. In plaats dat de wereld steeds meer, gelijk men verwacht, een evangelisch karakter aanneemt, en het evangelie, zooals men valschelijk beweert, alles zal doorzuren, ziet men, dat die geëvangelizeerde wereld zich hoe langer zoo meer verhardt, en de geest van den Antichrist steeds duidelijker in haar openbaar wordt. Dit neemt niet

weg, dat wij geroepen zijn aan allen het evangelie der genade te verkondigen. Maar even verkeerd als het zijn zou, het evangelie *niet* te verkondigen, omdat men weet, dat toch niet allen bekeerd worden, even verkeerd is het, te trachten een koninkrijk des evangelies op te richten, hetwelk, naar de uitdrukkelijke verklaring Gods, eerst komen zal, nadat de Gemeente van deze aarde is weggenomen, en de wereld door de verschillende oordeelen zal gezuiverd zijn. Het is den Heere welbehagelijk, dat wij voor Hem arbeiden, en zielen voor Hem trachten te winnen; doch het is Hem niet welbehagelijk, wanneer wij zaken trachten te bereiken, die Hij bepaald gezegd heeft, dat niet zullen gebeuren. Alle pogingen tot christianisering der wereld zullen eenmaal blijken dwaasheid geweest te zijn, en men zal dan den daarmee doorgebrachten tijd als een verloren tijd moeten beschouwen. Daarom zij ons aller streven den eenig waren, door God gestelden, weg te bewandelen, en geen verwachtingen te koesteren, die, volgens zijne verklaringen, onmogelijk kunnen verwezenlijkt worden.

Doch keeren wij tot ons onderwerp terug, en trekken wij in korte woorden de slotsom van ons onderzoek te zamen. De Israëlieten zullen in hun land terugkeeren, en de stad en den tempel herbouwen. Het Romeinsche rijk zal worden hersteld. De wereld zal hoe langer hoe meer in goddeloosheid toenemen, totdat haar toestand gelijk zal zijn aan dien van de menschen vóór den zondvloed, en aan diep van de bewoners van Sodom en Gomorra. De Antichrist zal worden geopenbaard. De volken zullen zich vergaderen tegen den Heer en zijnen Gezalfde. En nadat een gansche reeks van oordeelen zal voorafgegaan zijn, zal de Zoon des menschen de rechterhand des Vaders verlaten, en verschijnen op de wolken des hemels met groote kracht en heerlijkheid. Gelijkerwijs de discipelen Hem naar den hemel hebben zien heenvaren, alzoo zal Hij wederkomen op aarde, en zijne voeten zullen staan op den Olijfberg. Dan zal Hij de volken, die tegen Jeruzalem vergaderd zijn, verdelgen, den Antichrist en hen, die hem aan-

baden, door den adem zijns monds verdoen, als de steen zonder handen afgehouwen, het beeld van Nebukadnezar vermalen, en eindelijk alle vijanden stellen tot een voetbank zijner voeten. Door dit alles zal Hij het getrouwe overblijfsel van Israël, nadat het door het vuur der beproeving gelouterd zal zijn, uit de handen hunner vijanden verlossen, welk overblijfsel Hem als hunnen Koning en Heer zal ontvangen met het »Hosanna! gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren!» En aldus alles voor zijne regeering voorbereid hebbende, zal Hij als de Koning Israëls over de gansche aarde heerschen, en het heerlijk rijk des vredes doen aanbreken, waarin de gerechtigheid zal heerschen, en de kennis des Heeren de aarde zal bedekken, gelijk de wateren den bodem der zee.

Welk een heerlijk oogenblik zal dat zijn voor de geloovige Israëlieten! Hunne boeien zijn verbroken, de tranen zijn uit hunne oogen gewischt, hunne schuld is vergeven, genade en barmhartigheid worden hun geschonken, en onder de heerlijke regeering van hunnen goddelijken Messias genieten zij al de hun door God beloofde zegeningen! — Maar welk een ernstig, ja, verschrikkelijk oogenblik zal het zijn voor de wereld! Terwijl zij zullen zeggen: »Vrede, vrede, en geen gevaar!» dan zal een haastig verderf hen overkomen. Terwijl zij zullen eten en drinken, zullen planten en bouwen, zullen trouwen en ten huwelijk uitgeven, met één woord zich onbekommerd aan de genietingen des levens zullen overgeven, dan zal eensklaps de Zoon des menschen op de wolken des hemels met groote kracht en heerlijkheid verschijnen, om hen allen door den gloed zijns toorns te verteeren. Tevergeefs zullen zij roepen: Bergen valt op ons, en heuvelen bedekt ons! Tevergeefs zullen zij zich in de spelonken en holen der aarde willen verbergen! Tevergeefs zullen zij roepen om genade! Tevergeefs zullen zij klagelijk weenen! Zij zullen den Zoon des menschen moeten aanschouwen; zij zullen voor zijnen rechterstoel moeten staan; zij zullen Hem in het aangezicht moeten zien, dat blinkt gelijk de zon schijnt

in hare kracht. Niemand zal daarvan worden uitgesloten. „Aller oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben.” Er zal dan geen genade meer zijn. Dan zal de Koning zeggen: „Doch deze mijne vijanden, die niet hebben gewild, dat ik over hen koning zou zijn, brengt ze hier, en slaat ze hier voor mij dood.” (Luk. 19 : 27.) Dan zal Hij, die eenmaal op aarde kwam als de Behouder van zondaren, met vlammend vuur wraak doen over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het evangelie van onzen Heer Jezus Christus niet gehoorzaam zijn; en zij zullen tot straf lijden het eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid zijner sterkte! — O, waarde lezers! indien er onder u zijn, die Jezus nog niet als hunnen Verlosser hebben aangenomen, bedenkt dan toch welk een vreeselijk lot u wacht, indien gij u niet zult bekeeren. De Zoon des menschen zal komen — ja, Hij zal haastelijk komen om het oordeel over deze wereld te brengen. En indien Hij komt, dan zult gij zijnen toorn evenmin kunnen ontvlieden, als de menschen ten dage van Noach den zondvloed hebben kunnen ontvluchten, en de inwoners van Sodom en Gomorra aan het vuur en den zwavel hebben kunnen ontkomen. Heden is het echter nog de dag der zaligheid, gaat daarom nog heden tot Jezus, en gij zult behouden worden. Hij wil u zoo gaarne zalig maken, o, weigert toch niet langer uw hart voor Hem te ontsluiten, maar werpt u in zijne armen, en gij zult de waarheid ondervinden van dat woord: „Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.”

Er blijft ons nu nog ééne vraag ter beantwoording over — een vraag, die voor ons van het grootste gewicht is. Zal de Heer Jezus *alleen* komen, wanneer Hij als Koning op aarde verschijnt? Het antwoord der Schrift is ontkenkend. De volgende plaatsen leeren ons, dat Jezus komen zal met de Gemeente.

Kol. 3 : 4: „Wanneer nu Christus zal geopenbaard zijn, die ons leven is, dan zult ook gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.”

I Thess. 3 : 13: »Opdat Hij uwe harten versterke om onberispelijk te zijn in heiligmaking, voor onzen God en Vader, in de toekomst van onzen Heer Jezus Christus met al zijne heiligen.»

Judas 1 : 14, 15: »En van dezen heeft ook Enoch, de zevende van Adam, geprofeteerd, zeggende: Ziet, de Heer is gekomen met zijne vele duizenden heiligen, om gericht te houden tegen allen, enz.»

Zach. 14 : 5: »Dan zal de Heer, mijn God, komen, en al de heiligen met U, o Heer!»

Behalve deze plaatsen, die uitdrukkelijk spreken over de komst van Christus met de zijnen, zijn er nog verscheidenen, waarin over het heerschen van de geloovigen met Christus gesproken wordt; zooals, b. v., 2 Tim. 2 : 12: »Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heerschen;» en Openb. 5 : 10: »wij zullen als koningen heerschen op aarde;» (zie verder Openb. 1 : 6; 22 : 5.) waaruit volgt, dat, aangezien Christus op aarde zal heerschen, de Gemeente met Hem daar moet zijn, en derhalve noodzakelijk met Hem van den hemel moet komen.

Doch staan wij nu een oogenblik stil bij Openb. 19, waar ons een duidelijke en treffende voorstelling van deze waarheid gegeven wordt. De vier en twintig ouderlingen, die, gelijk wij vroeger bewezen, de vertegenwoordigers der Gemeente zijn, komen in het begin van dit hoofdstuk voor het laatst voor. Daarop heeft de bruiloft des Lams plaats. De Bruid van Christus, die reeds in hoofdst. 4 en 5 in den hemel gezien wordt, wordt hier de Vrouw des Lams. En wanneer daarna Christus, gezeten op het witte paard, den hemel verlaat, dan lezen wij in vs. 14: »En de heirlegers in den hemel volgden Hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad.» De Zoon des menschen, gezeten op een wit paard, wordt gevolgd door de zijnen, even als Hij gezeten op witte paarden. »Wij weten, dat als Hij zal geopenbaard worden, wij Hem zullen gelijk wezen.» (1 Joh. 3 : 2.) En wanneer wij dan in hoofdst. 20 het begin van Christus'

heerschappij vinden, dan lezen wij daar: »En ik zag tronen, en zij (namelijk: de heiligen in den hemel, die met Hem op aarde zijn gekomen.) zaten op dezelve, en het oordeel werd hun gegeven.» De Gemeente, die vóór de oordeelen in den hemel wordt gezien, verlaat, nadat zij de vrouw des Lams geworden is, met Christus den hemel, om deel te nemen aan de vernietiging zijner vijanden, en aan zijne heerlijke regeering op aarde.

Wanneer de Heer Jezus komt, om als Koning op aarde te heerschen, dan zal derhalve de Gemeente, als de vrouw des Lams, als de Koningin, met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid. Nergens wordt ons in de Schrift geleerd, dat Jezus *over* de Gemeente zal heerschen, zooals vele christenen meenen. Neen! Jezus is geenszins Koning over de Gemeente, maar Koning over Israël en de wereld. De Gemeente is zijne Bruid, de Vrouw des Lams, de Koningin, die met Hem op den troon zijner heerlijkheid zal zitten. Zij is de erfgename van God en de medeërfgename van Christus. (Rom. 8 : 17.) Hare erfenis wordt in Efez. 1 : 14 een verkregen bezitting genoemd, die echter nog niet uit de hand van den overweldiger verlost is, maar zich nog in de macht van den vijand bevindt. En welke is die erfenis? De Schrift zegt ons duidelijk, dat het *de wereld* is. Nu heerscht de Satan nog over haar, maar wanneer deze bij de komst des Heeren verjaagd, en in den afgrond zal gesloten worden, dan zal Jezus, en met Hem de Gemeente, over de gansche aarde regeeren. (Hebr. 2 : 6—9.) Evenals Eva in de heerlijkheid van Adam deelde, en met hem heerschte over de schepping, zoo zal ook de Gemeente, als de Vrouw van den tweeden en laatsten Adam, met Christus heerschen over het gansch heelal. Welk een heerlijk standpunt is dat der Gemeente! Overal waar Christus is, zal zij ook zijn. Komt Hij op de wolken, in de lucht, dan wordt zij, door zijne schoonheid en liefde aangetrokken, tot Hem opgenomen. Is Hij in het huis des Vaders, dan zal zij met Hem daar zijn. Staat Hij in het midden van den troon, dan is zij het, die Hem onmidde-

delijk omgeeft. Verlaat Hij den hemel met groote kracht en heerlijkheid, dan volgt zij Hem. Zal Hij zijne voeten zetten op den Olijfberg, dan zal zij met Hem daar staan. Doet Hij als de Koning Israëls, onder het gejubel der schare, zijnen intocht in Jeruzalem, dan zal zij, als de Koningin, aan zijne rechterhand gaan. Plaast Hij zich op den troon zijner heerlijkheid, en zullen de volken voor Hem vergaderd worden, dan zit zij met Hem in dien troon. En eindelijk, als Hij duizend jaren in gerechtigheid over deze aarde zal heerschen, dan zal zij met Hem heerschen. Welk een onuitsprekelijke heerlijkheid! Ondoorgroondelijk is Gods genade, oneindig Gods liefde! Ja, wij zullen aan Christus volkomen gelijkvormig zijn. Geen onderscheid zal er dan meer zijn tusschen den Bruidegom en de Bruid. Been van zijn been, en vleesch van zijn vleesch zullen wij zijne heerlijkheid met Hem deelen; en zullen, gezeten op zijnen troon, (Openb. 3 : 21.) gelijkvormig aan zijn beeld, (Fil. 3 : 21.) blinken, gelijk de zon, in het koninkrijk des Heeren! (Matth. 13 : 43.)

Gods liefde in de kastijding.

Het is onbegrijpelijk heerlijk de hand des Heeren te zien in al zijne wegen van trouw en teedere liefde voor ons. Hij heeft ons volkomen lief. Het oordeel is voorbijgegaan. De Heere Jezus heeft dit voor ons gedragen. Hij droeg den toorn Gods in onze plaats, en werd door God verlaten. Het werk is volbracht; en alles, wat tegen ons was, is weggenomen. Alleen de liefde blijft nu voor de geliefde kinderen zijner genade. Hij is niet meer onze Rechter, maar onze Vader. Als Rechter moest Hij ons straffen; en wij hadden die straf rechtvaardig verdiend. Maar nu Hij Jezus in onze plaats heeft gestraft, zijn wij van de straf vrij; en God, die onze Rechter was, is onze Vader geworden. Wanneer Hij ons nu kastijdt, dan doet Hij dit als Vader. Een vader nu kastijdt zijn kind niet naar recht en gerechtig-

heid, maar uit liefde, met het doel om het kind te verbeteren. Zoo handelt God ook. Hij kastijdt ons; maar indien Hij het doet, dan doet Hij dit alleen, opdat wij zijner heiligheid zouden deelachtig worden. (Hebr. 12: 10.) Welk een troost voor ons hart! Al de moeilijke wegen, waarin God ons brengt, zijn door zijne liefde beschikt. Hij kent ons, en weet, wat wij behoeven; en omdat Hij ons in Zijne liefde zoo gaarne zijner heiligheid wil doen deelachtig worden, daarom kastijdt Hij ons.

Die liefde van God nu openbaart zich in verschillende wegen. Soms tijds doet Hij ons een blik slaan in de verdorvenheid en slechtheid van onze natuur. Door de omstandigheden openbaart Hij ons, wat er in ons hart is. Job moest zijne eigengerechtigheid, Petrus zijn zelfvertrouwen, Paulus den hoogmoed zijner natuur leeren inzien. En wanneer wij dit hebben geleerd, dan hebben wij veel geleerd; want hoe meer wij de verdorvenheid en verlorenheid onzer natuur inzien, des te meer zullen wij de grootheid der verlossing en de heerlijkheid van Christus verstaan.

Soms tijds brengt de Heer ons in moeilijkheden, om ons te bewaren voor de een of andere zonde. Hij ziet een verkeerd beginsel in ons hart, hetwelk, zonder tegenwicht, tot een verkeerde daad zou leiden. Paulus was in gevaar, zich op de heerlijkheid der ontvangen openbaring te verheffen; en God zond hem een doorn in het vleesch, een engel des Satans, die hem met vuisten sloeg. (2 Kor. 12.) In zijne liefde wilde de Heer niet, dat de heerlijke loopbaan van Paulus door zelfverheffing zou bedorven worden.

Doch de kastijding neemt soms ook een ander karakter aan. Wanneer wij met bewustzijn tegen den Heer gezondigd hebben, zonder onze zonde te belijden, dan zendt Hij meestal lijden, smart of moeilijkheden, om ons tot de belijdenis onzer zonde te brengen. Ook dit is liefde van God. Indien Hij ons aan onszelfven overliet, dan zouden wij met de wereld verloren gaan. Doch door de kastijding doet Hij ons inkeeren tot onszelfven; en wanneer wij onze zonden belijden, dan is God getrouw en rechtvaardig ons

de zonden te vergeven, en ons te reinigen van alle ongerechtigheid. Dan is de gemeenschapsoefening, die door onze zonde verbroken was, weer hersteld, en wij kunnen ons weer verblijden in het genot der liefde Gods.

Er is evenwel nog een meer algemeen doel, hetwelk God bereiken wil. Ons hart is zoo gehecht aan de aarde en aan hetgeen op de aarde is. En Hij verbreekt den eenen band na den anderen; zoodat ten laatste Hij alleen overblijft. Hij wil ons geheel en alleen voor zich hebben. Zijne liefde duldt niemand nevens zich. Welk een goedheid! Zijne liefde is het hoogste, het heerlijkste, het zaligste, wat er bestaat; en Hij wil, dat wij die liefde volkomen zullen kennen en genieten.

Wanneer nu onze harten deze liefde van God verstaan, dan zullen wij ons verblijden — niet verblijden in de omstandigheden, maar in den Heer, die de omstandigheden leidt tot ons welzijn en tot onze heiligmaking. De omstandigheden kunnen ons niet verblijden, maar ons veeleer tot droefheid zijn; doch het bewustzijn, dat God elk lijden, elken strijd, elke moeielijkheid, hoe groot of hoe klein die ook zijn moge, uit liefde voor ons bestuurt of toelaat, kan ons hart bij al onze droefheid met zalige blijdschap vervullen. In plaats van te morren, zullen wij zeggen: »de Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd.” En wanneer dit de gesteldheid van ons hart is, dan zullen wij ook vragen: Heer! wat hebt Gij mij te zeggen; wat is uwe bedoeling met deze kastijding? Is het ons met deze vraag waarlijk ernst, dan zal de Heer ons zijne bedoeling kenbaar maken; en de kastijding, die droefheid scheen te zijn, zal een vreedzame vrucht der gerechtigheid worden voor degenen, die er door geoefend zijn.

Het tijdperk tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde.

Wij hebben in onze twee vorige opstellen bewezen, dat de Gemeente van Christus zal opgenomen worden den Heer te gemoet in de wolken, in de lucht; en dat de Heer Jezus met de Gemeente den hemel zal verlaten en op deze aarde zal komen, om hier beneden zijn heerlijk Messiasrijk op te richten. Wij moeten nu de vraag beantwoorden: of deze twee gebeurtenissen te gelijk zullen plaats hebben, of dat er een tijdvak zal zijn tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde. Met andere woorden: of de opname der Gemeente op hetzelfde oogenblik zal plaats hebben, dat de Heer voor de tweede maal op aarde komt. Uit het opschrift, dat wij boven dit opstel plaatsten, blijkt reeds, dat wij die vraag ontkennend beantwoorden; en wij gelooven, dat de Schrift ons leert, dat er een tijdperk zal zijn tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde.

Wij zullen hiervan het bewijs leveren; en staan daarom in de eerste plaats stil bij het groote verschil, dat er bestaat tusschen het karakter van de komst des Heeren, om zijne Gemeente op te nemen, en dat van zijne komst op aarde, ten einde zijn rijk op te richten.

1. Wanneer de Heer komt, om zijne Gemeente op te nemen, dan komt Hij niet op aarde, maar alleen in de wolken, in de lucht, waar de Gemeente Hem wordt te gemoet gevoerd. (1 Thess. 4 : 16, 17.)

Wanneer Hij komt op aarde, om zijn rijk op te richten, dan zullen zijne voeten staan op den Olijfberg. (Zach. 14 : 4.) »Dan zal Ik alle heidenen vergaderen, en zal hen afvoeren in het dal van Josafat; en ik zal met hen *aldaar* richten.» (Joël 3 : 2.)

2. Wanneer de Heer komt, om zijne Gemeente op te nemen, dan zal Hij slechts gezien worden van degenen,

die Hem verwachten tot zaligheid. (Hebr. 9 : 28.) Wanneer Hij komt, om zijn rijk op te richten, dan zal het zijn, „gelijk de bliksem uitgaat van het oosten, en schijnt tot het westen;.... en dan zullen *al de geslachten der aarde* weenen, en zullen den Zoon des menschen *zien*, komende op de wolken des hemels, met groote kracht en heerlijkheid.” (Matth. 24: 27, 30.) „Ziet, Hij komt met de wolken, en *alle oog zal Hem zien*, ook degenen, die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.” (Openb. 1: 7.)

3. In de komst des Heeren, om zijne Gemeente op te nemen, is alles liefelijk en aantrekkelijk — „een geroep,” of een aanmoediging, gelijk men ook vertalen kan, „een stem des archangels,” en „de bazuine Gods;” maar geen vuurvlammen, geen toorn en geen wraak. Hoe geheel anders is het echter, wanneer Hij zich opmaakt, om de aarde te richten! „Zijne oogen zijn als een vlam vuurs; zijn kleed is met bloed geverfd; uit zijnen mond gaat een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de heidenen slaan zou; dan zal Hij met een ijzeren roede regeeren; en Hij treedt den wijnpersbak van den wijn des toorns en der gramschap des almachtigen Gods.” (Openb. 19: 11—21; Jes. 63: 1—6.) „Hij komt met vlammend vuur, om wraak te doen over degenen, die God niet kennen, en het evangelie van onzen Heer Jezus Christus niet gehoorzaam zijn.” (2 Thess. 1: 7.) Dan zullen de menschen gaan in de spelonken der rotssteenen, en in de hollen der aarde, van wege den schrik des Heeren, en van wege de heerlijkheid zijner majesteit, wanneer Hij zich opmaken zal, om de aarde te verschrikken; en zij zullen tot de bergen en tot de steenrotsen zeggen: „Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht desgenen, die op den troon zit, en van den toorn des Lams. Want de groote dag zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan?” (Jes. 2: 21; Openb. 6: 16, 17.) Voorwaar, dit is geenszins de langgewenschte en gelukzalige dag van de bruiloft des Lams!

4. Wanneer de Heer komt, om zijne Gemeente op te

nemen, dan komt Hij als »*de Zoon Gods*.” (1 Thess. 1: 10.) Wanneer Hij komt, om zijn rijk op te richten, dan komt Hij als »*de Zoon des menschen*.” (Dan. 7: 13; Matth. 24: 27, 30, 37, 39, 44; 26: 64.)

5. Voor de Gemeente komt de Heer als »*Bruidegom*,” om zijne geliefde bruid in het huis des Vaders te brengen. Voor de wereld komt Hij als Rechter, om haar te oordeelen, en zijne vijanden met het zwaard zijns monds te verdoen, en daarna als Koning over Israël en de gansche aarde te heerschen.

6. Wanneer Jezus komt, om de Gemeente op te nemen, dan is Hij »*de Morgenster*,” die, zoolang nog de nacht de aarde bedekt, den dag aankondigt, en alleen gezien wordt door degenen, die waken. (2 Petr. 1: 19; Openb. 2: 28; 22: 16.)

Wanneer Hij evenwel komt, om de wereld te oordeelen, dan is Hij »*de Zon der gerechtigheid*,” die, nadat zij, brandende als een oven, alle hoogmoedigen en goddeloozen zal verteerd hebben, den zachtmoedigen der aarde het heil aanbrengt. (Mal. 4: 1, 2; Jes. 66: 5.)

7. Voor de komst des Heeren ten oordeel geeft de Schrift bepaalde teekenen, waaraan men de nabijheid van dien dag kan weten. Vóór de komst van den Zoon des menschen moeten de oordeelen van Mattheus en de Openbaring van Johannes over de aarde uitgestort worden, de Joden in hun land teruggekeerd en Jeruzalem weer opgebouwd zijn, de afval onder den Antichrist zijn toppunt bereikt hebben, en het evangelie des rijks over de geheele aarde gepredikt zijn.

Maar er wordt ons geen teeken gegeven, hetwelk de komst des Heeren, om zijne Gemeente op te nemen, moet voorafgaan. Voor de Gemeente is Jezus altijd degene, »die te komen staat!” »Want nog een weinig tijds, en Hij, die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven.” (Hebr. 10: 37.) »Ik ben de Alpha en de Oméga, het begin en het einde, zegt de Heer, Die is, en Die was, en Die komt, de Al-machtige.” (Openb. 1: 8; 8: 11; 22: 7, 20.)

Het is, dunkt ons, duidelijk, dat het bij zulk een verschil in het karakter dier twee gebeurtenissen, en in de wijze, waarop zij plaats hebben, onmogelijk is, dat zij op hetzelfde oogenblik plaats vinden. Er volgt uit, dat de opname van de Gemeente geenszins zal geschieden op het oogenblik, dat de Heer van den hemel komt om zijn rijk op te richten, maar dat die opname vóór dien tijd moet plaats hebben. Dit blijkt echter nog duidelijker uit een andere bijzonderheid. Wij hebben, namelijk, vroeger (pag. 143—145) bewezen, dat, wanneer de Heer komt, om, na zijne vijanden vernietigd te hebben, als Koning hier op aarde te heerschen, Hij komt *met de Gemeente*. De hemelsche heirlegers, bekleed met wit en rein fijn lijnwaad, volgen Hem, die op het witte paard zit, en verschijnen met Hem in zijne heerlijkheid. Zij zijn geenszins op *dat* oogenblik van de aarde opgenomen den Heer te ontmoeten in de wolken, in de lucht, om dan, na aldaar met Hem vereenigd te zijn geworden, terstond op aarde terug te keeren; integendeel, zij komen, evenals Jezus en met Hem *uit den hemel*; ja, wat meer zegt, zij hebben reeds vóór dien tijd *in den hemel* aan het bruiloftsmaal deel gehad. De Heer Jezus heeft dan ook aan zijne discipelen beloofd, dat, wanneer Hij hun in de vele woningen des Vaders plaats zou bereid hebben, Hij zou wederkomen, niet om hen in de wolken op te nemen en dan terstond te brengen op de aarde, maar om hen op te nemen en te brengen in den hemel, in het huis des Vaders, waar Hij hunne plaats bereid had. De Heer Jezus zal derhalve komen in de wolken, in de lucht, om zijne Gemeente van deze aarde op te nemen, haar met Zich te vereenigen, en haar te brengen in den hemel, waar Hij nu is. In dien hemel zal het bruiloftsmaal worden gevierd; en daarna zal de Heer met de Gemeente den hemel verlaten, om op deze aarde zijne heerlijke regeering te beginnen.

De Schrift leert ons derhalve, dat er een tijdperk is tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde. Het is nu de vraag: hoe lang is dat tijdvak;

en welke gebeurtenissen hebben daarin plaats? Ook hierop zal de Schrift ons een duidelijk antwoord geven. Wij hebben in onze beschouwingen reeds meermalen gesproken over den terugkeer der Joden naar Palestina, over het herstel van het Romeinsche rijk, over de regeering van den Antichrist, over de ontzettende oordeelen, die over deze wereld komen zullen; en wij hebben tevens bewezen, dat al deze gebeurtenissen plaats hebben vóór de komst van Christus op aarde. Zal nu de Gemeente vóór of na die gebeurtenissen opgenomen worden? Wij gelooven, dat de opname der Gemeente vóór die gebeurtenissen zal plaats hebben; en dat al deze dingen geschieden zullen in het tijdperk tusschen de opname der Gemeente en de komst des Heeren op aarde. En dat om de volgende redenen.

1. De Joden kunnen niet naar hun land terugkeeren, zoolang de Gemeente van Christus nog op aarde is. De Joden hebben Christus, hunnen Messias, verworpen en gekruisigd; en daarom heeft God zijn volk verworpen. Van die verwerping af begint de tijd der heidenen. De natuurlijke takken van den olijfboom zijn afgehouden, en de wilde zijn in hunne plaats ingeënt. En, voegt Paulus er bij: »Ik wil niet, broeders! dat u deze verborgenheid onbekend zij, (opdat gij niet wijs zijt bij uzelfen) dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is, *totdat de volheid der heidenen zal ingegaan zijn*; en *alzo* zal geheel Israël zalig worden.» (Rom. 11 : 25, 26.) Wanneer dus de volheid der heidenen, d. i. de Gemeente van Christus, zal ingegaan zijn, dan zal God wederom met zijn volk de vroegere betrekking aanknoopen. Zoolang de Gemeente hier op aarde is, kent God geen ander volk, dan dat volk, hetwelk, genomen uit alle volken der aarde, uit Joden en heidenen, door éenen Geest tot één lichaam gedoopt is; maar zoodra dat volk van de aarde in den hemel is opgenomen, kan God weer met zijn oude volk beginnen. Het is zeer goed mogelijk, dat er nog gedurende het verblijf van de Gemeente op aarde vele

Joden naar hun land terugkeeren, maar als volk, gelijk zulks naar de profetieën moet plaats hebben, kan dit niet geschieden, zoolang de Gemeente nog op aarde is.

2. Zoolang de Gemeente van Christus nog op aarde is, kan de Antichrist niet geopenbaard worden. Dit zegt Paulus duidelijk in 2 Thess. 2: 3—10: »Dat u niemand verleide op eenigerlei wijze; want die (namelijk, de dag van Christus) komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen is, en dat geopenbaard is de mensch der zonde, de zoon des verderfs; die zich tegenstelt en verheft boven al, wat God genaamd, of als God geëerd wordt, alzoo dat hij in den tempel Gods als een God zal zitten, zichzelf vertoonende, dat hij God is. . . . En nu, *wat hem* (den zoon des verderfs) *wederhoudt weest gij*, opdat hij (de zoon des verderfs) geopenbaard worde te zijnen eigen tijd. Want de verborgenheid der ongerechtigheid wordt alreede gewrocht; alleenlijk, *die hem* (den zoon des verderfs) *nu wederhoudt, die zal hem wederhouden, totdat hij uit het midden zal weggedaan worden.*» De openbaring van den Antichrist gaat den dag van Christus, namelijk, zijne komst als Koning op aarde, vooraf. Doch tegen de openbaring van dien Antichrist bestaat nu nog een hinderpaal, iets, dat hem wederhoudt. En die openbaring zal niet plaats hebben, vóór dat die hinderpaal uit het midden zal weggedaan zijn. En waarin bestaat nu deze hinderpaal? In den Heiligen Geest, die in de Gemeente als in zijnen tempel woont. Men behoeft slechts den vorigen brief en dezen in hun verband te lezen, om te zien, dat dit de eenig mogelijke verklaring van deze plaats is. Indien derhalve de tegenwoordigheid des Heiligen Geestes de hinderpaal is tegen de openbaring van den Antichrist, zoo kan deze onmogelijk verschijnen, zoolang de Gemeente nog op aarde is, aangezien de Heilige Geest in de Gemeente blijft wonen, totdat zij in den hemel wordt opgenomen, maar ook met haar van de aarde naar den hemel terugkeert, omdat zijn werk volbracht is, zoodra de bruid rust in de armen van den Bruidegom.

3. Zoolang de Gemeente nog op aarde is, kunnen de oordeelen, die de profeten des Ouden en Nieuwen Testaments voorspellen, geen plaats hebben. De oordeelen toch, die *dan* over de wereld komen zullen, hebben een gansch ander karakter dan de plagen, die *nu* over de aarde komen, en waarin ook de Gemeente deelt. Voor de Gemeente zijn de oorlogen, pestilentiën, enz., die *nu* gedurig op aarde heerschen, kastijdingen van de hand eens liefhebbenden Vaders, die wil, dat al hare leden zijner heiligheid deelachtig worden; voor de wereld zijn deze plagen roepstemmen van den God der genade, die wil, dat alle menschen zalig worden, en tot kennis der waarheid komen. De plagen, die *dan* over de wereld komen, zijn straffen en oordeelen van God, omdat de wereld, Joden en heidenen, zijnen Zoon heeft gedood en voortdurend verworpen. Het is de toorn des Lams, die *dan* over de wereld wordt uitgegoten. Nu is het de dag der zaligheid; nu is 't het welaangename jaar des Heeren, en geenszins de dag der wrake onzes Gods. Daarom hield de Heer, toen Hij in de synagoge te Nazareth uit Jes. 61 voorlas, bij de woorden op: »om te prediken het aangename jaar des Heeren,” en liet Hij de woorden weg, die er terstond op volgen: »en den dag der wraak onzes Gods.” (Luk. 4.) Die dag der wraak zal komen, zoodra de tijd der genade voorbij is, en de Heer beginnen zal de wereld om hare ongeloovigheid en hardnekkige verwerping der genade te straffen. Daar nu de Gemeente aan deze verwerping geen deel heeft genomen, maar, integendeel, uit de wereld verlost is, kan zij onmogelijk op aarde zijn, terwijl de wereld gestraft wordt om de verwerping van Christus. De Apostel Paulus leert ons dit dan ook duidelijk in den tweeden brief aan de Thessalonicensen. Gelijk wij vroeger reeds opmerkten, hadden sommige valsche leeraars getracht de christenen te Thessalonica in verwarring te brengen, door hun te zeggen, dat de vervolgingen en verdrukkingen, welke zij moesten ondergaan, een bewijs waren, dat de dag van Christus reeds tegenwoordig was. Hierte-

gen komt Paulus met de meeste kracht op; en bewijst hun, dat de vervolgingen en verdrukkingen, die zij te verdragen hadden, van een gansch ander karakter waren dan de verdrukkingen, die den dag van Christus zouden voorafgaan. »Alzoo dat wij zelve van u roemen in de gemeenten Gods, over uwe lijdzaamheid en geloof in al uwe vervolgingen en verdrukkingen, die gij verdraagt. Een bewijs van Gods rechtvaardig oordeel, opdat gij waardig geacht wordt het koninkrijk Gods, voor hetwelk gij ook lijdt.» De verdrukkingen, die zij moesten verduren, kwamen dus over hen, omdat zij in Jezus geloofden. De verdrukkingen evenwel, die den dag van Christus zullen kenmerken, komen over de wereld, omdat zij de christenen vervolgd en Christus verworpen heeft. »Alzoo het recht is bij God verdrukking te vergelden dengenen, die u verdrukken.» (vs. 6.) Voorwaar, een hemelsbreed verschil! En welke belofte wordt den christenen hierop gegeven? »*En u, die verdrukt wordt, verkwikking met ons*, in de openbaring van den Heer Jezus van den hemel met de engelen zijner kracht: met vlammend vuur wraak doende over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het evangelie van onzen Heer Jezus Christus niet gehoorzaam zijn; dewelke zullen tot straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren, en van de heerlijkheid zijner sterkte; wanneer Hij zal gekomen zijn, om verheerlijkt te worden in zijne heiligen, en wonderbaar te worden in allen, die gelooven in dien dag.» (vs. 7—10.) Wanneer derhalve de oordeelen over de wereld komen, en de Heer met vlammend vuur wraak zal doen over degenen, die God niet kennen, dan zal de Gemeente verkwikking hebben. Nu wordt zij door de wereld vervolgd, verdrukt en gehaat, maar dan, wanneer de wereld zal geoordeeld worden, zal zij verkwikking ontvangen, doordien zij bij haren Heer en Heiland zal uitrusten van allen strijd. Dit wordt haar dan ook uitdrukkelijk beloofd in den brief aan de gemeente te Filadelfia, waar de Heer zelf zegt: »Omdat gij het woord mijner lijdzaamheid bewaard

hebt, zal ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de geheele wereld komen zal." (Openb. 3: 10.) Wij hebben reeds vroeger opgemerkt, (pag. 89.) dat de brieven aan de zeven gemeenten ook als profetie van de geschiedenis der kerk van Christus, gedurende haar verblijf hier op aarde, moeten beschouwd worden. En als zoodanig zijn bovengenoemde woorden niet alleen een belofte aan de gemeente te Filadelfia gegeven, maar een belofte voor de *geheele* Gemeente in het tijdperk, waarin wij nu leven, en dat spoedig gevolgd zal worden door de opname der *ware* Gemeente, en de verwerping en veroordeeling van de *zich noemende* Gemeente van Christus.

De Gemeente van Christus zal derhalve in den hemel worden opgenomen, vóórdat de oordeelen over deze wereld komen. De Openbaring van Johannes maakt aan allen twijfel hieromtrent een einde. Reeds in het begin van dit boek vinden wij een bewijs, dat de Gemeente onmogelijk gedurende de oordeelen op aarde kan zijn. »Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die hooren de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij." (vs. 3.) Indien de Gemeente nu bij het lezen van die ontzettende oordeelen en plagen, die zóó verschrikkelijk zullen zijn, dat de Heer er van zegt, dat van de grondlegging der wereld dergelijke niet geweest zijn, en ook niet meer zijn zullen, moet denken, daarbij tegenwoordig te zullen zijn, en daaronder te moeten lijden, zou zij dan *welgelukzalig* kunnen zijn onder het lezen daarvan? Onmogelijk! Maar wanneer zij gelooven mag, gelijk het werkelijk is, dat zij vóór dien tijd van de aarde zal weggenomen worden, en gedurende die oordeelen in hare hemelsche woning rusten zal in de armen haars Bruidegoms, ja, dan springt haar hart op van zalige blijdschap, en dan wordt dat ontzettende boek voor haar de prediking der oneindige genade Gods.

Maar er is meer dan dit. Wij hebben bewezen, dat de vier en twintig ouderlingen, die in hoofdstuk 4 en 5 ron-

dom den troon van God en het Lam in den hemel zitten, de Gemeente van Jezus Christus voorstellen. In hoofdstuk 6 nu begint de beschrijving van de oordeelen, die over de aarde worden uitgestort, welke beschrijving voortduurt tot het begin van hoofdstuk 19. Vóórdat de oordeelen over de wereld komen, is de Gemeente dus in den hemel, rondom den troon des almachtigen Gods; en terwijl die oordeelen worden uitgestort, wordt zij gedurig in den hemel gezien. De beschrijving der oordeelen wordt telkens afgebroken, om de vier en twintig ouderlingen, de Gemeente van Christus, de gelegenheid te geven hunnen hemelschen lofzang te zingen. (hoofdst. 7, 11, 14 en 19.) En nadat al de oordeelen uitgestort, nadat alle profetieën vervuld zijn, en het avondmaal des grooten Gods (hoofdst. 19: 17.) gekomen is, verlaat de Gemeente met haren Heer den hemel, om op deze aarde te verschijnen, en met Hem zijne heerlijke regeering te aanvaarden.

De Openbaring van Johannes leert ons derhalve *ten eerste*, dat de Gemeente van Christus vóór de oordeelen, die komen zullen, en vóór de gebeurtenissen, die in de profetieën voorspeld zijn, in den hemel is opgenomen; dat zij gedurende die oordeelen rustig en verblijd den troon des Almachtigen omgeeft, en daar het nieuwe lied der verlossing zingt; en dat zij, nadat die oordeelen uitgestort zijn, en die gebeurtenissen hebben plaats gehad, met Jezus den hemel verlaat, en op deze aarde verschijnt. *Ten tweede* leert zij ons, welke gebeurtenissen er in het tijdperk tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus zullen plaats hebben.

Het gevoelen van de meeste uitleggers der Openbaring, dat het grootste gedeelte van dat boek reeds vervuld is, blijkt dus geheel onjuist te zijn. Vóórdat er iets gebeuren kan van hetgeen in hoofdst. 6—19 voorspeld wordt, moet de Gemeente van Christus, die nu nog op aarde is, in den hemel zijn opgenomen. Zoodra men dit verstaat, vervallen van zelf al die dwaze, tegenstrijdige en elkander vernietigende verklaringen, welke van deze oordeelen en ge-

beurtenissen gegeven worden; en waarbij men vaak, om zijn stelsel te kunnen volhouden, de onbeduidendste gebeurtenissen als de vervulling van belangrijke profetische verklaringen wil doen doorgaan. Bovendien bewijst het groot verschil onder de uitleggers, dat *de profetie nog niet vervuld is*. »Het kenmerk der vervulde profetie is *volkomene zekerheid* onder hen, die gelooven,” zeggen wij met een geacht schrijver onzer dagen. *) »Dit is duidelijk, wanneer wij slechts het oog op reeds vervulde profetieën richten. De voorspellingen des Ouden Verbonds, betreffende de eerste komst van Christus, zijne vernedering in het vleesch, zijn lijden en zijne opstanding zijn vervuld; er is dan ook niemand onder de geloovigen, bij wien deze profetieën nog eenige onzekerheid overlaten. Een groot gedeelte der schriftuurlijke profetie beweegt zich over de gebeurtenissen, die na de hemelvaart van Christus, tot in de verste toekomst zijner tweede verschijning, zullen plaats vinden. Niets is dus natuurlijker, dan dat de geloovigen, na de hemelvaart huns Heeren tot op onze dagen toe, hetzij met meerder of minder ijver, de gebeurtenissen der sedert verlopen eeuwen bij het licht der profetie beschouwd en onderzocht hebben. Velen hunner hebben dan ook in verschillende tijden gemeend, in deze of gene gebeurtenis, in eenig gewichtig verschijnsel, in dezen of genen belangrijken persoon de vervulling van een of andere profetie te moeten erkennen. Er zijn er echter nog meerderen onder de geloovigen van alle tijden geweest, die deze vervulling ontkend of betwijfeld hebben. Om kort te gaan, niets heeft onder ons minder volkomene zekerheid dan de profetie der Schrift, die tot gebeurtenissen na de eerste verschijning van Christus betrekking hebben; en dit geeft ons grond tot het besluit, om die profetieën voor nog onvervuld te verklaren; daar wij ons overtuigd houden, dat zij door God met zooveel juistheid in zijn Woord zijn neergelegd, dat het iedereen in de oogen springen zou, wanneer zij vervuld waren.”

*) J. DE LIEFDE, in de inleiding op zijne geschiedenis der Middeleeuwen.

Uit ons onderzoek blijkt derhalve, dat de eerste gebeurtenis, die er zal plaats hebben, de opname der Gemeente zal zijn. Dit volgt ook uit de dagelijksche verwachting van de komst des Heeren, welke het hart der eerste christenen vervulde. Indien toch de Gemeente eerst na de oordeelen in de Openbaring zal opgenomen worden, kunnen wij onmogelijk dagelijks den Heer verwachten; aangezien wij nog niets van die gebeurtenissen zien. Wij zonden dan eerst den Heer kunnen verwachten, als wij zagen, dat die plagen bijna geëindigd waren. De Schrift nu leert ons, dat wij den Heer dagelijks kunnen verwachten, en daaruit volgt dus, dat de Gemeente vóór de oordeelen moet opgenomen worden. Paulus zegt in 2 Kor. 5: »Want ook in dezen (tabernakel, d. i. het lichaam) zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden..... Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde, nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.» Paulus wil dus niet ontkleed worden, d. i. het lichaam afleggen of sterven; maar hij wil overkleed worden, d. i. zonder sterven het nieuwe lichaam ontvangen, hetwelk bij de opname der Gemeente met de levendovergeblevenen zal gebeuren. Hieruit blijkt duidelijk, dat hij hoopte tot de levenden te behooren, als Jezus komt. Hij zou evenwel geen grond voor die hoop gehad hebben, indien er vóór die opname nog een reeks gebeurtenissen moest plaats hebben. Dezelfde hoop drukt hij uit in 1 Kor. 15: 51 en 1 Thess. 4. Het is dan ook onmogelijk den Heer van den hemel te verwachten, zoolang men gelooft, dat aan die komst nog vele gebeurtenissen moeten voorafgaan. Men verwacht alsdan die gebeurtenissen, maar geenszins den Heer. En dit is voorzeker geen gelukkige verwachting! O, mochten alle geloovigen terugkeeren tot de eenvoudigheid, frischheid en levendigheid der eerste christenen, en met evenveel verlangen de komst van den hemelschen Bruidegom te gemoet zien!

Wanneer nu de Gemeente in den hemel zal opgenomen

zijn, dan zal God beginnen met de vervulling der profetieën, die op de laatste dagen betrekking hebben. De Joden zullen alsdan naar hun land terugkeeren, en daar de stad en den tempel herbouwen; het Romeinsche rijk zal worden hersteld; de Antichrist zal geopenbaard worden; de oordeelen zullen over de wereld worden uitgestort; de groote hoer, de zich noemende kerk van Christus, zal door de volken gehaat en woest gemaakt worden; en eindelijk zullen de koningen der aarde zich vergaderen tegen den Heer en zijnen Gezalfde. Wij komen later op al die gebeurtenissen afzonderlijk terug; en noemen ze hier alleen op, om aan te toonen in welk een tijd zij zullen plaats hebben. En wanneer dit alles geschied zal zijn, dan komt de Heer met de Gemeente, om zijne heerschappij hier beneden te aanvaarden.

Maar wanneer zal die opname der Gemeente plaats vinden? zal misschien menigeen vragen. Op die vraag kan door niemand een antwoord gegeven worden, aangezien de Schrift ons daaromtrent geen enkel woord zegt. De eenige bepaling, die wij er van hebben, is het woord van Jezus: »En wanneer ik u plaats bereid zal hebben, dan kom ik weder, en zal u tot mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar ik ben.» Doch dit is geen tijdsbepaling; want niemand weet, wanneer voor alle geloovigen de plaats bereid zal zijn. Dat kan even goed heden als morgen zijn; beiden is even waarschijnlijk. Evenwel weten wij zeker, dat er vóór de komst des Heeren, om zijne Gemeente op te nemen, geen profetie, op de laatste tijden betrekking hebbende, zal vervuld worden, zoodat wij den Heer iederen dag kunnen verwachten; ja, geroepen zijn te verwachten. En aangezien wij niet weten, wanneer de opname der Gemeente zal plaats hebben, kunnen wij ook niet weten, wanneer de oordeelen zullen beginnen, en de voorzegde gebeurtenissen zullen geschieden. Iedere tijdsbepaling daaromtrent is de grootste dwaasheid; en bewijst alleen de onkunde bij hen, die ze maken, van den samenhang der profetie en van het karakter en de toekomst

der Gemeente. Het is duidelijk, dat, wanneer de gebeurtenissen, door de profeten voorspeld, nog niet vervuld zijn, maar, gelijk wij bewezen hebben, eerst na de opname der Gemeente kunnen vervuld worden; en wanneer de tijd van de opname der Gemeente ons niet meegedeeld is, niemand in staat is, den tijd van de vervulling dier gebeurtenissen te bepalen. Eerst nadat de Gemeente opgenomen zal zijn, zal het voor degenen, die dan leven, indien zij er namelijk den lust toe zullen hebben, mogelijk zijn, ongeveer den tijd van de komst des Heeren op aarde te bepalen. Evenwel zal dit geen *naauwkeurige* tijdsbepaling kunnen zijn, daar de komst des Heeren op aarde zal zijn als een dief in den nacht, dus onverwacht en ongewenscht. (1 Thess. 5.)

Wat wij evenwel volgens de Schrift wel kunnen bepalen, is de vermoedelijke duur van het tijdperk tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde. Dit tijdvak zal ten minste zeven jaar duren. Wij vinden dit in Daniel 9, over welke plaats wij vroeger (pag. 21) reeds een enkel woord gezegd hebben. Bij de komst van Christus waren er 69 van de 70 weken verlopen. Na die 69 weken werd de Messias uitgeroeid; »en een volk des vorsten, hetwelk komen zal, zal de stad en het heiligdom verderven.” Dit is geschied in de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen onder Titus. »En het einde zal zijn met een overstromenden vloed, en tot het einde toe zal er krijg zijn, en vastelijk besloten verwoestingen.” Dit is de toestand, waarin de stad en het heiligdom tot nu toe verkeerden. Van de verwoesting van Jeruzalem door Titus tot nu toe is er krijg en verwoesting in Palestina. Na dit alles nu lezen wij: »En hij (namelijk de vorst, wiens volk de stad en den tempel verwoest heeft; d. i. de Antichrist, die vorst zal zijn over het Romeinsche rijk) zal velen het verbond versterken ééne week; en in de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden, en uit hoofde van den gruwelijken vleugel zal een verwoester zijn, ook tot de voleinding toe, die

vastelijk besloten zijnde, zal uitgestort worden over de verwoeste (Jeruzalem).” Deze zeventigste week moet nog vervuld worden. Wij zien hier Israël in zijn land teruggekeerd, de stad en den tempel herbouwd, en den Antichrist (zie Matth. 24 en 2 Thess. 2.) koning over Israël. Dit alles kan eerst gebeuren na de opname der Gemeente, zoodat deze zeventigste week eerst na die opname kan beginnen. Een week van Daniël nu is zeven jaren. En daar aan het einde van die week de Antichrist wordt uitgeroeid, hetwelk, zooals wij weten, zal plaats hebben bij de komst van Jezus met zijne heiligen, zoo kunnen wij met volle recht zeggen, dat het tijdperk tusschen die komst en de opname der Gemeente *ten minste* zeven jaar zal zijn. Wij drukken op die bepaling: *ten minste*, aangezien het zeer waarschijnlijk, ja, wel haast zeker is, dat er tusschen de opname der Gemeente en het begin van die zeventigste week eenigen tijd verlopen moet, waarin de Joden naar hun land terugkeeren en Jeruzalem herbouwen zullen.

De heerlijke slotsom nu van ons onderzoek is, dat de Gemeente van Christus in den hemel zal opgenomen worden, vóórdát er ééne profetie omtrent Israël of de wereld zal vervuld worden. Geen gebeurtenis staat er tusschen het tegenwoordig oogenblik en de komst van den Heer, om ons op te nemen in heerlijkheid, en ons te brengen in het huis des Vaders. Hoe onuitsprekelijk gelukkig! Wij kunnen onzen geliefden Bruidegom en Vriend ieder oogenblik in de wolken, in de lucht, verwachten. Onze harten kunnen met zijne komst bezig zijn, en door de verwachting van die komst getroost en gesterkt worden in het vele lijden en de vele moeilijkheden hier beneden. O, geliefde broeders! laat deze zalige hoop toch recht levendig bij ons zijn; vestigen wij ons oog toch onafgewend op die heerlijke toekomst, die ons wacht. Jezus komt; ja, Hij komt haastelijk! Weldra zullen wij zijn aangezicht zien, zijne liefde volmaakt genieten, en voor eeuwig in zijn huis wonen!

„Mijnen vrede geef ik u.”

In deze wereld is geen vrede. De zonde heeft ieder spoor daarvan uitgewischt. Er is in de wereld niets dan onrust en vrees, of een schijnvrede, die alleen gegrond is in de nietige dingen van dit leven, en daarom door de kleinste omstandigheden kan verstoord worden. En toch is er één op deze aarde geweest, die in volmaakten vrede door de moeielijkste omstandigheden, ja, zelfs door den dood is gegaan. Het was Jezus Christus, de Zoon van God, die, zelfs in het aangezicht van den schrikkelijken dood, in volkomen rust tot zijne discipelen kon zeggen: *Mijnen vrede geef ik u.* Deze gave zou van toen aan ook *hun* voorrecht zijn. Hij zelf moest hen voor een wijle verlaten; maar de vrede, die zijn hart gedurende zijne moeielijke loopbaan verkwikt en verblijd had, zou nu ook hun hart vervullen. Hij ging heen, om door zijns zelfs offerande iedere hinderpaal uit den weg te ruimen, opdat de oneindige genade en liefde Gods ongestoord over hen zou kunnen uitgestort worden. Zijn werk is nu volbracht, iedere hinderpaal is weggenomen, en de stroom der goddelijke genade komt nu over al de gekochten door Jezus' bloed.

Indien uw geloof met volkomen zekerheid in deze heerlijke waarheid rust, dan zal ook de vrede, die het hart van Jezus vervulde, u in alle verzoeken des levens verblijden. Nooit is deze vrede van Jezus geweken; want hoewel Hij in een wereld vol verzoeking wandelde, was Hij toch altijd in gemeenschap met den Vader; en nooit zal die vrede van u wijken, zoolang uw hart in gemeenschap met God en in het bewustzijn zijner onveranderlijke liefde wandelt. Zijn vrede zal u vergezellen in alle omstandigheden, moeielijkheden en bezwaren des dagelijkschen levens; hij zal u staande houden, waar alles om u heen wankelt en bezwijkt; hij zal met u zijn in uw huisgezin, in uwe werkplaats, in uwe dagelijksche bezigheden, in uw nederliggen en in uw opstaan; en al uw doen en laten zal daardoor gezegend zijn. O, mochten onze harten ten allen tijde en in alle omstandigheden met dien vrede vervuld zijn, opdat wij gelukkig en verblijd door alle moeielijkheden en bezwaren heen gaan, onzen God en Vader, die ons zoo onuitsprekelijk heeft liefgehad door Jezus Christus, verheerlijkende!

Een hart voor Christus.

(Matth. 26.)

In dit ernstige hoofdstuk wordt menig hart openbaar — het hart der overpriesters, het hart der ouderlingen, het hart der schriftgeleerden, het hart van Petrus en het hart van Judas. Maar bovenal treffen wij hier een hart aan, geheel verschillend van dat der overigen, het hart van die vrouw, die een albasten flesch met zeer kostelijke zalf bracht, om het lichaam van Jezus te zalven. Deze vrouw had een hart voor Christus. Zij moge een zeer groote, een zeer onwetende zondares geweest zijn, maar hare oogen waren geopend, om in Jezus een schoonheid en heerlijkheid te zien, zóó groot, dat haar niets te kostelijk was, om het voor Hem te besteden. Wel is het der moeite waardig, hierbij een oogenblik stil te staan! Hare volkomene overgegevenheid *aan*, hare vurige liefde *voor* den Heer steken zoo gunstig en zoo treffend af bij het verraad van Judas en de verloochening van Petrus.

Judas was een hebzuchtig man. Hij had het geld lief. Hij had het evangelie verkondigd. Hij had drie en een half jaar met den Heere Jezus omgegaan. Hij had zijne woorden gehoord, zijne daden gezien, zijne goedheid en trouw ondervonden. Maar, helaas! hoewel hij een apostel was, hoewel hij in het gezelschap van Jezus zich bevond, hoewel hij een prediker des evangelies was, toch had hij geen hart voor Christus. Hij had een hart voor het geld. Zijn hart was steeds vervuld met de gedachte aan gewin. „De beurs” was zijn liefste voorwerp. De duivel wist dit. Hij kende de begeerlijkheid van Judas. Hij wist heel goed, voor welken prijs Judas een verrader kon worden. Hij kende zijn man. Hij wist, op welke wijze hij hem moest verzoeken, hoe hij hem moest behandelen, om hem als zijn werktuig te kunnen gebruiken. Ernstige gedachte! Zóó kent de duivel ook ons; en hij loert er op, of hij ons niet

op de een of andere wijze kan aantasten, om ons het rechte spoor te doen verliezen en tot de een of andere verkeerde daad te brengen. Laten wij daarom op onze hoede zijn, dat wij geen verkeerd, geen schadelijk beginsel in ons hart koesteren. Het kleine brengt tot het groote. Judas werd niet op eens de verrader des Heeren. Eerst was hij hebzuchtig, daarna werd hij een dief, en eindelijk de verrader van Christus. O, Heer! zie, of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op den eeuwiggen weg.

Wij moeten ook opmerken, dat de positie, waarin Judas zich bevond, hem tot een nog geschikter werktuig in de hand van den duivel maakte. Zijne bekendheid met de wegen van Jezus stelde hem het best in staat, den Heer over te leveren. De verstandelijke kennis van heilige dingen maakt, wanneer het hart niet getroffen wordt, den mensch nog ongevoeliger en boozter dan hij anders zou zijn. De overpriesters en schriftgeleerden in Matth. 2 hadden een verstandelijke kennis van de letter der Heilige Schrift; maar zij hadden geen hart voor Christus. Zij konden dadelijk de profetische Schriften ter hand nemen en de plaats vinden, waar geschreven staat: »En gij Bethlehem, land Juda! zijt geenszins de minste onder de vorsten van Juda; want uit u zal de Leidsman voortkomen, die mijn volk Israël weiden zal.» Dit alles was zeer goed, zeer waar en zeer schoon; maar dan — zij hadden geen hart voor dezen »Leidsman» — geen oog om Hem te zien — zij hadden geen behoefte aan Hem. Zij kenden de Heilige Schrift van buiten. Zij zouden zich ongetwijfeld geschaamd hebben, wanneer zij op de vraag van Herodes niet hadden kunnen antwoorden. Het zou een schande voor de menschen zijn geweest, wanneer zij het niet hadden geweten, want zij waren immers de schriftgeleerden; maar zij hadden geen hart voor Christus, en daarom brachten zij hunne Schriftkennis aan de voeten van den goddeloozen Herodes, die ze, zoo mogelijk, dacht te gebruiken, om den waren erfgenaam van den troon om te brengen.

„Maar, zoo sprekende, hecht gij weinig waarde aan de kennis der Schrift!” roept men mij misschien toe. Dat zij verre. De kennis der Heilige Schrift is zeer noodzakelijk; en zij, die de schrift niet kennen, zullen zeker op den dwaalweg vervallen. Het is zeer zeker een lofspraak voor Timotheüs, dat Paulus tot hem kon zeggen: „Omdat gij van kinds af de Heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid;” maar dan voegt hij er bij: „door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is.” (2 Tim. 3 : 15.) De ware kennis der Schrift zal ons altijd aan de voeten van Jezus brengen, en ons hart met vurige liefde tot Hem vervullen. Er bestaat echter een zeker bloot verstandelijk weten der Schrift, een zekere bekwaamheid, om het eene hoofdstuk en het eene vers na het andere van buiten te leeren en op te zeggen; doch bij dat alles is het hart koud en ongevoelig voor Christus. En deze kennis maakt den mensch tot een des te geschikter werktuig in de hand van den duivel. Dit zien wij bij de overpriesters en schriftgeleerden. Herodes kon geen onwetende menschen gebruiken om zijne vraag te beantwoorden. De duivel gebruikt nooit onwetende of domme menschen, om tegen de waarheid Gods te getuigen. Neen, hij moet bekwame agenten hebben, om zijne plannen uit te voeren. Ten allen tijde heeft hij de geleerden, de denkers, de mannen van geest en beschaving — indien zij slechts geen hart voor Christus hebben — gebruikt, om zijn doel te bereiken. Voorwaar, de duivel zelf is niet dom; en hij weet heel goed, dat hij met domme menschen niet op het volk kan werken. Hij moet handlangers hebben, die schitteren door geleerdheid en verstand. Worden zij niet volkomen begrepen, des te beter; want dan zal de menigte zich slechts te dieper voor hen neerbuigen. Verwondert u daarom niet, wanneer de geleerdsten en beschaafdsten zich onder de banier des ongelooofs en der godverzaking scharen; maar verwondert u veel meer, dat de God der genade zich machtig betoont, om ook geleerden en beschaafden aan den voet des kruises te brengen.

En waardoor werden de wijzen uit het Oosten voor de strikken des duivels bewaard? Waarom kon Herodes, waarom kon de Satan ook *hen* niet voor zijne dienst aanwerven? O, waarde lezer! hoor het heerlijke antwoord! Zij hadden een hart voor Christus. Zij waren, wel is waar, onkundig in de Heilige Schrift; zij zouden zeker verlegen hebben gestaan, indien hun de verklaring van dezen of genen tekst gevraagd was; maar zij zagen op Jezus — zij zagen ernstig, oprecht en onophoudelijk op Jezus. Hoe gaarne zou Herodes hen tot zijne handlangers gebruikt hebben! Maar daartoe konden zij niet gebruikt worden. Zij waren gekomen om den geboren Koning der Joden te aanbidden; en zij vonden hunnen weg tot Jezus. Zij wisten niet veel van den profeet, die over dien »Vorst» gesproken had; maar zij vinden den weg tot den »Vorst» zelven. Zij vonden Hem in het kindeken, liggende in de kribbe in een stal te Bethlehem; en in plaats van werktuigen in de hand van Herodes te zijn, werden zij aanbidders aan de voeten van Jezus. Hoe onuitsprekelijk heerlijk! Deze ongeleerde vreemdelingen gingen de kinderen des volks voor in de waardeering en aanbidding van den grooten Koning; en terwijl men in Jeruzalem vol bitterheid en haat plannen beraamde, om den erfgenaam te vermoorden, reisden zij vol bewondering en blijdschap naar hun land terug.

Doch keeren wij tot Judas terug. Helaas! welk een tegenstelling! Van de wijzen uit het Oosten naar Judas! Zij zagen slechts enkele oogenblikken den eeuwig gezegenden Zoon van God, en dan nog wel als een kind in de kribbe, en zij gingen verblijd en gelukkig naar huis; en *hij* zag en hoorde Hem meer dan drie jaren lang, — en wat was het einde? hij verraadde den Zoon des menschen met een kus. Ontzettend! Dertig zilverlingen hadden meer waarde voor hem dan de Zoon van God!

O, waarde lezer! sta hier een oogenblik stil; denk een oogenblik na! Hier was een apostel — een prediker des evangelies — een belijder van Jezus Christus; maar, helaas! onder den dekmantel dezer belijdenis was een hart verbor-

gen, geoefend in gierigheid, — een hart, dat wel plaats had voor dertig zilverlingen, maar geen hoekje voor Jezus. Welk een val! Welk een schilderij! Welk een waarschuwing! O, allen, gij gevoellooze belijders van Jezus' naam, denkt aan Judas! Denkt aan zijnen wandel! Denkt aan zijn karakter! Denkt aan zijn einde! Hij predikte het evangelie; maar hij kende het niet, hij geloofde het niet, hij gevoelde het niet. Hij had zonnestralen op zijn kleed geschilderd, maar hij had nimmer hunnen invloed gevoeld. Hij had een wijd hart voor het geld, maar geen hart voor Christus. Als »de zoon des verderfs verworgde hij zichzelf,” en »ging naar zijne plaats.” Naamchristenen! wacht u voor bloot verstandelijke kennis — voor een belijdenis der lippen — voor uitwendige vroomheid — voor werktuigelijke godsdienst — wacht u voor deze dingen, en zoekt een hart voor Christus te bezitten!

Ook in Petrus hebben wij een waarschuwend voorbeeld, al is het ook van geheel anderen aard. Petrus had *den Heer* waarlijk lief, maar hij vreesde *het kruis*. In het midden der vijanden vreesde hij den naam zijns Meesters te belijden. Hij had een hooge gedachte van zichzelf; hij meende tot alles in staat te zijn. Zijne liefde tot den Heer was, naar zijne meening, zóó groot, dat hij zelfs zijn leven voor Hem zou kunnen geven. Maar toen het er op aan kwam, bleek het tegendeel. Hij viel in diepen slaap, toen hij op zijne knieën had moeten zijn; en hij trok het zwaard, toen kalmte en bedaardheid noodzakelijk waren. »Hij volgde Jezus van verre”, en daarna »warmde hij zich bij het vuur in het huis van den hogepriester.” En eindelijk zwoer hij, en vervloekte zichzelf, dat hij zijnen geliefden Heer niet kende. Wie zou dit hebben gedacht van den moedigen, vurigen Petrus? En toch is het zoo. Ach! de mensch is in zijnen besten toestand niets meer dan een verwelkte bloem, dan verdord gras. Het verhevenste standpunt, de stoutste belijdenis kan daarin eindigen, dat men Jezus van verre volgt, en zijnen naam op een treurige wijze verloochent. Voorzeker, Petrus zou de ge-

dachte, om Jezus voor dertig zilverlingen te verkoopen, verre van zich hebben geworpen; en toch vreesde hij den Heer voor een dienstmaagd te belijden. Jezus aan zijne vijanden over te leveren, zou hem onmogelijk geweest zijn; en toch verloochent hij Hem. Ziedaar de mensch! Als hij staat in eigen kracht, heeft hij als een riet bij het minste gevaar.

Welk een ernstige waarschuwing! Ja, wel mogen wij ons wachten voor alle zelfverheffing en hoogmoed! Wel is het noodig, dat wij ons oefenen in den Geest te bidden, dicht bij Jezus te zijn, en ons verre te houden van elken invloed der wereld! Wel mogen wij steeds waakzaam zijn, om niet in een onverschilligen, tragen toestand der ziel te geraken! Alleen dan, wanneer wij ons met Jezus bezig houden, zijn wij tegen alle verzoeken gewapend. Het is waarlijk niet genoeg, dat wij openbare zonden trachten te vermijden, en in onzen handel en wandel onberispelijk staan voor het oog der wereld; neen! wij moeten een warme, innige, vurige liefde voor Christus koesteren. Niets is treuriger dan koudheid en onverschilligheid. Die Jezus van verre volgt, kan Hem op eens verloochenen. Daarom hebben wij zoozeer noodig waakzaam te zijn, en de woorden te bedenken van den man, die door onwaakzaamheid zooveel geleden had: »Zijt nuchteren, en waakt; want uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden. Denwelken wederstaat, vast zijnde in het geloof." (1 Petr. 5 : 8, 9.)

Doch slaan wij nu een blik op de groote liefde van Jezus. Vóór zijnen val zegt de Heer tot Petrus: »Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude!" De Heer zegt niet: »Ik heb voor u gebeden, dat gij niet vallen moogt"; maar »dat uw geloof niet ophoude", als gij gevallen zijt. Wonderbare, oneindige genade! Van die genade was Petrus een schuldenaar van het begin tot het einde. Als een verloren zondaar was hij een schuldenaar van het kostbare bloed van Christus; en als een gevallen heilige was hij een schuldenaar van de alles overwinnende voorspraak van

Christus. Ja, de voorspraak van Christus was de grond zijner gelukkige herstelling. Van deze voorspraak kende Judas niets; want alleen zij, die in het bloed van Jezus gewasschen zijn, hebben daaraan deel. Daarom ging Judas heen, en verworgde zichzelf; terwijl Petrus heenging, om als een teruggekeerde en herstelde ziel »zijne broeders te versterken.” Hiertoe was niemand beter in staat dan hij; want hij zelf had de kracht der verzoeking gevoeld en de herstellende genade van Jezus ondervonden; en daarom kon hij zijne broeders in hun geloof versterken, en hen oprichten, wanneer zij gevallen waren. Maar om dit te kunnen doen, was het natuurlijk noodzakelijk, dat zijn eigen geweten volkomen gereinigd, en hij zelf weer in de gemeenschap Gods hersteld was. En, dank zij Gods genade! dit is geschied. Hij° was zóó zeker van de vergeving zijner zonde, dat hij voor de gansche vergadering van Israël kon staan, en tot haar kon zeggen: »Gijlieden hebt den Heilige en Rechtvaardige verloochend,” hen aldus van dezelfde zonde beschuldigende, welke hij had begaan. Ja, zóó vergeeft God, zóó herstelt de Heer! O, mochten wij zijne liefde meer en beter leeren verstaan!

En nu nog een woord over de vrouw met de albasten flesch. Welk een liefelijk beeld vertoont zich voor ons oog! Terwijl de overpriesters, ouderlingen en schriftgeleerden, »in het paleis van den hooge priester Kajafas”, samenspannen tegen Christus, zalfde zij zijn lichaam, »in het huis van Simon, den melaatsche.” Terwijl Judas met de overpriesters overeenkwam, om Jezus voor dertig zilverlingen te verkoopen, goot zij den kostelijken inhoud van hare albasten flesch over Hem uit. Treffende tegenstelling! Zij was geheel in Jezus' heerlijkheid verdiept. Degeenen, die zijne waarde en schoonheid niet kenden, mochten vrij haar offer verkwisting noemen; Judas, die den Heer voor dertig zilverlingen kon verkoopen, mocht vrij van het geven aan de armen spreken; zij bekommerde zich daar niet over. Zij sloeg geen acht op hunne aanmerkingen en murmuringen. Zij had in Christus haar alles

gevonden. Voor haar was Jezus meer dan alle armen der wereld. Zij gevoelde, dat niets verkwisting was, wat aan Hem besteed werd. Hij mocht slechts dertig zilverlingen waard zijn voor dengene, die alleen een hart voor het *geld* had; maar voor haar was Hij meer dan tienduizend werelden waard, omdat zij een hart voor *Hem* had. Gelukkige vrouw! En hoe heerlijk werd hare liefde door den Meester beloond! Hij neemt haar in bescherming; Hij verdedigt haar tegen de harde en baatzuchtige aanmerkingen der dischgenooten. Hare liefde was kostelijk voor zijn hart. Al mocht niemand hare daad begrijpen, Hij begreep haar volkomen; en zijn hart werd er door verkwikt. Hoort zijne heerlijke woorden! »Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? want zij heeft een goed werk aan mij gewrocht. Want de armen hebt gij altijd met u, maar mij hebt gij niet altijd. Want als zij deze zelf op mijn lichaam gegoten heeft, zoo heeft zij het gedaan tot een voorbereiding van mijne begrafenis. Voorwaar zeg ik u: alwaar dit evangelie gepredikt zal worden in de geheele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.» Welk een zalig gevoel van dankbaarheid zal de borst dier vrouw doorstroomd hebben! Zóó door den Heer verdedigd te worden, zóó hare daad door den Meester gewaardeerd te zien, daaraan had zij waarlijk niet gedacht. En hoeveel inniger zal zij zich nu aan Hem verbonden gevoeld hebben, hoeveel vuriger zal hare liefde geworden zijn! O, mochten wij haar gelijken! Mochten wij steeds onze plaats aan de voeten van Jezus innemen, en zijn gezegenden persoon liefhebben, aanbidden, bewonderen en dienen! Laten wij tot zijne dienst alles besteden, zelfs dan, wanneer anderen, koud en gevoelloos, onze dienst een dwaze verkwisting noemen! De tijd nadert, dat wij er geen berouw van zullen hebben, iets voor zijn naam te hebben gedaan. Ja, wanneer daar boven nog berouw kon zijn, dan zouden wij dit zeker gevoelen, omdat wij Jezus zoo traag en zoo zwak hier beneden gediend hebben. Wanneer aan dien »morgen zonder wolken» het

rood der schaamte onze wangen nog kon kleuren, dan zott het zijn, omdat wij ons niet onverdeeld aan zijne dienst hebben toegewijd. Moge de Heer daarom geven, dat wij allen een hart voor Christus bezitten!

De geloovigen gedurende de oordeelen.

Allen, die van de stichting der Gemeente op den Pinksterdag af tot op hare opname in den hemel in Jezus hebben geloofd en door den Heiligen Geest zijn wedergeboren, zijn leden van de Gemeente, van het lichaam van Jezus Christus. Zij vormen te zamen één onafscheidelijk geheel. Bij de opname der Gemeente zullen dan ook, gelijk wij vroeger bewezen, *al* de in Jezus ontslapenen opgewekt en *al* de levendovergeblevenen veranderd worden, zoodat dan de *geheele* Gemeente, het *gansche* lichaam, zonder dat er één lid gemist wordt, den Heer in de wolken, in de lucht te gemoet zal gaan. Hieruit volgt dus, dat, wanneer de Heer heden komt om zijne Gemeente in den hemel op te nemen, al de geloovigen, die nu op aarde wonen, deze aarde zullen verlaten, en er op het oogenblik, na die opname, geen enkele geloovige meer op aarde zal zijn.

Sommigen meenen, dat alleen die geloovigen in de opname der Gemeente begrepen zullen zijn, welke in die opname gelooven; doch dit is in lijnrechte tegenspraak met de Schrift. Uit het bovengezegde blijkt dit reeds voldoende. Niet een deel van de Gemeente, maar de geheele Gemeente zal opgenomen worden. Hoe zou anders het bruiloftsmaal kunnen gevierd worden? De Heer kan toch niet met een deel der Gemeente het bruiloftsmaal vieren, terwijl het andere gedeelte voor zijn ongeloof door de oordeelen gestraft wordt. Wij lezen dan ook duidelijk in Openb. 19: »*De bruiloft des Lams is gekomen, en zijne vrouw heeft zichzelf bereid.*» Wie is nu de vrouw des Lams? Natuurlijk, de Gemeente van Christus; en derhalve is de geheele

Gemeente in den hemel, en viert daar het bruiloftsfeest. Toen Eliëzer naar Mesopotamië ging om een vrouw voor Izak te halen, bracht hij Rebekka, en gaf haar aan Izak. Evenzoo zal de Heilige Geest, die door den Vader op aarde gezonden is om voor zijnen Zoon een vrouw te bereiden, de Gemeente, de vrouw des Lams, aan haren Bruidegom overgeven.

Maar, zal men zeggen, de gelijkenis van de tien maagden dan? Welnu, die bewijst juist, hetgeen wij gezegd hebben. Gij beweert, dat de vijf dwaze maagden, die geen olie in hunne vaten hadden, niet geloofden in de komst van den Heer. De gelijkenis zegt echter het tegendeel. *Tien* maagden namen hare lampen, en gingen uit, *den bruidegom te ontmoeten*. Toen de bruidegom vertoefde, vielen zij *allen* in slaap. Ter middernacht geschiedde een geroep: Ziet de bruidegom komt, gaat uit hem te ontmoeten. Toen stonden zij *allen* op, en bereidden hare lampen. *Allen* hoorden het geroep, en *allen* geloofden, dat de bruidegom kwam, want anders zouden zij hare lampen niet gereed gemaakt hebben. Het onderscheid bestaat dus niet daarin, dat de wijze maagden in de komst des bruidegoms geloofden en de dwaze niet; maar hierin, dat de dwaze geen olie in hunne vaten hadden. Nu is de olie in de gansche Schrift het symbool van den Heiligen Geest; en niemand heeft het recht om hier willekeurig de olie als een symbool van het geloof in de komst des Heeren te verklaren; hetgeen trouwens geheel in strijd is met de gelijkenis zelve; daar de dwaze maagden even goed als de wijze in de komst des bruidegoms geloofden. Zij, die olie, d. i. den Heiligen Geest, hadden, gingen in tot de bruiloft; die geen olie d. i. den Heiligen Geest niet hadden, bleven buiten en werden afgewezen. -- De verklaring der gelijkenis is deze: De christelijke kerk heeft in het begin in de komst des Heeren geloofd, en is uitgegaan den Bruidegom te ontmoeten. Daarna is de geheele kerk, zoowel de ware als de naamchristenen, in slaap gevallen; en eeuwen zijn verlopen, waarin niemand in de komst des Heeren geloofde. Doch ter midder-

nacht — juist in deze laatste jaren — is het geroep gehoord: »Ziet, de Bruidegom komt, gaat uit Hem te te gemoet.» Dat geroep wordt steeds luider en luider in de christelijke kerk vernomen; duizenden zijn reeds uit hunnen slaap opgewekt; en weldra komt de Heer; dan gaan de ware geloovigen met Hem in tot de bruiloft, terwijl de naamchristenen buitengesloten en later geoordeeld worden.

Wij kunnen er derhalve van verzekerd zijn, dat allen, die waarachtig in Jezus gelooven, en door den Heiligen Geest zijn wedergeboren, al mogen zij ook nog zoo verschillend denken over de leer der toekomstige dingen, bij de komst van Jezus in de wolken, in de lucht, Hem te gemoet zullen gaan, om voor eeuwig bij Hem te zijn. Al gelooven zij ook niet allen in de opname der Gemeente, toch hebben zij allen de verschijning van Jezus lief, (2 Tim. 4 : 8.) en zullen zich zeker hartelijk verblijden, wanneer zij Hem *heden* zullen aanschouwen. Op het oogenblik na de opname der Gemeente zullen er derhalve geen geloovigen meer op aarde zijn. En aangezien de Gemeente, gelijk wij bewezen hebben, vóór de oordeelen en vóór de vervulling der profetieën zal opgenomen worden, zou men tot het besluit moeten komen, dat er gedurende de oordeelen geen geloovigen op aarde zullen zijn. De Schrift leert ons evenwel het tegendeel. In Matth. 24 en in de Openbaring van Johannes lezen wij van geloovigen, van uitverkorenen, die gedurende de oordeelen op aarde zullen zijn, die door de wereld vervolgd, door den Antichrist gedood, en door de komst des Heeren op aarde uit hunnen nood verlost zullen worden. Wij moeten nu onderzoeken, welke geloovigen dit zijn; en hoe zij na de opname der Gemeente geloovig zijn geworden.

In Matth. 24 komen de discipelen tot Jezus, om Hem de gebouwen des tempels te toonen, waarop de Heer zegt, dat er niet één steen op den anderen zal gelaten worden. Daarop doen de discipelen Hem twee vragen: zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn? en welk zal het teeken

zijn van uwe toekomst en van de voleinding der wereld?" Leest men het geheele hoofdstuk oplettend door, dan zal men zien, dat de Heer niet op de eerste, maar alleen op de tweede vraag antwoordt. Wij vinden dus hier een voorspelling aangaande de gebeurtenissen, die de komst van Jezus als Koning op aarde zullen voorafgaan. Dit is bovendien zeer duidelijk uit vs. 29, 30, waar de Heer zegt: »En *terstond* na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van den hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen bewogen worden; en *alsdan* zal in den hemel verschijnen het teeken van den Zoon des menschen, en dan zullen al de geslachten der aarde weenen, en zullen den Zoon des menschen zien, komende op de wolken des hemels, met groote kracht en heerlijkheid." Noch bij noch na de verwoesting van Jeruzalem door Titus, waarop men deze voorzegging gewoonlijk laat slaan, is dit geschied. De Zoon des menschen is nog niet gekomen; en daarom is het ook onmogelijk, dat deze profetie kan zien op gebeurtenissen, die bij of na de verwoesting van Jeruzalem hebben plaats gehad, hoewel die verwoesting in vele opzichten een voorbeeld is van hetgeen later in veel verschrikkelijker mate gebeuren zal. *Terstond* nadat de gebeurtenissen, die hier beschreven worden, zullen plaats gehad hebben, zal de Zoon des menschen komen, met groote kracht en heerlijkheid. Er wordt dus hier gesproken over gebeurtenissen, die de komst van Christus op aarde onmiddellijk voorafgaan, en die zullen plaats hebben tusschen de opname der Gemeente en de komst van Christus op aarde.

En welke zijn nu die gebeurtenissen? Er zullen oorlogen en geruchten van oorlogen zijn; want het eene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het eene koninkrijk tegen het andere koninkrijk. Er zullen hongersnooden zijn, en pestilentiën, en aardbevingen in verscheidene plaatsen. Valsche profeten zullen er opstaan en zullen er velen verleiden. Uit dit alles kunnen wij echter nog niet

opmaken over welk land en volk de Heer spreekt; doch uit hetgeen nu volgt, zien wij duidelijk, dat Hij spreekt over Palestina en het Joodsche volk. »Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting, staande in de heilige plaats, waarvan gesproken heeft Daniël, de profeet; (die het leest, die merke daarop!) dat alsdan die in Judea zijn, vlieden op de bergen.» (vs. 15, 16.) De gruwel der verwoesting, waarvan Daniël in het negende hoofdstuk zijner profetie spreekt, is de Antichrist, die zal staan in de heilige plaats, of gelijk Paulus zich in 2 Thess. 2 uitdrukt, die in den tempel Gods als een God zal zitten. Hieruit volgt dus, dat de Heer over een tijd spreekt, waarin Jeruzalem en de tempel herbouwd en Israël in zijn land teruggekeerd zal zijn. De profetie van Jezus geldt derhalve het Joodsche volk en het Joodsche land; en de vermaningen, die de Heer met het oog op die groote verdrukking geeft, zijn gericht tot de geloovige Joden, die er in den laatsten tijd zullen zijn. Tot die geloovige Joden wordt gezegd, dat, wanneer zij in den tempel Gods den gruwel der verwoesting zullen zien staan, zij alsdan moeten vlieden op de bergen; want dan zou de groote verdrukking eerst recht beginnen, aangezien de Antichrist allen, die hem niet willen aanbidden, vreeselijk zal vervolgen. (vs. 21.) Verder zegt de Heer, dat zij zullen bidden, dat hunne vlucht niet geschiede des winters, omdat het dan in het oosten door de voortdurende regens bijna onmogelijk is om te vluchten, noch op een sabbat, omdat zij dan niet ver mochten reizen. Ook deze vermaning is een nieuw bewijs, dat de Heer over de Joden spreekt. Eindelijk zegt Jezus nog: »Zoo iemand tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar, geloof het niet.... zoo zij tot u zullen zeggen: Ziet, hij is in de woestijn, gaat niet uit: ziet, hij is in de binnenkameren, geloof het niet.» Hoe duidelijk is het ook uit deze vermaning, dat de Heer tot de Joden spreekt! In hun land teruggekeerd, zal een gedeelte der Joden gelooven in de aanstaande komst van den Messias en in de verwachting van die komst leven.

Wat is nu natuurlijker, dan dat zij bij de boodschap: »De Messias is gekomen; Hij is in de woestijn!» uitgaan Hem te gemoet; en wat was daarom noodiger dan de vermaning van den Heer, om niet uit te gaan, omdat er vele valsche christussen zullen opstaan, en de toekomst van den Zoon des menschen, van den waren Messias, zou zijn gelijk de bliksem uitgaat van het oosten, en schijnt tot het westen, dus plotseling en onverwacht? De Heer spreekt derhalve over het Joodsche volk, en meer bepaaldelijk over de geloovige Joden, die Hem in den laatsten tijd zullen verwachten; en het is van deze geloovigen, dat Hij zegt: »Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden;» (vs. 13) en »zoo die dagen niet verkort werden, geen vleesch zou behouden worden; maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden.» (v. 22.)

Door deze verklaring valt tevens een groot bezwaar weg tegen de opname der Gemeente vóór de oordeelen. Omdat er van geloovigen gesproken wordt, die gedurende de oordeelen op aarde leven zullen, kunnen velen niet aannemen, dat de Gemeente vóór de oordeelen zal opgenomen worden. Wij hebben nu evenwel gezien, dat deze geloovigen geen christenen, maar Joden zijn. Het is onmogelijk, dat de vermaningen, die hier gegeven worden, op de Gemeente van Christus toepasselijk zijn. Tot ons kan niet gezegd worden: »Dat alsdan die in Judea zijn, vlieden op de bergen;» want wij zijn niet in Judea en zullen er nooit komen. Voor ons geldt het woord niet: »Bid dat uwe vlucht niet geschiede in den winter, noch op een sabbat»; want wij zijn niet in het Oosten, en houden geen sabbat. Wij behoeven de vermaning niet: »Zoo iemand tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar, gelooft het niet;» want wij weten, dat de Christus zit ter rechterhand Gods, en dat, wanneer Hij komt, Hij niet in de woestijn, of in de binnenkamer, maar in de wolken, in de lucht zal verschijnen. Voor de Joden, die den Messias op aarde verwachten, zal dit evenwel een groote verzoeking zijn.

Laten wij nu zien, wat de Openbaring van Johannes omtrent dit punt leert. In hoofdstuk 4 en 5 is de Gemeente van Christus in den hemel. In hoofdstuk 6 begint de uitgieting van de oordeelen over de aarde; en reeds in dat hoofdstuk vinden wij melding gemaakt van geloovigen, die gedurende die oordeelen gedood waren, en wier zielen zich nu onder het altaar bevinden. » En toen het het vijfde zegel geopend had, zag ik onder het altaar de zielen dergenen, die gedood waren om het woord Gods, en om de getuigenis, die zij hadden. En zij riepen met groote stem, zeggende: Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerscher! oordeelt en wreekt gij ons bloed niet van degenen, die op aarde wonen? En aan een iegelijk werden lange witte kleederen gegeven, en hun werd gezegd, dat zij nog een kleinen tijd rusten zouden, totdat ook hunne mededienstknechten en hunne broeders zouden vervuld zijn, die gedood zouden worden, gelijk als zij. » Welk een verschil van karakter en toestand is er tusschen deze heiligen en de Gemeente van Christus! De Gemeente kan geen wraak van den hemel afroepen over hare vijanden, want zij heeft hare vijanden lief, en zegent degenen, die haar vervolgen. Zij volgt haar Hoofd en Heer na, die niet wederschold, als Hij gescholden werd. Zoodra zij echter van de aarde weggenomen zal zijn, verandert de tijd der genade in dien des oordeels; en alsdan kunnen de geloovigen, die op aarde zijn zullen, naar den wil van God, om wraak roepen over hunne vijanden; en hunne bede zal worden verhoord; want hoewel zij eerst nog een kleinen tijd moeten rusten, totdat ook hunne mededienstknechten en hunne broeders zullen vervuld zijn, die gedood zullen worden, gelijk als zij, zullen zij eindelijk verlost en hunne vijanden geoordeeld worden.

In hoofdstuk 7 wordt opnieuw van heiligen gesproken. Hierbij is het noodig op te merken, dat dit hoofdstuk als het ware een tusschenzin vormt. Het zesde zegel was geopend, en vóór de opening van het zevende zegel hooren wij een engel zeggen: » Beschadigt de aarde niet, noch de

zee, noch de boomen, totdat wij de dienstknechten onzes Gods zullen verzegeld hebben aan hunne voorhoofden." (vs. 3.) Voordat de verdere oordeelen over de aarde worden uitgegoten, worden de dienstknechten Gods verzegeld. Het zijn de heiligen, die gedurende de verdere oordeelen op aarde zullen wonen, en waarvan sommigen gedood en anderen door God bewaard zullen worden, om door de komst van Jezus uit hunne verdrukkingen te worden verlost. Johannes ziet ze hier allen bijeen, en beschrijft tevens het heerlijke lot, hetwelk zij eenmaal zullen deelachtig worden. En wie zijn nu die heiligen? Men behoeft slechts dit hoofdstuk te lezen, om het antwoord te vinden. Het zijn, *ten eerste*, 144,000 verzegelden uit alle geslachten der kinderen Israëls; (vs. 4—8) en *ten tweede*, een groote schaar, die niemand tellen kan, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen; waaruit dus volgt, dat er gedurende de oordeelen zoowel geloovige Joden als geloovige heidenen op aarde zullen zijn.

Deze verzegelden, waarbij men niet aan een bepaald getal, maar aan een groote schaar moet denken, vinden wij in de Openbaring gedurig terug. De vrouw, in hoofdstuk 12, die den mannelijken zoon gebaard had, stelt Israël voor, waaruit de Messias is voortgekomen. Zij wordt door den Satan, van wien de Antichrist de verpersoonlijking is, vervolgd en door God $3\frac{1}{2}$ jaar, dat is de tijd van de groote verdrukking, wanneer de Antichrist als een God in den tempel Gods zal zitten, bewaard. In hoofdstuk 13 hooren wij, dat het beest, namelijk het Romeinsche rijk, macht ontvangt om den heiligen krijg aan te doen, en om die te overwinnen. (vs. 7.) Daar wij later hierop terugkomen, stippen wij dit hier alleen aan, om te bewijzen, dat er gedurig van deze heiligen gesproken wordt. In hoofdstuk 14 lezen wij wederom van 144,000, die met het Lam gezien worden op den berg Sion. Hoewel wij niet gelooven, dat het dezelfde zijn als in hoofdst. 7, zoo blijkt het evenwel uit de plaats, waar zij staan, den berg Sion, dat het Joden zijn. Zij hebben een bijzonder

karakter. Er wordt van hen gezegd: »Dezen zijn het, die met vrouwen niet bevreemd zijn, want zij zijn maagden.» De verklaring hiervan is zeer eenvoudig, wanneer men slechts vs. 8 leest: »Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die groote stad, omdat zij uit den wijn des toorns harer hoererij alle volken heeft gedrenkt.» Deze geloovigen leven in den tijd, dat de kerk zal zijn: »de Verborgenheid, het groote Babylon, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde;» (hoofdst. 17 : 5.) en omdat zij aan hare hoererijen geen deel zullen nemen, zijn zij maagden; en kan van hen gezegd worden: »In hunnen mond is geen bedrog gevonden; want zij zijn onberispelijk.» (vs. 5.) Ook in hoofdstuk 15 wordt van geloovigen gesproken, en wel van degenen, die gedurende de laatste plagen op aarde zullen zijn. Het zijn degenen, die de overwinning hadden van het beest, en van zijn beeld, en van zijn merkteeken, en van het getal zijns naams.

En nadat nu de Heer Jezus met de heirlegers uit den hemel gekomen is, om zijne vijanden te verdelgen, en het getrouwe overblijfsel zijns volks te verlossen, lezen wij in hoofdst. 20 : 4: »En ik zag troonen, en zij zaten op dezelve, en het oordeel werd hun gegeven; en ik zag de *zielen* dergenen, die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus, en om het Woord Gods, en die het beeld en deszelfs beeld niet aanbeden hadden, en die het merkteeken niet ontvangen hadden aan hun voorhoofd en aan hunne hand; en zij leefden en heerschten met Christus de duizend jaar.» In de eerste plaats vinden wij hier de heirlegers, die met Jezus uit den hemel gekomen zijn: — »en ik zag troonen, en zij zaten op dezelve, en het oordeel werd hun gegeven.» Daarna ziet Johannes de zielen van hen, die gedurende de oordeelen gedood waren, zoowel degenen, die zich in hoofdst. 6 onder het altaar bevonden, als hunne broeders, die later gedood waren. Zij worden hier opgewekt uit de dooden, en ontvangen de heerschappij met Christus.

Uit ons onderzoek is gebleken, dat er gedurende de oordeelen geloovigen uit Israël en uit alle volken op aarde

zijn zullen. Wij moeten nu de vraag beantwoorden, hoe zij na de opname der Gemeente geloovig zijn geworden. Ook op deze vraag geeft de Schrift een duidelijk antwoord. In Matth. 24 lezen wij te midden van de beschrijving der oordeelen: »En dit evangelie des koninkrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen.» (vs. 14.) En in Openb. 14 : 6, 7 lezen wij: »En ik zag een anderen engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig evangelie, om te verkondigen dengenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie, en geslacht, en taal, en volk; zeggende met een groote stem: Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, want de ure zijns oordeels is gekomen; en aanbidt Hem, die den hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteinen der wateren gemaakt heeft.» De Heer zal dus na de opname der Gemeente opnieuw het evangelie laten verkondigen. Dit zal evenwel niet hetzelfde evangelie zijn als hetgeen nu verkondigd wordt. Het is niet het evangelie der genade en der vergeving der zonden door het geloof in Christus, maar het evangelie des koninkrijks. Bij de eerste komst van Jezus op aarde, predikte Johannes de Dooper: »Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.» Ziedaar het evangelie des koninkrijks; en het is dat evangelie, hetwelk opnieuw, vóór de tweede komst van Christus op aarde, niet alleen aan de Joden, maar aan alle volken der aarde zal gepredikt worden. Allen nu, die dat evangelie zullen aannemen, behoren tot de geloovigen, over wie wij gesproken hebben. Zij zullen zich afzonderen van de wereld; zij zullen weigeren den Antichrist te aanbidden; zij zullen Babylon, de groote hoer, verlaten, (Openb. 8) en zullen gelooven in de aanstaande komst van den Koning Israëls, die een einde zal maken aan hun lijden en hunne vijanden zal vernietigen.

De eerste en tweede opstanding.

Zij, die tot hertoe onze beschouwing over de toekomstige dingen met aandacht gevolgd hebben, zullen zeker reeds tot de overtuiging zijn gekomen, dat de meening van vele geloovigen, alsof er slechts ééne opstanding, die der rechtvaardigen en onrechtvaardigen te gelijk, zal plaats hebben, geheel met de Schrift in strijd is. Om de belangrijkheid van het onderwerp willen wij er evenwel een oogenblik bij stilstaan, en trachten de bezwaren, die er tegen ingebracht worden, weg te nemen.

Vooraf maken wij opmerkzaam op het onderscheid tusschen de uitdrukking »opstanding *uit de dooden*», (Hand. 4 : 2; Luk. 20 : 35; Fil. 3 : 11.) en »opstanding *der dooden*». Het is zeer duidelijk, dat deze twee uitdrukkingen niet hetzelfde kunnen beteekenen. »Opstanding *der dooden*» beteekent de opstanding van alle gestorvenen, en in een meer beperkten zin de opstanding der geestelijk dooden. De »opstanding *uit de dooden*» is daarentegen een afdeeling van de »opstanding *der dooden*,» en beteekent, dat, terwijl alle dooden in hunne graven zijn, sommigen uit hun midden opstaan. Dit gebeurde met Jezus; Hij stond *uit de dooden* op; (1 Kor. 15 : 12.) en dit zal gebeuren met de heiligen. (Luk. 20 : 35.) Evenwel is de opstanding van Jezus *uit de dooden* een afdeeling van de opstanding *der dooden*; (Hand. 26 en Rom. 1 : 3.) en daarom kan de laatste uitdrukking ook voor de opstanding in het algemeen gebezigd worden.

Staan wij nu in de eerste plaats stil bij 1 Kor. 15 : 1—28. Het doel van Paulus in dit hoofdstuk is de opstanding der dooden te bewijzen, omdat sommigen te Korinthe daaraan twijfelden. Hij geeft eerst eenige onloochenbare bewijzen voor de opstanding van Jezus, (vs. 1—11.) welke door de Korinthiërs niet zouden worden tegengesproken; en komt dan tot de gevolgtrekking, dat, indien Christus nit de dooden opgewekt was, het bewezen was, dat er een opstanding der dooden bestaat. (vs. 12—19.) De opstanding van één mensch bewijst de mogelijkheid der opstanding

van allen. Zijne bewijsvoering eerst in vs. 29 voortzettende, geeft de apostel ons in den tusschenzin (vs. 20—28.) een algemeene schets van de gebeurtenissen, welke met die opstanding zullen gepaard gaan. In vs. 20 zegt hij: »Christus is opgewekt *uit de* dooden, en is de eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn.” Wat volgt hieruit? Dat, indien Christus, *uit de* dooden opgestaan zijnde, de eersteling is geworden dergenen, die ontslapen zijn, deze ontslapenen, evenals Hij, *uit de* dooden moeten opstaan; zij moeten, evenals Hij, niet alleen *den dood*, maar ook *de dooden* verlaten. Dit wordt nog duidelijker gezegd in vs. 23: »Maar een iegelijk in zijne orde: de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn in zijne toekomst.” Merkwaardige woorden! Met Christus is de opstanding uit de dooden begonnen; Hij is de eersteling dergenen, die ontslapen zijn; daarna zullen degenen, die van Christus zijn, in zijne toekomst, uit de dooden opstaan. »Daarna zal het einde zijn”, lezen wij in vs. 24. Terstond daarna? Neen; tusschen de opstanding der geloovigen en het einde moet Christus als Koning heerschen. »Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het koninkrijk aan God en den Vader zal overgegeven hebben; wanneer Hij zal te niet gedaan hebben alle heerschappij, en alle macht en kracht, want Hij moet als Koning heerschen, totdat Hij al de vijanden onder zijne voeten zal gelegd hebben.” Op duidelijker wijze kunnen ons de verschillende perioden in de opstanding niet voorgesteld worden. Christus is de eersteling, daarna die van Christus zijn in zijne toekomst, daarna zal Christus als Koning heerschen; en wanneer Hij alle vijanden aan zijne voeten zal gelegd hebben, zal Hij ook den dood te niet doen, doordien Hij allen, die gestorven zijn, uit hunne graven zal opwekken; en daarna zal het einde zijn.

Het twintigste hoofdstuk van de Openbaring is hiermede niet alleen in overeenstemming, maar vult het door Paulus gezegde aan. Nadat Jezus met zijne Gemeente van den hemel gekomen is, om zijn rijk op aarde op te richten, en nadat de duivel voor duizend jaar gebonden is,

aanvaardden de heiligen hunne heerschappij met Christus, en worden de geloovigen, die gedurende de oordeelen gestorven zijn, uit de dooden opgewekt. (vs. 4.) Daarna lezen wij: »Maar de overige der dooden werden niet weder levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren. Deze is de eerste opstanding. Zalig en heilig is hij, die deel heeft in de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geen macht; maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heerschen duizend jaren.» (vs. 5, 6.) Hieruit volgt dus, dat er een eerste en een tweede opstanding zal zijn. De eerste opstanding is een opstanding *uit de dooden*; want de overige der dooden werden niet weder levend; en zij omvat al degenen, die van Christus zijn. Alle geloovigen, die van het begin der wereld tot de oprichting van het duizendjarig rijk gestorven zijn, behooren tot de eerste opstanding. Deze eerste opstanding heeft plaats vóór het begin van het duizendjarig rijk. Wanneer nu de duizend jaren voorbijgegaan zullen zijn, dan zal de duivel voor een kleinen tijd worden losgelaten, en hij zal uitgaan om de volken te verleiden, en hen te vergaderen tot den krijg tegen de legerplaats der heiligen en de geliefde stad; en er komt vuur neder van God uit den hemel en verslindt ze allen. Daarna lezen wij: »En ik zag een grooten witten troon, en dengene, die daarop zat, van wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloten, en geen plaats is voor die gevonden. En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend. En een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de dooden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken. En de zee gaf de dooden, die in haar waren; en de dood en de hades gaven de dooden, die in hen waren; en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar hunne werken. En de dood en de hades werden geworpen in den poel des vuurs; dit is de tweede dood.» (vs. 11—14.) Ziedaar de tweede opstanding. Nadat de duizend jaren voorbijgegaan zullen zijn, en allen, die op aarde opstonden tegen den Heer,

zullen geoordeeld zijn, zal de Heere Jezus al de dooden uit hunne graven opwekken, en hen stellen voor zijnen rechterstoel, om hen daar te oordeelen en dan te werpen in den poel des vuurs. Niet alleen de geloovigen, maar ook de ongeloovigen zullen door de macht des Heeren opstaan, opdat zelfs de laatste vijand, de dood, zou te niet gedaan worden. Jezus moet over alles en over allen heerschappij voeren; en daarom kan Hij niemand in de macht des doods laten. Hij zal den dood zijne prooi ontnemen, en zal allen onder zijne macht brengen; zoodat Hij eenmaal zal heerschen niet alleen in den hemel en op de aarde, maar ook in de hel. Eenmaal zal in den naam van Jezus *alle* knie zich buigen dergenen, die *in den hemel*, en die *op de aarde*, en die *onder de aarde* zijn; en *alle* tong zal belijden, dat Jezus Christus de Heer is, tot heerlijkheid Gods, des Vaders. (Fil. 2.) Ontzettende waarheid voor hen, die niet in Jezus willen gelooven! Terwijl de heiligen in den hemel tot hunne eeuwige heerlijkheid hunne knieën voor Jezus zullen buigen, zullen de verlorenen in de hel tot hunne eeuwige rampzaligheid voor dienzelfden Jezus zich moeten buigen en Hem als hunnen Heer erkennen.

„Maar” zeggen velen, „de eerste opstanding is niets anders dan een zinnebeeldige voorstelling van een staat van voorspoed en geluk op aarde, gedurende welken de Heer Jezus ter rechterhand des Vaders blijft, en de lichamen der heiligen in hunne graven blijven rusten, terwijl de ziel tegenwoordig is bij den Heer.” Wij vragen de zoodanigen, wie hun het recht geeft zulk een verklaring aan de duidelijke woorden dezer profetie te geven? en of zij niet zeer willekeurig handelen door de eerste verzen van dit hoofdstuk zinnebeeldig en de laatste letterlijk op te vatten? Want ook zij, die deze verklaring zijn toegedaan, gelooven, dat het oordeel over de dooden zóó zal plaats vinden, als het daar beschreven wordt. Maar bovendien, hoe kan er bij zulk een verklaring spraak zijn van het heerschen der heiligen *met* Christus? Indien de heiligen

gedurende die duizend jaren in hunne graven blijven, en eerst daarna opstaan, dan kunnen zij onmogelijk met Christus heerschen. En waar blijft dan de vervulling van die menigte voorzeggingen, die op ondubbelzinnige wijze spreken over de heerschappij van Christus *met* de zijnen? Ná het oordeel der dooden kan dit onmogelijk zijn, want dan zal de Heer zijn koninkrijk aan den Vader overgeven, en dan zal God zijn alles in allen. Wij verzoeken onze broeders, die de bovenaangehaalde meening zijn toegedaan, met ernst en onbevooroordeeld de Schrift te onderzoeken, en wij zijn overtuigd, dat zij de onhoudbaarheid hunner stelling zullen inzien.

Hoewel Openb. 20 de eenige plaats is, waar de uitdrukking »eerste opstanding» voorkomt, zoo denke men daarom niet, dat het de eenige plaats is, waarin de leer van verschillende perioden in de opstanding behandeld wordt. Reeds in 1 Kor. 15 hebben wij de duidelijke prediking dier leer gevonden; doch er zijn nog andere plaatsen, waar wij dezelfde waarheid vinden. In Luk. 14 : 14 zegt de Heer Jezus: »En gij zult zalig zijn, omdat zij niet hebben om u te vergelden, want het zal u vergolden worden in de opstanding der rechtvaardigen.» Dit zou geen zin hebben, indien hier niet over een bijzondere opstanding werd gesproken. — In Luk. 20 : 35 lezen wij: »Maar die waardig zullen geacht zijn die eeuw te verwerven en de opstanding *uit de dooden*, zullen noch trouwen, noch ten huwelijk uitgegeven worden; want zij kunnen niet meer sterven, want zij zijn den engelen gelijk, en zij zijn zonen Gods, *wijl zij zonen der opstanding zijn.*» Dit kan onmogelijk de opstanding van *alle* dooden zijn, daar slechts sommigen die opstanding en die eeuw zullen waardig geacht worden; zij zullen den engelen gelijk zijn, *zonen Gods, wijl zij zonen der opstanding zijn*, evenals Jezus zelf door zijne opstanding in volle kracht gebleken is de Zoon van God te zijn. (Rom. 1 : 4.) Hoe is het mogelijk deze plaats op een algemeene opstanding toe te passen? — In Fil. 3 : 11 roept Paulus uit: »Of ik eenigszins moge komen tot de weder-

opstanding *uit de* *) dooden." Paulus had onmogelijk zoo kunnen spreken, indien er slechts ééne opstanding was, tot welke zoowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen zouden komen.

Staan wij nu een oogenblik stil bij Joh. 5 : 19—29, een plaats, welke men dikwijls als een bewijs voor een algemeene opstanding aanvoert. Jezus, door de Joden van Godslastering beschuldigd, omdat Hij zichzelven Gods Zoon noemde, rechtvaardigt zich door aan te toonen, dat de Vader aan den Zoon macht gegeven heeft alles te doen, wat Hij zelf doet. De Vader en de Zoon zijn één; en het is de wil des Vaders, dat de Zoon geëerd worde gelijk de Vader. Deze eer nu wordt den Zoon op twee wijzen verzekerd: Hij maakt levend, en Hij oordeelt. »Want gelijk de Vader de dooden opwekt en levend maakt, zoo maakt ook de Zoon levend die Hij wil.» (vs. 21.) Dit is het eerste bewijs van Zijne goddelijke macht: Hij geeft het leven, en Hij geeft het die Hij wil. Maar als mensch is Hij persoonlijk onteerd, miskend en verworpen door de menschen; en daarom is Hem al het oordeel gegeven: »want de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven, opdat zij allen — zelfs degenen, die den Zoon verworpen hebben — den Zoon eeren, gelijk zij den Vader eeren.» Wanneer zij Hem niet willen eeren, nu er nog genade te verkrijgen is, zullen zij Hem moeten eeren in het oordeel. Die door den Vader en den Zoon levend gemaakt zijn, komen niet in het oordeel, maar zijn uit den dood in het leven overgegaan. (vs. 24.) Maar hoe komen zij in dit leven? Het antwoord op deze vraag vinden wij in vs. 25: »Voorwaar, voorwaar zeg ik u: de ure komt en is nu, wanneer de dooden (die dood zijn in zonden en misdaden) zullen hooren de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven.» Maar voor hen, die den Zoon ongehoorzaam zijn, heeft de Va-

*) Volgens de beste handschriften moet men lezen „uit de dooden” en niet „der dooden”, gelijk in onze Staten-vertaling staat.

der den Zoon de macht gegeven, ook gericht te houden. »Verwondert u daar niet over -- namelijk, niet daarover, dat de Zoon des menschen hen veroordeelen zal -- want de ure komt, in welke allen, die in de graven zijn, zijne stem zullen hooren, en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben (die levend gemaakt zijn) tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben (die den Zoon hebben verworpen) tot de opstanding des oordeels.» Alzoo is er een opstanding des levens voor degenen, die vóór het oordeel levend gemaakt zijn, en een opstanding des oordeels voor al de anderen.

»Doch,» zal men misschien zeggen, »al onderscheidt deze plaats bij de opstanding tweederlei soort van menschen, en tweederlei einde, zoo blijkt er nogtans even duidelijk uit, dat beider opstanding te gelijk zal plaats hebben.» Met recht mogen wij ons verwonderen, dat deze tegenwerping, op het woord *uur* gegrond, in veler oog zoo-veel waarde heeft. 't Is waar, de Heer zegt: »De *ure* komt, in welke allen, die in de graven zijn, zijne stem zullen hooren en zullen uitgaan»; maar Hij had even van te voren gezegd: »De *ure* komt, en *is nu*, dat de dooden de stem des Zoons Gods zullen hooren, en die ze gehoord hebben, zullen leven.» Welnu, hoe lang heeft deze laatste *ure* reeds geduurd? Immers reeds meer dan achttien honderd jaar. En zou dan nu die *ure*, waarvan in vs. 28 sprake is, geen duizend jaar kunnen duren? Niets is eenvoudiger dan dit, zoodra men slechts deze plaats in verband met al de vorigen beschouwt.

De gewone opvatting van ééne enkele opstanding, die der rechtvaardigen en onrechtvaardigen tegelijkertijd, kan dus bij een eenigszins nauwkeurig onderzoek der Schrift niet volgehouden worden; en wij moeten, volgens hare uitspraken, aannemen, dat er verschillende perioden in de opstanding zullen zijn. Deze perioden nu worden [dikwijls slechts in twee te zamen gevat: de opstanding der rechtvaardigen en die der onrechtvaardigen, (Joh. 5:29) of in de eerste opstanding en die der overige dooden. (Openb. 20.)

En, inderdaad, er bestaan met betrekking tot het karakter dergenen, die zullen opstaan, slechts twee soorten: rechtvaardigen en onrechtvaardigen, dezulken die ten leven, en dezulken die ten oordeel opstaan. Evenzoo kan men met betrekking tot den tijd deze perioden tot twee terugbrengen: de rechtvaardigen zullen bij de komst des Heeren, in den algemeenen zin des woords genomen, zonder zijne komst voor de Gemeente en voor Israël te onderscheiden, opstaan — dit is de eerste opstanding; en de onrechtvaardigen zullen na de regeering van Christus uit hunne graven opgewekt worden — dit is de tweede opstanding of »de opstanding van de overige der dooden.»

Wij moeten nu nog ééne vraag beantwoorden. Wanneer zullen de heiligen des Ouden Testaments opstaan? In ieder geval, nadat de Gemeente is opgestaan; want Paulus leert ons duidelijk, dat zij zonder ons niet volmaakt zullen worden. (Hebr. 11 : 40.) Het komt ons hoogst waarschijnlijk voor, dat zij opgewekt zullen worden op het oogenblik, dat de Heer met zijne Gemeente van den hemel komt om zijne heerschappij als Koning te aanvaarden; en dat wel, omdat God tot Daniël zegt: »Maar gij, ga heen tot het einde, want gij zult rusten, en zult opstaan in uw lot, in het einde der dagen.» (hoofst. 12 : 13.) Wanneer men deze woorden in verband met de voorafgaande beschouwt, dan zal men duidelijk zien, dat God aan Daniël belooft, dat hij zal opstaan, nadat al de oordeelen over zijn volk zullen gekomen zijn, nadat het offer weggenomen en de verwoestende gruwel in de heilige plaats gesteld zal zijn, en derhalve nadat de oordeelen, in de Openbaring beschreven, zullen plaats gehad hebben. En nu spreekt het, dunkt ons, van zelf, dat er geen onderscheid tusschen Daniël en de andere geloovigen des Ouden Testaments zal gemaakt worden.

De slotsom van ons onderzoek is, dat de opstanding der dooden in verschillende perioden verdeeld is. Christus is de eersteling dergenen, die ontslapen zijn. Met Hem is dus de opstanding uit de dooden begonnen. Daarna zal de

Gemeente van Christus uit de dooden opstaan; daarna de geloovigen des Onden Testaments; daarna de geloovigen, die gedurende de oordeelen om het woord Gods en om de getuigenis, die zij hadden, gedood werden; daarna zal de duizendjarige regeering van Christus op aarde plaats hebben, en aan het einde daarvan zullen, nadat de duivel en de door hem verleide volken zullen geoordeeld zijn. de dooden, klein en groot, uit hunne graven opgewekt, en door den Heer in den poel des vuurs geworpen worden. Alsdan zijn alle vijanden, ook de dood, aan de voeten van Jezus onderworpen, en Hij zal het koninkrijk aan God en den Vader overgeven, en God zal zijn alles en in allen.

Des christens huisgezin.

O, zalig huis! waar Gij zijt opgenomen,
 Waar U, o Heer! een woning is bereid;
 Waar onder alle gasten, die er komen,
 Gij de gewenschte, Gij de liefste zijt;
 Waar jong en oud U in het harte dragen,
 En aller oogen vrolijk op U zien;
 Waar allen slechts naar uw geboden vragen,
 In elken nood vertrouwend tot U vliên.

O, zalig huis! waar man en vrouw, verbonden
 Door éenen Geest, in ééne liefde staan;
 Waar één geloof in beiden wordt gevonden,
 En éenen weg door beiden wordt begaan;
 Waar beiden onverbreekbaar aan U hangen,
 In lief en leed, in voorspoed en in druk;
 En slechts bij U te blijven steeds verlangen,
 Tot zij U zien in ongestoord geluk.

O, zalig huis! waar men de lieve kind'ren
 Aan U, o Heiland! opdraagt in 't gebed,
 Gij, die die kleinen nimmer zult verhind'ren,
 Maar op der oud'ren biddend smeeken let;
 Waar zij aan uwe voeten zich verzaamlen,
 En gaarne luist'ren naar uw zoete reên;
 Waar zij reeds vroeg uw lof met vreugde staamlen,
 En gansch vrijwillig volgen uwe schreên.

O, zalig huis! waar knecht en maagd u kennen,
 En wetend, dat uw oogen op hen zien,
 Bij ieder werk aan ijver zich gewennen,
 Opdat uw welbehagen zou geschiên;
 Waar zij ootmoedig, als uw huisgenooten,
 In liefde dienen, aan uw Woord getrouw
 Hun werk verrichten blij en onverdroten,
 In kleine dingen toonen groote trouw.

O, zalig huis! waar Gij de vreugd komt deelen,
 Waar men bij geene vreugde U vergeet.
 O, zalig huis! waar Gij het hart komt heelen,
 Waar Gij de Trooster zijt in 't drukkendst leed;
 Totdat wij van deez' aarde weggenomen,
 Bevrijd van 't zondig wereldsche gedruisch,
 U eeuwig zullen zien met al de vromen
 In 't groote, vrije, schoone Vaderhuis.
